

STRATEGIC APPROACH FOR MULTI DISCIPLINARY EDUCATION VOL-IV

Edited by:

**Dr. S.B. Kambar
Dr. A.S. Desai
Shri. G.S. Soppimath
Smt. S.S. Aralelimath
Dr. Neelambike M. Huddar
Smt. Shrilata**

9788195974412

STRATEGIC APPROACH FOR MULTIDISCIPLINARY EDUCATION VOL-I

Edited By

Dr. S.B. Kambar

Dr. A.S. Desai

Shri. G.S. Soppimath

Smt. S.S. Aralelimath

Dr. Neelambike M. Huddar

Smt. Shrilata

TITLE :STRATEGIC APPROACH FOR MULTIDISCIPLINARY
EDUCATION VOL-I

Edited By

Dr. S.B. Kambar
Dr. A.S. Desai
Shri. G.S. Soppimath
Smt. S.S. Aralelimath
Dr. Neelambike M. Huddar
Smt. Shrilata

Copyrights

All rights are reserved to Authors

ISBN

978-81-959744-0-5

Published By

Principal
SGVVT's Shri Gavisiddeshwar College of Education,
Gavimath Campus Koppal (Karntaka) 583231

9788195974412

PREFACE....

Shri Gavisiddeshwara College of Education, Gavi math Koppal has organized a one-day National Seminar on 'Strategic Approach for Multidisciplinary Approach'. There is overwhelming response with more than 100 papers for the Seminar. I congratulate the College for taking a step forward to publish the papers in the form of a digital publication with ISBN number. The efforts from the participants from various corner of India and specifically from Karnataka is note worthy and welcome gesture towards their progressive attitude for research and development.

Multidisciplinary Approach is one of the key concepts that has been given greater importance in the NEP 2020. The policy has focused towards reaching the youth force towards their divers need and employability. The policy demands effective participation form Universities, Colleges and Stakeholders to participate towards the implementation. The multidisciplinary approach is well applied in many of the professional courses internationally. These are basically multidisciplinary programmes. However, to evolve multidisciplinary programme for the nonprofessional programme is a bigger challenge, Operationalization of the NEP2020 dream needs the efforts from all sectors. Some of the questions perse, I) To what an extent the 'General Courses of mass Education' can be re-casted to the employable format? II) Can 'Education' be blamed for the unemployability of graduate youth? III) How can 'Education' make the life of every graduate happy and worth living? There is a need to discuss in length to operationalize the NEP-2020 forward.

Majority of the paper though do not directly focus on the theme; they do make relevance in one or other sense. Let the efforts undertaken make all stake holders a step forward towards better future.

It may not be out of space to place the achievement of college Sri Gavisiddeshwara College of Education, in the last few years. The college has updated its infrastructure with full-fledged ICT department, a well-structured video studio, and well-designed resource centers for each of the pedagogic subjects. I thank Sri Gavisiddeshwar Vidywardhaka Trust taking keen interest financing liberally to build new infrastructure. Thanks to Principal and faculty of Sri Gavisiddeshwara College of Education, for their academic interest. Finally, I congratulate all the paper writers for their efforts and good job.

Koppal
10-12-22

Prof. E. R. Ekbote
CEO, GSVVT ,
Former Dean and Head
Gulbarga University Kalaburagi
Karnataka

Editorial....

Multidisciplinary Education: Learning without Boundaries

A distinct educational approach called 'Multidisciplinary Education' enables students to study and explore many concepts from various areas. Education is not limited to one particular area of study. For instance, an engineering student can enrol in a humanities course.

The diverse perspectives that multiple disciplines many bring to a theme, subject, or issue are highlighted in a multidisciplinary approach to curriculum integration. In a multidisciplinary curriculum, several disciplines are merged to study the same subject. The concept of 'learning' is constrained by a variety of elements in a hierarchical educational system, such as the curriculum, teaching-learning strategies, time limits, and so forth.

A multidisciplinary educational approach has several benefits, one of which is that you get a more thorough understanding of the world. Instead of concentrating on specific divisions and their subject area independently, a multidisciplinary approach incorporates elements of each department into the study programmes of the other.

Have you ever been working on a problem by yourself when you hit a wall and can't move forward? You spend hours staring at it, but you are at loss as how to find solution?. Then one day a friend comes with all answers and important components and places them just where they belong. Oh, the attraction of many perspectives !

The students can be given freedom to select courses and which they will study and what kind of incentives they may obtain. This will help students to develop a pragmatic mindset. They will get more time to study the advantages and disadvantages before deciding. A diverse curriculum hence increases realism and adaptability in the situation.

Multidisciplinary teaching and learning is more than just an educational idea; it's a way of life. Why different schools have different kinds of interactions and you will have different people from all walks of life. If you will gather and work with people from various backgrounds. It will be simpler for you to perform in the modern work force.

Whichever educational route you take, I hope it emphasizes the need of collaboration and cooperation. The idea of collaborating to create a bigger whole, however, is one of the most important advantages of a multidisciplinary curriculum.

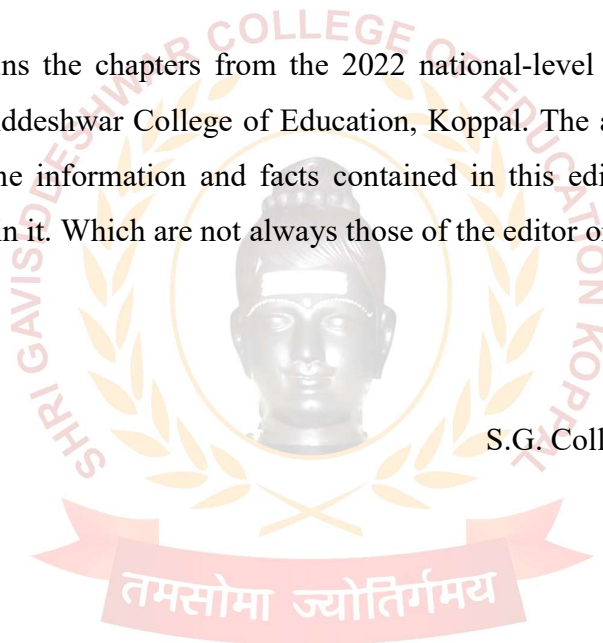
Success in multidisciplinary learning requires the capacity to communicate effectively with people from many areas. You understand their motivations, use the same language, and hold many of the same ideas. These skills will help you to connect the dots, figure out difficulties and work well with others.

With the 'Multidisciplinary Approach' we are attempting to create natural environment and providing natural experience. Most of all applying multiple concepts in real world contexts.

This edited book contains the chapters from the 2022 national-level interdisciplinary seminar organized at Shri Gavisiddheshwar College of Education, Koppal. The authors of the articles are solely responsible for the information and facts contained in this edited book, as well as the opinions expressed within it. Which are not always those of the editor or publishers

Dr. S.B. Kambar
Editor in chief
Principal

S.G. College of Education, Koppal

ACKNOWLEDGEMENT

ACKNOWLEDGEMENT

I owe a sense of deep soul respect to my first dept is to late Shri. Mun Niranjan Pranav Swarupi Marishantaveer Swamiji and late Sri. Mun Niranjan Pranav Swarupi Shivashantaveer Swamiji.

I Owe a sense of deep soul respect and heartfelt gratitude to Shri Mun Niranjan Pranava Swroopi Shri Abhinava Gavisiddeshwar Swamiji for his moral support and guidance who etched in my memory has fountain of energy which he put to use in improving this work, in each step of the way. Even when his duties increased. His impeccable thoroughness and attention to detail not only shaped this work but it also imprints in me the epitome of the scholar that imbody.

My sincere gratitude to SGVV Trust and management my deepest thanks to Shri. Dr .Maregouda Sir secretary SGVV Trust Koppal his expert guidance and continuous encouragement constantly helped me to complete the work with assurance and confidence and Shri Sanjay Kotabal Sir, I am very much privileged to have such guide whose motivation ,enthusiasm is immensed my knowledge and action plan of this book.

Words are few to express my gratitude to sir Dr. E.R Ekbote Sir CEO SGVV Trust koppal to complete this edited book.

My heartfelt thanks to organising team of shree gavisiddeshwara college of education koppal.

I am very thankful to kiran traders who sponsored seminar bags.

KEYNOTE ADDRESS**MULTI DISCIPLINARY APPROACH IN NATIONAL EDUCATIONAL POLICY – 2020**

Dr. Shivakumar S. Ganapur,
 Director,
 (Research Guide in Education)
 Board of Examinations and Evaluation,
 PAH Solapur University, Solapur, Maharashtra

***Abstract:** The NEP 2020 is prepared on the bases of National Social system, Psychological attitude of People, Economic aspirations of people and global expectations. The NEP 2020 is the policy most suitable for our country people life style and thinking. The Higher education system has been completely changed. Horizontal and Vertical flexible mobilization is allowed to learners. Multiple entry and exits are permitted to the learners. The academic freedom is been provided to learners to change their subjects or area of studies. The multidisciplinary system has been suggested to practice to create wholistic atmosphere in the education Institutions. The creation of complete environment for all round development of learner. The final aim of NEP 2020 is producing very competent, able, skilled, values based suitable citizen for this country.*

***Key Words:** NEP 2020, Multidiscipline, Liberal education, Cluster Institution, Mobilization, Flexibility.*

I. INTRODUCTION:

The National Education Policy 2020 is the product of our National Historical Perspective. It is not just the policy for the education in our country. The Indian society and Systems have been taken into consideration in preparing this education policy. The Indian Economical Approach and the financial condition of people also influenced in education policy. The psychological perspective of people also considered in it. The Indian Philosophical thinking has deeply influenced on this policy. The attitude of people of this country to is clearly considered in deciding policy outcome. The current condition and global Expectations from India and its people also thought while finalizing this NEP 2020.

II. VISION OF NEP-2020:

1. An Education system that contributes to an equitable & vibrant knowledge society, by providing high Quality education to all.

2. Develops a deep sense of respect towards the Fundamental rights, duties and constitutional values, bonding with one's role and responsibilities in a Changing world.
3. Instills skills, values and dispositions that support Responsible commitment to human rights, Sustainable development and living, and global Well-being, thereby reflecting a truly global citizen.

III. KEY PRINCIPLES OF NEP-2020:

1. Respect for diversity and local context: in all curriculums, pedagogies and policies.
2. Equity and Inclusion: As the corner stone of all decisions.
3. Community Participation: At the levels of education process.
4. Use of Technology: In teaching and learning, removing language barriers, for divyang students, and educational planning and management.

IV. EXPECTED OUT COMES FROM NEP-2020:

- 1) Universalization of Access: from early childhood care education (ECCE) to Secondary education.
2. Ensuring equity and Inclusion:
3. Bringing back the 2 crores out of school children.
4. Attain goals of retaining all children in schools till secondary education.
5. Focusing on 21st century skills in teaching, learning and assessment.
6. Resource sharing – School Complexes.
7. Common Standards for public and private school education.

V. NATURE OF DISCIPLINES:

1. Mono-disciplinary : Study of one Discipline
2. Interdisciplinary: Integration of more than two subjects from same or different disciplines.
3. Multidisciplinary: Combining or involving several academic disciplines or professional specializations in an approach to a topic or problem.

VI. MEANING OF MULTIDISCIPLINARY

1. Multidisciplinary refers to knowledge associated with more than one existing academic discipline or profession.
2. Interdisciplinary activities draw upon insights from two or more disciplines.
3. Multidisciplinary work does not typically lead to an increase in the number of discipline.

VII. EXAMPLE OF MULTIDISCIPLINARY APPROACH:

- 1) Historically the first practical use of the multidisciplinary approach was during World War II by what became known as the military-industrial complex. The Lockheed Aircraft Company set up its own special projects operation nicknamed as SKUNK WORKS in 1943 to develop the XP-80 Jet fighter in just 143 days.
- 2) In the 1960's and 1970's the multidisciplinary approach was successfully employed in the UK by architects, engineer, and quantity surveyors working together on major public sector construction projects and together with planners, sociologists, geographers and economist, on overseas regional and urban planning projects.

VII. MULTIDISCIPLINARY APPROACH IN NEP 2020:

- 1) Standalone institutions will be closed by 2030.
- 2) Multidisciplinary institutions will be open widely.
- 3) The flexibility to choose subjects from sciences and humanities with the ability to also learn fine arts and sports will give students a wide range of subjects to choose without restrictions they faced earlier.
- 4) With creative combination of subjects, cutting edge curriculum, flexible options, and multiple entry and exit options during the undergraduate course, students can explore their areas of interest and also choose careers of their choice.

VIII. MULTIDISCIPLINARY STUDIES / COURSE:

- 1) Multidisciplinary studies programs do not involve a pre-determined set of courses like most degree programs, but instead consist of a unique combination of courses chosen by a student based upon his or her specific educational and career interests.
- 2) The purpose of a multidisciplinary studies curriculum is for students to design a program that suits a specific career path. Therefore, job possibilities are potentially available in many areas, such as education, science, humanities, and business.
- 3) A student might choose a multidisciplinary studies program if his or her specific goals and interests cannot be met through a school's existing majors, minors, and electives.
- 4) Multidisciplinary studies is also an option for students who wish to combine completed coursework from various disciplines into a single degree program. Some programs are even available entirely online.

IX. FOCUS AREAS FOR MULTIDISCIPLINARY STUDIES:

Possible focus areas for multidisciplinary studies majors vary widely, but options include:

- 1) Biology
- 2) Criminal justice
- 3) History
- 4) Public administration
- 5) Political science
- 6) Spanish
- 7) Sociology

X. GENERAL EDUCATION COURSES:

Although students are free to build their own course of study, a set of required classes is common among most multidisciplinary studies degree programs. These courses could include general education courses in the following subject areas:

- 1) Natural sciences
- 2) Social sciences
- 3) English
- 4) Mathematics
- 5) Communications
- 6) Humanities

XI. MULTIDISCIPLINARY STUDIES / COURSE:

In addition to the general education requirements, many multidisciplinary studies programs offer concentrations in a specific area of study. Concentrations allow a student to focus on a particular topic or career option while still retaining the diverse education of a multidisciplinary curriculum. A multidisciplinary program with a variety of subjects influences their primary interest. Some concentrations for multidisciplinary majors include:

- 1) Human resource management
- 2) Criminal justice
- 3) Health systems management
- 4) Accounting
- 5) Business administration and management
- 6) Computer science

XII. MULTIDISCIPLINARY COLLABORATION:

Multidisciplinary collaboration consisting of members with different professional backgrounds and skills that can compensate each other and work together toward the same direction to achieve the same goals. e.g. Multidisciplinary collaboration implies the involvement of many professionals who focus on a set of issues and goals (Persily, 2013) e.g. Physicians, nurses, social workers, other healthcare professionals often collaborate to provide high-quality care to patients.

Multidisciplinary approach is used to handle this pandemic situation, it is a collaborative effort of doctors, social worker, pharmacy companies, bureaucrats and administrations.

XIII. SKILL DEVELOPMENT IN MULTIDISCIPLINARY STUDIES:

- 1) Foster Intellectual Curiosity
- 2) A critical thought process
- 3) Self-reflection
- 4) Leadership and team work skills
- 5) A sense of commitment
- 6) Professionalism

7) Sensitivity to one socio cultural Environment.

XIV. BENEFITS OF MULTIDISCIPLINARY SYSTEM:

- 1) It encourages people to come forward and provide their contribution to handle a situation or solve a problem and do innovations in research.
- 2) Multidisciplinary research leads to unusual scientific inventions.
- 3) It develops better understanding of the collaborative process.
- 4) It leads to better skills in communication, collaboration and professional abilities as collaborators are forced to communicate either to keep their ideas or to avoid complex Programming efforts.
- 5) It is useful because different backgrounds of a multidisciplinary Team could provide different viewpoints and experience for better brain storming across cultures.
- 6) It has a positive effect on future career development and sense of achievement.
- 7) Multiple career options may remain open for the students who STUDY IN Multidisciplinary system.

XV. MULTIDISCIPLINARY APPROACH:

The multidisciplinary approach involves specialists from multiple academic disciplines to redefine problems outside normal boundaries and reach appropriate solutions and encourages collaboration. It enables learners to develop critical thinking skills and presents many “real world” opportunities for growth.

XVI. TOWARDS HIGH QUALITY LIBERAL EDUCATION (NEP 2020):

1. CERTIFICATE COURSE : If EXIT After 1-Year
2. ADV.DIP.CERTIFICATE : If EXIT After 2-Years
3. BACHULAR DEGREE : If EXIT After 3-Years
4. HONOURS DEGREE : If EXIT After 4-Years

XVII. CREATION OF CLUSTER UNIVERSITIES (NEP 2020)

1. Creation of Cluster of group of institutions.
2. Agreement of cluster institutions to have Cluster University.
3. Proposal to affiliated University, State Government and UGC.
4. Working under the guidance of Affiliation University.

XVIII. CREATION OF CLUSTER OF COLLEGES (NEP-2020):

1. Group of institutions come together.

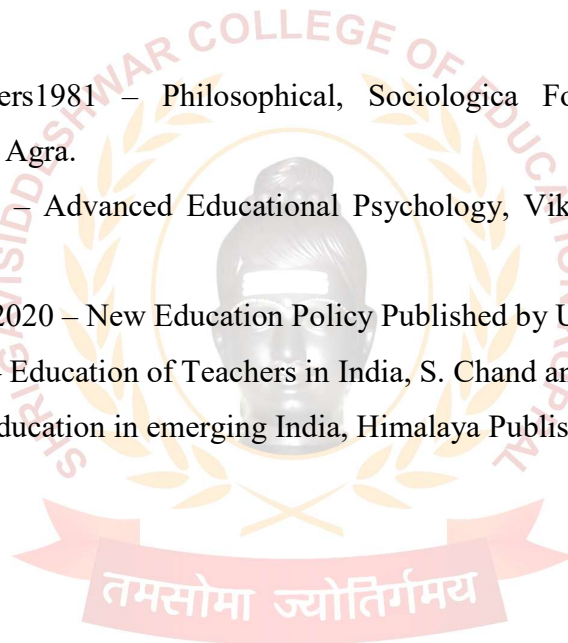
2. Agreement of institutions to have sharing of resources and services.
3. Maximum Utilization available resources.
4. Bringing quality development in all education institutions.

XIX. CONCLUSION:

The New Education Policy 2020 is boon to India and its People from the so called learned Philosophers, Scientists, Educationists, Social workers, Administrators, Teachers. It will make use of Indian social cultural atmosphere bring world quality education among the children and young generation of our country. The dream of becoming VISHWA GURU in the world come true in the days to come. If the Policy implemented in its true sense the days are very near to all Indians to lead the whole world.

REFERENCES:

- Chaube S.Pand Others 1981 – Philosophical, Sociological Foundations of Education, Vinodh Pustak Mandir, Agra.
- Chauhan S.S. – 1991 Advanced Educational Psychology, Vikas Publishing House, New Delhi.
- Government of India 2020 – New Education Policy Published by UGC of India.
- Mukharji S. N. 1977 – Education of Teachers in India, S. Chand and Company, New Delhi
- Syed M.H. - 2007 – Education in emerging India, Himalaya Publishing House, Delhi.

INDEX

Chapter No.	Title and Author/s	Page No.
01	A Study on New Education Policy-2020: Challenges And Opportunities Puneeth Kumar G B	01
02	Quality Process Education At Different Levels Dr. Umakant.G.Devaramani	10
03	Inclusive Education In India: Issues, Challenges And Suggestions Dr. Santhosh Kumar R	18
04	Quality Process Education At Different Levels Two-Year Teacher Education Programme: A Study on The Attitudes of B.Ed. College Passed Out Teacher Trainees of Raichur University. Dr. Ratan Chavan	23
05	Education And Women Empowerment Shivakumar. S. Sthavarmath	35
06	Migration And Culture of Siddi Tribes Dr. Roopadevi Sulapi	44
07	Role of ICT In Women Empowerment And Education Prof. Anil A. Ulange & Dr. Sushma R	48
08	Knowledge of Using Computers Among Secondary School Students of Hukkeri Taluka Rajashree M. Hirekodi,	54
09	A Study of Academic Achievement Towards English Language Learning of Secondary School Students of North Karnataka. Dr. S.T. Bolaraddi,	60
10	A Study of The Problems Faced By Biological Science Teachers in Impementing The New Curriculum of Ninth Standard of Vijaypur City Dr. Sharadamani. S. Hunashal	65
11	Digitalization of educationat Different Levels Dr. Jayashree C. Kundagolmath	70

12	ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ ಸಂಜೋತಾ	78
13	ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ ಕು. ಶಿವಲೀಲಾ ಎಸ್. ಕೆ	85
14	ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಸನದ ಮಾರ್ಗ ಡಾ.ಶಿವಲೀಲಾ ಬಸನಗೌಡ	92
15	ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ -ಸಿ.ಚಂದರಶೇಖರರೆಡ್ಡಿ	99
16	ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ: ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ. ಡೀನಾ ಪಿ.ಪಿ	104
17	ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ -ಡಾ. ಚಿದಾನಂದ ಮಾಸನಕಟ್ಟಿ	113
18	ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಡಾ. ಮಂಜಯ್ಯ	135
19	ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಶಿಲ್ಪಗಳು ವೆಂಕಟೇಶ್ ಎಸ್	142
20	ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಧರ್ಮಾವತಿ & ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್.ಜಿ	151
21	ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ UMESH MANGOND	156
22	ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರ ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಕುಮಾರಿ	165
23	ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಸಮ್ಮಿಳಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಮಹತ್ವ ಡಾ. ಕನಕಪ್ಪ ಪೂಜಾರ & ಪೂಜಾ ನಾಯ್ಕ	168
24	ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪ.ಆರ್. & ಡಾ.ರಂಗಸ್ವಾಮಿ.ಸಿ	172
25	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮ ಡಾ.ಆನಂದರಾವ್ ಎಸ್. ದೇಸಾಯಿ	180

26	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪ್ರೊ. ಎರಿಸ್ವಾಮಿ.ಎಂ.ಸಿ & ಶ್ರೀಶೈಲ ಪುಂಡಪ್ಪ ಗೌಳ	185
27	ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಗಿತತೆಯ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು ಡಾ. ಸಿದ್ದಣ್ಣ ವೈ. ವಾಲಶೆಟ್ಟಿ	190
28	ಇತಿಹಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವರ್ತಕಿಯಾಗಿ- ಸಾವಿತ್ರಿಬಾ ಪುಲೆ ಶಿವಮ್ಮ ಹೆಂಡೇಗಾರ್	194
29	Use of ICT in Inclusive Education For Differently Abled Children Smt.Rekha & Prof .B.L.Lakkannvar	199
30	A Study of Level of Opinion About Two – Year B.Ed Programme of Teacher Education of Karnataka Jyoti S. Itagi & Dr.U.K.Kulkarni	204
31	ಕರ್ನಾಟಕ ಪಞ್ಚಕ ಶಾಲೆಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ ವೀರಣ್ಣ ಧ. ಹೂಲಗೇರಿ, & ಡಾ.ಶಹತಾಜ್ ಬೇಗಂ	214
32	Impact of Social Media on Education with Positive and Negative Aspects Tejashwini .p	219
34	Importance And Challenges of Skill Education In India Dr.Jyotilaxmi. M.Irasur	227
35	MEDIA IN EDUCATION Dr. Jayashree K Badiger	231
36	Educational Challenges Due To Covid '19' Dr. Y. VANISREE	235
37	BENEFITS AND CHALLENGES OF GOODS AND SERVICES TAX (GST) IN INDIA Dr. Bharati M. Averl	241
38	A Study of Problems Faced By Teachers And Students on Online Teaching And Online Learning During Pandemic Mrs. SARASWATHI B	249

39	ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುಸಂದಾನ ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ದಂಡೋತಿ	256
40	Media and Education Smt. Supritha. M. B	262
41	Challenges And Opportunities of Management Education In India Dr. T.D. Gunjal & Dr. Kishor Lipare	276
42	Multidisciplinary Approach in Teacher Education Programme Dr. Lingaraj C. Mullalli	284
43	ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ (ಪದವಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ) ಕನ್ನಡದ ಮಹತ್ವ ಡಾ.ಪ್ರಕಾಶ ಬಳ್ಳಾರಿ	292
44	An Effect of Cognitive Ability, Emotional Maturity And Creativity on Academic Achievement Among Secondary School Students Kuretul Nafeesa B Sanglikar & Dr Prakash Sannakkanavar	294

A STUDY ON NEW EDUCATION POLICY-2020: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Puneeth Kumar G B,

Department of PG Studies and Research in Education, Kuvempu University,
JnanaSahyadri, Shankaraghatta, Shimoga, Karnataka.

Email.ID: punithghatodgaja@gmail.com

Abstract

A well-defined education policy and the future is important for the country at school and college levels because of the fact that education leads to economic and social development. Different countries use different education systems with due regard to culture and traditions and take different stages during their life cycle at school and college education levels to make it work. The National Education Policy 2020 (NEP 2020), approved by the Indian Union Cabinet on July 29, 2020, sets out the vision for India's new education system. The new policy replaces the previous National Education Policy, 1986. This policy is a comprehensive framework for primary education towards higher education and vocational training in rural and urban areas of India. The present study data collected from secondary data and the study concentrated on challenges of implementing NEP 2020 in India.

Keywords: Benefit of NEP, Challenges, Major Changes

1. Introduction

Education is elemental for realizing full human potential, developing an impartial and unbiased society and advancing national development. Providing comprehensive access to quality education is the key to India's continued rise and command on the global stage in terms of economic growth, social justice and equality, scientific progress, national integration, and cultural safeguarding. Universal high-quality education is the most propitious way forward for developing and maximizing our country's ample number of talents and resources for the good of the individual, the society, the nation and the world. India will have the highest population of youngsters in the world over the next decade, and our ability to provide elevated educational opportunities to them will determine the destiny of our country.

The new National Educational Policy 2020 revealed on Wednesday, 29 July, solicits to introduce and implement a sea of changes across all levels of education in India, including the basic apprehension of education in the country. It also seeks to effectuate changes in the way the

instructors of such education – schools, colleges and teachers – are trained and how they approach education.

Among additional aspects, the NEP has rechristened the Ministry of Human Resource Development (MHRD) as the Ministry of Education, a pointer of the country's changing the centre of attention on education. Prime Minister Narendra Modi expressed his views as “The policy is based on the pillars of “access, equity, quality, affordability, accountability” and will transform India into a “vibrant knowledge hub”, soon after it was unveiled.

The world is undergoing swift changes in the awareness landscape. With various dramatic scientific and technological advances, such as the rise of big data, machine learning, and artificial intelligence, many unskilled jobs worldwide may be taken over by machines, while the need for a skilled workforce, particularly involving mathematics, computer science, and data science, in conjunction with multidisciplinary abilities across the sciences, social sciences, and humanities, will be increasingly in significant demand. With climate change, increasing pollution, and depleting natural resources, there will be a noticeable shift in how we meet the world's energy, water, food, and sanitation needs, again ensuing in the need for new skilled labour, particularly in biology, chemistry, physics, agriculture, climate science, and social science.

The growing emanation of epidemics and pandemics will also call for concerted research in infectious disease management and development of vaccines and the resultant social issues heightens the need for multidisciplinary learning. There will be a growing demand for humanities and art, as India moves towards becoming a developed country as well as among the three largest economies in the world. Indeed, with the rapidly changing employment scenario and global ecosystem, it is becoming increasingly critical that children not only learn, but more importantly learn “how to learn”.

Pedagogy must evolve to make education more experiential, holistic, integrated, inquiry-driven, discovery-oriented, learner-centred, discussion-based, flexible, and, of course, enjoyable. The curriculum must include basic arts, crafts, humanities, games, sports and fitness, languages, literature, culture, and values, in addition to science and mathematics, to develop all aspects and capabilities of learners; and make education more well-rounded, useful, and fulfilling to the learner.

Education must build character, enable learners to be ethical, rational, compassionate, and caring, while at the same time prepare them for gainful, fulfilling employment. The gap between the current state of learning outcomes and what is required must be bridged through undertaking major reforms that bring the highest quality, equity, and integrity into the system, from early childhood care and education through higher education. The target must be for India to have an education system by 2040 that is second to none, with equitable access to the highest-quality education for all learners regardless of social or economic background. This National Education Policy 2020 is the first education policy of the 21st century and aims to address the many growing developmental imperatives of our country. This Policy proposes the revision and revamping of all aspects of the education structure, including its regulation and governance, to create a new system that is aligned with the aspirational goals of 21st century education, including SDG4, while building upon India's traditions and value systems.

The Concept

Benefits of New Education Policy 2020: Some of the important benefits of the New Education Policy 2020 are as follows:

- The New Education Policy will give prominence to students' pragmatic knowledge instead of just impelling them towards rote learning.
- It will support students to develop scientific character from a young age.
- The NEP aims to make it easier to set up brand new quality of higher educational institutes which will be on par with the global standards.
- Since NEP will make it easier for foreign colleges to set up their campuses here, many students who are unable to go abroad due to multiple reasons will be able to experience it and get global exposure.
- This will glorify and promote value-based education.

New Education Policy 2020 Major Changes

Some of the major changes introduced in the New Education Policy are as follows:

- **By 2030, one immense multidisciplinary college in every district-** By 2030, all higher education institutions will become multidisciplinary institutions and each of them will at least have an enrolment of 3,00 students. By 2030, be at least one large multidisciplinary HEI in or near every district. The aim is to increase the Gross

Enrolment Ratio in higher education including vocational education from 26.3% (2018) to 50% by 2035.

- **Music, arts and literature to be instructed in all colleges:** Departments in Languages, Literature, Music, Philosophy, Indology, Art, Dance, Theatre, Education, Mathematics, Statistics, Pure and Applied Sciences, Sociology, Economics, Sports, Translation, and Interpretation, etc. will be introduced in all higher education institutions.
- **M.Phil to be terminated:** According to the NEP 2020, M.Phil will be discontinued. The details regarding the same will be released soon.
- **Sanskrit will be conventional-** It is time that Sanskrit will be mainstreamed with a strong offering in schools and three language formula will be adopted in higher education.
- **Vocational expertise to be Taught:** Every student will be taught a vocational skill of his/ her choice by the time they complete their schooling. Students will also be taught coding from Class VI.
- **No firm severance Between Arts and Science Curriculum:** There will not be a huge difference between the curriculum of these two streams and all subjects like Music will be taught.
- **Internships Will be Included from Class VI:** From 6th grade, candidates will have to do internships of 10 days with local trades or crafts.
- **IITs to follow Universal approach:** IITs will have to follow a more holistic approach and multidisciplinary education with more arts and humanities as per the New Education Policy.
- **Academic Bank of Credit to be established:** An Academic Bank of Credit (ABC) will be set up which will digitally store the academic credits earned. The 4-year course may also lead to a degree 'with Research' if the student completes a rigorous research project within the respective time frame.
- **Significance to Practical Assignments, Skill Development:** The New Education Policy lays emphasis on practical knowledge and skill development which will begin from class 6th.

- **One habitual common Entrance Exam for all Colleges:** According to the NEP 2020, there will be a single common entrance exam for admission to all higher education institutes which will be held by NTA. The entrance exam will be optional and not mandatory.
- **New institution of Education:** The 10+2 system will be divided into 5+3+3+4 format. The New Education Policy has changed the school education system to 5+3+3+4 format. This means the first five years of the school will comprise of the foundation stage including three years of pre-primary school and classes 1 and class 2. The next three years will be divided into a preparatory stage (classes 3 to 5), three years of middle stage (classes 6 to 8), and four years of secondary stage (classes 9 to 12). Schools will not have any rigid formation of streams of arts, commerce, science, students can take up whichever courses they want.
- **Strengthen Digital Learning:** To ramp up Digital Learning a National Education Technology Forum NETF will be created and e-courses in 8 regional languages will be uploaded on the same.
- **Numerous Entry and Exit System:** With the help of the academic bank of credits, multiple entries and exit system will be introduced in the higher education sector. This will allow students to take a sabbatical and then join back their studies after a period of time, without losing any credits. Students will also be free to choose major and minor subjects for their degree.
- **India to be stimulated as Foreign Study Destination:** Every institution will have an International Students Office to host foreign students. Colleges will be promoted to provide premium education at affordable costs.
- **Foreign Colleges Can Set Up Colleges in India:** Top 100 Foreign Colleges will be allowed to set up their campuses in India as per NEP. They will be given special dispensation and regulations to set up the campuses.
- **Expenses on Education:** The expenditure on education will be changed to 6 per cent of the total GDP, as opposed to earlier, which was 4 per cent of the GDP. Both State, as well as Central Government, will be working together on the expenditure.

2. Review of Literature

Bidisha Chakraborty (2022) the study says main aim of National Education Policy – 2020 is to fill the gap of present education system which is totally mechanized which develops the cramming power of the students but curbs the individual thinking capability of the students. It also interrupts the free thinking of the students. Switching the method of education from rote learning to project/ activity based or experiential learning will enrich the learning experience of the learners through hands-on training experience. It will help to promote scientific temperament among the young learners.

Narender Reddy (2020) the study discussing on one of the key highlights of NEP 2020 is the decision to make mother tongue or regional language as the medium of instruction up to Class 5. Further, the policy emphasizes the need for formative assessments and encouraging peer review system of assessment by creating National Assessment Centre and developing a system such as Performance Assessment Review and Analysis of Knowledge for Holistic Development for monitoring the achievement of learning outcomes and guide the boards of education to make learning more contemporary and suited to future needs. The biggest highlights of the NEP 2020 are that there would be single regulation for higher education institutions with setting up of Higher Education Commission of India that will eventually replace the existing regulatory bodies like the UGC or AICTE. The long - term plan of the policy is to do away with the current system of colleges affiliated to universities and numerous tiny colleges that are pedagogically unviable and financially costly would be merged with larger HEIs. The NEP 2020 aims to address various gaps existing in the education system of India and through this policy, India is expected to achieve sustainable development goal of 2030 by ensuring inclusive and equitable quality education.

Venkateshwarlu (2021) the study examines a critical study on NEP-2020, approaches, challenges, opportunities and criticism. Well defined and futuristic education policy is essential for a country at school and college levels due to the reason that education leads to economic and social progress. Different countries adopt different education systems by considering the tradition and culture and adopt different stages during their life cycle at school and college education levels to make it effective. The National Education Policy 2020 (NEP 2020), which was approved by the Union Cabinet of India on 29 July 2020, outlines the vision of India's new education system. The new policy replaces the previous National Policy on Education, 1986. The

policy is a comprehensive framework for elementary education to higher education as well as vocational training in both rural and urban India. The policy aims to transform India's education system by 2021.

RachnaSoni (2022) the study state that New Education Policy has been drafted that focuses on equity, quality, affordability, and accountability of education in our country. In this paper, the author is going to explore about issues and the challenges in the implementation of various policies mentioned in national education policy 2020, the key areas that remain missing, and the complexities involved. Last but not the least, the paper also discusses the divide between the policy and practices together with the recent data statistics. All the details related to the possible challenges due to the changes in the new education policy have been analysed in the forthcoming sections of this study.

Anamika Tiwari the study state that this policy aims to transform India's education system by 2021. Shortly after the policy was released, the government made it clear that no one would be forced to learn any particular language and that the method of teaching would not be diverted from English to any regional language. The language policy in the NEP is a school to decide on the application. Education in India is a study of the Related List. Policy 2020. A national education policy should be applied to all schools in India by 2022.

3. Research Gap

After studying the literature available on the topic and reviewing it came to know that, most of the researcher concentrated on NEP 2020 issues, approaches and so on. In this present study concentrated on challenges of implementing NEP 2020 in India.

4. Objectives of the Study

1. To understand the concept of new education policy 2020
2. To study the challenges in the implementation of education policy 2020

5. Discussion

Major Challenges in the Implementation of New Education Policy 2020:

1. Opening universities every week is a strenuous task:

India today has around 1,000 universities across the country. Doubling the Gross Enrolment Ratio in higher education by 2035 which is one of the stated goals of the policy will mean that **we must open one new university every week, for the next 15**

years. Opening one University every week on an ongoing basis is an undeniably massive challenge.

2. The numbers are no less intimidating in reforms to our school system:

The National Education Policy 2020 intends to bring 2 crore children who are currently not in schools, back into the school system. Whichever way you view at it, accomplishing this over 15 years requires the setting up of around 50 schools every week. This certainly requires a substantial amount of investment in classrooms and campuses which will be extremely challenging.

3. Funding is a big obstacle in the Covid era:

From a funding standpoint, this is not a challenge for the timorous. The NEP 2020 predicts an increase in education spending from 4.6% to 6% of GDP, which amounts to around INR 2.5 lakh crores per year. This money will be well-spent building schools and colleges across the country, appointing teachers and professors, and for operational expenses such as providing free breakfast to school children. What makes things scheming is that this policy comes into being at a time when the economy has been battered by Covid-19 related lockdowns, government tax collections are dreadfully low, and the fiscal deficit was high even pre-Covid.

4. Current emphasis on healthcare and economic recovery to lower the speed of implementation:

Economists have been calling for large stimulus packages amounting to double-digit percentages of GDP, despite the strain on the exchequer. While the National Education Policy is a 20-year journey, one worries that we may be off to a stumbling start over the next 2-3 years, when government and budgetary priorities are claimed by the more urgent but equally important needs of healthcare and economic recovery.

5. Need to create a large pool of trained teachers

In school education, the policy envisages a sweeping structural reformulation of the curriculum a very welcome step. Many of the curricular changes require considerable mindset shifts on the part of teachers, as well as parents.

6. Inter-disciplinary higher education demands for a cultural shift:

In higher education, the NEP 2020's focus on inter-disciplinary learning is a very welcoming step. In India, education has for decades been very isolated and monotonous.

For the entire higher education system to be composed of “exceptions” professors who are curious about, respect and lean in to other disciplines while being experts in their own is not an easy task. This requires a cultural shift in the entire higher education ecosystem, over the next 15-20 years.

6. Conclusion

The National Education Policy, 2020 aims to shift towards more scientific approach to education. It will help to cater ability of the child in different stages of development. This includes cognitive development, social and physical development. When implemented, the policy will bring India at par with leading countries of the world. The **New Education Policy 2020**, is a commendable step by the government to achieve the goal of providing quality education and having a skilful, talented, and professional youth population. Learning systems like online learning and digital courses are also being encouraged. Lastly, it also lies emphasis on learning and preserving traditional languages like Sanskrit in India which are losing fast.

It is an exemplary policy as it targets at making the education system flexible, multidisciplinary, aggregate and aligned to the needs of the 21st century and the 2030 sustainable development goals. The intent of the policy seems to be ideal in many ways but it is the implementation process where the key to success ultimately lies.

References

- Anamika Tiwari. Study of NEP 2020: Issues, Approaches, Challenges, Opportunities and Criticism, Journal of Advances and Scholarly Researches in Allied Education [Multidisciplinary Academic Research].
- B.Venkateshwarlu. (2021), a critical study of nep 2020: issues, approaches, challenges, opportunities and criticism, international journal of multidisciplinary educational research, Vol.10(2(5)), Pp.191-196.
- BidishaChakraborty. (2022) National Education Policy-2020: Opportunities, Challenges and Implications ISBN: 978-81-952651-0-7, Pp.-9-21.
- <https://www.mhrd.gov.in>
- P. Narender Reddy. (2020). National Education Policy 2020 - Challenges and Opportunities on the Educational System, International Journal of Science and Research (IJSR), Vol.10(11), Pp.927-930.
- RachnaSoni. (2022). Challenges and issues in national education policy 2020, e-ISSN: 2582-5208 International Research Journal of Modernization in Engineering Technology and Science, Vol.04(03), Pp.2026-2036.

QUALITY PROCESS EDUCATION AT DIFFERENT LEVELS

Sub-theme:- QUALITY CONCERNS IN TEACHER EDUCATION PROGRAMME

Dr. Umakant.G.Devaramani,

Principal, Navodaya College of Education, Raichur.

Karnataka state. Email Id : drugdevaramani@gmail.com

Abstract

Whatever progress our society has made over the centuries is because of education. Being the foundation stone of society, education brings reforms, helps in progress and paves way for innovation. The importance of quality education cannot be undermined in a society, which is why. Great personalities have extensively written on its need in a civilized society. In the 21st century, some countries are lagging in the race for quality education. Teacher education plays vital role in reforming and strengthening the education system of any country. Training of teachers has emerging global trends in education and the overall needs and aspirations of the people in India. As an integral part of educational system, teacher education in India has to be responsive to socio-cultural ethos and national development. The National Council for Teacher Education has to initiate suitable measures to make teacher education at various levels responsive to such developments as well as to quality concerns in future. The present papers highlights on Concept of teacher education needs of teacher education program, concept of quality, definition of quality of education, principle, Dimension of quality Education, the target of quality Education, Quality Indicators of Teacher in Teacher Education Programme, Challenging issues in TEP in India and conclusion

Key words:-Quality, Teacher education, Dimension of quality Education, Challenging issues, etc

INTRODUCTION

Education is the most important and powerful instrument invented by humankind to shape and mould he in a desirable manner. The history of the world proves that education has been the root cause for any change, which takes place in social, cultural, spiritual, political, and economic aspect of human life. In present, education has become one of the necessities of human life, like food, clothing, and shelter. Therefore, we can say that life is education and education is life. The Kothari Commission (1964-66) remarks, “The destiny of India is being shaped in its classrooms.” No doubt education plays a significant role in nation’s development but the quality of education is greatly determined by the quality of teachers. In this era of globalization and

technological revolution, education is considered as a first step for every human activity. It plays a vital role in the development human capital and is linked with an individual's well-being and opportunities for better living. Teacher education plays vital role in reforming and strengthening the education system of any country.

Training of teachers has emerging global trends in education and the overall needs and aspirations of the people in India. As an integral part of educational system, teacher education in India has to be responsive to socio-cultural ethos and national development. Teachers to be highly qualified must be well prepared, especially in improving the quality of education facing global challenges. For this purpose, we need teacher education reform that aligns teacher preparation with the demands of an emerging information society and an increasingly interdependent world in the 21st Century.

MEANING OF TEACHER EDUCATION

Teacher education refers to the policies and procedures designed to equip teachers with the knowledge, attitudes, behaviors, and skills they require to perform their tasks effectively in the school and classroom. In early times, teachers were often scholars or clergymen who had no formal training in how to teach the subjects of their expertise. In fact, many believed that "teachers were born, not made." It was not until the emergence of pedagogy, the "art and science of teaching," as an accepted discipline that the training of teachers was considered important.

Although there has been continued debate about whether teaching is a "science" that can be taught or whether one is "born" to be a teacher, it has generally been agreed, at least since the nineteenth century, that certain characteristics are needed to qualify a person as a teacher: knowledge of the subject matter to be taught, knowledge of teaching methods, and practical experience in applying both. Most educational programs for teachers today focus upon these points. However, the internal character of the individual is also an important aspect of teaching; whether that is something one is born with or can be taught, and what are the qualities that are needed for the role of teacher, are also a matter of debate.

The needs for teacher education program are:

The following are few needs for teacher education program

- Effective teaching and learning,
- Empowering teachers in learning to learn, Save time and money,

- Making education liberal.
- Preparing teachers for learning society,
- Reduce workload of class room teaching,
- Sensitivity to contemporary issues and problems and the level of motivation,
- The degree of commitment to the profession,
- The length of academic preparation,
- The length of academic preparation, the level and quality of subject matter knowledge,
- The level and quality of subject matter knowledge,
- The quality of education,
- The repertoire of pedagogical skills that teachers possess to meet the needs of diverse learning situations,

This is not possible if teacher preparation focused only on training. It aims at imparting professional skills and techniques to the teachers under training. Holistic teacher building is necessary and therefore teacher education needed more emphasis than mere training. Educating all children well depends not on ensuring that teachers have the necessary knowledge and skills to carry their work, but also that they take responsibility for seeing that all children reach high levels of learning and that they act accordingly.

Concept of quality in Education

Quality 'has evolved from a marginal position to being the foremost concern in higher education alongside funding issues. The evolution of quality has been one from vague concept to articulated procedures. Furthermore, there is considerable conformity of procedures across national boundaries and the tendency to a dominant model of external scrutiny of quality in higher education. Approaches to quality in higher education in most countries have started with an assumption that, for various reasons, the quality of higher education needs monitoring. At root, governments around the world are looking for higher education to be more responsive, including:

- making higher education more relevant to social and economic needs;
- widening access to higher education
- expanding numbers, usually in the face of decreasing unit cost;

- Ensuring comparability of provision and procedures, within and between institutions, including international comparisons.

Quality has been used as a tool to ensure some compliance with these concerns. However, the rationale and policy often tend to be worked out after the decision to undertake an audit, assessment or accreditation process has been made. Thus, approaches to quality are predominantly about establishing quality-monitoring procedures

Quality has been used as a tool to ensure some compliance with these concerns. However, the rationale and policy often tend to be worked out after the decision to undertake an audit, assessment or accreditation process has been made. Thus, approaches to quality are predominantly about establishing quality-monitoring procedures

Definition of Quality Education

- Belgium-based organization (Education International (E.I)) defines “quality education as one that focuses on the social, emotional, mental, physical, and cognitive development of each student regardless of gender, race, ethnicity, socioeconomic status, or geographic location. It prepares the child for life and not just for testing.”
- United nation for Sustainable Development Goals in 2012 defines as “Quality education not only prepares a student for a job but also develops the overall personality of an individual. In the case of children, it aims at their complete upbringing where morals and ethics are taught as part of the curriculum to help them live a healthy lifestyle”
- The British Standard Institution (1981) defines quality as the totality of features and characteristics of a product or service that bear upon its ability to satisfy the stated or implied needs”. Thus, it may be indicated that quality is a coveted goal of all. Some of the significant points in ‘quality’ are, that;
 - It is a dynamic idea.
 - It is a positive concept.
 - It is not achieved superficially.
 - It is not a destination, it is a continuous journey.
 - It is characterized by a customer-focused approach to continuous improvement system of planning, implementing, evaluating, and decision-making.
 - It is the degree of degree of fitness for a purpose and function.

Principles of Quality

The following are few principle of quality

- Quality is directed at customer satisfaction
- Quality means —meets requirementsl
- Quality applies to every product
- Quality is a profitable investment
- Quality requires changing an organization's culture
- Quality requires top management leadership

Dimension of quality Education

Here are some of the important dimensions of quality education that every organization should meet

1. Equity
2. Sustainability
3. Contextualization and Relevance
4. Balanced Approach
5. Child-friendly Teaching and Learning
6. Learning Outcomes

The target of quality Education

Everyone can participate in their ways to provide quality education around the world.

Here are some of the targets that the UN has set for 2030 in this section:

- By 2030, ensure that there is free primary and secondary education for girls and boys for effective learning outcomes
 - By 2030, ensure that both girls and boys have access to quality early development and pre-primary education
 - Ensure equal access to affordable and quality technical, vocational and tertiary education
 - Increase the number of people, both youth and adults who have relevant skills for employment, jobs and entrepreneurship
 - Eliminate all discrimination in education
 - Ensure universal literacy and numeracy
 - Ensure education for sustainable development and global citizenship
 - Ensure building and upgrading inclusive and safe schools
 - Expand higher education scholarships for developing countries
- Increase the supply of qualified teachers in developing countries

Quality Indicators of Teacher in Teacher Education Programme

In order to assess the quality of teacher education institutions, certain quality indicators are to be considered. NAAC (2004) has identified seven core indicators for quality teacher education as follows:-

- **Curriculum Design:** Curriculum in teacher education consists of two major components- theory and practicum. Therefore, theory and practicum should have a justified proportion in the curriculum.
- **Curriculum Transaction:** Not only curriculum development, major emphasis should also be given on effective transaction of curriculum in teacher education program. The teacher educators should emphasize on self and independent study of the trainees, group learning, group discussion etc.
- **Evaluation:** Evaluation of students teachers at this stage need to be comprehensive and continuous. Due importance should be given to the opinions of supervisors and schoolteachers who will maintain the record of the progress of student teachers. Latest evaluation techniques as peer group evaluation of trainee teachers, self-assessment, evaluation in terms of teachers', educators' opinion using rating scale etc. may be introduced.
- **Internship Program:** Internship program is the core component of teacher education. There are wide variations in this program from institution to institution. Not only that, there is a common practice to consider this program in the form of more teaching practical by delivering lectures only on the method subjects.
- **Research in teacher education:** It is important to have long-term plans for research, a proper networking, and collaborating among the teacher education institutions, availability of resources in terms of grants as well as effective guidance from expert research guide etc. may result in a quality outcome.

Challenging issues in TEP in India

Following are the few challenging issues in Teacher Education program in India

- Learning Materials are not consistently available (students depend on their own notes copied from the blackboard) and thus written materials do not play a coherent and pervasive role in the provision of a strong cognitive and structure-giving basis for the development of the required professional knowledge, skills and attitudes of an effective teacher.
- The emphasis on content delivery, examination, and certification over real learning is also a serious threat to quality. The current system of teaching and evaluation does not allow creativity, innovation, and research, which are important tools for lifelong learning.

In addition, education is construed as an academic exercise that is divorced from the daily-life world of learners and obtaining education qualifications at any level relies heavily, and primarily, on corruptive practices.

- The Teacher training curriculum in the country does not fully acknowledge the new age environment in schools and classrooms in terms of constructivist learning, learner-centered instructions, and integrating technology into the processes of teaching and learning. There is not a sufficiently strong link between the schools' curriculum and the teacher education curriculum.
- There is also the quantity and quality of input for teacher training programmes. Most youths in India are not motivated to teach, and often opt for teaching as a last resort, that is, after failing to secure admission into lucrative courses- law, medicine, banking, etc. Since the admission quota for these courses is generally high, and for teacher education low, there is the perception that individuals who opt for teaching are not 'academically sound'.
- There is gap between the curriculum taught to teacher trainees and the reality that exists in schools. Such realities include dilapidated school buildings, lack of instructional materials including textbooks and writing materials for the pupils, sometimes-overcrowded classes, etc. These sometimes overwhelm newly qualified teachers especially when they are required to play multifarious roles to deal with these issues. Essentially, teacher preparation programmes are deemed excessively academic and remote from the challenges confronting classrooms.
- Poor preparation and poor recruitment of lecturers, results in a lack of professional development opportunities for lecturers. In addition, in-service training for basic education teachers consists primarily of programmes to provide upgrading or certification through distance "sandwich" courses.
- The teaching force in India is heterogeneous, particularly with respect to educational attainment and professional training. Teachers range from those with post-graduate qualifications to secondary school leavers with minimal levels of pre-service training. In most private basic schools, teachers with certificate level pre-service training are predominant. Consequently, as an occupational group, teachers do not have the

equivalent level of education and training or the cohesiveness known of well-established professions.

Conclusion

Teacher and his education are very significant aspects of any nation. The education gives a new shape to the individual and the nation as well. It is a well-known saying that teacher is the nation builder. The quality of teacher education programme needs to be up graded. Teacher education has not come up to the requisite standards. Teachers are not able to think critically and solve the issue related to teaching methods, content, organization etc. Quality issues in teacher education will therefore, revolve around the quality of infrastructure and support services, opportunity time, teacher characteristics and teacher motivation, pre-service and in-service education of teachers, curriculum and teaching-learning materials, classroom processes, pupil evaluation, monitoring and supervision etc. Indeed improvement of quality in these parameters and its sustenance is a matter of concern for the whole system of education.

Bibliography

- Aggarwal, JC (1996), Essentials of Educational Technology, Vikas Publishing House, New Delhi
- Anand C.L. (2000) – Teacher Education in emerging India, NCERT, New Delhi.
- Darling-Hammond, L. (2006). Constructing 21st-century teacher education. Journal of Teacher Education, 57 (2).
- Dr. Balbir Singh Jamwal and Mohanti, J.(1998) Modern Trend in Indian Education: Current Issues and Strategies in the context of NEP, New Delhi Deep and Deep.
- Dr.S.R. Pandya (2001) Administration and Management of Education, Himalaya Publication House.
- Mukharjee, K.K. (1972) Some Great Educators of the World, Calcutta, Das Gupta & Co. Pvt. Ltd.
- Mukherjee Marmar (2001) Total Quality Management. Sage Publication.
- Mukhopadhyay Marmar (2001) Total Quality Management in Education. National Institute of Educational Planning and Administration.1713 Sir Aurbindo Marg ,New Delhi.
- Naik J.P. (1975) Equality, Quality, and Quantity: The inclusive Triangles of Indian Education: Bombay Allied Publishers.
- National Council for Teacher Education (1998): Curriculum Framework for Quality Teacher Education, New Delhi, NCTE.
- National Knowledge Commission (2009): Final Report (2006-09). Govt. of India, New Delhi.
- NCERT (1978): Teacher Education Curriculum a Framework. New Delhi, NCERT.

INCLUSIVE EDUCATION IN INDIA: ISSUES, CHALLENGES AND SUGGESTIONS

Dr. Santhosh Kumar R

Assistant Professor

M M College of Education Anubhavamantapa campus Davangere Karnataka state.

smgsanthosh@gmail.com

Abstract

Inclusive education stands for improvement of schools in all dimensions to address the educational needs of all children. Recommendations to send children with disabilities to mainstream schools were first made in the Sargent Report in 1944, and again in 1964 by the Kothari Commission. Inclusive education is a strategy of making education universalized irrespective of any disability within the learner and to maintain equity in the society. However, for achieving success in inclusive education in India we are facing several obstacles and challenges. Many problems such as, lack of positive attitude among teachers, non-inclusive curriculum, lack of resources, infrastructural problems, unawareness among parents, irregular plans, improper execution of policies are creating hurdles for extending the concept of inclusive education in India. In paper an attempt has been made to put focus on issues, challenges, and suggestions regarding inclusive education.

Keywords: Inclusive Education, Issues, Challenges and Suggestions

Introduction: There are many reasons for the success of teaching process. One of these is inclusion. Inclusion is one of the most widely studied topics in the teaching and learning process in the educational fields. A lot of researches have been done about its importance, its effect and the way it is applied. The Chinese proverb says, "Tell me and I forget, teach me and I remember, involve me and I learn." The classroom is built upon interaction, cooperation, group work, and participation. These can be done through inclusion. If there is exclusion, teaching process would not be successful. Inclusion is one of the elements which, if applied properly, school achieves success. Inclusion lexically means the act of including or the state of being included. Therefore, Hudson (2009) explained that successful teachers should include their students as well as making their students included. Inclusion is about equal opportunities for all pupils. Pupils should all be included regardless of their age, gender, ethnicity, attainment and background. It gives attention and concentration to all pupils. In my opinion successful inclusion is a must inside the classroom. When pupils are included properly, they will equally have the same chance to

achieve, learn and acquire new experiences inside their school. But exclusion means bias, failure and drawback. Pupils should be taught, assessed, evaluated and supported equally. But teachers should consider that some pupils need more support or provision to have an equal chance of success. Inclusion needs planning and teaching inclusively. Therefore, each unit gives supported tasks to reach inclusion inside classrooms. To achieve a high rate of inclusion, teachers should put no limit for pupils' involvement. Broadly, inclusion not only means to include pupils inside their classrooms but it also means to include classrooms inside their schools.

Issues and challenges: Inclusion is an International buzz word in education and Indian education has no exception. The Universal Declaration of human rights, the United Nations General Assembly charter, and United Nations Convention on the rights of the child all acknowledged education as a human right. It may also be seen as a continuing process of breaking down barriers to learning and participation for all children and young people. Inclusive education should create opportunities for all learners to work together.” according to national education’s ministry regulation “inclusive education is an educational system that provides opportunities for special needs and talented students to pursue education at mainstream schools along with other normal students.

Issues in Inclusive Education:

Less Students Enrolment: Enrolment rate of children with disabilities at least on par with that of nondisabled children in the mainstream education system.

Lack of Competencies among teachers: Teachers are the key actor to successfully implementing inclusive education. There is Lack of Competency, Proper knowledge and educational qualifications which are required from teachers in order to fulfil the predetermined purpose.

Das, Kuyini and Desai (2013) examined the current skill levels of regular primary and secondary school teachers in Delhi, India in order to teach students with disabilities in inclusive education settings. They reported that nearly 70% of the regular school teachers had neither received training in special education nor had any experience teaching students with disabilities. Further, 87% of the teachers did not have access to support services in their classrooms. Finally, although both primary and secondary school teachers rated themselves as having limited or low competence for working with students with disabilities, there was no statistically significant difference between their perceived skill levels. The inefficiency of teachers to develop and use

instructional materials for inclusion students (Coskun, Tosun, & Macaroglu, 2009) is also a problem issue.

Large class sizes: Large classes are the big hindrance for the special students in order to take full advantage in the mainstream classes.

Rigid Curriculum: Rigidity in curriculum does not allow the special students to go at par in learning with the normal ones. No special curriculum is here to fulfil the diverse needs of special students.

Inadequate pre- service training and professional development: Lack of training and professional development of mainstream teachers at all levels is the big issues in inclusive education.

Negative Attitude of Parents and Teachers: Negative Attitude of Parents and Teachers towards disability, differently abled and marginalized children is also one of the major issues in inclusive education set-up.

Inadequate Infrastructure: Lack of infra structural facilities in our institution is one of the big issue which hinders us to realize the dream of inclusive education.

Lack of Assistive devices: In inclusive classroom there is Lack of Assistive devices which may assist the special students to take full advantage from the classes.

More use of Power Point Presentations in the Class: Nowadays we use technology in order to make our teaching learning process effective but at the same time when we have different types of students in the same class we ignore the diverse needs of special students.

Methods of Teaching: In most of the institution only some stipulated methods are used to teach by which different abled students are unable to take full advantage from teaching learning process.

Lack of Community Will and Participation: Lack of Willingness of parents as well as community seems there in order to send their wards to main stream institutions.

Lack of Political Will towards Implementation of Inclusive Education: Lack of Political Will towards Implementation of Inclusive Education is one of the biggest issues in order to realize the dream of inclusive in practical manner.

Retention of children with disabilities in schools: Unavailability of support from peer group students to disable students by which they are unable to retain themselves in main stream institutions.

Challenges in Inclusive Education:

Execution of policies: Concerned authority should be sincere and committed enough to execute policies regarding inclusive education, implement the constitutional rights and provisions without considering the loop holes and technicalities.

Social Attitude towards Disability: we have to organise programmes regarding the spread of awareness related disabilities and should creating a positive social attitude towards disability and differently abled and marginalized children.

Resistance of parents: The parents and families of such children should be made aware of such provisions and rights through awareness programmes and advertisements on printed and electronic media

Increase skill based teaching: Trainees of mainstream teacher education centres also should be provided skills for handling such children.

Link research and practice: Disability focused research and interventions in universities and educational institutions and should be setting up of centres for disability studies and chair disability studies in universities.

Peer coaching: There must be Peer Coaching for Improvement of Teaching and Learning in inclusive educational set up.

Suggestions:

Teachers' attitudes towards inclusive education could be formed and developed in the context of an educational system which can provide some specific conditions in order to have a good practice in this field. Those conditions refer to a restructure of the curricula, more help from support teachers, more time for preparing the educational activities, decreasing the number of students in one class, creating and developing opportunities for interactive partnerships between teachers, students, support teachers and parents and so on. The reform of the curriculum should be made in parallel with a proper training for teachers regarding their knowledge of inclusion and its principles. The difficulties are inherent to any change or reform, but it is necessary to develop an educational system which can properly respond to all the needs, characteristics and individual differences of all children in school (Unianu, 2012).

The separate teacher education programs for regular and special education do not equip teachers with an integrated knowledge of the expected roles, functions and responsibilities to meet the diversity of learning needs in the classroom. A need is being felt for a new paradigm for the

preparation of teachers. There exists the need for teacher educators of regular and special education at all levels of teacher education to develop a "whole faculty approach" in facilitating an inclusive pre-service teacher education curriculum embedded across all discipline areas (Jelas, 2010).

Within a tradition of a dual regular and special education system in India, the Government is promoting educational reforms that encourage an inclusive approach to education. A move towards an inclusive approach to education in India is being promoted through collaboration and support between teachers trained in regular and special education. Thus, different perceptions of pre-service teachers preparing to work either in elementary schools or in special schools are a particular concern for people devoted to inclusive education. A need is being felt for better teacher preparation due to the very low understandings of inclusive education and pre-service teachers' perceived lack of skills, knowledge, experience, and/or training for an inclusive approach. Investigating the determinants of teachers' attitudes and behaviour and their relative importance is crucial for improving teaching practices, initial teacher education and professional development opportunities for effective inclusion of children with special needs (MacFarlane & Woolfson, 2013).

Conclusion:

There are several obstacles and challenges related to educational system which hinders to promote inclusive education. It is not impossible to attain success in inclusive education in nation through effective strategies and other means but at the same time there are some issues as well as some challenges which we have handle by soft hands. To make inclusion appropriate teacher preparation, awareness and attitude towards disabilities, retention of special children etc. must be made compulsory in all programmes irrespective of elementary, secondary level and higher education. Further quality resources, faculties and facilities must be supplied to each institution to make inclusive education Programme successful.

References:

- Alur, M. (2002). Education and Children with Special Needs: from Segregation to Inclusion, New Delhi: Sage Publications
- Antil, N. (2014), Inclusive Education: Challenges and Prospects in India, IOSR Journal Of Humanities And Social Science, Volume 19, Issue 9, PP 85-89 e-ISSN: 2279-0837, p-ISSN: 2279- 0845. www.iosrjournals.org www.iosrjournals.org

Essays, UK. (November 2013). The Importance And Definition Of Inclusion Education Essay. Retrieved from <https://www.ukessays.com/essays/education/the-importance-and-definition-of-inclusion-education-essay.php?cref=1>

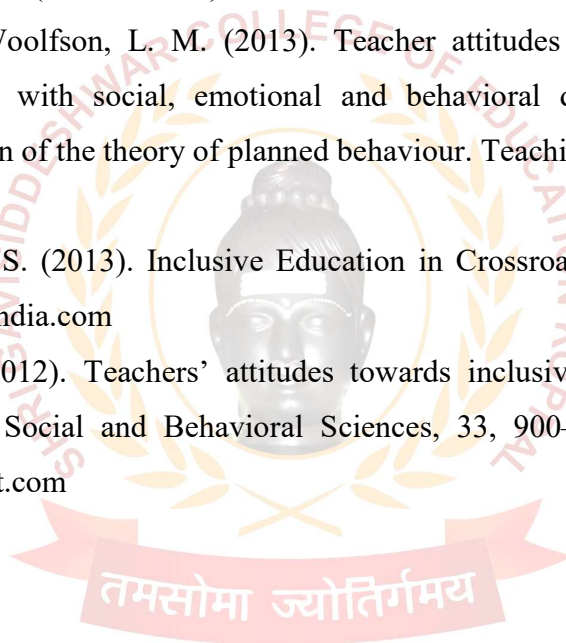
Hudson, K.(2009), A qualitative investigation of white students' perceptions of diversity, Journal of Diversity in Higher Education, Vol. 2(3), Sep 149-155

Jelas, Z. M. (2010). Learner Diversity and Inclusive Education: A New Paradigm for Teacher Education in Malaysia. International Conference on Learner Diversity 2010. Procedia Social and Behavioral Sciences, 7(C), 201–204. Available online at www.sciencedirect.com

Kumar, S & Kumar, K. (2007). Inclusive Education in India, Electronic Journal for Inclusive Education, Vol. 2, No. 2 (Summer/Fall) Article 7

MacFarlane, K. & Woolfson, L. M. (2013). Teacher attitudes and behavior toward the inclusion of children with social, emotional and behavioral difficulties in mainstream schools: An application of the theory of planned behaviour. Teaching and Teacher Education, 29 (2013), 46-52.

- Mary & Thomas, S. (2013). Inclusive Education in Crossroads: Issues and Challenges ,www.languageinindia.com
- Unianu, E. M. (2012). Teachers' attitudes towards inclusive education. PSIWORLD 2011. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 33, 900–904. Available online at www.sciencedirect.com

QUALITY PROCESS EDUCATION AT DIFFERENT LEVELS
TWO-YEAR TEACHER EDUCATION PROGRAMME: A STUDY ON THE
ATTITUDES OF B.ED. COLLEGE PASSED OUT TEACHER TRAINEES
OF RAICHUR UNIVERSITY.

Dr. Ratan Chavan

Professor,

Navodaya College of Education, Raichur

Email: rathan.chavan@gmail.com

Abstract:

The present study assesses the attitudes of passed out teacher trainees towards the two-year teacher education programme. Attitudes Assessment Questionnaire for teacher trainees was prepared and standardised by investigator. The questionnaire consisted of four components namely, Duration, Pedagogical Aspects, Curriculum and Innovation. A sample of 200 students enrolled in the two-year B.Ed. programme of college of education were chosen for the study. The mean scores were high which indicated that passed out teacher trainees of the B.Ed. programme had positive attitudes towards the duration, pedagogical aspects, curriculum and innovativeness of the programme. No gender differences were observed in the results of the study. Significant differences were observed between the students of private and government colleges and also between the passed-out teacher trainees of B.Ed. classes on all the four scales of the AAQTT. This research study happens to be the first of its kind in this region that assesses the attitudes of passed out teacher trainees due to a sudden stretch in the duration of B.Ed. programme from one to two years.

Keywords: attitudes, passed out teacher trainees, two years B.Ed. programme.

1. Introduction:

The Teacher Education Policy in India has evolved over time and is based on recommendations contained in various Reports of Committees/Commissions on Education, the important ones being the National Policy of Education (NPE, 2020) which reflects this commitment by considering pre-service and in-service teacher education as a continuous process and two ends of a continuum. An analysis of the recommendations of various commissions, committees and the education policy of India reveals that the primary effort of

the policy planners was to bring qualitative improvement in teacher education system along with quantitative expansion of the facilities for teacher training. Efforts have been made to change the teacher education curricula according to the contextual needs of emerging society and break the isolation of teacher education institutions. In fact, the first two decades of the post-independence period were characterized by significant efforts to break away from the colonial legacy and modernize the teacher education curriculum along with the school curriculum.

For pre-service training, the National Council of Teacher Education (NCTE), a statutory body of the Central Government, is responsible for planned and coordinated development of teacher education in the country. The NCTE lays down norms and standards for various teacher education courses, minimum qualifications for teacher educators, course and content and duration and minimum qualification for entry of student-teachers for the various courses. It also grants recognition to institutions (government, government-aided and self-financing) interested in undertaking such courses and has in-built mechanism to regulate and monitor their standards and quality. The Justice Verma Commission (JVC) appointed by the Government of India at the behest of the Hon'ble Supreme Court of India, submitted its report in 2012. The Commission made several recommendations for revamping the system of teacher education in the country, such as introducing integrated teacher education programs of longer duration, enhancing the duration of existing teacher education programs and upgrading the status of teacher education by making it a part of the higher education system in India. The Commission also recommended to establish inter-university centres of teacher education to ensure continuing professional development of teacher educators, re-orientation of teacher education curriculum to enhance the quality of teacher preparation, strengthen the regulatory and monitoring mechanisms and establishment of performance appraisal system for teacher education institutions, teacher educators and school teachers. Thus, the Commission presented a holistic vision of teacher education in the country from the perspective of quality as well as regulation. To translate the vision of JVC into reality, the National Council for Teacher Education (NCTE, 2014) revisited its regulations, norms and standards for various teacher education programs and notified new regulations on 1st December 2014. As per the regulations the duration of the B.Ed. programme was enhanced from one year to two years [3].

Thus, the main purpose of this study was to assess the attitudes of the students towards the newly introduced two years teacher education programme at the B.Ed. level and how this increase in duration has impacted the students in general.

2. Design of the study:

2.1. Sample and sample selection Procedure:

The study was conducted using a Descriptive Survey Method. The sample for the study consisted of passed out teacher trainees from colleges of education affiliated to Raichur University, Raichur. 200 passed out teacher trainees took part in the study and the selection of students was done using random sampling. The sample was chosen carefully so as to be representative of the population and comprise of coeducational classes in order to permit an unbiased test of gender differences. All the students who were a part of the sample were in the 4th Semester of the B.Ed.course and had sufficient exposure to the two-year teacher education programme to provide their actual attitudes about the course. In the total sample there were 100 female passed out teacher trainees and 100 Male passed out teacher trainees. With regards to the colleges of education, there were 100 students each from the government and private college of education.

2.2. Tool used:

For the purpose of the accomplishment of objectives a research tool was constructed, namely Teacher Trainees Perception Assessment Questionnaire (AAQTT). The questionnaire consisted of four scales namely Duration, Pedagogical Aspects, Curriculum and Innovation. Each scale consisted of seven items. The AAQTT measures passed out teacher trainees' attitudes across the four scales. Responses to the items were scored 1, 2, 3, 4, 5 respectively, from Strongly Agree, Agree, Not Sure, Disagree and Strongly Disagree (Likert type scale).

2.3. Statistical techniques used:

The mean, S.D. and t- test have been used to analyse the data. SPSS-21 was used to calculate mean, S.D. and t-values and draw the graphs.

3. Objective wise analysis of the data:

The results of the study have been given objective wise in the following section:

1. Objective 1:

To assess the attitudes of passed out teacher trainees towards the two-year teacher education programme in terms of duration, pedagogy, curriculum, and innovation.

The data on the four scales of the AAQTT were collected from 200 students in two colleges who have been pursuing the 2 years B.Ed. programme. Item means and standard deviations were computed to determine the attitudes of the passed-out teacher trainees towards the two-year B.Ed. programme using the AAQTT. The data obtained are presented in Table 1.

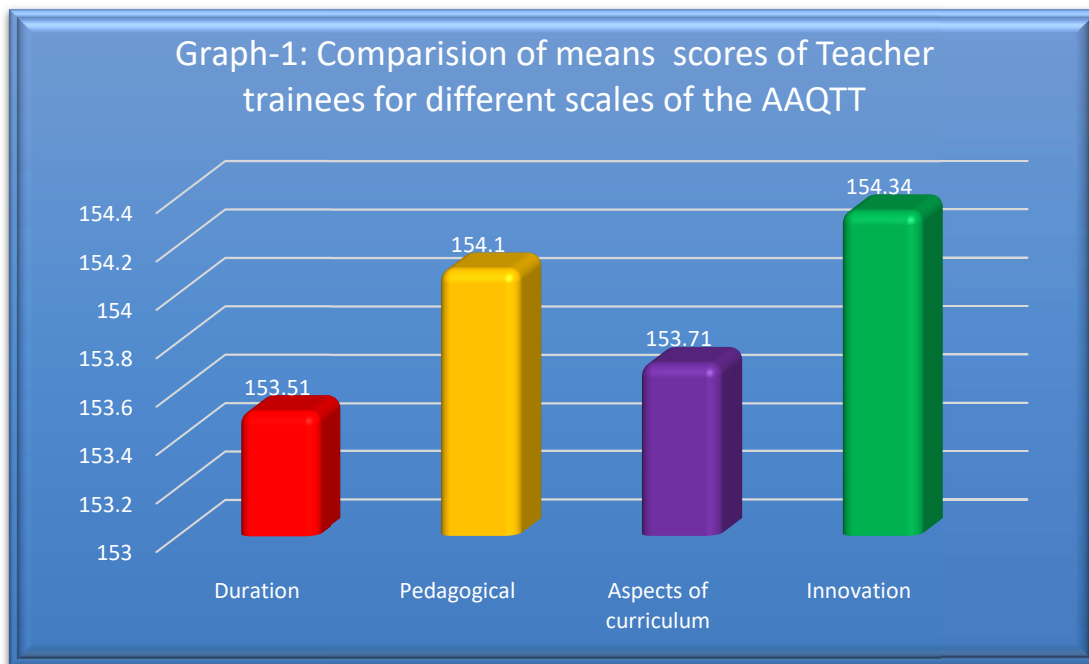
Table-1. Means of and standard deviations of scores of Teacher trainees for different scales of the AAQTT

Scale Name	No. of items	Mean	Standard Deviation (SD)
Duration	10	153.51	6.65
Pedagogical	10	154.10	6.59
Aspects of curriculum	10	153.71	6.61
Innovation	10	154.34	6.62

N = 200** Significant at $p < 0.01$

From the results in Table-1 it can be seen that the mean scores of the different scales of AAQTT ranged from 153.51 for the Duration scale to 154.34 for the Innovation scale. This shows that the mean score of AAQTT is high which indicates that passed out teacher trainees of the B.Ed. programme have positive attitudes towards the Duration, Pedagogical Aspects, Curriculum, and Innovation of the programme. They see a lot of scope in Pedagogical Aspects of the programme. Since the duration is long, curriculum is made in such a way that it enhances passed out teacher trainees' skills (innovation skill) as a teacher. Students are given exposure to a wide variety of school subjects in the new curriculum, the teachers use innovative methods to teach new curriculum and most importantly, internship programme are helpful for passed out teacher trainees for understanding the nature of the job of a teacher. The present teacher education curriculum inculcates scientific temper, morality and democratic and social values in the minds of the passed-out teacher trainees and thereby helps to develop self-confidence and self-reliance to face the challenges in real school environment. The Innovation scale result indicates that passed out teacher trainees get ample opportunity to enhance their ICT skills in the teacher education programme. Reflective journal is an innovative activity that helps passed out teacher trainees to report the progress of their learning process. The values of standard deviations for all the AAQTT scales is less than 1, which

suggests that there are no major deviations in passed out teacher trainees' attitudes towards the two-year teacher education programme.

2. Objective 2:

To investigate whether gender differences exist in the attitudes of passed out teacher trainees towards the two-year teacher education programme.

The third research question was to investigate whether gender differences exist in passed out teacher trainees' attitudes towards the two-year teacher education programme. In the present sample of 200 students taken colleges of Education, Raichur there were 100 female students and 100 male students who were studying in the B.Ed. programme. The mean and standard deviations for each of the female and male groups were computed followed by a test of significance of difference between means (t- test for independent samples) on the four scales of the AAQTT. The data obtained are presented in Table 4.

Table-2. Means of and standard deviations of scores of male and female Teacher trainees for different scales of the AAQTT

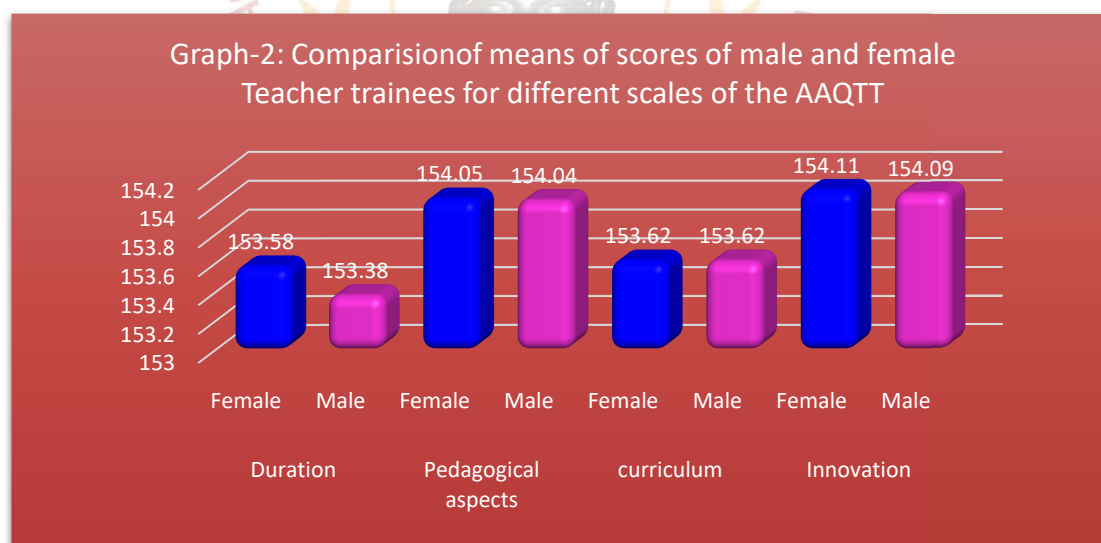
Scale	Gender	Mean	standard deviation	T
Duration	Female	153.58	6.66	1.13
	Male	153.38	6.60	

Pedagogical aspects	Female	154.05	6.59	1.62
	Male	154.04	6.58	
curriculum	Female	153.62	6.40	1.45
	Male	153.62	6.53	
Innovation	Female	154.11	6.64	1.23
	Male	154.09	6.54	

* Males: N =100; Females: N = 100

* Table value of t at 0.05 significance level and 78 degree of freedom is 2.021

From the information given in Table 4, it can be seen that none of the four scales of the AAQTT is statistically significant. The data analysis reveals that there are no gender differences in passed out teacher trainees towards the two-year teacher education programme. Thus, both male and female have perceived their two-year teacher education programme in a similar manner. They both believe that the duration, pedagogical aspects of the course, curriculum and innovation approach in the whole programme is beneficial for them.

3. Objective 3:

To investigate whether differences exist in the attitudes of passed out teacher trainees towards the two-year teacher education programme between private and government colleges of education.

In order to achieve the fourth objective i.e. to investigate if there are any differences in the attitudes of passed out teacher trainees of private (N=10) and government colleges (N=190) towards the two-year B.Ed. programme as measured by the Passed-out teacher trainees Perception Assessment Questionnaire (AAQTT) the means and standard deviations for each of the private and government colleges were computed followed by a test of significance of difference between means (t-test for independent samples) on the four scales of the AAQTT. The obtained results are presented in Table 3. Table-3. Means of and standard deviations of scores of Private and Aided Teacher trainees for different scales of the AAQTT

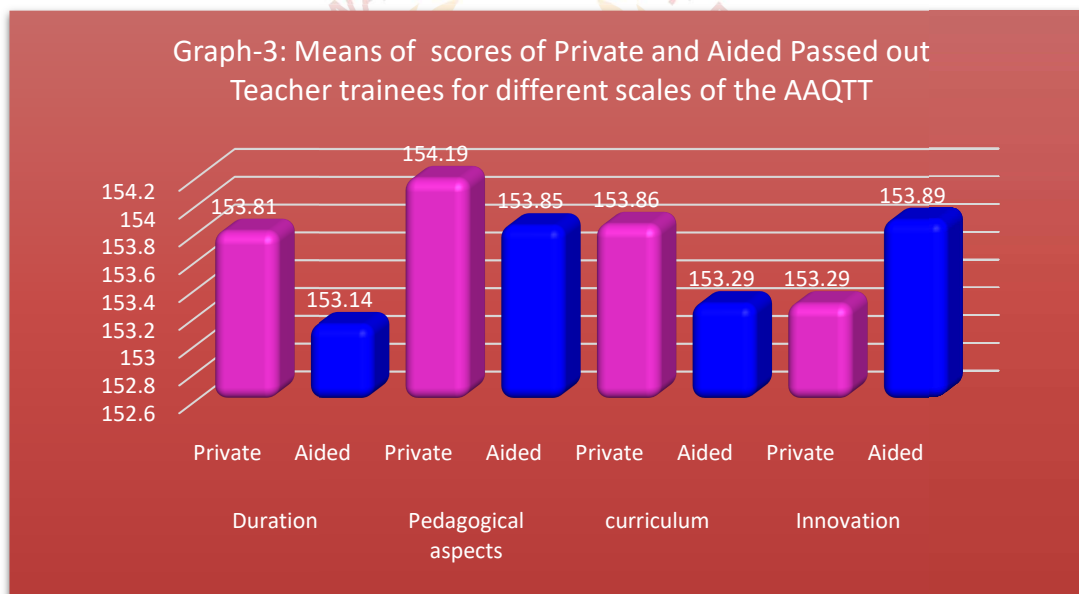
Scale	Gender	Mean	Standard deviation	T
Duration	Private	153.81	6.64	8.31
	Aided	153.14	6.43	
Pedagogical aspects	Private	154.19	6.51	4.29
	Aided	153.85	6.64	
curriculum	Private	153.86	6.59	7.34
	Aided	153.29	6.46	
Innovation	Private	153.29	6.58	4.19
	Aided	153.89	6.61	

Government College: N =100; Private College: N = 100

Table value of t at 0.05 significance level and 78 degree of freedom is 2.021

It can be seen from Table 5 that all the four scales of the AAQTT, i.e. Duration with a t value of 8.31, Pedagogical Aspects with a t value of 4.29, Curriculum with a t value of 7.32 is and Innovation with t value of 4.19 are statistically significant ($p < 0.01$). In all the four scales private colleges have a higher mean score than the government colleges. This means that on the duration scale passed out teacher trainees of private colleges are in favour of two-year teacher education programme and do not consider it to be a wastage of time. They also agree that semester system is ideal for the new teacher education programme. The pedagogical aspects scale indicates that the new teacher education programme gives students the right amount of exposure to a wide variety of school subjects and also give the teachers good chance to use innovative methods to teach

the new curriculum. Curriculum scale indicates that students of private colleges were satisfied with the amount of opportunities provided by this curriculum for developing teaching competencies in student teachers. They were also able to find ample number of books and resources on various topics of the new curriculum. Data on the innovation scale indicates that the curriculum of two-year teacher education programme gives opportunities to enhance teacher trainee's ICT skills and focusses on educational technology. Pre-internship programme, field visits, and sessional work helps passed out teacher trainees in developing their personality as a teacher and helps them in getting the practical knowledge about various aspects of being a teacher. Introduction of innovative activity like reflective journal helps passed out teacher trainees to report the progress of their learning process in an objective manner.

a. Objective-4:

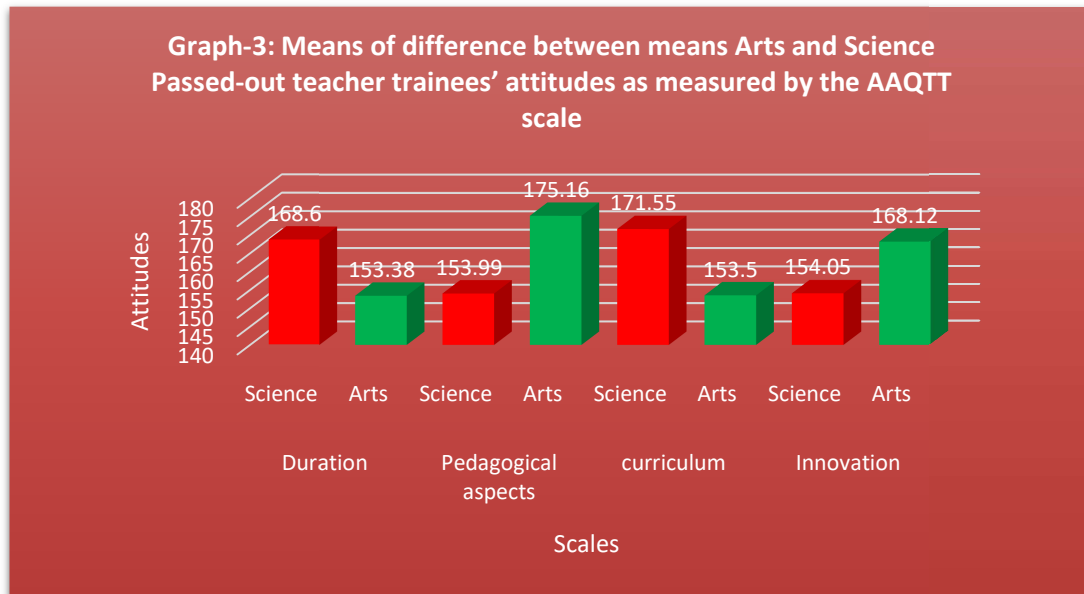
To investigate whether differences exist in the attitudes of passed out teacher trainees towards the-two-year teacher education programme between Arts and Scienceteacher Trainees.

In order to investigate the difference in attitudes between Arts and Sciencepassed out teacher trainees towards the two-year teacher education programme the means and standard deviations ofArts and Science teacher trainees were computed followed by a test of significance of difference between means (t test for independent samples) on the four scales of the AAQTT.

Table-4. Means, standard deviations and significance of difference between means Arts and Science Passed-out teacher trainees' attitudes as measured by the AAQTT scale

Scale	Subject at Degree	Mean	standard deviation	T-test
Duration	Science	168.60	6.71	4.46
	Arts	153.38	6.49	
Pedagogical aspects	Science	153.99	6.60	5.67
	Arts	175.16	6.55	
curriculum	Science	171.55	6.66	3.84
	Arts	153.5	6.45	
Innovation	Science	154.05	6.62	1.01
	Arts	168.12	6.60	

The data obtained are presented in Table 4. It can be seen from Table 4 that out of the four scales of the AAQTT only three scales, i.e. Duration with a t value of 4.46, Pedagogical Aspects with a t value of 5.67 and curriculum with a t value 3.84 ($p < 0.05$) are statistically significant. In Duration and Curriculum scales passed out Science teacher trainees have higher mean score than the Arts passed out teacher trainees and for the Pedagogical Aspects scale Arts passed out teacher trainees have higher mean score than the Science passed out teacher trainees. This means that passed out Science feel that the duration of the programme is just right for them and semester system is ideal for them in keeping touch with the subjects since the exams are conducted every six months. Regarding curriculum, Arts students feel that curriculum is not just focussed on examinations but also on skill development and the number of practice teaching lessons in the curriculum are adequate. On the other hand, Arts passed out teacher trainees think that they were given exposure to a wide variety of school subjects in the new curriculum and internship programme were helpful in understanding the ground realities of being a teacher.

4. Educational implications of the study:

Based on the results of the present study the following important implications can be offered:

- 1) The new teacher education programme may enable the passed-out teacher trainees to develop enhanced teaching competencies.
- 2) For the first time a comparative study of the passed-out teacher trainees of the private and government colleges of education using the Passed-out teacher trainees Assessment Questionnaire (AAQTT) has been done. The results have shown that AAQTT can be considered a reliable tool to be used at the teacher education level to study the attitudes of passed out teacher trainees.
- 3) The study is likely to provide information to teacher educators regarding the changes in the curriculum which can be brought about to improve the teaching-learning process.
- 4) The outcomes of the study can provide information about the Duration, Pedagogical Aspects, Curriculum and Innovation aspect of the two-year teacher education programme at the B.Ed. level. This can help policy makers to further improve the programmes and make them skill oriented.

5. Conclusion:

In this research we have examined the attitudes of passed out teacher trainees towards sudden stretch of B.Ed. programme from one years to two years. This shows that

passed out teacher trainees are in favour of the duration of the programme and it is not wastage of their time according to them. They also agree that semester system is ideal for the new teacher education programme. It provides greater scope for development of sound knowledge on different areas i.e. content knowledge.

References:

- Agarwal J.C. "Educational Research 1st Edition. Published by Ary Book Depot, Agra.
- Bagade Vishakha, and Vaishampayan S.Y., "Information Communication Technology", Nirali Parkashan, Pune, 1st Ed: April 2007.
- Best, J.W and Kahn, J "Research in Education" New Delhi: Prentice- Hall of India (1989)
- Degree in Teacher Education (B.Ed.) First Year Admission Booklet (2013-2014)
- Edwards Allen "Techniques of Attitude Scale Construction"
- Kothari C.R "Research Methodology" New Delhi Wiley Eastern Ltd (1990)
- Koul, L. "Methodology of Educational Research" New Delhi Vikas Publishing House Ltd (1988)
1. Ram Ahuja "Research Method". Shashi Prabha Sharma 'Teacher Education Fourth Edition', 2002.

EDUCATION AND WOMEN EMPOWERMENT

Shivakumar. S. Sthavarmath

Research Scholar,

Department of Education, V. S. K. University, Ballari-583105

Mail - sskumar2848@gmail.com

Abstract:

Nehru once said: “If you educate a man you educate an individual, however, if you educate a woman you educate a whole family. Women empowered means mother India empowered”. When women who contribute almost half of the population are empowered it will strengthen the national economy. Education is considered as a milestone for women empowerment because it enables them to respond to the challenges, to confront their traditional role and change their lives. Increasing access to education notwithstanding, gender discrimination still persists in India and lot more needs to be done in the field of women's education in India. Women have so much unexplored potential which has never been tapped. As education is both an input and input of human development, educational equity will ensure enabling and entrepreneurial development.

Today, the female literacy levels according to the Literacy Rate 2011 census are 65.46% where the male literacy rate is over 80%. Even beyond literacy there is much that education can do for women's rights, dignity and security. Education is the key to unlock the golden door of freedom for development. Eileen Malone Beach sees education, health care, and income as a blessed trinity because they are so closely related. This paper discusses the impact of education on empowerment of women as well as the challenges and changes that we must have to deal with during the process. We call for a renewed emphasis on relevant, quality and holistic education to ensure the desired results.

Keywords: Education, empowerment, women, participation, provisions.

Introduction:

Empowerment can be viewed as means of creating a social environment in which one can make decisions and make choices either individually or collectively for social transformation. The empowerment strengthens the innate ability by way of acquiring knowledge, power and experience (Hashemi Schuler and Riley, 1996). Empowerment is the process of enabling or authorizing individual to think, take action and control work in an autonomous way.

It is the process by which one can gain control over one's destiny and the circumstances of one's lives. There are always a number of elements in the society which are deprived of their basic rights in every society, state and nation, but these elements lack in the awareness of their rights. If we enlist such elements from the society, then women would top this list. In fact, women are the most important factor of every society.

Even though everybody is aware of this fact, but nobody is ready to accept this fact. As a result, the importance which used to be given to women is declining in today's society. As a consequence of this growing tendency of underestimating women such as to make them occupy a secondary position in society and to deprive them of their basic rights, the need for empowering women was felt. Empowering women has become the focus of considerable discussion and attention all over the world. Today we enjoy the benefits of being citizens of a free nation, but we really need to think whether each of the citizens of our country is really free or enjoying freedom, in the true sense of the term.

The inequalities between men and women and discrimination against women are an age-old issue all over the world. Thus women quest for equality with man is a universal phenomenon. Women should equal with men in matters of education, employment, inheritance, marriage, and politics etc. Their quest for equality has given birth to the formation of many women's associations and launching of movements. The Constitution of our nation doesn't discriminate between men and women, but our society has deprived women of certain basic rights, which were bestowed upon them by our Constitution. Empowerment allows individuals to reach their full potential, to improve their political and social participation, and to believe in their own capabilities.

Women constitute almost half of the population in the world. But the hegemonic masculine ideology made them suffer a lot as they were denied equal opportunities in different parts of the world. The rise of feminist ideas has, however, led to the tremendous improvement of women's condition through out the world in recent times. Access to education has been one of the most pressing demands of these women's rights movements. Women education in India has also been a major preoccupation of both the government and civil society as educated women can play a very important role in the development of the country.

Education is considered as a basic requirement and a fundamental right for the citizens of any nation. It is a powerful tool for reducing inequality as it can give people the ability to

become independent. Women, who come across discrimination in many spheres, have a particular need for this. Women Empowerment is a global issue and discussion on women political right are at the fore front of many formal and informal campaigns worldwide. The concept of women empowerment was introduced at the international women conference at NAROIBI in 1985.

Education is regarded as an important milestone of women empowerment because it enables them to face the challenges, to confront their traditional role and change their life. Education of women is the most powerful tool of change their position in the society. Still large womenfolk of our country are illiterate, backward, weak, and exploited. Education also reduces inequalities and functions as a means of improving their status within the family. Empowerment and capacity building provides women an avenue to acquire practical information and learning for their improved livelihoods. India can become a developed nation only if women contribute to the best of her capacity and ability which is possible when she is educated and empowered.

Women Education Status:

The constitutional directive to provide free and compulsory education for all children up to the age of 14 years has remained unfulfilled till now. Educational experts admit that this failure is mainly due to the slow progress of education among girls. Literacy and educational levels are increasing for Indian women still there is gap between male and female literacy rate. India is the world's largest democracy where billions of people live and of course almost of half of these are women. So how does women education effect India's development? If girls are not educated, families suffer too. Educated mothers use their knowledge to improve the health of their children and other family members. Their knowledge about health risk protects their families against illness. Child mortality rate is much higher where mothers lack education than in families where mothers are educated.

Girls education emerging as one of the top priorities of Indian society "Educating girls is not an option, it is a necessity". We all want to elimilnate gender disparities in education. Adi Shankaracharya, Raja Ram Mohan Roy, Ishwarchandra Vidyasagar, Swami Vivekanand, Mahatma Gandhi, Jawaharlal Nehru spoke against the inhuman oppression and crimes perpetrated on woman in the name of tradition and warn out religious section. Margaret Cousins, worked hard to elevate the status to create social awareness and to increase legal and constitutional rights of women. Annie Besant, Mutthulakshmi Reddy, Kamla Devi

Chattopadhyaya, Durga Bai Deskmukh, Sarojini Naidu are the other prominent crusader for equality of women's rights.

Barriers of Women Education:

In Indian families especially rural areas, girl children play the role of second mother by shouldering the responsibilities of household work such as looking after the sibling, fetching water, collecting wood, cleaning and cooking etc. and discourage girl child to go school. The second social evil is bonded labour system, which quite discouraging phenomenon which stand as barrier for girls education for the underprivileged families of washer man and agricultural labor. Dowry system and other social practices act as main causes of the neglect of the girl child and discrimination against girl child. In many families especially poor and down-trodden think that if their daughters are educated more, they have to accumulate more assets and properties to provide as dowry in the lower enrolment of girls in school is one of the foundational factors which stand as stumbling block for women education. In India, more than 50% of the girls are non-starter. According to the year, every ten girls in the age group of 6-11 are still not enrolled in schools. The incidence and prevalence of Dropouts among girls especially in rural, tribal and slums areas seem to be quite high. The main reason was poor academic record of the trainees which difficult to cope up with the subjects and mere not able to concentrate on the practical's.

The second reason was that some of the trainees were able to get job before the completion of the course. The third reason was the teachers did not teach well and also students poor economic background. According to available sources, occurrence of Dropout and stagnation amongst girls are nearly twice that of boys all over India. In India, the school environment for girls is not really interesting and encouraging. The methods of teaching are mostly outdated, rigid and uninteresting. There are many schools with poor basic facilities such as drinking water, latrine and toilet facilities, no good infrastructure and no experienced teachers especially female teachers preferable for any parents for safety of their girl children. According to the UN sources, India is the most child labour populous nation in the globe with more than 50 million child labourers worked in carpet making, domestic works, beedi works, glass bangles, construction etc. In most of their industries girl children are preferred for high productivity and low cast. In many Poverty stricken families, children especially girls are considered as economic assets as they bring income for livelihood as well to save from economic crises due to death or incapacity of parents.

Need of Women Education in Women Empowerment:

The concept of Women empowerment is a recent one. The first year of New Millennium 2001 was declared as "WOMEN EMPOWERMENT YEAR". Education of a women leads to a better family and ultimately an ideal society to a progressive nation. A progressive nation is one where all the people of the country in respective of sex, religion, caste, creed and color are economically, socially, culturally, politically and through all thoughts are independent. New UNESCO data proves education transforms development. It says:

- If all children enjoyed equal access to education, per capita income would increase by 23% over 40 years.
- If all women had a primary education, child marriages and child mortality could fall by a sixth, and maternal deaths by two-thirds. UNESCO's new analysis proves that:-
 - Education empowers women. Educated girls and young women are more likely to know their rights and to have the confidence to claim them.
 - Education promotes tolerance: Education helps people to understand democracy, promotes the tolerance and trust that underpin it, and motivates people to participate in the political life of their societies.
 - Education equality improves job opportunities and increases economic growth: If all children, had equal access to education, productivity gains would boost economic growth. Over 40 years, per capita income would be 23 per cent higher in a country with equality in education.
 - Education is part of the solution to environmental problems. People with more education are more likely to use energy and water more efficiently and to recycle household waste.
 - Educating women avoids early marriages:-If education is provided to more number of women it will be helpful in avoiding child marriage.
 - Education saves mother's lives. In some countries, many women still die because of complications during pregnancy and childbirth. Education can prevent these deaths.
 - Some child diseases are preventable but not without education. Simple solutions, such as malaria nets and clean water, can prevent some of the worst child diseases, but only if mothers are taught to use them.

- Education saves children's lives. Education helps women recognize early signs of illness, seek advice and act on it. If all women in poor countries completed primary education, child mortality would drop by a sixth.
- Education fights hunger. The devastating impact of malnutrition on children's lives is preventable with the help of education.

Education of women enhances the women empowerment in the following ways:

An education of women can bring change in the attribute of family members and society. It also helps in removing mal-traditions like Sati-Pratha, Early marriage, Dowry etc. Education plays an important role in removing economic poverty by opening various job avenues for her so that she can work hand in hand with man and give support to the family. Education promotes team work rather than making a woman individualistic. Education makes her an opportunity to choose a career which is best suited for her.

- Every woman has got her own aspiration which may be high or low, but education helps to maintain a balanced aspiration knowing her interest, ability and potential which further helps her to choose a correct field of her work.
- Education helps in balanced personality development by giving due weight to various aspects of personality.
- Education of women also plays an important role in teaching her expression of feeling or through effective communication which can solve disputes and adjustment problems of any level.
- An educated woman is a guiding light for the children, family members, society and nation, she knows how to have a happy family and balanced and healthy relations with others.
- Education gives power to a woman to become strong physically by giving her knowledge about sports, exercise, health-related aspects and good physical health; this will definitely benefit her mental health.
- Education helps to improve the sex ratio and in controlling population.
- Education encourages women especially the rural women to take advantage of the various schemes like Sarva Shiksha Abhiyan, Operation Black-Board, and Total Literacy Programmes etc.

Constitutional Provisions, Special Laws And National Policies in Support of Women Empowerment:

The importance of women as an important human resource was recognized by the Constitution of India which not only accorded equality to women but also empowered the State. A number of Articles of the Constitution repeated towards the socio-economic development of women and participation decision making. These are:

⌘ **Article 14** Men and women to have equal rights and opportunities in the political, economic and social spheres.

⌘ **Article 15(1)** Prohibits discrimination against any citizens on the grounds of religion, race, sex, caste etc.

⌘ **Article 16** Equality of opportunities in matter of public appointments for all citizens. ⌘ **Article 39(d)** Equal pay for equal work for both men and women.

⌘ **Article 42** The state to make provision for ensuring first and humane conditions of work and maternity relief.

⌘ Government has also enacted specific laws to safeguard the interests of women and for up gradation of their status. These are:

⌘ **The Hindu Succession Act, 1956** which provides for women the right to parental property.

⌘ **The Dowry Prohibition Act, 1961** which declares the taking of dowry an unlawful activity and thereby prevents the exploitation of women.

⌘ **Equal Remuneration Act, 1976** which provides payment of remuneration equal with men for work of equal value.

⌘ **The Medical Termination of Pregnancy Act, 1971** which legalizes abortion conceding the right of a women to go for abortion on the ground of physical and mental health.

⌘ **The Criminal Law Amendment Act, 1983** which seeks to stop various types of crimes against women.

⌘ **The Indecent Representation of Women (Prohibition) Act, 1986** which prohibits the Vulgar presentation of women in the media such as- newspapers, cinema, T.V. etc.

⌘ **The Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005** provides for more effective protection of the rights of women guaranteed under the Constitution who are victims of violence of any kind occurring within the family.

The goal of National Policy for the Empowerment of Women, 2001 is to bring about the advancement, development and empowerment of women. The policy states that: "Equal access to education for women and girls will be ensured. Special measures will be taken to eliminate discrimination, universalize, education, eradicate illiteracy and create gender sensitive educational system, increase enrolment and retention rates of girls and improve the quality of education to facilitate life-long learning as well as development of vocational or technical skills of women. Reducing gender gap in secondary and higher education would be a focus area. Specific time targets in existing policies will be achieved, with special focus on girls and women, particularly those belonging to weaker sections including the SC/ST/OBC/Minorities."

Conclusion:

To conclude the present scenario, it may be said that woman in the modern hi-tech society which is moving very fast under the shadow of population explosion, conflicts, chaos and corruption can mold the personality of the adolescent and youth in a proper direction and perspective, provided the woman are themselves in power.

There is a positive relationship between education and woman empowerment. Another important aspect in this regard is that, in these societies the issue of women empowerment has been facing certain serious challenges, which are outcome of some certain evil norms and attitude such as child labour, child marriage, illiteracy, superstition, partial attitude of the parents, female feticides, etc. and in such a situation women empowerment is an urgent necessity. In order to promote women's empowerment, it is necessary to create an environment that will allow women to participate in educational programs and share the benefits. The educational and other policies for women empowerment should be implemented in reality for empowering women in the world.

The evils of poverty, unemployment and inequality cannot be eradicated by man alone. Equal and active participation of women is obligatory. Unless women are educated they will not be able to understand about their rights and their importance. Empowerment of women aims at striving towards acquiring higher literacy level and education, better health care for women and their children, equal ownership of productive resources, increased participation in economic and commercial sectors, awareness of their rights, improved standard of living and to achieve self-reliance, self-confidence and self-respect among women.

Recently the Government has launched Beti Bachao, Beti Padhao scheme which aims at making girls independent both socially as well as financially and which will help in generating awareness and improving the efficiency of delivery of welfare services meant for women. Such schemes should be implemented nationwide to bring the desired changes. What should never be forgotten is that women like men need to be proactive in the process lifelong learning. That is true empowerment. From “women for development” the time has come to shift focus to “women in development”, with the cooperation of men through group engagement and management. That will indeed be a „quality“ change for equality. While being attracted by modernisation and globalisation we must be confident to say no to marginalization.

Reference:

- Abha Avasthi and A.K Srivastava ed., Modernity, Feminism and Women Empowerment, Aipur and New Delhi : Rawat Publication, 2001, pp. 170-73. —
- K.L. Sharma, Social Stratification in India: Issues and Themes, New Delhi: Sage Publication, 1997, p.16. —
- Mukhejee, D. (2005). Women and Urban Crime. New Delhi: —
- Smita Narula, Broken People: Caste Violence Against India's “Untouchables”, United States of America: Human Rights Watch, 1999, p.24. —
- Tripathi, R.S. & Tiwari, R.P. (1999) Perspective on Indian Women New Delhi —
- Mathur and Omer Bimasayeed “Conflict Management” in India Journal of Social Work, Vol. XLIV, 1986, p. 176.
- Rama Joshi and Joanna Liddle ed., Daughters of Independence, Gender, Caste and Class in India, New Delhi: Kali for women, 1986, p. 59. —
- Thiruchandran, Selvy, Ideology, Caste, Class and Gender, New Delhi: Vikas Publishing House Pvt. Ltd., 1993, p.13. —

MIGRATION AND CULTURE OF SIDDI TRIBES

Dr. Roopadevi Sulapi

Guest Faculty, Department of Sociology, Karnataka State Akkamahadevi Women's University, Vijayapura.

Abstract

Migration is an ongoing process that promotes the diversity of culture, ethnicities, and races. People who migrate from one place to another experience multiple setbacks that impact identity loss, cultural norms, mental well-being, and social support system. The way they adjust to the new cultural system changes in their identity and concept of self. The settlement duration varies from group to group and person to person. Migrants move in mass and even singly, but in Siddi tribe, mass migration took place. The mass migration occurs due to political reasons under which people may move with the mass with or without their families. The sixteenth century witnessed people's mass migration from the African continent to the new world across the Atlantic Ocean. This forced migration is also known as the Atlantic Slave Trade.

India has remained home to other diaspora communities such as Jewish, Persian, Anglo Indian Africa, etc. This tradition is moving on great ancient Indian civilization. The very great proverb famous in the Indian atmosphere "Atithi Devo Bav". It means Guest like a god. Every Indian is welcome to any guest; therefore, most diaspora communities come in India from time to time. For example Jews, Persian, Anglo-Indian, and other refugees.

Introduction

The History of the Indian Jews began in 2000 years ago, during the marvellous civilisation in ancient India. Judaism was the first diaspora community in India that come first. Apart from that, the other diaspora community came in India from time to time like that- Persian community and Anglo Indian. The first phase of the religious Jews community comes in India, i.e., while some Jews community come in India during Judah king, and others community identifies descendants of Israel (Weiss, 2007). The Indian Jews are a religious community, and they live across India but, unlike different parts of the world, have historically lived without anti-Semitism from the local majority population. They have adopted assimilated many tradition and culture of the host community for a better life. There estimated population in India around 20,000 in mid of 1940.

After all, some Jews immigrated to Israel at the time of creation in 1948 (Weil, 2012). The Indian Jews are known as many surnames, for example Cochin Jews, Madras Jews.

Beginning the 6th to 8th-century Iranian or Persian community, come to India, especially Gujarat and Bombay, for the revive Zoroastrian faith and tradition; because of that time, Iran was burning such as well as an Islamic fundamentalist. It means 'Persian' ethnoreligious group who migrated to the Indian subcontinent from Persia or Iran during the Muslim invader's conquest of Persia of 636-651. The people had to migrate on many continents for his religious faith, i.e., the Persian people have supposed to ethnic-religious rather, Parsis migrated to Gujarat, India, at the time of the Sasanian Empire Iran, i.e., ruling of Sasanian Empire (Stausberg, 2008). The word of Persian script comes from Persian literature, i.e., "Parsi" in the Persian language; the literary meaning is Persian (Varma, 2007). The Persian language is speaking in modern Arabization, Afghanistan, Iran, Tajikistan, etc. According to Quissa-I Sanjan, "have an only existing account of the followers of Zoroastrian refugees in India at the time of six century, i.e., this is a tentative date of arrival the first group of Parsi immigrants originated from great Khorasan" (Roy & Lahiri, 2011). This place is significant historically in ancient times viz. constitutes modern Khorasan Province. As per the Quissa, the immigrants had granted permission to stay by King Jadi Rana. They have adopted the Gujarati rituals, language, dress, and customs. As per Census, 2011 there estimated population is 57,264 in India. Instead, many reasons are the declines of their population of this community. For instance, childless and migration (Al Jazeera, 2014).

The term Anglo-Indian have used by two groups of people, i.e., those with mingling Indian and British people or vice-versa. According to Encyclopedia Britannica, "Anglo- Indian, in India, a citizen of mixed Indian and, through the paternal line, European ancestry. From roughly the 18th to the early 20th century, the term referred specifically to British people working in India". The All India Anglo-Indian Association was founded in 1926; instead, the association holds all ethnic groups' interests. During the ruling British in India over the period that time, British and Indian people mixed in the Indian continent. Early 16th century British East India Company was established in India, and after some time, they have conquered India and established a British colony, i.e., that time; many people have to come to India along with time. Their estimated population was 40000 viz. They were soldiers, clerks the royal company at that time, and married in Indian women or vice-versa (Fisher, 2007). After Indian independence, many Anglo-

Indian went to Britten and settled down, but some of them live here; therefore, they are known as Anglo-Indian Diaspora.

Migration and Settlement of Siddis

The descendants of African origin who settled in India were referred to as Siddis or Habshis. Their settlement was acknowledged in Gujarat, Andhra Pradesh, Goa and Karnataka, and even in Pakistan and Sri Lanka. African people were brought to India under force migration as Slaves as they were built heavily, and because of their physical attributes, they were considered to be the best choice by rulers and kings. It is also being observed from historical documents that these Africans also arrived in India as sailors, soldiers, merchants, and pearl divers. Their history is itself 2000 years old. During India's medieval period, it shows that Africans who got assimilated in India enjoyed high positions at the court of kings and Sultans. They gained prestige and wealth and were patrons of arts and architecture. They helped in constructing beautiful mosques, tombs, and other important monuments that are to date very famous.

This paper reveals the aims to highlight the aspects of migration and the cultural identity of the Siddi community. The formation of cultural identity took place over a gradual period. In cultural identity, adaptation and acculturation took place. Many challenges must have occurred under the way of Siddis, the kind of efforts they put in the construction of new identities in a home away from home and how they succeeded in maintaining the salient aspects of their original culture in India has been the prime focus of my work.

African Slaves were transported to India, and many were converted to Islam. It facilitated assimilation and their absorption into the Indian society. The elements of continuity and change in the African culture have been analysed, and also how they managed to do retention of language and culture based on collective memory has been discussed. Talking about the aspects of the cultural identity of Siddi tribes, researcher has discussed how they survived as a diasporic community, what are their religious practices, beliefs, rituals. Researcher has discussed the vital role of music and dance in their lives and how they uphold the cultural tradition and preserve the past values of sacred tradition. Researcher has also talked about the hopes and aspirations of Siddis and explored their current status through in-depth interviews.

Cultural Component of Siddi Community

Having settled in India, Siddis have developed a culture that reflects their being of African descent. The Siddis follow many religions. While some of them follow Islam, the others are

either Roman Catholics or Hindus. The trend that I have noticed is that they follow the belief that provides the option for a better livelihood. And this is why a lot of Siddis send their children to Christian missionaries who give education, food, and shelter for them. In return, these kids convert to Christianity. Siddis in Gir Somnath and Junagadh are predominantly Muslim, i.e., they are followers of Islam. So the cultural practice of Siddis involves religious cum racial practices. The cultural practices include sacrifices and offerings to gratify the god they worship. The sacrifice of animals like goat, buffalo, and birds are shared among Siddis. Offerings are the other way to gratify the god. Offerings include grains, sweets, fruits, and money.

Conclusion

The duration of relocation and acceptance of the majority culture and lack of social support to the Siddis also severely affected them, which caused rejection, alienation, and isolation. The process of migration includes bereavement and culture shock. There is a contradiction between the expectation and acceptance of the new nation. These variables, in turn, affect the identity of the individual or a group. Cultural factors influence the personality, it affects the child-rearing process, and the ability to face society and seek social support also affects an individual or group's character. These factors, like social change, assimilation, and cultural identity, are very significant if we talk about the settlement of Siddis in India.

Reference

- Acharya, Shantibhai. (1988). Sidi ane Katchi Vartao. Gujarat Sahitya Akademi, Gandhinagar.
- Fisher, M. H. (2007). Excluding and Including” Natives of India”: Early-Nineteenth Century British-Indian Race Relations in Britain. *Comparative Studies of South Asia, Africa and the Middle East*, 27(2), 303-314.
- Gorlinski, V. (21, Dec. 2012). Anglo- Indian. *Encyclopedia Britannica*, Retrieved from, <https://www.britannica.com/topic/Anglo-Indian>.

ROLE OF ICT IN WOMEN EMPOWERMENT AND EDUCATION

Prof. Anil A. Ulange

Research Scholar, Rani Channamma University, Belagavi, Karnataka, India.

Dr. Sushma R.

Assistant Professor, School Of Education, Rani Channamma University, Belagavi,
Karnataka, India.

Email: anil.ulange@gmail.com

ABSTRACT:

Education is the most powerful weapon which you can use to change the world. Information and communications are closely linked to power and the ability to affect change. ICT is an umbrella term that includes any communication device or application, encompassing: radio television, cellular phones, computer etc. socially the majority of Indian women is still a traditional bond and is in a disadvantageous position. ICTs are emerging as a power tool for women empowerment in a developing country like India. The Main objective of the study was to know the role of ICT education in the overall empowerment of women with reference to their personal, educational, economic, social, psychological and technological empowerment of women teachers. The data was collected with the help of a self-constructed questionnaire from 100 teachers of which 77 females and 23 males. They were selected with the help of simple random sampling techniques. The data was analyzed with the help of percentage analysis. The main findings of the study where ICT was useful for educational, psychological, and technological empowerment of women whereas it could also be concluded that most of the teachers did not find ICT helpful for economic and social empowerment of the women.

KeyWords: ICT, Women's, Education.

1. INTRODUCTION

India is a country of grand contradictions. File it is a global leader in the knowledge economy, it is also home to more than half the world's poor and literate people, most of whom are women. (Reddi & Sinha 2004).

The sex ratio improved slightly from 933 in 2001 to 940 in 2011. The gender gap between male 82.4% and female 65.4% literacy rates remains high at 17.10 as per 2011 census. It is an important fact that no society will progress satisfactorily really unless women, who constitute almost half of the population are given equal opportunities. The first prime minister of India

Pandit Jawaharlal Nehru once said, "To awaken the people it is women who must be awakened; once she is on the move, the family moves, the village moves and the nation moves". So there is a greater need for bringing women into main stream of development of India. ICT opens up a direct window for women to the outside world. Information now flows to them without distortion or any form of censoring, and they have access to the same information as their male counterparts. ICT is closely linked to power and the ability to effect change. it can create new opportunities by expanding information flows and by making communications more accessible; people living in poverty can make better choices, their opinions, demand their rights and have more power over their own lives. Information technology has become a potent force in transforming social, economic and political life globally. More and more, development strategies see the need for developing countries to impress information technology both as a way to avoid further economic and social marginalization as well as to offer opportunities for both growth and diversification of their economies. Women within developing countries are in the deepest part of the divide, further removed from the information age than are the men whose poverty they share. The gender gap in the digital divide is of increasing concern if access to and use of these technology is directly linked to social and economic development then it is imperative to ensure that women in developing countries understand the significance of these technologies and use them. if not, lack of access to inform and communication technology becomes a significant factor in the for the marginalization of women from the economic, social and political main stream of their countries and of the world without full participation in the use of information technology. Women are left without the key to participation in the global world of the twenty first century. ICT can be powerful catalyst for political, social and types of empowerment of women, and the promotion of gender equality, the Beijing declaration and platform for action adopted at the fourth world conference on women in 1995 drew attention to the emerging global communications networks and its impact on public policies, as well as the attitude and behaviour of individuals. it is called for the empowerment of women through enhancing their skills, knowledge, access to and use of information technologies. it also included a strategic objective " increase the participation and access of women to expression and decision making in and through the media and new technology of communication".

Doctor APJ Abdul Kalam calls this revolution of information as a nationwide movement to make India a superpower by using ICTs in both rural and urban areas. The development and

proliferation of electronically communicated information has accelerated economic and social change across all areas of human activity worldwide and it is continuous to do so at a rapid pace. While the use of information and communication technology remains concentrated largely in the developer world, ICT diffusion is beginning to reach developing countries, including poor rural areas, bringing with it high hopes of positive development outcomes.

Socially the majorities of Indian women are still tradition bond and are in a disadvantages position. The principal of gender equality is enshrined in the Indian constitution in its preamble, fundamental rights, fundamental duties and directive principles. The constitution not only grand's equality to women but also empowers the state to adopt measures of positive discrimination in favor of women. The GOI had maintained support to women empowerment in planet policy documents including 5 year plans in the Panchayat raj Act and the national policy for women.

2. Background of the Study

In the recent past ICTs have been added to the women and gender equality debate. ICTs are being presented as a tool having potential to benefit women's empowerment and a number of ICT projects that specifically target women have been established in several developments and under developed countries. Before studying the role of ICTs in women empowerment it is necessary to understand what is ICT.

What is ICT? Information and communication technology are a diverse set top technological tools and resources to create, this disseminate, store, bring value addition and manage information. The ICT sector consists of segments as techno techno telecommunications, television and radio broadcasting, computer hardware, software and services and electronic media for example the internet and electronic Mail.

3. Role of ICTs in Gender Empowerment

Empowerment of women in the context of knowledge societies and entails building the abilities and skills of women to gain insights into the issues affecting demand also building their capacity to voice their concerns. In this text ICTs are emerging as powerful tool for gender empowerment in many developing countries. There has been a rapid growth in the ICT sector since the late 1980 and the use of ICT has dramatically expanded since the 1990s. According to the World Bank telly density in India had reached 3.8% of the population by 2001.

4. ICT and Women

In India as girls wear in the developing World women play a central role in family, community and social development however women often remain invisible and unheard. Women more than men have to balance the complexities of serving in extreme poverty, yet these women are excluded from discussion because they are often illiterate; they lack confidence and the lack mobility. ICT Offer the opportunities for direct, interactive communication even by those who lac skills who are literature lack skills, who are illiterate, lack mobility and have little self-confidence here are some aspects of life which have direct influence of ICT especially an women.

1. Women's increased excessive to job market and improved entrepreneurship using ICT.
2. Increase of average household income in villages.
3. Women empowerment.
4. Drinking information a symmetry through ICT.
5. Improved governance.
6. Indigenous knowledge.
7. Early family communication.
8. Increase social awareness.

5. Objectives of the Study:

To study the role of ICT education in the overall employment of women with reference to their:

- a) Personal empowerment
- b) Educational empowerment
- c) Economic empowerment
- d) Social empowerment
- e) Psychological empowerment
- f) Technology empowerment

6. Sample:

A total of the 100 teachers of which 77 females and 23 male teachers were selected from Belgaum city by simple random sampling technique as a sample for the above study.

7. Tools Used:

A questionnaire consisting of 20 questions focusing on role of ICT in personal, educational, economic social, psychological, and technology empowerment of women was used for data collection.

8. Analysis of Data:

The analysis of data was done with the help of percentage analysis.

Personal Empowerment:

It was found that 59% of teachers agreed that they were able to use ICT for personal empowerment while 31% with it.

Educational Empowerment:

It was found that 66% teachers agreed that they use ICT for educational improvement while 34% disagreed with it.

Economic Empowerment:

It was found that 45% teachers agreed that ICT helps in economic empowerment while 65% this agreed which it.

Social Empowerment:

It was found that 33% teachers agreed that ICT helps in social empowerment while 77% disagreed.

Psychological Empowerment:

It was found that 70% teachers agreed that ICT helps in psychological empowerment where as 30% disagreed.

Technological Empowerment:

It was found that 69% teachers agreed that ICT helps in technology empowerment where has 31% disagreed with it.

9. Main Findings of the Study:

- 1) It was found there the most of the teachers found ICT useful for educational, psychological and technology improvement women.
- 2) It was also concluded that most of the teachers did not find ICT helpful for economic and social empowerment of the women.

10. Implications of the study:

Teachers should be made aware of the role of ICT in economic empowerment of women.

- # It could be helpful for gaining access to new and useful knowledge information and awareness about a range of issues topics and activities of interest to women.
- # This new information and knowledge of 10 provided mental stimulation and broadened Participants thinking.
- # Teachers should be sensitized towards the role of ICT.
- # ICT helps to increase the monthly income of women.
- # ICT provides job and opportunity to merge with large industries.
- # ICT education makes women economically sound

11. References:

- Naveen, Prakash.2002.**“Evaluating the Impacts of the GyandootProject”.Regional Development Dialog 24. United Nations Center for Regional Development.
- NidhiTandon, Oct 2006** “Information and Communication Technologies in Indian Trends”, Opportunities and options for Workers, Networked Intelligence for Development.

KNOWLEDGE OF USING COMPUTERS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS OF HUKKERI TALUKA

Rajashree M. Hirekodi,

Research Scholar, P.G Department of History, Rani Channamma University,
Belagavi, Karnataka.

Email : rajashreehirekodi@gmail.com

ABSTRACT:

The technology changing everyday and usage of computers also widely in all the fields, especially in the field of education, all the levels of education is using computers and the government also putting lot of efforts for computer literacy in the schools. Thus The present paper deals with study of the Knowledge of using computers among secondary school students of Hukkeri Taluka. To find the awareness of the computers among secondary school students the self constructed, validated and found reliability tool was used. The survey method was used with quantitative analysis. Present study comprised 100 students selected simple random sampling from different schools of Hukkeri Taluka. Study shown that 60 to 80 percent students have knowledge of using computers.

KEYWORDS: Usage of Computer, Secondary School Students.

I. Introduction

The computer education in schools cannot be over emphasized. This is because computers make things easy in our day to day life. Almost everything to do with computers, any person at this age of ours, be it an adult or a child who lacks knowledge of computer could be regarded as an incomplete. Information Communication Technology has become an integral part of our society. Exposure to this new method of study gives one the opportunity to acquire unlimited amount of knowledge and a chance to communicate with others around the world. Information Communication Technology (ICT) is now a rapid way to create, send and get new information. Computer-Mediated Communication (CMC) promotes mental capabilities and enhances ability. Computers have been accepted "unreservedly" as an integral part of our entire educational system. The increase in computer usage is brisk and has also generated new challenges. In fact, one of the most dynamic and innovative areas of growth in education is the utilization of computer technology. Schools to stay competitive should also must acclimatize to changes and be innovative with its use of computer. regardless of income, school budgets and

location, all students have been accessing information all the way through the internet. Today, the internet is being used as a payment method; telecommunication transfer is also possible through the computer video and audio services. Technology is playing a imperative role in helping students to meet higher standards and perform at increased levels by promoting alternative, innovative approaches to teaching and learning. E-mail is taking the place of inter-office correspondence

II. Significance the Study

With the above information sometime we feel lack of using computers in education. Although due to the lack of training and experience even when computers are available, some teachers and students rarely use them in their educational practice. inadequate computer experience has been originate to be a factor that influences anxiety. Deficient of training and practice is also believed to be, in part, the reason why many teachers have not been well ready to computers and consequently destitute of their usefulness in the classroom. well Computer-using teachers will be less prone to doubt the usefulness of the computer in their classroom. Thus, the apparent usefulness of computers influences attitudes toward computers. although, the amount of confidence of the teacher enjoy using computers also influences their students to use the computers. Most of the primary and secondary school students are still lagging behind to use computers, the investigators wish to prepare computer assisted Mind Map in Science to secondary school students, thus their knowledge of using computers is pre required for the research. Hence the investigators conducted the study to find out their knowledge on using computers.

III. Objectives of the study:

1. To find out the difference in the knowledge of using computers between Boys & Girls of secondary school.
2. To find out the difference among Aided & Government students in knowledge of using computers.

IV. Hypotheses of the Study:

1. There exists no significant difference in the knowledge of using computers between
 - a) Aided & Government Secondary school students

b) Boys & Girls of secondary school

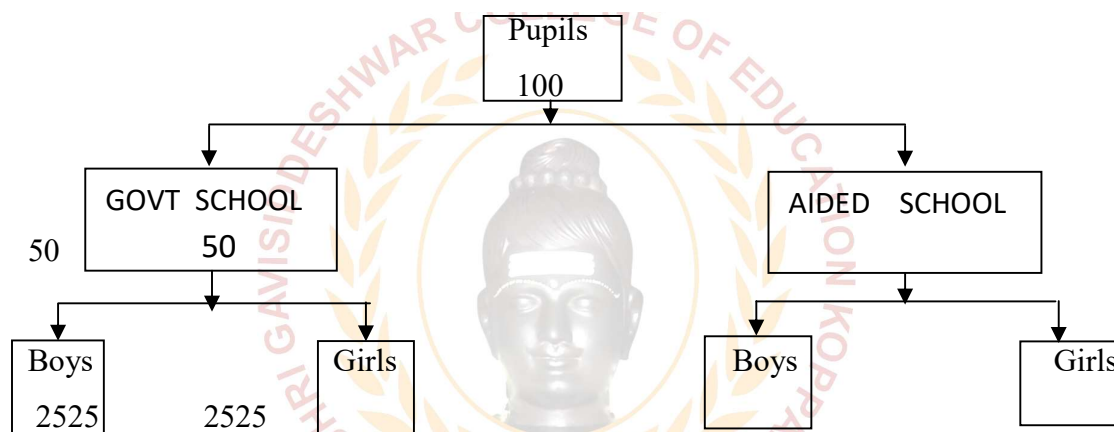
V. Methodology

Method of the Study

For the present study Descriptive study was chosen in that Survey method was employed.

Sample

For the present study Simple Random Sampling Technique was adopted. 100 students from Aided and Government School of 9th standard had been selected. The Government school 50 among them 25 Boys and 25 Girls and the Aided school comprising 50 among them 25 Boys and 25 Girls students.

VI. Tools used for the Study:

The self constructed questionnaire with multiple choice items were used. The tool was validated by research experts and the experts from the field. Pilot study was carried out, Item analysis had done and selected the some items and rejected some of the items, the test retest reliability was $r = .79$. Thus the tool was administered on secondary school students.

VII. Statistics Techniques:

t-test was performed by SPSS for windows (v.10),

VIII. Result and Discussion

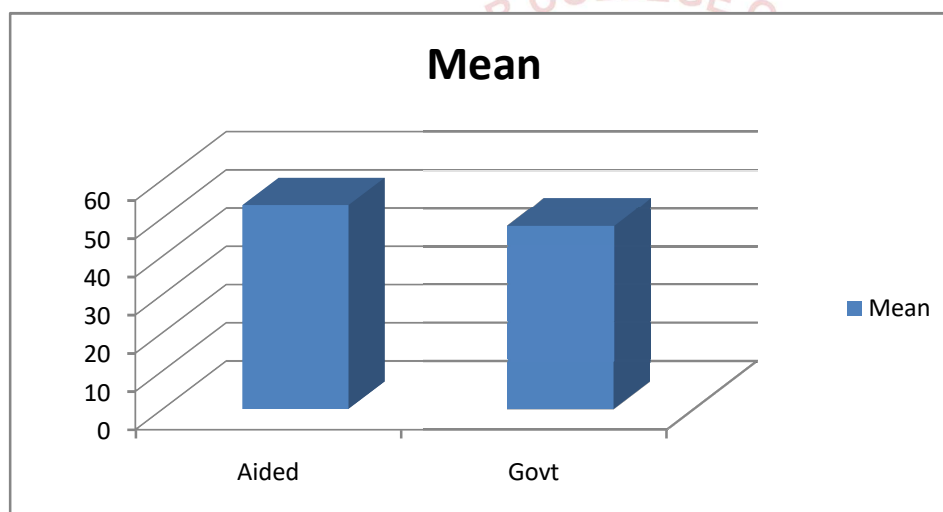
Objective 1. To find out knowledge of using computers of Aided & Government students, to achieve this objective the hypothesis was formed that is ‘there exists no significant difference between aided and Government students in the knowledge of using computers’.

To gain the result the t-test was applied and the gain result shown in table 1 and graph 1.

Table 1. shows Mean, SD and t-value were calculated for the Aided & Government students in knowledge of using computers.

Factor	Aided		Govt.		t-value	Sign. Level
	Mean	SD	Mean	SD		
Knowledge of Using Computers	53.36	14.95	48.00	13.97	1.94	P > 0.05

Graph 1. Shows Mean of the Aided & Government students in knowledge of using computers.

From table 1 it can be observed that the Aided & Government students in knowledge of using computers were 53.36 and 48.00 respectively.

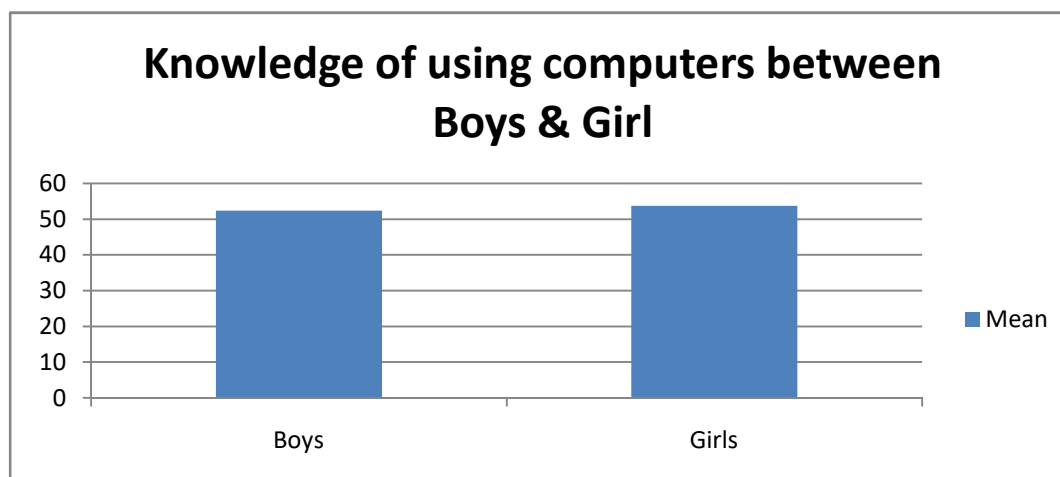
The t-value calculated for the scores on knowledge of using computers with respect to the Aided & Government students revealed that aided school students have more knowledge of using computers compared to government school students.

Objective 2. To investigate Knowledge of using computers between Boys & Girls of secondary school students to achieve this objective the hypothesis was formed that is 'there exists no significant difference between boys and girls students in the knowledge of using computers', To gain the result the t-test was applied and the gain result shown in table 2 and graph 2.

Table 2. shows Mean, SD and t-value for the boys&girls students in the knowledge of using computers.

Factor	Boys		Girls		t-value	Sign. Level
	Mean	SD	Mean	SD		
Knowledge of Using Computers	52.41	16.10	53.70	13.68	1.02	P > 0.05

Graph 2. Shows Mean of the boys&girls in knowledge of using computers.

From the table 2 it can be observed that the knowledge of using computers between Boys and Girls were 52.41 and 53.70 respectively.

The t-value calculated for the scores on knowledge of using computers with respect to the gender of the students revealed that Boys and Girls did not differ significantly.

IX Conclusion:

The study reveals that there is no significant difference between Boys and Girls students with respect to their knowledge of using computers. And there is a significant difference between aided schools and government schools, aided school students scored high compared to government school students, thus teachers of government school should ensure that all the students should use computers, teachers should be deputed to teach computers and government should provide more facilities to supply the computers to government schools.

X References

- Adam, N., & Wild, M. (1997). Applying CD-ROM interactive storybooks to learning to read. *Journal of Computer Assisted Learning*, 13(2), 119-132.
- Bahr, C. M., & Reith, H. J. (1991). Effects of cooperative, competitive, and Individualistic goals on student achievement using computer-based drill-and practice. *Journal of Special Education Technology*, 11(1), 33-48.
- Blok, H., Oostdam, R., Otter, M. E., & Overmaat, M. (2002). Computer-assisted instruction in support of beginning reading instruction: A review. *Review of educational research*, 72(1), 101-130.
- Novak, J. D. & Gowin, D.B. (1984). *Computer, How to Learn*. New York and Cambridge, U.K; Cambridge University Press.
- Novak, J.D. (1990). 'Concept Computer; Two Meta Cognitive Tools for Science and Mathematics Education'. *Instructional Science*, 19, 29-52.

XI Webliography

- www.itrc.ucf.edu/strategies/stratmap.html
- www.tyhrusdays classroom.com

A STUDY OF ACADEMIC ACHIEVEMENT TOWARDS ENGLISH LANGUAGE LEARNING OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS OF NORTH KARNATAKA.

Dr. S.T. Bolaraddi,
sumabolaraddi606@gmail.com,

Abstract:

Education is the dominant tool which helps to modify the behavior of the child according to the needs and expectancy of the society students attitude is an integral part of learning and that in should, therefore become an essential component of second language learning pedagogy, attitudes toward learning are believed to influence behaviors such as selecting and reading books, speaking in a foreign language etc. Especially in education, if the students have positive attitude towards any subject, they can achieve many things in that specific area. There is an interaction between language learning and the environmental components in which the students were grown up. The Government, Educationist and Teaching community are interested in providing quality education which will lead to produce more achievement. This clearly underlines the need for special attention in the area. An depth study may be conducted to find out the reasons for significant differences in their academic achievement. It is widely accepted that by developing positive attitude towards studying English subject help for the student to learn in more better way and contributes for their Academic Achievement.

Keywords : Academic Achievement, English Language.

Details Explanation including Tables : Results of ANOVA test between Students of Secondary Schools of Three Districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) with Respect to Academic Achievement in English, Pair Wise Comparison of Students of Secondary Schools of Three Districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) with Respect to Academic Achievement in English by Tukeys Multiple Post Hoc Procedures

Introduction:

Education is the dominant tool which helps to modify the behavior of the child according to the needs and expectancy of the society students attitude is an integral part of learning and that in should, therefore become an essential component of second language learning pedagogy, attitudes toward learning are believed to influence behaviors such as selecting and reading books, speaking in a foreign language etc. Especially in education, if the students have positive attitude towards any subject, they can achieve many things in that specific area. There is an interaction

between language learning and the environmental components in which the students were grown up.

Need for the Study:

Academic Achievement is the accomplishment or proficiency of performance in a given skill or body of knowledge. Achievement refers to the scholastic or academic achievement of the student at the end of an educational programme. The factors, which influence on academic achievement of student are many. Students' IQ, health, peer group, past experience, attitude towards the school subjects and teachers, the emotional care, parents' love and affection, family environment, SES, etc., are some of the factors which affect the academic achievement of students. Academic achievement of the student is of major concern both to the parents as well as to the teachers. Very low level of expectation tends to make a pupil accept very low standard of achievement, very high expectations lead to discouragement and diminished effort because of student failure to live up to what is the requirement. To be practical, the level of expectation needs to be geared to suit each individual's capability. Hence every student should be encouraged and motivated to have academic success according to different tastes, interests and capacity.

The present paper reveals about the academic achievement towards English language learning.

Objectives of the Study:

To find out the difference between Academic Achievement towards English of 9th standard students of Bijapur, Bagalkot and Gadag districts.

Hypotheses of the study:

There is no significant difference between students of secondary schools of three districts of Bijapur, Bagalkot and Gadag with respect to Academic Achievement Scores.

Methodology:

The sample of the study comprises 1100 students of 9th class of Bijapur, Bagalkot and Gadag districts of Karnataka State.

Scope of the Study:

Three districts of North Karnataka State of Bijapur, Bagalkot and Gadag districts as selected for the study the investigation has selected the 9th students Bijapur, Bagalkot and Gadag.

Sample:

For the following study stratified Random Sampling technique was employed by the researcher investigator. The sample consists of 1100 secondary school of 9th standard.

Tool Used:

English language learning Academic Achievement Scale developed by research investigation.

Collection of the Data:

For the purpose of collecting data required for the investigation the research investigator visited 60 Higher Secondary schools of Bijapur, Bagalkot and Gadag districts. The sample of 1100 students of 9th class was selected by stratified Random Sampling Method. The students were asked to respond each and every item by checking one of the five possible ways by putting round for the items namely strongly agree(SA) Agree (A) undecided (UD) Disagree (DA) and strongly Disagree (SD)

Statistical Techniques Used:

One way ANOVA Test was employed for analyzing the data by research investigation.

Analysis and Interpretation:**Hypothesis :**

There is no significant difference between students of secondary schools of three districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) with respect to Academic Achievement Scores. To achieve this hypothesis the one way ANOVA test was applied and the results and presented in the following table.

Table: Results of ANOVA test between Students of Secondary Schools of Three Districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) with Respect to Academic Achievement in English

Source of variation	Df	Sum of squares	Mean sum of squares	F-value	p-value	Signi.
Between districts	2	3825.1150	1912.5575	11.0427	0.00001*	<0.05, S
Within districts	1097	189997.4305	173.1973			
Total	1099	193822.5455				

From the results of Table can be seen that, a significant difference was observed between students of secondary schools of three districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) with respect to academic achievement in English ($F=11.0427$, $p<0.05$) at 0.05% level of significance. Hence, the null hypothesis is rejected and alternative hypothesis is accepted. It means that, the students of secondary schools of three districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) have different academic achievement in English.

Further, if F is significant, to know the pair wise comparison of students of secondary schools of three districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) with respect to academic achievement in English by applying the Tukeys multiple post hoc procedures and the results are presented in the following table.

Table: Pair Wise Comparison of Students of Secondary Schools of Three Districts (Bijapur, Bagalkot and Gadag) with Respect to Academic Achievement in English by Tukeys Multiple Post Hoc Procedures

Districts	Bijapur district	Bagalkot district	Gadag district
Mean	81.1671	80.2424	84.5313
SD	12.7973	14.6082	11.9943
Bijapur district	-		
Bagalkot district	$P=0.6149$	-	
Gadag district	$P=0.0015^*$	$P=0.00001^*$	-

* $p<0.05$

From the results of Table can be seen that,

- A non-significant difference was observed between students of secondary schools of Bijapur and Bagalkot district with respect to academic achievement in English scores at 0.05% level of significance. It means that, the students of secondary schools of Bijapur and Bagalkot district have similar academic achievement in English scores.
- A significant difference was observed between students of secondary schools of Bijapur and Gadag district with respect to academic achievement in English scores at 0.05% level of significance. It means that, the students of secondary schools of Gadag district are higher on academic achievement in English as compared to students of secondary schools of Bijapur district.

A significant difference was observed between students of secondary schools of Bagalkot and Gadag district with respect to academic achievement in English scores at 0.05% level of significance. It means that, the students of secondary schools of Gadag district are higher on academic achievement in English as compared to students of secondary schools of Bagalkot district.

Education Implication:

- 1) Teacher can make a valuable contribution in developing a friendly relationship with their students in order to develop a positive their English subject studies.
- 2) Teacher should motivate the students to learn better English by highlighting its importance that there is a need of English for getting employment purpose.
- 3) Education and parents should always encourage learners to read materials written in English like newspaper, and magazines.

Conclusion:

The Government, Educationist and Teaching community are interested in providing quality education which will lead to produce more achievement. This clearly underlines the need for special attention in the area. An depth study may be conducted to find out the reasons for significant differences in their academic achievement. It is widely accepted that by developing positive attitude towards studying English subject help for the student to learn in more better way and contributes for their Academic Achievement.

Suggestion for Further Research :

The study can be extended to other educational level like primary and college.

References:

- Ajeh. O.A(1991)** The home effects on Academic Achievement. New Frontiers in Education. 21(3)
- Sink .C.(2003)** Improving Academic Achievement Primary students through a systemic approach to guidance and counseling www.spu.edu/swrc
- Thereas .M. Akey(2006)** School context student attitudes and behavior and Academic Achievement : An exploratory Analysis www.mdrc.org.

**A STUDY OF THE PROBLEMS FACED BY BIOLOGICAL SCIENCE TEACHERS
IN IMPEMENTING THE NEW CURRICULUM OF NINTH STANDARD
OF VIJAYPUR CITY**

Dr. SHARADAMANI. S. HUNASHAL

Principal, Anjuman-E-Islam's

College of Education, Vijayapur, Karnataka

Introduction:

There is a lot of importance of education in our life. A man goes on receiving education in one form or the other form his birth to death. Education is the key to all process of development especially human development. Education makes man a right thinker. Education has been given a supreme place of special importance, because it moulds the personalities of children who are the future citizen of our country. This INDIA is expressed in Kothari commission report as 'Indias' destiny is shaped in her classrooms. According to Mahatma Gandhiji: By education, I mean an all round drawing out of the best in child, man, body mind and soul. This is done through teaching of various subjects like Kannada, English, Science, Social Studies etc. Science subject is one of the important subject because, it is concerned with the facts we live in.

The present study is very important as it focuses on the problems faced by science teacher. The ever increasing scientific knowledge, the knowledge of facts, laws and theories particularly application of science, which termed as technology has transformed human life beyond recognition.

Statement of the Study:

“A study of problems faced by Biological Science teachers in implementing the new curriculum of ninth standard of Bijapur City”

Objectives of the Problems:

1. To determine the extent of awareness as well as the realization of the objectives of teaching biology on the part of teachers of biology at higher secondary stage
2. To find out the teaching strategies employed, identify the teaching used, if any and also examine the problems faced by them in teaching biology

3. To find out the extent to which the students at the +2 stage are favourably disposed towards the study of biology.
4. To provide opportunity in developing creative thinking abilities of students which teaching biological science.
5. To evaluate the biological syllabus at the +2 stage in respect of its objectives, selection and organization of the content.
6. To evaluate the biology text used at the high school Bijapur City.
7. To find out the extent to which they develop their creative thinking abilities, scientific urge through textual input.

Statement of the Study:

Methodology employed for the study include method of research sample, collection of data and statistical techniques of the data

Research investigator has selected descriptive research for the study.

Operational definitions:

Biological Science:

“Scientia” derived from the latin word which means to know Biological Science is cumulative, endless series of empirical observation which result in the formation of facts, concepts and principles subjected to modification the light of further empirical observations.

Teaching:

Teaching is conscious and deliberate set of actions that help pupils gain new knowledge and perform new skills

Curriculum:

Etymologically the term curriculum is derived from the latin word “currere” which means run Cunningham “Curriculum is a toll in the hands of the artist to mould his material (pupil) according to his ideals (aims and objectives in his studio) school.

Tools Used for the Study:

The tool selected by the investigator was Questionnaire method prepared by the investigator and was a mixed type of Questionnaire, which included 40 items.

Population:

Includes at the aided, unaided Government, Private, Higher Secondary School. Biological Science teachers of Bijapur city to collect the data. The questionnaire was administered to the teachers who teach Biology to the ninth standard.

Sample of the study:

Sample of the study comprised 30 science teachers from 30 various secondary schools of Bijapur City.

Method s of collecting the data:

The questionnaire prepared by the Investigator included 40 items. The investigator visited 30 secondary schools of Bijapur City to collect the data.

Statistical technique used for the Study:

The statistical technique used by the Investigator is percentage method The data is analysed and interpreted with the help of Pie diagram Present study included 40 Pie diagrams.

Analysis of the Data and Interpretation:

86.6% of the teachers faced problems in framing the lesson plan 66.6% of the Biological Science teachers were of the opinion that, it is impossible to cover topics in the stipulated time. 66.6% of the teachers were of the opinion that the curriculum is dominated by exams. Where as 66.6% of teachers found difficulty in excercising their skills and talents, 73.8% of the teachers found difficulty in making pupils to understand the recent innovations of science and technology. 83.3% of the science teachers opinion is that the text is burden qualitatively and quantitatively. 63.3% of the teachers opinion was that they found difficulty in introducing new Biological terms.90% of the teachers opinion was they were in need of the hand books, manuals, with the framed text 88.2% of the teachers opinion was that the framed text is very vast and above the students mental ability 82.8% of the teachers opinion was that the content of the text should be arranged logically 66.6% of the teachers opinion was they found difficulty in implementing the textual input for pupils day-to-day life.

Conclusion:

So for teacher empowerment in this direction the beginning life science teacher should be concerned with how he / she can keep himself touch with the new developments in the subject matter and teaching method of Biological Science.

A teacher should feel responsible to find the best way to permit his growth professionally. Participation in service training workshops, seminars, attending professional meetings activates a teacher to keep himself aware of new developments in his fields.

A lot of responsibility is on the science teachers. He should lift the learners mind to think creatively to think creatively, develop scientific attitude and contribute for the conservation and protection of nature and science and developing nation.

Educational Implications:

Teacher has a great responsibility to educate the present generation, the respective authorities should consider the aspect that the destiny of the nation is being shaped at classrooms and we are educating the wealth of our nation, in this regard curriculum planners, should frame the curriculum in such a way that the teachers don't face any such problem in implementing etc.

Suggestions for the further study:

1. The study can also be extended to the problems faced by the college teachers, teaching different subjects.
2. Also the further studies can be continued to study the innovations of new teaching techniques of Biological Science in order to teach new curriculum.
3. The study can be extended, wherever the curriculum changes at any standard for any subject.
4. It can be extended to study the problems faced by the other teachers of secondary schools, who are teaching different subjects.

CONCLUSION:

The beginning life Science teacher should be concerned so that he/she can keep himself in touch with the new developments in the subject matter and teaching methods of Biological Sciences.

A teacher should feel responsible to find the best to permit his growth professionally. Participation in In-service training workshops, getting enrolled for his studies and attending professional meetings Which. help a teacher to keep himself aware of new developments in his field & contribute for development of institution. A lot of responsibility lie on shoulders of life science teacher he should lift the learners mind to

think creatively. develop scientific attitude, contribute for the conservation and protection of nature and science and education.

Statistical technique used for the Study:

Chhaya Shukla “ Educational and techniques of teaching” published by P.K. Goel for Mohot Publication.

Gupta, Naresh Kumar (1972) “Research in teaching of Science”, Model and strategies”, New Delhi published by S.B. Nangia for APH publishing

Mishra Bhawna. Teaching of Arithmetic and General Science New Delhi, published by P.K. Goel for Mohit Publication

Prof. Puran Chand Volume II Fifth survey of Educational Research” published by Sharma J.P.

AR COLLEGE OF

DIGITALIZATION OF EDUCATION AT DIFFERENT LEVELS**DR. JAYASHREE C. KUNDAGOLMATH**

Assistant Professor

K.L.E. Society's College Of Education

Vidyanagar Hubballi

ABSTRACT

Digitization is the integration of digital technologies into everyday life by the digitization of everything that can be digitized.” Yes! Digitization is the trending term, describing the 21st century in the most precise manner as possible. . This is a new and broad technical sphere which shall help any student attain knowledge and gain information from any corner across the country. It is believed that Digital Education in India is the future of education and learning. The shift to online education also brings forward the conversations around digital divide and digital readiness of every stakeholder and institution . We are in the era where unprecedented ideas are unfolding in our education industry and creating the advancement that can't be matched by lagging behind in terms of technology. The technology is also helping teachers connect with several students spread across several locations simultaneously. The interactive digital media also is a great solution to the shortage of teachers in the country. **Animation** is a captivating approach in which students learn in a better manner. By offering a visual representation of the topic, students grasp the concept in a more understandable manner. , Big Data can help track student performance and find ways of improving the learning experience. Digitization has no doubt changed our education system, but we cannot say that it has diminished the value of our old time classroom learning. Neither do we want something so priceless to turn into dust. The best part about the digitization of education in the 21st century is that it is combined with the aspects of both; classroom learning and online learning methods.

Key words: Digitalization, Education ,Animation

“Technology can become the 'wings' that will allow the educational world to fly farther and faster than ever before; if we will allow it.” - Jenny Arledge

“Digitization is the integration of digital technologies into everyday life by the digitization of everything that can be digitized.” Yes! Digitization is the trending term, describing the 21st

century in the most precise manner as possible. . This is a new and broad technical sphere which shall help any student attain knowledge and gain information from any corner across the country. It is believed that Digital Education in India is the future of education and learning We are in the era where unprecedented ideas are unfolding in our education industry and creating the advancement that can't be matched by lagging behind in terms of technology.

Importance of Digitalization in education

Digital learning is the biggest adaption and platform that bring excellent knowledge, growth, and development to the student. The education system starts promoting the digital and modern educational system. The prime reason for the promotion is to upgrade the education system and introduce new methods of education and learning. The modern education of digitization technology is also attracting the students to education, study, and work hard on their success. There are several important and advantages of digital education. Today, in this blog we will discuss the importance of digital learning in primary education that upgrades the education of the child

. Realizing that rapid development depends on widespread education, the government rolled out a new National Education Policy (NEP) that puts emphasis on digitisation besides the use of technology in education. It also focuses on edtech for furthering education, particularly in the rural areas. This was mainly done to take quality education to all parts of the country, especially the Tier-2 and 3 cities and villages. The government learnt that technology has the power to reach small towns and villages and provide access to quality teachers. This was a distant dream but massive tech disruptions across the country have successfully executed the mammoth task that was earlier unimaginable.

Bridging the digital divide

The shift to online education also brings forward the conversations around digital divide and digital readiness of every stakeholder and institution. School and higher education institutions like colleges and universities are two different markets with their own set of challenges and digital preparedness.

Education rising on the digital learning curve

Digital divide in schools is significantly higher than in higher education institutions. The Budget too talks about bridging the digital divide in government and private schools, which is another area that needs improvement. Work is needed to make education accessible through

digital means for all school students, irrespective of their location, financial background, and internet and bandwidth connectivity. Creating the right infrastructure, hiring good teachers and building a suitable curriculum for every school is the way forward. We also need to measure school students' readiness for adoption of online examination processes by way of mock test sessions and its analytics.

Industry-ready students

The key priorities for higher educational institutions are to make the students industry-ready by assessing their competencies and aligning them to what is needed by the industry. This can be achieved by bringing research and innovation into the core of education and making it affordable for everyone across the nation. It is therefore time to bid adieu to the traditional and monotonous rote-learning methods, which stress on memorisation rather than proper understanding of the subject.

With these initiatives, education is likely to witness a sea change in the forthcoming years as the Indian government is leaving no stone unturned to rapidly evolve with the most sophisticated educational technologies and raring to transform the digital landscape of the nation. And with social distancing still in place amidst the pandemic, an increasing number of educational institutions continue to move fully online to facilitate students. This indicates that e-learning is the future and will shape the way for advance learning methods in edtech.

Latest tools, methodologies

Bidding adieu to the traditional teaching methods and issues such as shortage of teachers, inadequate student-teacher ratio, and insufficient teaching resources, digitisation in education has made way for the latest teaching tools and methodologies that are now reaching students in the remotest corners of the country. And with inclusive education being one of the goals of the government, the remote teaching model is likely to serve well.

The technology is also helping teachers connect with several students spread across several locations simultaneously. The interactive digital media also is a great solution to the shortage of teachers in the country. To facilitate the same, it plans to use technology to upgrade the skills of teachers through the online portal **DIKSHA**. It is a digital platform for teachers across the nation that allows them to stay equipped with advanced digital technology while giving their lifestyle a digital twist.

Key Areas of Digital Transformation in The Education Industry

Let us show you some of the critical areas where you can digitalize the learning process.

Managing admissions

Uploading your enrollment application to universities or schools offline is lengthy and tiring. Submitting them via a unified online system will be much more convenient. You pick all the institutions of interest and send the respective documents at once. This is a time-savvy option that wouldn't just accept your documents but also process them faster

Smart classrooms

Offline learning also gets better thanks to digitalization. Smart boards, projectors, access to the internet, and computers allow students to quickly get the necessary information and search for extra materials in real-time

Digital textbooks

Also prevalent with other names like e-textbooks and e-texts, digital textbooks provide an interactive interface in which the students have access to multimedia content such as videos, interactive presentations, and hyperlinks

Animation

This is a captivating approach in which students learn in a better manner. By offering a visual representation of the topic, students grasp the concept in a more understandable manner. Even the toughest topics can be presented in a simplified way with the help of animation

Online exams

Digitization gave way to the online exam, making the examination process convenient for both teachers and students. Think Exam is a leading Online Examination System to create online test, assign test, design test and you can also sell your tests. The system is highly interactive interface, advanced reporting system, splendid support and easy to learn and use.

Accumulation of Students on the Same Platform

With students coming in from various regions, schools and colleges are finding ways to develop an integrated solution to meet the educational needs of all students. By converting the whole of the educational system to digitization, the use of various techniques like online courses, online exams, digital textbooks, quizzes, and e-notes are improving the quality of education for the students.

Connecting Students with Their Educator

With a high increase in the student population in recent times, pedagogy is being compromised. Because of that, online resources are being developed in a way that makes them always available to teachers to educate the masses. Which, in turn, improves the quality of education and increases the number of literate students

Making Digitization Possible

After the United States and China, India has been rated as the third largest internet consumer. The core existence of online education platforms is being possible with the internet. Most schools and colleges in India make use of the internet and they basically use it for conducting online exams and quizzes.

Top Trends of Digital Transformation in Education

Digital innovations in the education sector are evolving and constantly developing. There's a clear pattern for implementing particular systems among many educational institutions. Let's have a look at the most popular trends.

Internet of Things

The Internet of things can bring a lot of change to both online and offline learning processes. Thanks to this, colleges and schools can create smart campuses, automate many repetitive tasks, and give everyone access to high-tech tools that facilitate the student's life.

Block chain

It is quite a convenient option for storing the personal data of the staff and learners. Moreover, using blockchain technologies helps maintain security which is the main prerequisite for implementing it. Plus, the technology allows authenticity checks that reduce plagiarism and cheating.

Big Data

Big Data is a perfect option for managing vast piles of information, its organization, and analysis. In education, Big Data can help track student performance and find ways of improving the learning experience

Artificial intelligence

AI can help create custom study plans, evaluate the approximate student GPA, improve student performance, and enable more accessibility options. Plus, artificial intelligence can increase staff effectiveness and help them deliver a better educational experience. Chatbots,

FAQs, and process automation can be great examples of how AI works in the education sector.

Challenges of the Digital Transformation in Education

Even though the impact of digital transformation on education is mostly positive and the benefit range is quite vast, there are still several challenges you might face on the way. Let's have a look at what can go wrong.

Lack of up-to-date systems

Many educational institutions have no sufficient technology stack to transform the learning system. For example, some schools and universities still don't have computers or Wi-Fi access, and some have outdated E-learning portals. Hence, it's essential to update the technologies and the learning system first to bring any change.

No digitalization strategy

Schools and universities usually don't engage in developing digitalization strategies too much. They either don't have time or don't know how to incorporate a particular technology. That's why they usually don't have a clear vision of what they need to change or implement. This slows down the process and doesn't bring expected results at first.

System breakdowns

Systems glitches or breakdowns can happen due to hacker attacks or technical problems (e.g., with servers). It may lead to substantial data leaks and losses, which is unacceptable for a reputable institution. The lack of technical expertise and knowledge of cybersecurity basics are the key factors that can affect the E-learning system.

The Digital Future of Education

The examples of digital transformation in higher education are countless. The progress is quite rapid in the industry. Transitioning to smart boards and online schools is a significant improvement that keeps bringing more changes to how we learn.

Cloud-based services

Everything you store in a cloud ensures instant access to any student worldwide. This technology allows remote learners to submit assignments online, receive home tasks quickly, and access streamed lectures and webinars. Plus, cloud-based platforms will enable you to seamlessly collaborate on group tasks from home and even take exams.

Learning process customization

Depending on how a student comprehends information the best, it's now possible to create personalized study plans and frameworks to ensure the most effective learning. A student has the freedom to choose a preferred lesson type as well as interact with new information in the most convenient way.

Enhanced accessibility

Distant learning is surprisingly becoming more accessible than the on-site format. There's no need to leave home. You have more opportunities to enjoy the same level of education as your peers regardless of your disabilities or health issues. Voice-over for texts, colorblind website versions, and many other accessibility features are becoming more and more widespread, giving everyone equal opportunities to study.

VR opportunities

Adding a virtual reality element not just increases interaction and drives more student attention. It also allows learners to feel all the perks of on-site education from home. Virtual field trips, simulators for completing practical tasks, and obtaining skills instead of reading about them are the main advantages of implementing VR technologies into the learning process.

Conclusion

Digitization has no doubt changed our education system, but we cannot say that it has diminished the value of our old time classroom learning. Neither do we want something so priceless to turn into dust. The best part about the digitization of education in the 21st century is that it is combined with the aspects of both; classroom learning and online learning methods. Walking hand in hand both act as a support system to each other, which gives a stronghold to our modern students. Digitization in education has also proved to be the right method for saving resources. Online examination platforms have restricted the frivolous usage of paper, directly confining the cutting down of trees. This way the digitization of education industry in the 21st century proves to be a boon to our society. Digital transformation in the education industry helps improve the learning experience for both students and teachers, as well as other people involved in the process. Such changes focus on improving engagement and accessibility through interactive and customizable learning. As a result, online education gets cheaper, more comprehensive, and more inclusive.

References

- Author "Beyond Student And Technology: Seven Pieces to Complete The E-Learning Jigsaw Puzzle in Developing Countries," 30th Information Systems Research Seminar in Scandinavia, IRIS30, Tampere, Finland, 2007, p. 1330.
- Broadbent, B.(2000). Anyone, anywhere, anytime. OH & S Canada, pp 50-52
- Bruckman, A. "The future of e-learning communities," Communications of the ACM (45:4) 2002, pp 60-63.
- Burn, J., and Thongprasert, N. "A culture-based model for strategic implementation of virtual education delivery," International Journal of Education and Development using Information and Communication Technology (1:1) 2005, pp 32-52.
- Butler, D., et al. (2013). "A Consultative Paper Building Towards Learning Society: A National Digital Strategy for Schools." Retrieved September 2015, [http://www.education.ie/en/Schools-Colleges/Information/Information-CommunicationsTechnology-ICT-in-Schools/Digital-Strategy-for-Schools/ Building-Towards-a-Learning Society A National-Digital-Strategy-for-Schools- Consultative-Paper.pdf](http://www.education.ie/en/Schools-Colleges/Information/Information-CommunicationsTechnology-ICT-in-Schools/Digital-Strategy-for-Schools/Building-Towards-a-Learning-Society-A-National-Digital-Strategy-for-Schools-Consultative-Paper.pdf)
- Future Trends of Digital Education in India, Retrieved from http://www.educationinsider.net/detail_news.php?id=1326,
- Niemi, H., Harju, V., Vivitsou, M., Viitanen, K., Multisilta, J., & Kuokkanen, A. (2014). Digital storytelling for 21st-century skills in virtual learning environments. Creative Education, 5(9), 657–671. 9. UNESCO. (2017). Working group on education: Digital skills for life and work. Broadband Commission for Sustainable Development.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ

ಸಂಚೋದಾ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ,

ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ,

ದಾವಣಗೆರೆ.

ಅಮೂರ್ತ

ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವಾರು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಗಳ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ, ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇತರೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಜಾಮರ ಆಜ್ಞೆಗೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಪ್ರಭಾವಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ವಿಭಿನ್ನ ರಾಜವಂಶಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಕಲಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಶ್ಚಿಮ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳು, ಈ ಪ್ರದೇಶವು 10 ನೇ ಮತ್ತು 12 ನೇ ಶತಮಾನದ ಆ ನಡುವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಅವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ ಇದು ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ-5 ರ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಸುಗೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಅಡಿದೂರು-ಪ್ರಾಂತ, ಅಂದರೆ ರಾಯಚೂರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅವನ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ-ಖ ಆಜ್ಞೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಾಸ್ಕಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನವು ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ರಾಜಧಾನಿ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜಯಸಿಂಹನ ಆಜ್ಞೆಯ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಸಾಹಸಗಳ ಇತರ ವಿವರಣೆಯಿಂದ, ಮೇಲೆ ರಾಜವೂರು ಅಥವಾ ರಾಜನೂರು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಸ್ಥಳವು ಇಂದಿನ ರಾಯಚೂರು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಾ ಎಂಬುದು ರಾಜ (ಅಂದರೆ, ರಾಜ) ಮತ್ತು ಊರ್ ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಣದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜವೂರ್ (ರಾಜ + ಊರ್) ಅಥವಾ ರಾಜನೂರು (ರಾಜ+ನ+ಊರ್) ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶೈಲಿಯು ಹಿಂದೂ ವಾಸ್ತುಶೈಲಿಯು ಮುಖ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ಅನೇಕ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶ

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವಾರು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಗಳ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ, ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವುದು.ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಸಾಹಸಗಳ ಇತರ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ರಾಜವೂರು ಅಥವಾ ರಾಜನೂರು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಸ್ಥಳವು ಇಂದಿನ ರಾಯಚೂರು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದು.

ಹೀರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು (ಕನ್ನಡ: ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ) ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ ನವಶಿಲಾಯುಗ ಮತ್ತು ಆರಂಭಿಕ ಕೃಷ್ಣಾಯುಗಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು, ಇದು ಆಶ್ರಯ-ಆಚರಣೆ-ಧರ್ಮದಿಂದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮತ್ತು

ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ರೂಪಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. [1]ಇಲ್ಲಿ 'ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ' ಎಂಬ ನಾಮಕರಣವು ತುಂಬಾ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ, ಮೇಲಿನ ಅಥವಾ ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ, ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು, ಅದು ಕಲ್ಲಿನ ಬಂಡೆಗಳಿಂದ ಬುಡದಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಶಂಕುವಿನಾಕಾರದ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಕೆಳಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ), ಸಂಗನಕಲ್ಲು, ತೆಕ್ಕಲಕೋಟ (ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ), ಪಿಕ್ಲಿಹಾಳ್ (ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಯಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾದಂತೆ ಜದಿರು ಅಥವಾ ಮರದ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಕೆಂಪು ಮುರಂ(ಮಣ್ಣು) ಅಥವಾ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಗ್ರಾನೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೆಗಾಲತ್‌ಗಳು ಆರಂಭಿಕ ಕಬ್ಬಿಣದ ಯುಗದ ಪ್ರಬಲ ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪುರಾವೆಗಳಾಗಿವೆ (ಕ್ರಿ.ಪೂ 1500:ಕ್ರಿ.ಪೂ-100 ಅಂದಾಜಿತ ದಿನಾಂಕ) ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ 2000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆರಂಭಿಕ ಕಬ್ಬಿಣಯುಗದ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ, ಅವರು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ವಿವಿಧ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಶೈಲಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಶವಾಗದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದರು, ಅದು ಅದರ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿದೆ.ಕದಂಬ ರಾಜವಂಶ ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಪ್ರಭಾವಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದವು, ಹನ್ನೆರಡು ವಿಭಿನ್ನ ರಾಜವಂಶಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಕಲಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. [2] ಇದರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ಗೋಮಟೇಶ್ವರದಂತಹ ಭವ್ಯವಾದ ಏಕಶಿಲೆಯಿಂದ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಜೈನ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ಪ್ರಾಚೀನ ನಗರಗಳ ಅವಶೇಷಗಳು, ಸಮಾಧಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ವರ್ಣದ ಅರಮನೆಗಳು. ಮೈಸೂರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ (ಒಡೆಯರ್) ನಿಯಮವು ಮೈಸೂರಿನ ಸೇಂಟ್ ಫಿಲೋಮಿನಾ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಮಾಸ್ಟರ್ ರಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ನೀಡಿದೆ (ದೈವಿಕ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ಉತ್ಪುಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ರಚನೆ ಎಂದು ರಾಜನಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿಸಲಾಗಿದೆ) [3] ಇದು ಅನೇಕ ದ್ರಾವಿಡ ಶೈಲಿಯ ಜೊತೆಗೆ 1956 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು. ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ದೇವಾಲಯಗಳು.ಎರಡು ಸ್ಮಾರಕಗಳು (ಪಟ್ಟದಕಲ್ ಮತ್ತು ಹಂಪಿ) ಭಾರತದಲ್ಲಿನ 22 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ.[4] ಇಂಡೋ-ಸಾರ್ಸೆನಿಕ್, ನವೋದಯ, ಕೊರಿಂಥಿಯನ್, ಹಿಂದೂ, ಇಂಡೋ-ಗ್ರೀಕ್ ಶೈಲಿಗಳುಮತ್ತು ಅರಮನೆಗಳ ನಗರವಾದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡೋ-ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶೈಲಿಯ ಅರಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.ಬೀದರ್ (1512) ಮತ್ತು 1956 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಖ್ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ರಾಜ್ಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು.

ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಸಾಹಸಗಳ ಇತರ ವಿವರಣೆಯಿಂದ, ಮೇಲೆ ರಾಜವೂರು ಅಥವಾ ರಾಜನೂರು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಸ್ಥಳವು ಇಂದಿನ ರಾಯಚೂರು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.ರಾಜಾ ಎಂಬುದು ರಾಜ (ಅಂದರೆ, ರಾಜ) ಮತ್ತು ಊರ್ ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಣದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜವೂರ್ (ರಾಜ + ಊರ್) ಅಥವಾ ರಾಜನೂರು (ರಾಜ+ನ+ಊರ್) ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.ಕ್ರಿ.ಶ 1294 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಪೆರ್ಮ್ನ ರಾಜವೂರು ಅಥವಾ ರಾಜನೂರ್ ಅನ್ನು ರಾಚೂರು ಅಥವಾ ರಾಚೂರು ಎಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಯಚೂರಿನ ಕೋಟೆ-ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕಂಡುಬರುವ ಆ ವರ್ಷದ ಕಾಕತೀಯ ಶಾಸನದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರಿನ ರೂಪವು ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 1541 0೫ ವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು, ಆ ವರ್ಷದ ಎರಡು ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಆಲಂಪುರದಲ್ಲಿ (ಈಗ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮಹಬೂಬ್‌ನಗರ

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ) ಕಂಡುಬಂದಿದೆ, ಇದು ರಾಜ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ರಾಜಾರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ರಾಜಾರು ಅಥವಾ ರಾಜಾರು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾ ಮತ್ತು ಚ ನಡುವಿನ ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಯಚೂರು (ರಾ+ಯಾ+ಚಾ+ಊರ್) ಆಗಲು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.ಇಲ್ಲಿ ಯಾ ಎಂಬುದು ರಾಯ ಎಂಬ ಪದದ ಎರಡನೇ ಅಕ್ಷರವಾಗಿರಬಹುದು, ಅಂದರೆ ಮತ್ತೆ ರಾಜ.ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ರಾಯ, ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ, ನಂತರ ಆ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ರೂಢಿಗೆ ತಂದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊಲವೊಂದು ತನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ ನಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ನಂತರದ (ನಾಯಿಯನ್ನು) ತುಂಡರಿಸಿದ ವಿಚಿತ್ರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಈ ವೀರ ಮತ್ತು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೋಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೈಚೂರ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು, ಇದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯನ್ನು ತುಂಡುಗಲಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.ರಾಯಚೂರು ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಸರು ಆ ನೈಚೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕಥೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ರೈ ಎಂದರೆ ಕಲ್ಲು, ಊರು (ಪಟ್ಟಣ) ನೊಂದಿಗೆ ರಾಜಾರು, ಅಂದರೆ ಕಲ್ಲುಗಳ ಪಟ್ಟಣ (ಸುತ್ತಲಿನ ಬಂಡೆಗಳ ಕಾರಣ) ರಾಯಚೂರು ಅಥವಾ ರಾಯಚೂರು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು ಕೇವಲ ಊಹೆಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಿದ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪುರಾವೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ರಾಯಚೂರನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಬಹಮನಿ ಸುಲ್ತಾನನು ಫಿರೋಜ್‌ನಗರ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಮೇಲ್ಕನವಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಳೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಯಿತು

ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶೈಲಿಯು ಹಿಂದೂ ವಾಸ್ತುಶೈಲಿಯು ಮುಖ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ಅನೇಕ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಆದರೂ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಗರ್ಭ ಗುಡಿ ಅಥವಾ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂರ್ತಿ ಅಥವಾ ಸರಳವಾದ ಬರಿಯ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಅಭಿಷೇಕ ಮಂತ್ರಗಳು ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ತಿರುಗುವ ಚಲನೆಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ತೆರೆದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.ಈ ಕೋಣೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇತರ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ, ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭಗೃಹವು ಗೋಪುರದಂತಹ ಶಿಖರದಿಂದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಕಳಸ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ದೇಗುಲದ ಕಟ್ಟಡವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪರಿಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಮಂಟಪ ಸಭಾ ಭವನ, ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗರ್ಭಗೃಹ ಮತ್ತು ಮಂಟಪದ ನಡುವಿನ ಅಂತರಾಳ ಮುಂಭಾಗ ಮತ್ತು ಮುಖಮಂಟಪ. ಇತರ ಮಂಟಪಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಸಂಪರ್ಕ ಅಥವಾ ಬೀರ್ಪಟ್ಟ, ದೊಡ್ಡ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಣ್ಣ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ (ನಾಗರ ಶೈಲಿ). ಈ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಉಳಿದಿರುವ 5ನೇ-6ನೇ ಶತಮಾನದ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾವೆಯಾಗಿವೆ. ಮಧುರೈನ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ದೇವಾಲಯದ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು 1623 ಮತ್ತು 1655 ಅಇ ನಡುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದ್ರಾವಿಡ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಗೋಪುರಂ ಗೇಟ್‌ಹೌಸ್ ಗೋಪುರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ಚಿನ್ನದ ಮೇಲ್ಭಾಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ.ಸೋಮನಾಥಪುರದ ಚಿನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯದ ವೇಸರ ಶೈಲಿ .ಗೋಪುರಗಳು 16 ಬಿಂದುಗಳ ನಕ್ಷತ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ಕಲೆಗಳ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ, ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲನಬೇಕಾದ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.ದೇವಾಲಯವು - ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಪಂಥಾಕ್ಷಾನದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಚರಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಭೂತಗಳು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿವೆ - ಬಿಂಕಿಯಿಂದ ನೀರಿನವರೆಗೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ದೇವತೆಗಳವರೆಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗದಿಂದ ಪುಲ್ಲಿಂಗದವರೆಗೆ, ಕಾಮದಿಂದ ಅರ್ಥದವರೆಗೆ , ಕ್ಷಣಿಕ ಪುರುಷನಿಗೆ ಶಬ್ದಗಳು ಮತ್ತು ಧೂಪದ್ರವ್ಯದ ವಾಸನೆ - ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶೂನ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆ - ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಅಂಶಗಳ ರೂಪ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ದೈವಿಕ ನಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅವನ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಮೋಕ್ಷ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಶಿಲ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ತನ್ನ ದೇವಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರರಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳು ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇತರ ಪರಿಪೂರ್ಣ ರೇಖಾಗಣಿತಗಳು ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸೃಜನಶೀಲ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಮ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಸೋಮನಾಥಪುರದ ಚಿನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯದ ವೇಸರ ಶೈಲಿ, ಗೋಪುರಗಳು 16 ಬಿಂದುಗಳ ನಕ್ಷತ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳ ವಿವರ

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಸೊಗಸಾದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಅದ್ಭುತಗಳಾಗಿವೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ರಾಯಚೂರು, ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ನಂತರ ನಿಜಾಮರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು.

ಗಬ್ಬೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಹಳೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಗೋಪುರಗ್ರಾಮ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ದೇವಾಲಯಗಳೆಂದರೆ ಮಲೆ-ಶಂಕರ, ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ,

ಈಶ್ವರ,ಸೂಗುರೇಶ್ವರ, ನಂದೀಶ್ವರ, ರಾಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ, ನಾರದ ದೇವಸ್ಥಾನ ಶ್ರೀಪಾದ ಶ್ರೀವಲ್ಲಭ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಚಂದ್ರಮೌಳೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಗುರುಗುಂಟಾ ಅಮರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ರಾಮಗದ್ದೆ, ಬಂಗಾರ ಬಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ಹನುಮಂತನ ದೇವಾಲಯಗಳು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವಾರು ಪಾಳುಬದ್ಧ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಮಠಗಳು, ಕೆಲವು ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಂಡಿ-ಗೇಜ್ ಎಂಬ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಲೆ-ಶಂಕರ ದೇವಾಲಯವು ಒರಟಾದ ಬೂದು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತರದ ಸ್ತಂಭವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಕೆತ್ತನೆಯು ಕಲ್ಲಿನ ಒರಟುತನದ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಸರಳವಾಗಿದೆ.ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಾಸನ ಫಲಕಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯವಿದೆ.

ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯವು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮೂರು ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದು ಅಂಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯದ ಹೊರ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೆತ್ತನೆಯು ವಿವಿಧ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸೊಗಸಾದ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ, ಆನೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿವೆ. ದೇವಾಲಯದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಸುಂದರವಾದ ಕೆತ್ತನೆಯ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ತೊಟ್ಟಿ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಸತ್ ಬಾವುಲ ಅಥವಾ ಏಳು ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಗನ್ನಿ ಗುಡಿ ಮಠ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.ಇದು ಭವ್ಯವಾದ ಕೆತ್ತನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ, ಅದು ಈಗ ಮೃತದೇಹದಲ್ಲಿದೆ. ಬಂಗಾರ ಬಸಪ್ಪ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಗಣೇಶನ ಚಿತ್ರ, ಎರಡು ನಂದಿಗಳು (ಒಂದು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ) ಮತ್ತು ಶಾಸನದ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಗಬ್ಬೂರ್ ಮಣಿಪುರ ಗರ್ಭಪುರ ಮತ್ತು ಗೋಪುರಗ್ರಾಮ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಗಬ್ಬೂರನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ಪಟ್ಟಣ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮಾರು 30 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾದಿಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಹನುಮಾನ್, ಏಳುಬಾವಿ ಬಸವಣ್ಣ, ಮಲೆಶಂಕರ ಬಂಗಾರ ಬಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಗಬ್ಬೂರ್ ಸುತ್ತಲೂ ಆವರಣ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದು ವಿವಿಧ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಳು ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಗೋಪುರಗಳ ಚದರ ರೂಪವು ವಿಸ್ಮಯದಲ್ಲಿದೆ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ 135 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಆನೆಗುಂಡಿಯು ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ ಕೆಲವು ಭವ್ಯವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳಾದ ರಂಗನಾಥ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚಪ್ಪಯ್ಯನ ಮಠವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪಂಪಾ ಸರೋವರ, ಕಮಲ ಮಹಲ್ ಮತ್ತು ನವ ಬೃಂದಾವನಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂತರ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುತ್ತವೆ. ಕಲ್ಲೂರಿನ ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದು ಶಿವನ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಮಹರ್ಷಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ

ಶಿವನು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನ ದೇವರು. ಸುಂದರವಾದ ಕೆತ್ತಿದ ಸ್ತಂಭಗಳಿಗೆ ಈ ದೇವಾಲಯವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.ಕೆಲವರು ಈದೇವಾಲಯವನ್ನು ವಿದರ್ಭದ ಕಾಶಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಾರದಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಾರದ ದೇವಾಲಯವು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಸುಂದರವಾದ ದ್ವೀಪವಾದ ನಾರದಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಈ ದೇವಾಲಯವು ನಾರದ ಋಷಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.ನಾರದಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕುರುವಪುರ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಾರದ ಋಷಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ವೆಂಕಟಾಪುರವು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ಪಟ್ಟಣವು ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ.ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ರಾಮಗಡ್ಡೆಯು ದಂತಕಥೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಾನ ರಾಮನು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಒಂದು ವರ್ಷವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದನು ಮತ್ತು ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ಈ ಶಿವಲಿಂಗ ದೇವಾಲಯವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಈಗಲೂ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಪಂಚಮುಖ ಗಾಣದಾಳ ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ 40 ಕಿ ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪುರಾತನವಾದ ಆಂಜನೇಯ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬೃಹತ್ ಬಂಡೆಯಿದ್ದು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯ ಸೆರಗನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಕೆಲವು ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ರಾಯಚೂರಿನ ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗುಗಲ್ ಎನ್ನುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪುರಾತನವಾದ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನ ದೇವಾಲಯವು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿದ್ದು ಬಸವನಗರ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ.

ಮಹತ್ವ

ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ಕಲೆಗಳ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ, ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲನೆಬೇಕಾದ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಎಲೆಮರೆ ಕಾಯಿಯಂತೆ ಇರು ಗುಡಿ ಗೋಪುರ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಜಾಮರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಮೆರೆಯುವ ಹಲವಾರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಸೊಗಸಾದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಅದ್ಭುತಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮೋದ್ಧಾರ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೇವಾಲಯಗಳು ಅವಶೇಷಗಳಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತಾಗಬಹುದು, ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ದೇವಾಲಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಸಮಗ್ರ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ (ಆರಂಭದಿಂದ 2002 ರ ವರೆಗೆ) ಟಿ.ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಪ್ಪ.

ಹಿನ್ನೆರಿ ಐಂಡ್ ಐಂಟರ್ನೆಟ್ ಆಫ್ ರಾಯಚೂರು. ಡಾ// ವಿ ಸುಗುಣಾ ಸಹನಾ

https://en.wikipedia.org/wiki/Hindu_temple_architecture

<https://ncert.nic.in/textbook/pdf/kefa106.pdf>

<https://taxguru.in/chartered-accountant/importance-temples-india.html>

<https://www.jagranjosh.com/general-knowledge/schools-of-temple-architecture-in-india-1537173898-1>

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ

ಕು, ಶಿವಲೀಲಾ ಎಸ್. ಕೆ.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶ್ರೀ ಮುರುಘರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ B. Ed ಮತ್ತು M.Ed. ಕಾಲೇಜು

ಸರಸ್ವತಿಪುರ ಕಲಬುರಗಿ. ಕರ್ನಾಟಕ

ಸಾರಾಂಶ :

ನಾಟಕವು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರದೇ ಆದ ಪ್ರತಿಭಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣವು ಇದರ ಮೂಲಕ ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ ಇದು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ವಿಭಿನ್ನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವಭಾವಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹಾಕುವ ಅಭಿನಯವೇ ನಾಟಕ

ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಜೊತೆಗೆ ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಬ್ಲೂಮ್ ಕಲಿಕಾ ವಲಯಗಳಾದ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಲಯ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯ ಮಾನಸಿಕ ಚಲನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಜಾನ್ ಡ್ಯೂಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಮಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವು. ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು :

ಕಲೆ, ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕ, ನಾಟಕ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಪಾತ್ರಗಳು, ರಂಗಭೂಮಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕಥೆ,

ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಕಲಿಕೆ.

ಪೀಠಿಕೆ :

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಇದು 1965ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇದು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ನಾಟಕಗಳು ಪ್ರಹಸನಗಳು ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಶಾಲಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವದ ಮಕ್ಕಳ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಕಲ್ಪನೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಕಡಿಮೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಅಥವಾ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ

ಬೆಂಬಲಿಸಬಹುದು.

ನಾಟಕ ಎಂದರೇನು :

ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಟಕವು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಅಥವಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವಲ್ಲದ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಖತ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಗದ್ಯ ಅಥವಾ ಕಾವ್ಯರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ನಾಟಕಗಳನ್ನು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಹುದು.

ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ ಕಥೆ ಹಾಡು ಅಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ರಸಾನುಭವದಿಂದ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದೇ ನಾಟಕ ಇದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕಲಿಸುವವರಿಗೆ ನಾಟಕಕಾರರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಮಹತ್ವ:

ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಲೆ ನಾಟಕ, ಚಿತ್ರಪಟ, ನೃತ್ಯ, ನಿಕಟ ಸೇವಾ ವಿವಿಧ ತರಬೇತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಹವಭಾವ ನಡೆಸುಡಿ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನು ತಾನು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಜ್ಜಿಸುವ ನಾಟಕ ಈ ಗುಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಸ ಭಾವಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಯ್ಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗುಣಪಡಿಸಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕನ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಅಪ್ಪನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ನಾಟಕದ ಪ್ರಕಾರಗಳು:

1. ಗಂಭೀರ ನಾಟಕ
2. ಹರ್ಷ ನಾಟಕ
3. ನೀತಿ ನಾಟಕ
4. ಪ್ರಹಸನ ಮತ ಸಂಸ್ಕಾರ ನಾಟಕ
5. ವಾಸ್ತವಿಕ ನಾಟಕ
6. ಬೋಧಕ ನಾಟಕ
7. ಪವಾಡ ನಾಟಕ
8. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಪಂಥನ ನಾಟಕ
9. ಪೋಜು ನಾಟಕ
10. ಸಾಂಗಿಕ ವಿನೋದ ನಾಟಕ
11. ಮೂಕ ನಾಟಕ

- 12.ಹಗುರ ನಾಟಕ
- 13.ಸುಸಂಘಟಿತ ನಾಟಕ
14. ಧಾರಣ ಸಂಕಟದ ನಾಟಕ
15. ರೌದ್ರ ನಾಟಕ
- 16.ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕ
17. ದಶರೂಪಕಗಳು
18. ಫೌಜು ನಾಟಕ

ಹೀಗೆ 18 ಭಾಗಗಳ ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕವು ನಟನಲು ನಟ ನಟರಿಗೆ ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಪಾತ್ರವಲ್ಲದ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಲು ಮಾನಸಿಕ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನದ ಪಾಠವು ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು :

1. ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮಗು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು
2. ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.
3. ಮಕ್ಕಳು ಅನುಕರಣೆ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಇದರಿಂದ ಸರಳವಾಗಿ ಅರಿವರು
4. ಮಗು ಮೈ ಚಳಿ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯವು ವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತದೆ.
5. ಪಠ್ಯ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ನಾಟಕ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಭಾ ಶಕ್ತಿ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ವೇದಿಕೆ ಒದಗಿಸಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ.
7. ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ಗಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
8. ಆಡುತ್ತ ಕಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಲಿ ತತ್ವವು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.
9. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಸಕ್ತಿ ಅವಧಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬಹುದು.
10. ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
11. ಅಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರ :

ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ಭಾವಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗುವ ಕನಸನ್ನು ತಂದಿರುವವರು ಜ್ಞಾನಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸ್ಮರಣೀಯ ಬೋಧನೆ ನಾಟಕ ಆಟಗಳು ಪಾಠದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿನೋದ ಉತ್ತಮ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಬಳಕೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ನಡುವಳಿಕೆ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಚಿಂತನ ಶಕ್ತಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಕರುಣೆಯ ಪ್ರೀತಿ ದಯೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಪಾಠ ನಾಟಕವಾದಾಗ ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು :

- 1 ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ನಾಟಕೀಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವಾಗ ಭಾಷಾ ಅರಿವು ಅದರ ದಟ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು.
- 2 ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ನಾಟಕ ಮಾತು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರಬೇಕು
- 3 ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ಆತ್ಮವಲೋಕನೆ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು.
- 4 ಸಮಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ಬದ್ಧತೆ
- 5 ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಕೌಶಲಗಳು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂಭವನೀಯ ಹಂತದ ಭಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು
- 6 ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡದ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾಟಕದ ಪ್ರಯೋಜನ:

1. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ

ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮುಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಇದು ಅವನ ಜೀವನ ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಕಲ್ಪನೆ

ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಚಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸುವುದು. ಅಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್ಸ್ಟೀನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಕಲ್ಪನೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

3. ಪರಾನುಭೂತಿ

ಪರಾನುಭೂತಿ ವಿಭಿನ್ನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಾಲಾವಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಸಹನಭೂತಿಯು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ

4. ಸಹಯೋಗ

ಅದರ ಭಾಗವಹಿಸುವವರ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಯು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದು ಪೂರ್ವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

5. ಏಕಾಗ್ರತೆ

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಮನಸ್ಸು ದೇಹ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಯ ಗಮನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಇದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ.

6. ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳು

ನಟನೆಯ ಮೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಮುಕಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಇದು ಧ್ವನಿ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಷನ್ ಪದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಗತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

7. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ನಿರ್ಗಮನ

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭಾವನೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದುಃಖ ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಗವು ಸುರಕ್ಷಿತ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

8. ವಿಶ್ರಾಂತಿ

ರಂಗಭೂಮಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಾನಸಿಕ ದೈಹಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

9. ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಚಲನೆಯು ದೇಹದ ಸಮತೋಲನ ಸಮನ್ವಯ ನಮ್ರತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

10. ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಆ ಕಥೆಯ ವಿಶೇಷ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ

11. ಮತ್ತು ಬರಹವಲ್ಲದ ಭಾಷೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು

12. ನಾಟಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಟಕೀಯ ಶಬ್ದ ಕೋಶವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು

13. ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಮೂಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ಬಳಕೆ.

14. ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗೆಳೆಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಬದಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಮಾನವರು ಸ್ವಯಂ ಕೇಂದ್ರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸು ದಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಜಂಬವನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು :

1.ಕಥಾ ವಸ್ತು

ಕಥಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಕಥೆಯು ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಗಳ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಥೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆಗಿದೆ.

2.ಪಾತ್ರ

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಟಕವು ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವಿದೆ ಅವನು ವಿನಮ್ರ ಸುಂದರ ಇರಬೇಕು ಉದತ್ತ ದಯೆ ಉನ್ನತ ಉದತ್ತನಾಗಿರಬೇಕು.

3.ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ

ಸಮಾಜಿಕ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಡುವುದು ನಾಟಕದ ಉದ್ದೇಶ ಇತರ ಅಂಶಗಳು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ.

4.ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ

ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಭಾಷೆ ಶೈಲಿಯ ಸರಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಂತಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಾಟಕವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದು.

5. ದೇಶದ ಪರಿಸರ

ದೇಶ ಸಮಯದ ವಾತಾವರಣದ ಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಕಾರರು ಯುಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಅಂದಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾಜ ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯುಗದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ನಾಟಕದ ಅಂಶಗಳು ದೇಶದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

6. ಸಂಭಾಷಣಾ

ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ವಸ್ತು ಉದ್ಘಾಟನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಸರಳ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಆದರೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳು ಸ್ನೇಹಪರವಾಗಿರಬೇಕು

7. ನಟನೆ

ಇದು ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಘಟ್ಟ ಇದು ನಾಟಕಿಯವಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಅದು ವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಮಹತ್ವ :

ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಲೆ ನಾಟಕ, ಚಿತ್ರಪಟ, ನೃತ್ಯ, ನಿಕಟ ಸೇವಾ ವಿವಿಧ ತರಬೇತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಹವಭಾವ ನಡೆನುಡಿ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನು ತಾನು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಜ್ಜಿಸುವ ನಾಟಕ ಈ ಗುಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಸ ಭಾವಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಯ್ಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗುಣಪಡಿಸಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕನ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಆಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ನಾಟಕದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು :

1. ನಾಟಕ ಎಂಬ ಪದವು ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಅನೇಕ ಐಶಾರಾಮಿಗಳು ಸಂತೋಷಗಳು ದುಃಖಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕರಸಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಬೇಕು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ.
3. ಇದು 5 ರಿಂದ 10 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು
4. ನಾಟಕದ ನಾಯಕನು ಭವ್ಯ ಉತ್ತಮ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು
5. ನಾಟಕದ ಕಥಾವಸ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ಯಾಂಟಸಿ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

6. ಈ ನಿರೂಪಣಾ ನೆಲೆಗಳ ನಂತರ ನಾಟಕದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

7. ಮುಖ್ಯ ಕಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರೂಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

8. ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಭಾವಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ :

ನಾಟಕವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಕಲೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸ್ವಿಕರಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು ಸಮಾಜದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಬದುಕಿನ ಪಾಠವು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಾಟಕವು ಒಂದು ಕಲೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ದಿನದ ಜಂಜಾಟಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪಡೆಯಲು ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಋಷಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ಅದು ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ತರ ಚಟುವಟಿಕೆ, ನಾಟಕ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮನಶಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸನ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಹೀಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ ನಾಟಕ ಎಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಹೊಳೆಯುವ ಅಂಶ ಯಾವುದೆಂದರೆ ನಾಟಕ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರವರ್ತಿ ಅಂತ ಹಸಿವು ನಿದ್ರೆ ಮೈಥುನಗಳಂತೆ ಆಟ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ಮನುಷ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಇರುವಂತದ್ದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದಲು ಶಾಲೆಗೆ ಹೇಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲ ಪಾಠದ ಜೊತೆಗೆ ಆಟ ಇರುತ್ತದೆ ಆಟ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಬಂತು ಅದು ಕೂಡ ಒಂದು ಆಟವೇ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಆಟ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಒಳಗೊಂಡರೆ ಕಲಿಕೆ ಬೇಗ ಅರಿಯಲು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ರಂಗ ಪ್ರಪಂಚ	ಅಕ್ಷರ ಕೆ. ವಿ. ವೆಂಕಟರಮಣ ಐತಾಳ
2. ರಂಗಪ್ರಯೋಗ.	ಅಕ್ಷರ ಕೆ.ವಿ
3. ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗ.	ಕೆ.ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ
4. ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ	ವೆಂಕಟರಮಣ ಐತಾಳ

ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಸನದ ಮಾರ್ಗ

ಡಾ.ಶಿವಲೇಲಾ ಬಸನಗೌಡ

ಕನ್ನಡ ಅತಿಥಿ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ರಾಯಚೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಯಚೂರು.

ಹನ್ನೆರಡನೆ ಶತಮಾನ ಎಂದರೆ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನೆಲೆಜೀಡು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರುಣೋದಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟವದು. ಯಾವುದೇ ಆಡಂಬರ, ಡಾಂಚಕತೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾಲಘಟ್ಟವದು. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ-ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟವದು. ಆದರ್ಶ ಬದುಕಲ ಬಾಳ ಬದುಕಿ ತೋರಿದ ಕಾಲಘಟ್ಟವದು. ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಕಾಲಘಟ್ಟವದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತೆರನಾದ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿವೆ. ಕೇಳಿ ನೋಡಿ ಮರೆಯುವಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ವಿಕಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಮಾರ್ಗವದು. ಮುವತ್ತೈದು ಜನ ಶಿವಶರಣಿಯರ 1351 ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಸನದ ಅಂಶಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಜೀವನದ ಆದಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಜೀವನದ ಪಯಣ ಸುಗಮ ದಾರಿಯದ್ದಲ್ಲ. ಜೀವನವು ಅನೇಕ ಎಡರು-ತೊಡರುಗಳ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ. ಹಸಿಯಾದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹುಸಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಅಧಿಕವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ “ವಿಧಿ ತಾನೊಂದು ಬಗೆದರೆ, ಧೈವ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆದೀತು” ಎಂಬ ನಾಣ್ನುಡಿಯಂತಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜೀವನ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಎದುರಾಗುವ ಸವಾಲು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಿಗೂಢತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಂತಹದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರು ಎದುರಿಸಿ, ಮೆಟ್ಟಿ ನಡೆಯುವ ಧೈರ್ಯ-ಸ್ಥೈರ್ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಆದರ್ಶ ಜೊತೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗ ಜವಬ್ದಾರಿಯುತ ಬದುಕಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

“ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಇವೆರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಗಳು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದರೆ ಆತ ಅಪೂರ್ಣ. ಸಮಾಜದ ಹಿತವೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತನ್ನ ವಿಕಾಸವನ್ನೇ ಮರೆತರೆ ಅದೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವೆರಡು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉದ್ಧಾರವು ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಾಜದ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾರಣ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತಗಳೆರಡನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಧರ್ಮವೇ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಧರ್ಮವೆನಿಸುವುದು.” (ಪು.ಸಂ: 506, ಕೃತಿ: ಶಿವಾಗಮಗಳು ಮತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಲೇಖಕರು: ಡಾ.ಪರಮೇಶ್ವರಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಹಿರೇಮಠ)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ನೈತಿಕ ಉಪದೇಶಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸದ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಕಷ್ಟಕರವೇ. ಆದರೂ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ನೀಡುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನಬಹುದು. ನೇರವಾಗಿ

ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಉಪದೇಶ ರುಚಿಸದು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲರೂ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಕಾರಣ. ಎಲ್ಲವರಿಗೆ ಅಂತರಂಗದ ಅಜ್ಞಾನ ಅಳಿಯದೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಜ್ಞಾನ ಪ್ರವೇಶಿಸದು. ಅಜ್ಞಾನದ ಮೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದಾಗ, ಜ್ಞಾನದ ಕ್ಷಿತಿಜ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಅಜ್ಞಾನ ಮೂಡುವ ಪರಿ ಎಂತಹದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನ ಹುಟ್ಟುವ ಕುರಿತಾಗಿ ಮೋಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲ ಹೀಗಿದೆ,

“ಏನೇನು ಎನಅಲ್ಲದ ನಿರಾಲಯವಾಗಿತ್ತು ಸಹಜ.

ಆ ಸಹಜದಿಂದಾಯಿತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿ,

ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಯಿತ್ತು ಸಂಸಾರ,

ಸಂಸಾರದಿಂದಾಯಿತ್ತು ಅಜ್ಞಾನ,

ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಯಿತ್ತು ಮರವೆ,

ಆ ಮರವೆಯಿಂದಾಯಿತ್ತು ಜ್ಞಾನರತ್ನವ ಮರೆದು

ತಾಮಸಕ್ಕೊಳಗಾದಲ್ಲ ನಾನೀನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರ ತಲೆದೋರಿತ್ತು,

ಆ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ನೀಮೆಗೆಟ್ಟು ದುಷ್ಕರ್ಮಕ್ಕೀಡಾಗಿ

ನೀನೆಂಬುದ ಮರೆದನಯ್ಯಾ.” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 1149, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 341)

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವು. ಆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದಾಗ ಬೇರು ಸಮೇತ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಭ್ರಾಂತಿಯೆಲ್ಲ ಮುಖವೇಳು ವಿಧಗಳಿದ್ದು, ಅದು ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆ ಮುಖವೇಳು ಪಾಶಭ್ರಮಿತ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲ ಹೀಗಿದೆ,

“ಅಯ್ಯಾ, ಸರ್ವಮೂಲಹಂಕಾರವಿಡಿದು

ಕುಲಭ್ರಮೆ ಛಲಭ್ರಮೆ ಜಾತಿಭ್ರಮೆ,

ನಾಮ ವರ್ಣ ಆಶ್ರಮ ಮತ ಶಾಸ್ತ್ರಭ್ರಮೆ,

ತರ್ಕಭ್ರಮೆ ರಾಜ್ಯಭ್ರಮೆ, ಧನ ದಾನ ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರಭ್ರಮೆ,

ಐಶ್ವರ್ಯ ತ್ಯಾಗ ಭೋಗ ಯೋಗಭ್ರಮೆ,

ಕಾಯ ಕರಣ ವಿಷಯಭ್ರಮೆ,

ವಾಯು ಮನ ಭಾವ ಜೀವ ಮೋಹಭ್ರಮೆ,

ನಾಹಂ ಕೋಹಂ ಸೋಹಂ ಮಾಯಾಭ್ರಮೆ ಮೊದಲಾದ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 38, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 16)

ಇಂತಹ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದರೆ, ಯಾವುದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಗೌರವ-ಮನ್ನಣೆ ಎಲ್ಲಯೂ ಲಭಿಸದು. ಅವಮಾನ, ಅಪಮಾನಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲ ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ತೋರಿಸಿದರು ಅದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರನಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಮುಗೆರಾಯಮ್ಮ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲ ಹೀಗಿದೆ,

“ಉತ್ತಮತೇಜಯಮರಿಗೆ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲದೆ

ಕತ್ತೆಯ ಮರಿ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯ ಹಾಸುವರೆ?

ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲ ಪರಮಾಮೃತವ ಸುರಿದಡೆ

ಪರರ ಕಾಡಿ ಬೇಡದೆ ಮಾಣ್ಣರೆ?

ಕುಂಜರನ ವೇಷವ ತೊಟ್ಟು ಹಂದಿಯಂತೆ ತಿರುಗುವ

ಅಜ್ಞಾನಿಗಳನೇನೆಂಬೆ ಅಮುಗೇಶ್ವರಾ ?” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 609, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 192)

ಇಂತಹ ಅಜ್ಞಾನದ ಮೂಲವನ್ನು ಅರಿತು, ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕು. ಆಗ ಜ್ಞಾನದ ಜ್ಯೋತಿ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ಕಲ್ಮಶ ತುಂಬಿದ ನೀರನ್ನು ಜಿಂದಿಗೆಯಿಂದ, ಹೊರ ತೆಗೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ತುಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಅದೆ ರೀತಿ ಶರೀರವು ಕೂಡ ಒಂದು ಘಟವಿದ್ದಂತೆ. ಪವಿತ್ರ ಜಲದಂತೆ ಜ್ಞಾನದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಿಗುವ ಸುಲಭದ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅದರದೆ ಆದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತಾಗಿ ಅಮುಗೇರಾಯಮ್ಮ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ,

“ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ಬೀದಿಯ ಪಸರವೆ ?

ಬೊಕ್ಕಣಕ್ಕೆ ತುಂಬುವ ಹುರುಳಿಯೆ ?

ಚೀಲದೊಳಗಣ ಜೀರಿಗೆಯೆ ?

ಗಾಣದೇಳಗಣ ಹಿಂಡಿಯೆ ?” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 645, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 202)

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಜ್ಞಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಮುಗೇರಾಯಮ್ಮ ಅವರ ಮತ್ತೊಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿ ಆದವನು ಹೇಗಿರುತ್ತಾನೆ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೀಗಿದೆ,

“ನೀರೊಳಗೆ ಹೋದವನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಕಾಬವರುಂಟೆ?

ಅಂದಳವನೇರಿದ ಆತ್ಮನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಕಾಬವರುಂಟೆ?

ಆನೆಯನೇರಿಕೊಂಡು ಅರಿವನರಸುವನಂತೆ,

ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಂಗದಲ್ಲದ್ದು ಆತ್ಮತೇಜಕ್ಕೆ ಹೋರುವನಂತೆ,

ನಾನುನೀನೆಂಬುದನಳದು ತಾನೆಯಾಗಿರಬಲ್ಲಡೆ

ಅಮುಗೇಶ್ವರಅಂಗವು ತಾನೆ ಎಂಬೆನು” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 662, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 206)

ಜ್ಞಾನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಂತೆ, ಅರಿವಿನ ಪರಿಧಿಯು ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು. “ಅರಿವಿನ ತೃಪ್ತಿಗೆ ಅನುಭಾವವೇ ಆಶ್ರಯ” ಎಂಬ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಈ ಮಾತಿನಂತೆ, ಜ್ಞಾನದ ಅನುಭಾವವೇ ಅರಿವಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಅರಿವಿನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಆದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದು. ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಮೂಡುವುದು. ಅಂತೆಯೇ ಮೋಳಗೆಮಹಾದೇವಿ ಅವರು ಅರಿವಿನ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವು ಅವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ,

“ಜ್ಞಾನಸಿಂಧುಸಂಪೂರ್ಣನಾಗಿ

ನಿನ್ನರಿವಿನ ಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ತೆರೆದೊಮ್ಮೆ ತೋರಾ.”(ವ.ಕ್ರ.ಸಂ:1147, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 340)

ಅರಿವು ಜಾಗೃತ ಆದಂತೆ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಾಸ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು. ಕೇಳುವ ವ್ಯವಧಾನ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರೌಢಿಮೆ, ಗೌರವಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಹೊಂದುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಅರಿವು ಜಾಗೃತ ಆದಾಗ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಾಗುವ ಪರಿವರ್ತನೆ ದಿವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹಡಪದಪ್ಪಣ್ಣನ ಪುಣ್ಯಸ್ತೋತ್ರ ಅಂಗಮ್ನನವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ,

“ತನುವ ಹಿಂಗಿಸಿ, ವ್ಯಾಕುಳವನಳಿದು, ನಿರಾಕುಳದಲ್ಲಿ ನಿಂದು,

ಬೇಕು ಬೇಡೆಂಬುಭಯವಳಿದು, ಲೋಕದ ಹಂಗಹರಿದು,

ತಾನು ವಿವೇಕಿಯಾಗಿ ನಿಂದು ಮುಂದೆ ನೋಡಿದಡೆ

ಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಗ ಕಾಣಬಹುದೆಂದರು

ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 1290, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ:393)

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಾನುಗತದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ವಿಕಾಸದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದಾಗ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಅನುಭವ ಆಗುವುದು. ಅಜ್ಞಾನದ ಪರಿಯನ್ನು ಅರಿತು, ಅದನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆದಾಗ, ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು ಸಿಗುವುದು. ಆ ಜ್ಞಾನ ಕ್ಷಿತಿಜದಿಂದ ಅರಿವಿನ ಕುರುಹು ಅರಿತು ನಡೆದಾಗ, ಅಂತರಂಗದಲಿ ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿಪಕ್ವತೆ, ಎಲ್ಲ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಆಹ್ವಾನಕ್ಕೆ ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಿದಾಗ, ಜೀವನ ಉತ್ತಮ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಗ್ರಹ ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಅರ್ಪಣಾ ಭಾವ ಒಡಮೂಡುವುದು. ಅಂತಹ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ,

“ನಚ್ಚುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಮಚ್ಚುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ,

ಸಲುಗುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಸೋಲುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ,

ಅಳಲುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಬಳಲುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ,

ಕರಗುವ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಕೊರಗುಗೆ ಮನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ,

ಎನ್ನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಕಬ್ಬುನ ಉಂಡ ನೀರಿನಂತೆ

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆರಸುಗೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯಾ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 247, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 73)

ಜಗವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯ, ಆದರೆ ಮನವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು ಸುಲಭವಾದುದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನದಲ್ಲಿರುವ ಅರಿಷಡ್ವವರ್ಗಗಳು, ಅಷ್ಟಮದಗಳು ಅಳಿಯಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ಮನದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮನದ ಪರಿಪಕ್ವದಿಂದ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಕಾಣುವುದು. ಈ ತೆರನಾದ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಶರಣೆ ಹಡಪದ ಅಂಗಮ್ನನ ಎರಡು ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ,

“ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಮನವನೆಂತು ಗೆದ್ದಹರೆಂದಡೆ-

ಕಾಮ ಕ್ರೋಧವ ನೀಗಿ, ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರವ ಛೇದಿಸಿ,

ಆಸೆ ರೋಷವಳಿದು, ಜಗದ ಪಾಶವ ಬಿಟ್ಟು,

ಆ ಮರುಗಿಸುವ ಕಾಯವನೆ ಪ್ರಸಾದಕಾಯವ ಮಾಡಿ ಸಲಹಿದರು.

ಕೆಡಿಸುವ ನಿರ್ದಯನೆ ಯೋಗಸಮಾಧಿಯ ಮಾಡಿ,

ಸುಖವನೇಡಿಸಿ ಜಗವನೆ ಗೆದ್ದ ಶರಣರ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 1244, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ:378)

ಪರಿಪಕ್ವಗೊಂಡ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಸದಾ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಭೆ ಸದಾ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ನ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಮನಸ್ಥಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಹಡಪದ ಅಂಗಮೃಳ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ,

“ಆ ಮನವಂತಾಗಬೇಕೆಂದಡೆ:

ಗಾಳಜೀಸದ ಜಲದಂತೆ, ಮೋಡವಿಲ್ಲದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ,

ಬೆಳಗಿದ ದರ್ಶನದಂತೆ ಮನ ನಿರ್ಮಲವಾದಲ್ಲದೆ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ:1243, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ:378)

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಸ್ಥಿರ ಮನಸ್ಥಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಾಸ ವಿಕಸನ ಹೊಂದುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಮದ, ಮತ್ಸರ, ಮೋಹ, ಲೋಭ ಇವುಗಳ ಕಪಿಮುಷ್ಠಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬರಬೇಕು. ಆಗ ಮನಸ್ಸು ಜ್ಞಾನದೊಡನೆ ಸಾಗುವುದು. ಅರಿವಿನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುವುದು. ಪರಿಪಕ್ವಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ವಿಚಾರಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಒಡಮೂಡುವುದು. ಆಗ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ತಿಳಿ ಹೇಳಿದಾಗ, ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವಿಕೃತವಾಗುವುದು. ಜೀವನದ ಪಯಣ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥ ಅಂತರಂಗದಿಂದ, ಸ್ವಾಸ್ಥ ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರವು ಆಗುವುದು. ಮನದ ಆದರ್ಶದಿಂದಲೇ, ಆದರ್ಶ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಫಲಿಸುವುದು. ಅಂತೆಯೇ “ನಾಲಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ, ನಾಡೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯದು” ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಶರಣೆಯರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಸದಾ ಜಾಗೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಸವಾದಿ ಶರಣ-ಶರಣೆಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟವರು. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳುವ ನೀತಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಯಕದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ,

“ಕಾಯಕ ನಿಂದಿತ್ತು ಹೋಗಯ್ಯಾ ಎನ್ನಾಳ್ತೆನೆ.

ಭಾವಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಹಾಶರಣರ ತಿಪ್ಪೆಯ ತಪ್ಪಲ ಅಕ್ಕಿಯ ತಂದು

ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮಲೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ.

ಬೇಗ ಹೋಗು ಮಾರಯ್ಯ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ.713, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 220)

“ಆಸೆಯೆಂಬುದು ಅರಸಿಂಗಲ್ಲದೆ,

ಶಿವಭಕ್ತರಿಗುಂಟೆ ಅಯ್ಯಾ?

ರೋಷವೆಂಬುದು ಯಮದೂತರಿಗಲ್ಲದೆ,

ಅಜಾತರಿಗುಂಟೆ ಅಯ್ಯಾ?

ಈಸಕ್ಕಿಯಾಸೆ ನಿಮಗೇಕೆ? ಈಶ್ವರನೊಪ್ಪ.

ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮಲೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ ಮಾರಯ್ಯ.” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 710, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 220)

“ಮನುಷ್ಯನ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಬೀಜವಾಗಬಲ್ಲದೋ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಆಸೆಯೂ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖದ ಆಸೆಯ ಮುಂದೆ ಅನಂತ ಸತ್ಯದ ನಿಧಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಕೋಟಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶರಣರಿಗೆ ಆಸೆಯಿಲ್ಲ. ಆಸೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಧೀರರವರು. ಉಳ್ಳವರಿಗೇ ಆಸೆಯ ಹುಚ್ಚು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅರಸನಿಗೆ ಆಸೆಯಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾಯಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ನಮಗಲ್ಲ. ಆಸೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಿಂತವರಿಗೆ ಬಯಸಿದ ಬಯಕೆ ಈಡೇರದೆ ಹೋದಾಗ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರು ಯಮದೂತರಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಅಜಾತ ಶರಣರಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.” (ಪು.ಸಂ: 137, ಕೃತಿ: ಶರಣ ಜೀವನ, ಲೇಖಕರು: ಡಾ.ಜಯಶ್ರೀ ದಂಡೆ)

ಚಂಚಲಚಿತ್ತ ಮನಸ್ಸಿನ ಹಾಗೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರ್ಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಲು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬಂಧನ ಬೇಕೆಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬಂಧನದ ಕುರಿತು ಅಕ್ಕಮೃಳ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ,

“ಅನ್ಯಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಜಿಹ್ವಾಬಂಧನ, ದುರ್ಗಂಧಕ್ಕೆ ನಾಸಿಕಬಂಧನ,

ನಿಂದೆಗೆ ಕರ್ಣಬಂಧನ, ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಮ್ಯಬಂಧನ,

ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಆಶಾಬಂಧನ, ಅಂಗಕ್ಕೆ ಅಹಂಕಾರ ಬಂಧನ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ:442, ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 133)

ಉಭಯ ಅಂಗಗಳ ಶುದ್ಧತೆ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗದ ನಡೆ-ನುಡಿ ಏಕಮುಖವಾಗಿರಬೇಕು. ಉಭಯ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಾವ ತಲೆದೋರಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಡೆ-ನುಡಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಗೌರವ, ಮನ್ನಣೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಡೆ-ನುಡಿ ಭಿನ್ನವಾದರೆ ಬದುಕು ಕಷ್ಟಕರವಾಗುವುದು. ‘ಆಚಾರ ಹೇಳುವುದು, ಬದನೆಕಾಯಿ ತಿನ್ನುವುದು’ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯದಿಯಂತಾಗುವ ಬದುಕು. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಆದರ್ಶವಾಗಿದ್ದರೆ, ಗೌರವ ತಾನಾಗಿ ಅರಸುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತವರು ತಿಳಿ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಸಮಾಜ ಗೌರವದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೋಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ನಡೆ-ನುಡಿ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರ ಹೀಗಿದೆ.

“ನಡೆನುಡಿ ಶುದ್ಧವುಳ್ಳವರು ಪುರಾತನರ ವಚನವ ಓದಿದಡೆ

ಅನುಭಾವವ ಮಾಡಿದಡೆ ಮಚ್ಚುವರಲ್ಲದೆ,

ನಡೆನುಡಿ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರು ಪುರಾತನರ ವಚನವ ಓದಿದಡೆ

ಅನುಭಾವವ ಮಾಡಿದಡೆ ಮಚ್ಚುವರೆ ?” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 1146, ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನಗಳಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 340)

ವೀರನಾಗಿ ಧೀರನಾಗಿ ಬಾಳುವುದಾದರೆ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಸನ ತುಂಬಾ ಪ್ರಮುಖ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗ, ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳ ಅಟ್ಟಹಾಸ, ಇಂದ್ರಿಗಳ ಮೋಹದ ಪಾಶ, ಧಾಂಜಕತೆ, ಅಹಂಕಾರದ ಮೌಢ್ಯತೆ – ಈ ಎಲ್ಲ ಅಜ್ಞಾನವು ಅಳಿಯಬೇಕಿದೆ. ಅಂತರಂಗದ ಶುದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ, ಬಹಿರಂಗದ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ನೈತಿಕ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಯಬೇಕಿದೆ. ಅರಿವಿನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ವಿಕಸನ ಹೊಂದುವುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನಗಳು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಸನದ ದಾರಿದೀಪಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದೊಂದೆ ವಚನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಓದುಗನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಇದೆ ವಿಚಾರ, ಆಶಯ ಅಂತಿಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಶಿವಶರಣಿಯರ ವಚನಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಚಿಂತನ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಮುಗೆರಾಯಮ್ಮ ಅವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ,

“ಕಾಲಲ್ಲದ ಕುದುರೆಯನೇರಿ ರಾವುತಿಕೆಯ ಮಾಡಬೇಕು.

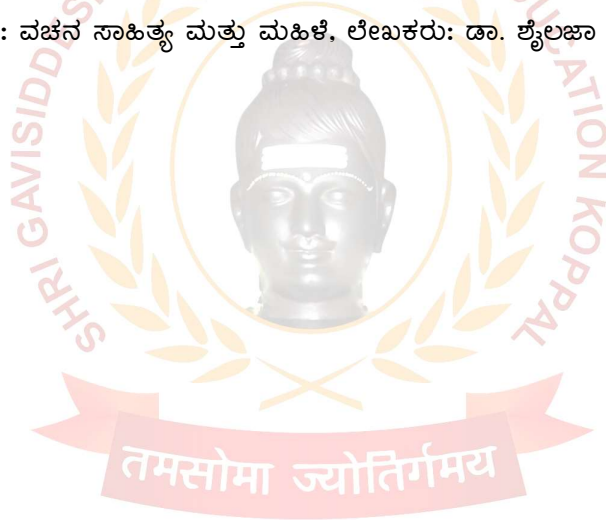
ಕಡಿವಾಣವಿಲ್ಲದ ಕುದುರೆಯ ನಿಲ್ಲಸಬೇಕು.

ಕಾಲಲ್ಲದ ಕುದುರೆಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಸಾಡಬಲ್ಲಡೆ,

ಇಹಲೋಕಕ್ಕೆ ವೀರನೆಂಬೆ, ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಧೀರನೆಂಬೆ,

ಅಮುಗೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕನೆಂಬೆ” (ವ.ಕ್ರ.ಸಂ: 632, ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಸಂಪುಟ, ಪು.ಸಂ: 198)

“ವಚನಕಾರ್ತಿಯರ ವಚನಗಳ ಒಟ್ಟಿನ ಉದ್ದೇಶ ಆಶಯಗಳು ವಚನಕಾರರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಸಮಾಜವು ಮಾನವಧರ್ಮದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅವರ ತೀವ್ರ ತುಡಿತದಲ್ಲಿ ಭಾವೋದ್ರೇಕವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ತತ್ವ, ಅನುಭಾವ, ವ್ರತನಿಷ್ಠೆ, ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಸಾಧನೆ ಇವುಗಳ ಮನನ ಚಿಂತನವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗಿದರೂ ಅವರ ಅಂತಿಮ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶ ಆಶಯ ಮಾನವೀಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಜನಪದರ ಬದುಕು ಹಸನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿದೆ. ಗೌರಯುತ ಬಾಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬ ಕಳಕಳಿಯಿದೆ. ಅವರ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ವಿಕಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜ ಸಮ್ಮುಖ ಚಿಂತನೆಯು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ.” (ಪು.ಸಂ: 99, ಕೃತಿ: ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ, ಲೇಖಕರು: ಡಾ. ಶೈಲಜಾ ಉಡಚಣ)

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

3. ಭಾಷೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು:

ಬಹುತೇಕಅನಂತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಬಳಕೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಬಹುತೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿವೆಅಂತಹಭಾಷೆಯಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1) ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಕಾರ್ಯ:

ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆರೆಯುವ ಸಂಕೇತಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬೇರೆಯಾವುದೇಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನುಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದುಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಕಥೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

2) ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳ ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯ:

ಇದು ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚಿನಜನರು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಮುಖಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಮೊದಲುಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಇದುವಿಶೇಷತೆ ಪ್ರಮುಖಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.ಸಂವಹನವು ದ್ವಿಮುಖ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.ಒಂದೆಡೆ ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತುಅವರು ನಮಗೆ ಏನು ಸಂವಹನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಇದುವಿಶೇಷತೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

3) ಪರಸ್ಪರಕ್ರಿಯೆ:

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂವಹನದ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು, ನಾವು ಯಾರು ಮತ್ತು ನಾವು ಏನೆಂಬುದರಗುರುತಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯು ಆ ವೈಯಕ್ತಿಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಅತ್ಯಗತ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಾವು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.ಭಾಷೆಯ ಪರಸ್ಪರಕ್ರಿಯೆಗೆಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.ಮತ್ತುಜನರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನುಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

4)ಕಾಮ್ಯಾತ್ಮಕಕಾರ್ಯ:

'ಕಾಮ್ಯಾತ್ಮಕ' ಎಂಬ ಪದವು ಕವನ ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಂದಲ್ಲ. ಇದರರ್ಥಜಗತ್ತನ್ನುಆಟದಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.ಅಂತಹ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ನಾವು ನಮಗೆ ಮತ್ತುಇತರರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುತರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮತ್ತುಕಡಿಮೆ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೆಕುಶಲತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.

5) ಪಠ್ಯದಕಾರ್ಯ:

ಇದುಒಂದುರೀತಿಯಲ್ಲಿಅತ್ಯಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ, ಮೈಕೆಲ್ ಹ್ಯಾಟೀಡೇಇದನ್ನು 'ಪಠ್ಯಕಾರ್ಯ' ಎಂದುಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.ಅದು ನಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಬರಹಗಳಿಂದ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರಲು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು.

4. ಭಾಷೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಮಾನವ ಭಾಷೆಯನ್ನುಅನನ್ಯವಾಗಿಸುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1.ಅನಿಯಂತ್ರಿತತೆ : ಮಾನವ ಭಾಷೆಯ ಆಸ್ತಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾರೂಪವುಅವರುಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಪ್ರಪಂಚದ ಘಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೌತಿಕ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಭಾಗಶಃಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿರಬಹುದು, ಅಂದರೆ ಅವು ಭಾಷಾವಲ್ಲದ ಪ್ರಪಂಚದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

2.ಉತ್ಪಾದಕತೆ (ಸೃಜನಶೀಲತೆ/ಮುಕ್ತ-ಮುಕ್ತತೆ) : ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾಷಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನುಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅನುತ್ಪಾದಕ ಸಂವಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ.ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸ್ಥಿರ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಕೇತವುಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಸರಣ: ಭಾಷೆಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದಉತ್ಪನ್ನವಿದೆಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಾನವ ಶಿಶುಗಳು ಯಾವುದೇ ಸಹಜವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನುಉತ್ಪಾದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಸರಣವು ಮಾನವ ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ.

4. ವಿವೇಚನಾಶೀಲತೆ : ಮಾನವ ಭಾಷೆಯ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸಿಗ್ನಲ್ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದಾದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು, ಅವುಗಳ ನಡುವೆಯಾವುದೇ ಹಂತಅಥವಾ ನಿರಂತರತೆಇಲ್ಲ (ಅಥವಾ) ಮಾನವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಅನನ್ಯ ಶಬ್ದಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯು ವಿಭಿನ್ನ ಶಬ್ದಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದಗಳು ಉಳಿದವುಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಂಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

5. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ:

ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಭಾಷೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಅಧ್ಯಯನವೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ .ಇದು ಭಾಷೆಯ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ತತ್ವಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ.ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಾತಿನ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಅಂಶಗಳು ಅಥವಾ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಠಿಣಪ್ರಯೋಗವನ್ನುಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.ಇದು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆದಾರರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ, ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತುಅದರಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನಅಧ್ಯಯನದಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊರಬರುತ್ತಾನೆ.

6. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸ್ವರೂಪ:

ಭಾಷೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ?ಅಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆಉತ್ತರಿಸಲು, ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನುಒಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಮಾನ, ನೈಸರ್ಗಿಕಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕಕ್ರಮಬದ್ಧ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಭಾಷೆಯು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.ಭಾಷಾಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಿಜ್ಞಾನವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆನಿಯಂತ್ರಿತ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾದ ಪೂರ್ವಭಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಅವಲೋಕನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ

ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ.ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯಲು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದಊಹೆಯನ್ನರಚಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.ಊಹೆಯು ಸುಳ್ಳು ಎಂದುಕಂಡುಬಂದರೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕೃತ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತುಅಣಕೆಯಿಂದ ಅಚಲವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವನ್ನುತಲುಪುವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರ್ಯಾಯಊಹೆಯನ್ನರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವುಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:1. ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನುಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು 2 ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆ ಮತ್ತುಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು.

7. ಆಧುನಿಕ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ:

ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಭಾಷೆಯ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ತತ್ವಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ.ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಭಾಷೆಯಅಧ್ಯಯನವನ್ನುಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುವ ಹಳೆಯ ಪದವಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವುತುಲನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತುಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಭಾಷೆಯತುಲನಾತ್ಮಕಅಧ್ಯಯನವು ಸಂಬಂಧಿತ ಭಾಷೆಗಳ ಕುಟುಂಬದೊಳಗಿನ ಹೋಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.ಒಂದುಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಧ್ಯಯನವು ಭಾಷೆಯಕುಟುಂಬದ ವಿಕಸನವನ್ನುಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಸರ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

8.ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪರೋಲ್:

ಸಾಸರ್ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪರೋಲ್ ನಡುವಿನ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.ಪರೋಲ್ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಅರ್ಥಪೂರ್ಣಉಚ್ಚಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.ಇದು ಮಾತನಾಡಬಹುದುಅಥವಾ ಬರೆಯಬಹುದು.ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ನಿಜವಾದಕಾಂಕ್ಷೀಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ.ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ನೇರ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಏಕೈಕ ವಸ್ತುವಿದು.ಇದುಜೋಮ್ಮಿಯಅಭಿನಯದಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಭಾಷೆಯ ಅಂಶಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಆಧಾರವಾಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.ಇದು ಅಂಶಗಳ ಸೂಚ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ, ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಗಳು.ಒಬ್ಬ ಭಾಷಣಕಾರನಿಗೆಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಕೇಳುಗನಿಗೆ ಅದೇಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ, ಭಾಷೆ = ವ್ಯಾಕರಣ + ಶಬ್ದಕೋಶ + ಭಾಷಾ ಸಮುದಾಯದಉಚ್ಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

9. ತೀರ್ಮಾನ:

ನಿಯೋಜನೆಯು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದಂತೆ, ಭಾಷೆಯು ಶಬ್ದಗಳು ಅಥವಾ ಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದುಅದು ಸೆಟ್ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರಅರ್ಥಪೂರ್ಣರೀತಿಯಲ್ಲಿಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ.ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ, ಜನರುತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು, ಕವನ ಮತ್ತುಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು ಮತ್ತುನಿಯೋಜಿಸಬಹುದು.ಭಾಷೆಯು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಮಾನವವಾಗಿದೆ, ಆದರೂ ಬಹುಶಃ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ

ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ.ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.ಈ ವಿಜ್ಞಾನವು ಭಾಷೆಯ ಜ್ಞಾನ (ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಎಂದರೇನು ಮತ್ತು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ (ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ) ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳತ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದಾರ್ಥಗಳು:

ಡಾ. ಪ್ರೀತಿ ಪಿ.ಭಂಡಾರಕರಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಬೋಧನಾಶಾಸ್ತ್ರ.(2017),, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ,ಗದಗ.

ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ ಕೆ. ಗೋತಗಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಬೋಧನೆ(2019), ಶ್ರೀ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ ಕಲಬುರಗಿ.

ಆಂತರ್ಜಾಲದ ಮಾಹಿತಿ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ: ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ.

ಡೀನಾ ಪಿ.ಪಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾಲೇಜು ನೆಲ್ಯಾಡಿ.

ಸಾರಾಂಶ:

"ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಕಳೆತರೆ ಶಾಲೆಯೊಂದು ತೆರೆದಂತೆ" ಈ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಣ್ಣು ಸಮಾಜದ ಕಣ್ಣಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸಬಲತೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು ಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು, ತನ್ನ ಜೀವನದ ಕುರಿತು ನಿರ್ಣಯ ಹಾಗೂ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಸಮಾನತೆ, ಶೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ವಿವಾಹ ಜೀವನ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇಂತಹ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬಾಳುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ. ಸಬಲೀಕರಣ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎನ್ನುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ,ರಾಜಕೀಯ,ಸಾಮಾಜಿಕ,ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. " ಪಕ್ಷಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಾರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳದ ಹೊರತು ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ".ಎಂಬ ಸ್ವಾಮಿವಿವೇಕಾನಂದರವರ ಮಾತಿನಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಇನ್ನೂ ಅಶಕ್ತರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ 'ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ' ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸಶಕ್ತರಾಗುವಂತಹ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು- ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಮಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಸಹಕಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬದುಕಿಗೆ ಬೆಳಕಾಗುವಾಕೆ, ತನ್ನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ "ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ!. ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸೂಚಿ ಪದಗಳು: ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲ್ಯಾಣ.

ಪೀಠಿಕೆ:

ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಹೌದು. ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು-ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಅವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವು ನೆರವಾಗಿದೆ. " ತೊಟ್ಟಲನ್ನು ತೂಗುವ ಕೈಯೊಂದು ಜಗತ್ತನ್ನು ತೂಗಬಲ್ಲದು" ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ

ನಿರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ "ಮಹಿಳೆ ಅಬಲೆ ಅಲ್ಲ ಸಬಲೆ" ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಮಹಿಳೆಯ ಜೀವನವು ಅವಳ ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಮಾನ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮೌಂಟ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಪರ್ವತವನ್ನು ಏರುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿರಿಮಾವೋ ಬಂಡಾರ ನಾಯಕಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ, ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು. ಹಾಗೆಯೇ ಉದ್ಯಮ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಿರಣ್ ಮಜುಂದಾರ್ ಷಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಧಾಮೂರ್ತಿ ಅಂತೆಯೇ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನಾ ಚಾವ್ಲಾ, ಸುನೀತ ವಿಲಿಯಂಸ್ ಸಾಧನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ದುಡಿದ ಮದರ್ ತೆರೆಸಾ, ಕಿರಣ್ ಬೇಡಿ ಮುಂತಾದವರ ಸಾಧನೆಗಳು " ಹೆಣ್ಣು ಕೇವಲ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಹೊರೆಯಲ್ಲ, ಜಗತ್ತನ್ನೆ ಬೆಳಗಬಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿ" ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು:

- ಜಿ.ಡಿ ಆಂಡರ್ಸನ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ "ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಅರ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಎಂದಲ್ಲ, ಮಹಿಳೆಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಜಗತ್ತು ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ವಿಧಾನ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು".
- ಡಾ|| ಬಿ.ಆರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ " ಒಂದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಾನು ಅ ದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುತ್ತೇನೆ".

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಧ್ಯಯನ.

ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆ:

- ಮಹಿಳೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿತವಾಗುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವು ಆಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- "ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಘಟನೆ, ಹೋರಾಟ" ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಚಸ್ವಿನಾಯಕತ್ವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಶಕ್ತರಾಗುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ, ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಉದ್ದೇಶ:

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಶಿಕ್ಷಣ: ವಿಶ್ವ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಾಯಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಏಕೈಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.ಇದರಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಎಲ್ಲರಂತೆ ದುಡಿಯಲು, ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು, ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೂತು ಮಾತನಾಡಲು, ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಮೊದಲು ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಆಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ನಿವಾರಣೆ: ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಯೂ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಪೀಡಿತರಾದ ಜನರು 'ಹೆಣ್ಣು' ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲೇ ಜೀವ ತೆಗೆಯುವ 'ಹೆಣ್ಣುಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆಯಂತಹ ಅಮಾನುಷ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಾಗುವ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಆಕೆಯ ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಆಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ: ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಜನರ ನಡುವಿನ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ: ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಿ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು. ವೃತ್ತಿಪರ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ, ಶಿಶುಹತ್ಯೆ,ವಿಚ್ಛೇದನ,ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಬೇಕು.

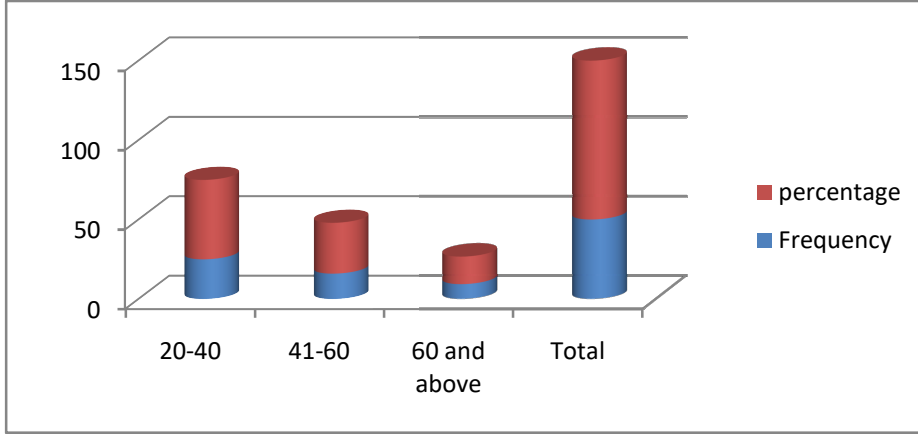
ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನ:

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿ ಮತ್ತು ಕುಶಾಲನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ.

ಪಟ್ಟಿ: 1. ವಯಸ್ಸಿನ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ

Age	Frequency	Percentage
20-40	25	50
41-60	16	32
60 and above	9	18
Total	50	100

ಮೂಲ: ನವೆಂಬರ್ 2022 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡ ವಿವರ.

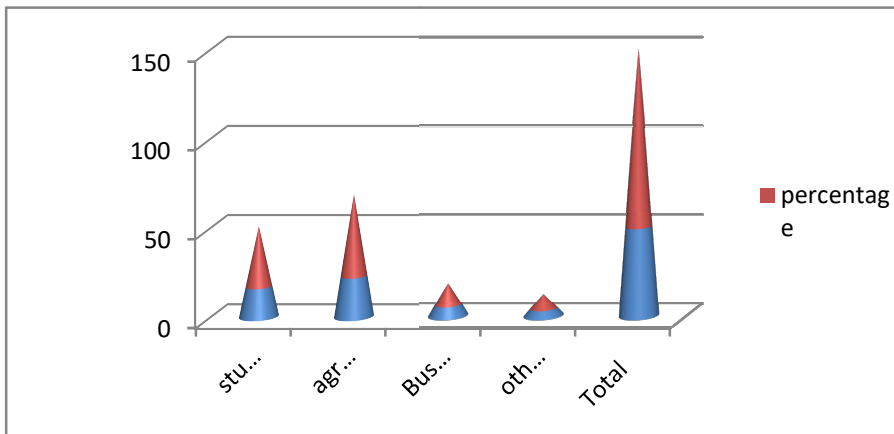

ಈ ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 20-40 ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ. 50 ರಷ್ಟಿದ್ದು, 41-60 ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ. 32 ರಷ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ 60 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರು ಶೇ. 18 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದತ್ತಾಂಶದ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ 41-60 ಹಾಗೂ 60 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗಿಂತ 20-40 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪಟ್ಟಿ: 2. ಉದ್ಯೋಗದ ಆವೃತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ.

Occupation	Frequency	Percentage
Students	17	34
Agriculture	23	46
Business	6	12
Other	4	8
Total	50	100

ಮೂಲ: ನವೆಂಬರ್ 2022 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡ ವಿವರ.

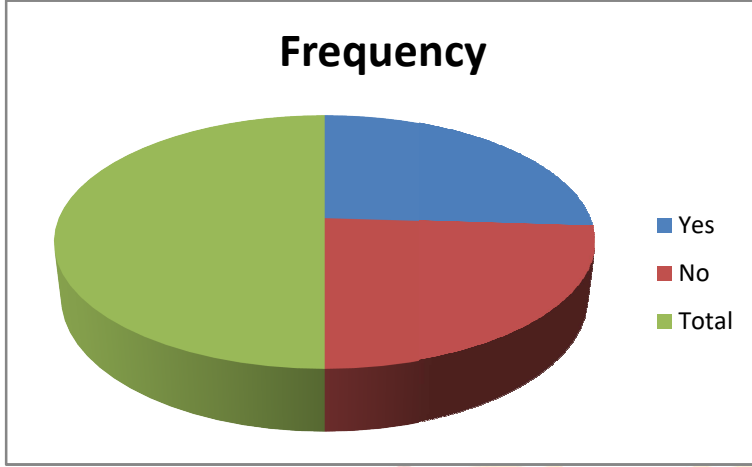

ಈ ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಶೇ.34 ರಷ್ಟು ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು, ಶೇ. 46 ರಷ್ಟು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರು, ಶೇ. 12 ರಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳವರು ಹಾಗೆಯೇ ಶೇ.8 ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇತರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪಟ್ಟಿ: 3. ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲದವರ ಆವೃತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ.

Member of self help group	Frequency	Percentage
Yes	26	52
No	24	48
Total	50	100

ಮೂಲ: ನವೆಂಬರ್ 2022 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡ ವಿವರ.

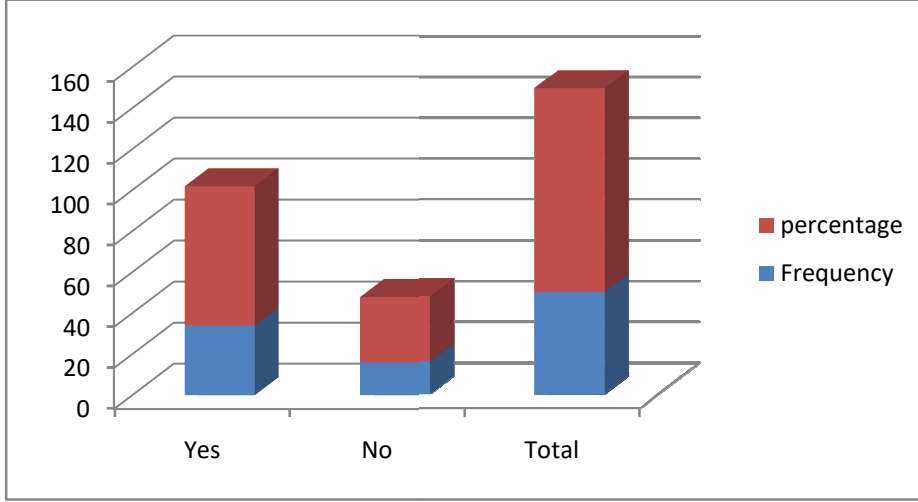

ಈ ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು ಶೇ. 52ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಹಾಗೆಯೇ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಿಲ್ಲದವರು ಶೇ. 48 ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ.

ಪಟ್ಟಿ: . 4. ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲದವರ ಆವೃತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ.

Self-employment	Frequency	Percentage
Yes	34	68
No	16	32
Total	50	100

ಮೂಲ: ನವೆಂಬರ್ 2022 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡ ವಿವರ.

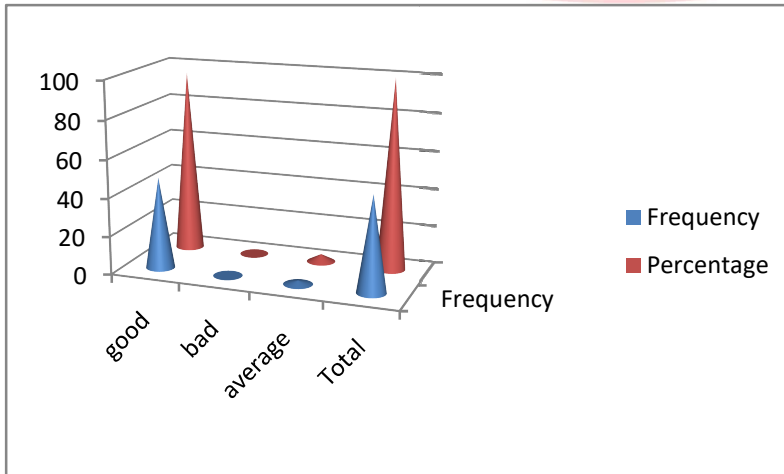

ಈ ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು ಶೇ. 68 ರಷ್ಟು, ಹಾಗೆಯೇ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 32 ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ: 5. ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕುರಿತ ಆವೃತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ.

Standard of leaving	Frequency	Percentage
Good	48	96
Bad	0	0
Avarage	2	4
Total	50	100

ಮೂಲ: ನವೆಂಬರ್ 2022 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡ ವಿವರ.

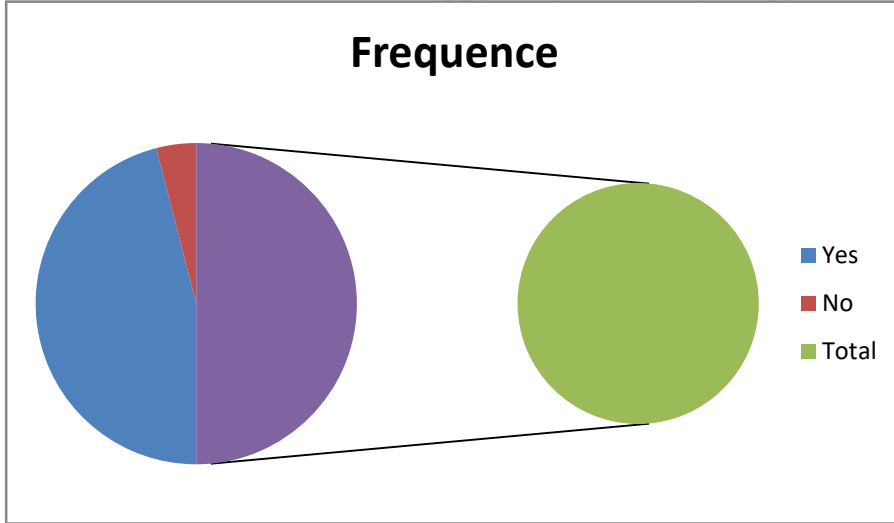

ಈ ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಿದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಶೇ. 96 ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು, ಶೇ. 4 ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸಾಧಾರಣ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ: 6. ಉಳಿತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಲ್ಲದವರ ಆವೃತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ.

Savings Account	Frequency	Percentage
Yes	46	92
No	4	8
Total	50	100

ಮೂಲ: ನವೆಂಬರ್ 2022 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡ ವಿವರ.

ಈ ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ. 92 ಆಗಿದ್ದು, ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 8 ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಮಹತ್ವ:

- ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗುವ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.
- ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾಜಿಕ,ರಾಜಕೀಯ ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತಹ ಮೀಸಲಾತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು.
- ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತಹ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳ,ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಲಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು,ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆಯಂತಹ ಅಮಾನುಷ ಕೃತ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಗುಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತು ಕಾನೂನು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಶಕ್ತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಉತ್ತಮ ಅಡಿಪಾಯವಾಗುವುದು.

ಫಲಿತಾಂಶ:

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಟ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ.78.14 ರಷ್ಟಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇ. 21.86 ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಕ್ಷರರಾದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತಮಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ,ಸಮುದಾಯ,ಗ್ರಾಮ ಸೇರಿದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದಂತಹ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಸಲಹೆಗಳು:

- ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಬದುಕು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು.
- ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಮಹಿಳೆಯರು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು.
- ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಸಮಾಜದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಚಸ್ವಿನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು.
- ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಬರುವಂತಾಗಲು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು.

- ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಜೀವನದಲ್ಲ ಮುಂದೆಬರಬೇಕು.

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳು.

- ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1992 ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಲಾಯಿತು.
- 1999 ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಬೇಟ ಬಜಾವೊ ಬೇಟ ಪಡಾವೊ ಯೋಜನೆ
- ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷೀ ಬಾಂಡ್ ಯೋಜನೆ
- ಮೈತ್ರಿ ಯೋಜನೆ
- ಮನಸ್ವಿನಿ ಯೋಜನೆ
- ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು....

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಯಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು.ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ,ಅರಿವು,ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಬಲೀಕರಣದತ್ತ ಸಾಗಬೇಕು. ಕೇವಲ ಮಾರ್ಚ್ 8 ರ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಆಗದೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ : ಡಾ. ವಿ ಮುನಿವೆಂಕಟಪ್ಪ

ಸ್ತ್ರೀವಾದ : ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್.ಎಸ್.(ಮೂಲ- ಬೆಲ್ ಹುಕ್ಸ್)

ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ: ಪ್ರೊ. ಸಚಿಹಾ ಭೂಮಿಗೌಡ (ಸಂಪಾದಕರು)

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ : ಮಂಜುಳಾ ಮಾನಸ

Dr.B.R Ambedkar on Women Empowerment (contemporary relevance): Satyendra prajapati,
Satendra Narayan singh.

**ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ
ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ**

-ಡಾ. ಚಿದಾನಂದ ಮಾಸನಕಟ್ಟ
ಹೊಸಗೇರಿ, ಅಂಜನೇಯ ನಗರ ಹತ್ತಿರ,
ಕೆಲಗೇರಿ-ಗೋವಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಧಾರವಾಡ-೦೭,

ಸಾರಲೇಖ

೭೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿರುವ ನಾವೀಗ ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಜೀವನಶೈಲಿಯು ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರು ತಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಗೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಸ್ವರೂಪ, ಮಹತ್ವ, ಪ್ರಯೋಜನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಂತೂ ಯಾವಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಾಚೀನರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸಂಸ್ಕರಣ, ಪ್ರಸರಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಅಳವಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದಾದ ಸಾವಯವ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಪುನರುತ್ಥಾನಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಮರು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮಹದೋದ್ದೇಶ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಧಾನ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ, ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ, ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು, ಪಡೆಯುವುದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಪೂರೈಸುವುದು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಧಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಾರ್ಷಿಕಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆ, ಅಸ್ಥಿರತೆ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟದಾದರೂ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಇಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಬಂಧಿ ಸವಾಲು-ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಅಂದಿನ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತೂ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಬೀಜ, ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆಯ ಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಕನ ಜೈವಿಕ ಸಂಬಂಧ, ಮಳೆ, ಹವಾಮಾನಗಳ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈಗ

ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಆಧಾರಿತ ಜ್ಞಾನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕಂಡುಂಡು ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನರಲ್ಲಿನ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ, ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆ, ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಜ್ಞಾನಭಿತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೊಳಪಡಿಸಿ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ, ಪುನರ್ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ' ಎಂಬ ಲೇಖನವು ಮಹತ್ವದ್ದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೀ ವರ್ಡ್:

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಜಾಗತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು, ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ,

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ

ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ

21ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿರುವ ನಾವೀಗ ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯರ ಕೃಷಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಜೀವನಶೈಲಿಯು ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನಗರದ ಮನೆಗಳ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 'ಒಲೆ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿದು' ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವ ಪುರುಸೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನ ವಾಸಿಸುವ ನಗರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಜನ ಆಹಾರದ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು (ಮಡಗುಳ್) ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುವ ಮೊದಲು; ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಮಾದರಿಯೆನಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪರಂಪರೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಒಕ್ಕಲುತನ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾವು ಅಷ್ಟೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರುಚುದಿಲ್ಲ ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ. 70 % ಜನ ಕೃಷಿ ಕಾಯಕದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಕವಿಗಳು ಬೇಂದ್ರೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗನೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ, ರೈತ, ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜಿಸಿಲು, ಮಳೆಗಾಳಿ ಎನ್ನದೆ 'ನೆಗಿಲ ಹಿಡಿದು ಹೊಲದಲಿ ಉಳುವಾ ನೆಗಿಲಯೋಗಿಯ ನೋಡಲ್ಲ' ಎಂದು ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಜೀವನ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಕೋಲ್ಯಾಂತರ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಫಲವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ವಿಲನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಹೋಗಿ ಕಾಡು ಕಡಿದು ಸಾಗುವಳಿ

ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನೆಲ ಬಗಿದು ನೀರು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಯಿತು ನಮ್ಮ ದೇಶಿಯ ಜ್ಞಾನ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ರಸಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಗರಕಡೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಾಧನೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಸತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ, ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನ ಉಂಟಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬರದೇ ಬೆಳೆ ಕೈ ನೇರದಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವಸತ್ವ ಹಾಳುಮಾಡುವ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ನ್ನೇಹಿ ಎರೆಹುಳು ಆದಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಣ್ಣಿನ ಜೀವಸತ್ವ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾದಾದರೆ ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ಕೃಷಿ ಬದುಕನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವವರು ಯಾರು? ಇದು ಇಂದಿನ ಮುಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಕೃತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಒಟನಾಟಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸುಸಮಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಪಿಡುಗು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಅಸ್ಥಿತ್ವವನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕಿದೆ. ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಒಡೆತನ ಎನ್ನುವುದು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಈ ಭೂಮಿ ಒಡೆತನ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪಾಲಾಗಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ 2-3 ಎಕರೆ ಹೊಲ ಇರುವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆಧುನಿಕ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಜಾನಪದ ಕೃಷಿ ಜ್ಞಾನ ಅರಿಯದೆ ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಲಾಟರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾರಿಕೊಂಡು, ಬೇಗ ಬೇಗ ಹಣ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಕ್ಕಲಗನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುವ ಕನಸು ಕಾಣಲು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದಲ್ಲವೇ! ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರು ತಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದಾಖಲೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಸ್ವರೂಪ, ಮಹತ್ವ, ಪ್ರಯೋಜನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಸಲಕರಣೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅಳಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಕೃತಿಪರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮತ್ತು ಮರು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅರಿವಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳಷ್ಟು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ದೇಶಿಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಆಳ-ಅಗಲಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಂತೂ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ 'ನಿತ್ಯಂ ಮೋಸತು' ಆಗಿರುವಂತಹದ್ದು.

ಇಂದಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲ; ಉತ್ತು, ಬತ್ತು, ಹರಗು, ಹೂಡು, ಹೊಡಿ, ಎಡಿಹೊಡಿ, ಕಳೆತಗಿ, ನೆಗಿಲಹೊಡಿ, ಕುಂಟಹೂಡು, ರೆಂಟಹೊಡಿ ಎಂಬ ಇವೇ ಮೊದಲಾ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು; ನೋಗ, ಜತ್ತಗಿ, ಜಲ್ಲ-

ಕಲ್ಲು, ಕೊಳಗ, ಹೆಡಿಗಿ, ಜಂತಾ ರೆಂಟ, ದೊಡ್ಡ ಕುಂಟೆ, ಗುರದಾಳ, ಕುರಗಿ, ಹಗ್ಗ, ಮಿಣಿ, ಪಿಳಗುಂಟ, ಮೇಳ, ಚಕ್ಕಡಿ, ಮೇಟ, ಕುಡ, ಕುರ್ಚಿಗಿ, ಕುಡಗೋಲ, ಬಾವಗುದ್ದಿ, ಬಾಚಿ, ರಂಟ ಬೆಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು; ಹೊಲ, ಹಕ್ಕಲ, ಹಕ್ಕಿ, ಕಣ, ಮಡು, ಒಡ್ಡು, ಬದುವು, ನಟ್ಕಡಿ, ಒಡ್ಡುಹೊರು, ಹೆಂಟ, ಜ್ವಾನಿ, ಮ್ಯಾರಕೋಲು, ಬಾರಕೋಲು, ನೆಡ್ಡಿಬಟ್ಟಲ, ಸಿಂದಿಬುಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದೊಡ್ಡಬಟ್ಟಲ. ಇಂದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕಳೆದುಹೋದ ಪದಸಂಪತ್ತಿನ ಬೃಹತ್ ನಿಘಂಟು ರಚನೆಗೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಪದಗಳು ವಿಸ್ಮೃತಿಗೊಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಲಕರಣೆಗಳು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುವುದು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ.

ಈ ಹಿಂದಿನ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಲವೊಂದು ಪದ್ಯ, ಪದ, ಅಕ್ಷರ, ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪ ಮೊದಲಾದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರಗು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. 20ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣ, ಸವಲತ್ತುಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಹೋಗಿರುವುದುಂಟು. ಇಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ, ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನರ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಜೀವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜನೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ, ಪುರಾಣ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದರ್ಶನ, ಚರಿತ್ರೆ, ಧರ್ಮ, ಕಲೆ, ಭಾಷೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ವಿಲೀನಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಕವಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯ ಓಫದ ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲೂ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅನೇಕ ವಿಸ್ಮೃತಿಯ ಅಂಶಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ವೈಧಾನಿಕತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಕವಿ-ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕವಿಯ ವರ್ಚಸಿನ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯವಸಾಯದ ಚಿತ್ರಣಗಳು, ದೇಶೀಯ ಚಹರಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿವೆ? ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಪ್ರಾಚೀನ, ಅಭಿಜಾತವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಗಾಧವಾದ ಜ್ಞಾನಸೆಲೆಗಳನ್ನು ಪಂಡಿತನಿಂದ

ಹಿಡಿದು ಪಾಮರನವರೆಗೂ ಹಂಚುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣ'ವು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೊದಲು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಸಾಹಿತಿಗೆ ಅಮೋಘವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಕಚ್ಚಾ ಸರಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅಂತಹ ಹಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ಮೂಲಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜ್ಞಾನವು ಒಂದೆಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಂಡು ಸ್ಫುಟಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಕ್ರಿಯೆ-ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಕಾಲಘಟ್ಟ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಧನಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಲೂ ಇವೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ:

ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಧಾನ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ, ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ, ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಅವು ಕೂಡಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು, ಪಡೆಯುವುದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಪೂರೈಸುವುದು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಧಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಾರ್ಷಿಕಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ: ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆ, ಅಸ್ಥಿರತೆ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಕೃಷಿಪದ್ಧತಿಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿನಾಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನಭಿತ್ತಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟದಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು, ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಬಗೆಗೆ ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಧಾನ್ಯಗಳು, ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತೀಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ 'ದೇವಮಾತೃಕ' ಮತ್ತು 'ನೀರಾವರಿ' ಎಂದು ಎರಡು ರೀತಿಯಾದ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿದ್ದವು. ಇದು ಬೆಳೆಗೆ ಒದಗುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುರಿತು 10ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪಂಪನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. 'ಆದಿಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ವೃಷಭದೇವನು ತನ್ನ ಪ್ರಜಾಸಂಕುಲವನ್ನು ಕ್ಷಾಮ, ವ್ಯಾಧಿ, ಬಾಧೆಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಲು "ದೇವಮಾತೃಕ ಸಾಧಾರಣಾನೂಪಜಾಂಗಳ ಭೇದಂಗಳುಮಂ"² ಮಾಡಿದನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನರು ಮಳೆಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಮಾಡುವ ಕೃಷಿಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರದೇಶ, ಜಲವಸತಿ ಪ್ರದೇಶ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರದೇಶ, ದುರ್ಗ ಪರಿವೃತಾಂತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ತೆರನಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ; ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಗರ, ಪಟ್ಟಣ, ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು

ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲ ಅತಿಪುಷ್ಕರಾದ ರೈತಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಆಶ್ರಿತವಾದ ಸುಂದರ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನೂ, ಪಶುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ನೀರಿನ ತಾಣಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧ ಜಲ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತೆ ಸಂರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತಕುಟುಂಬಗಳು ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನೂ, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನೂ, ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಬಗೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಪಂಪನ ದೃಷ್ಟಿ: ಕೇವಲ ಆದಿಪುರಾಣದ ಆದಿನಾಥನ (ವೃಷಭನಾಥ) ಪೌರುಷದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ತನ್ನ ಸಮಕಾಲೀನರಲ್ಲಿ (10ನೇ ಶತಮಾನ) ಪ್ರಾಚೀನ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ, ಜನ-ಸಮುದಾಯಗಳ ಸೌಕರ್ಯ, ಸವಲತ್ತು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೇಗೆ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು, ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದು 'ಆದಿಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಧಾನ್ಯಗಳು, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೊನ್ನಿನ 'ಶಾಂತಿಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ದೈವ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು ಎಂದು ನೀರೂಪಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಒಕ್ಕಲಕೂಸು': ಇದು ದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದ-ಒಕ್ಕಲ್+ಅ+ಕೂಸು, ಬೇಸಾಯಗಾರನ ಮಗು⁴ ಮಣ್ಣಿನ ಮಗ, ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವ ರೈತ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. "ಒಕ್ಕಲು ಈ ಶಬ್ದದ ಇತಿಹಾಸವೇನು? ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಜನರು ನೆಲವನ್ನು ಒಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಲವು ತರದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬಂಶವು ಈ ಪದದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ."⁵ ಇಂದು 'ಒಕ್ಕಲು' ಎಂಬುದು ನಮ್ಮಜಾತಿ, ನಮ್ಮಬಳಗದವನು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕೃಷಿಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ, ದನ-ಕರುಗಳನ್ನು ಸಲುಹುವ ಮನೆತನಕ್ಕೆ 'ಒಕ್ಕಲುಮನೆತನ'ವೆಂದೂ 'ಒಕ್ಕಲಗ'ರೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ 'ಒಕ್ಕಲು' ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ವಾಚಿಕ ಪದವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಕುರಿತು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸುಖ-ಕಷ್ಟದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಯಸೇನನು 'ಧರ್ಮಾಮೃತ'ದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶೂದ್ರವರ್ಗದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು 'ಜಡದದರ್ಥಲೋಭ ಸಸಿಯಂ ಶೂದ್ರಂ'⁶ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಶೂದ್ರರು ಮೋಹದಿಂದ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. 'ಮಳೆಯಂ ಪಾರ್ವ ಒಕ್ಕಲಗನಂತೆ ಗಗನ ಮಂಡಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ'⁷ ಎಂದಿರುವುದು ಮಳೆಗಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಗರು ಮೋಡಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಪಾಲು ರೈತರು ಮಳೆ ನಂಬಿಯೇ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೇಗಿಲು ಮೂಲ ಆಯುಧವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಇಲ್ಲದವರು ತಾವೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಗೆದು ಬೀಜ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರೈತರು ಹೊಲ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ತುಡುಗಾಡುವ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ತುವುದು, ಬಿತ್ತುವುದನ್ನು 'ಪದನರಿದು'(ಹದವನ್ನು ತಿಳಿದು) ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು 'ಜೌಳು ಭೂಮಿ'ಗೆ ನೀರು ಕಟ್ಟಿ, ಕಳೆ ತೆಗೆದು, ಬತ್ತಿ, ಬೀಲ ಕಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟೇ ದುಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 'ಕಪ್ಪು ಭೂಮಿ'ಯ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆನೀರಾದರೆ ಸಾಕು ಪೈರು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಯಸೇನನ ಕಾಲದ ರೈತರಲ್ಲತ್ತು. ಇಂದಿಗೂ ಸಹ 'ಎರೆ' (ಕಪ್ಪುಮಣ್ಣಿನ) ಹೊಲಗಳು ಇಂತಹ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು 'ಕಪ್ಪು ನೆಲೆ ನಾಡು' ಎಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿತ್ತು.

ಕರಿಹೊಲಗಳು ಚೌಕುಭೂಮಿ, ಕೆಂಪುಮಣ್ಣು, ಜಂಜಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹೊಲಗಳಿಗಿಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದವೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 'ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಜೋಳ ಬೆಳೆಯದು' ಹಾಗೂ 'ಬಯಲಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ನೆಲ್ಲು ಬೆಳೆಯದು', 'ಒಡೆದ ಕಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳೂ ಇದ್ದವು',⁸ 'ಕೆರೆಗೆ ತೂಬುಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು'⁹ ಎಂದು ನಯಸೇನಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೆರೆ, ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀರಾವರಿಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಬಂದಾಗ ರೈತರು ಖಷಿಪಟ್ಟು, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ರಾಶಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಗೇವು¹⁰ ಒಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ 'ಬಂಡಿಯಿಂದ ತೀವಿದ ಜೋಳಮಂ ತೆಗೆವ ಕೋಣಂ ಮೊರಂ ತೀವಿದ ಧಾನ್ಯಮಂ ತೆಗೆಯಲಾಡದೆ'¹¹ ಎಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಗಿಸಲು, ಬಂಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಜೋಳ ಮತ್ತಿತರ ಧಾನ್ಯಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೋಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನಯಸೇನ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ 'ಪಿಂಡಿಯಿಂದಮ್ಮೆಯ ಪಾಲ್ ಪೆರ್ಚುವಂತೆ' ಎಂದು, ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು, ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಬೆಳೆಸು ಪೆರ್ಚುವಂತೆ' ಎಂದು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದಂತೆ ಬೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃಷಿಕರು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೃಷಿಕಾರ್ಯ ಗ್ರಿಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕರ ಅಥವಾ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಯಸೇನನು ಅನೇಕ ಬಡಿ ಬಡಿ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾಲೋಪಮೆಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. 'ಕೃಷಿ ಲೇಸು ತೆರುವುದು' ಹೇಗೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪೈರು ಬಂದು ಹೆಚ್ಚು ರಾಶಿಗಳಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 'ಪಿರಿದಾಗಿ ತೆರುವ ಒಕ್ಕಲಂತೆ ನೆಲನಂ ನೋಡಿ' ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಗನ ಸ್ಥಿತಿ, 'ಜಿನ್ನಪಂ ಗೆಯ್ವು ವೊಕ್ಕಲಗನಂತೆ ಜಿಕ್ಕುತ್ತಂ'¹² ಎಂಬ ಮಾತಿನಿಂದ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 'ಸಾಕ್ಷಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲಂಗೊಟ್ಟೊಕ್ಕಲಗನಂತೆ ಸುಯ್ಯುತ್ತಂ'¹³ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ಧನ, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಲದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಸಾಲಪಡೆದವನಿಂದ ಮೋಸ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ಅವರನ್ನು 'ಕೆಟ್ಟೊಕ್ಕಲ'¹⁴ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು 'ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲಲಾರದೆ ನಡುಗುವ' ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಬೆಳೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರದೇ ಹೋದಾಗ 'ಮುಳ್ಳೊಕ್ಕವನಂತೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಂ'¹⁵ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಒಕ್ಕಲಂತೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ನಡುಗಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕವಿ ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ ಯಾವುದಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ 'ಪೆಳ್ಳಿಯಂ ಮನ್ನೆಯರಾಳ್ ಮುತ್ತಿದಂತೆ' ಅಂದರೆ ಪಾಳೇಗಾರರ ದಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಯಸೇನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ರೈತರ ಪಾಲಿಗೆ

ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕವಿ, ಈ ಕಷ್ಟ ಪಡುವುದೇ ಬೇಡವೆಂದು ಕೆಲವರು 'ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಾರಂಭಕ್ಕಾರದೆ, ಸಾವನ್ನವರಮೆಂಜಲನಾಯ್ದುಣ್ಣಿಕ್ಕಲ ಮಗನುಂ' ಅಂದರೆ ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಎಂಜಲನ್ನೇ ಆಯ್ದು ತಿಂದು ಬದುಕುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ರೈತರ ದೀನ ಸ್ಥಿತಿ, ಧೈರ್ಯತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ನಯಸೇನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ನಯಸೇನನು ಹೇಳುವ ಉಪಮೆಯಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಾಲದ ವ್ಯವಸಾಯದ, ಕೃಷಿಕನ ಜೀವನ ಬದುಕು-ಬವಣಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇವನು ಹೇಳುವ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯ-ಉಪಮೆಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲನ ದೈನಂದಿನದಲ್ಲ ನೋಡಿರಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಅತಿಯಶೋಕ್ತಿ ಎನಿಸುವ ಅವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳದೇ ತನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗಿರುವ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿನ ನಂಜಕಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಸಾಧ್ಯಶ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಾಮ್ಯ, ಸಾಧ್ಯಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಆಳವಾದ ಅನುಭವ, ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞಾನ, ತಾತ್ವಿಕ ಪರಿಜ್ಞಾನವು ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಕೃಷಿಕನ ಬವಣಿ, ಧಾರಣೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಬಂಧುವರ್ಮನು 'ಬೆಳೆಪನಾಸೆವಡುವಂಗಾರಂಭಂ ಮೂಲಂ' ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನರು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಯತಿಧರ್ಮಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ 'ಜತ್ತಿ ಬೆಳೆವೊಕ್ಕಲೆಂತು, ಜತ್ತಂ ಬಯ್ಯಡುವಂತೆ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೈಗಾವುದು' ಎಂದು ಬೇಸಾಯ ಮೂಲದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ವ್ರತ ಪಡೆದು, ಶ್ರಾವಕರಾಗಿ, ನಂತರ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು, ಮುಡಿಪಿ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮತ್ತೆ ಉತ್ತಮನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದು, ಮಹಾವ್ರತಿಯಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದು ಪರಮಾತ್ಮನಾಗುವುದನ್ನು ಕೂಡ 'ಮಳೆಯ ಬರವನ್ನು ತಂಗಾಳಿ ಜೀಸಲರಿವಂತೆ', 'ಆರಂಭದ ಫಲಮುಂಟೆಂಬುದಂ ಪಡೆದ ಧಾನ್ಯರಾಶಿ ಪೇಕ್ಷಂತೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೃಷಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಕಾಣುತ್ತದೆ¹⁶ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಬಂಧುವರ್ಮನ 'ಜೀವಸಂಭೋಧನ'ದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 'ಧನ್ಯಕುಮಾರನ ಕಥೆ'ಯ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ 'ಧನ್ಯಕುಮಾರನು ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಗನನ್ನು ಕಂಡು, ನಾನು ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿಯದವನೆಂದು ಅದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಒಕ್ಕಲಗ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಳಲಿದ್ದ ಹಸಿದಿದ್ದ ಆ ಕುಮಾರನನ್ನು ಕಂಡು "ತೇಜಮಾರ್ಗಮಿಲ್ಲೇತಂ ಪ್ರಭುವಿನ ಮಗನಾಗಲೆವೇಷ್ಟುಂ ಪಸಿದು ಬಿಟ್ಟು ಪೋದಪ್ಪನೆಂದು ನೇಗಿಲಂ ನಿಲಸಿ ಬಂದು ನೀಮಿಂದೆನಗೆ ಬರ್ದಿನರಾಗಿಮೆಂದು"¹⁷ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ನೇಗಿಲು ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ 'ಪಾಸಿಯುಣಲೆಯಂ' (=ಹರಿದಿಕೊಂಡ ಊಟದ ಎಲೆ) ತರುವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆ ಕುಮಾರನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಉಳುವ 'ಮೇಣಿ' (ರಂಟ ಮೇಳ>ಮೇಣಿ)ಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕವಿ ಬಂಧುವರ್ಮನು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಟ್ಟದ ಕೃಷಿಕ ಅಥವಾ ಕೃಷಿತಜ್ಞನಂತೆ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ-

"ಪಿಡಿದೊತ್ತಿ ಪೊಡೆಯೆ ನೇಗಿಲ್ | ನಡೆ ಮೊನೆಯೊಳ್ ನೆಗೆದ ಕಳಶಮಂ ಕಂಡಿಂತ|

ಪೊಡಮೆಯುಮನೊಲ್ಲದಾಂ ಬಿಸು | ಟಡವಿಗೆ ಬರೆ ಬರ್ಕುಮೆನ್ನ ಬಟೆಯನೆ ಮತ್ತಂ"¹⁸

ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಬಹುಶಃ ರೈತನೋರ್ವ ತನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ರೆಂಟೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಬಂಧುವರ್ಮ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದು 'ನೇಗಿಲನ ಮೇಣಿ'. 'ಮೇಣಿ'ಯನ್ನು ರಂಟೆಹೊಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಡಕೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ತಮಗೆ ಹಿಡಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಮೂರೂವರೆ ಅಡಿ ಉದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಇಂಚು ದಪ್ಪವಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗಿದ್ದು ಈಸುಗೆ (ನೊಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ 8 ಅಡಿ ಉದ್ದನೆಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ) ಸಿಕ್ಕಿಸಲು (ಜೋಡಿಸಲು) ರಂಧ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳಗೆ, ಮೇಲ್ತುದಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಇಂಚು ಉಳ್ಳ ಬೆಣೆಯನ್ನು (ಗೂಟ) ಹಿಡಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಿಲ್ಲದೆ ರಂಟೆಯ ರಚನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ಕೂಡ ಇದು ಮುಖ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಕವಾಗಿ (ಹ್ಯಾಂಡಲ್) ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾಲ, ಬೇವು ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.¹⁹

ಬಂಧುವರ್ಮ ಮುಂದುವರೆದು "ಇದು ಪುಣ್ಯದೇವತೆಯ ಗೊಡ್ಡಮಕ್ಕಮಾ ದೊಡ್ಡನಿದನೀ ಯೊಕ್ಕಲಗಂಗೆ ಮಾಡುವೆನಾಂ ಕಂಡು ಕೊಟ್ಟೊಡೆ ಶಂಕಿಸುಗುಮಂದಂದದನಣಿಯ ದಂತುಜುತ್ತಿರೆ ಬನ್ನಿಮೆಲೆಯಂ ತಂದೆನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರೆ ಬಂದು ಕುಳ್ಳರೆ ಪೂಜೆ ಕರಗದ ನೀರಂ ತಂದು ಕಾಲ್ಗಂ ಕೆಯ್ಯುಮೆಹೊದೆಲೆಯಂ ಪಾಸಿ ಕಲಸುಗೂಟಂ ಬಡಿಸಿದೊಡುಂಡು ರಾಜಗೃಹದ ಬಟ್ಟೆಯಂ ಬೆಸಗೊಂಡಾ ಧನ್ಯಕುಮಾರಂ ಪೋಪಾಗಳೊಕ್ಕಲಗಂ ಮಿಕ್ಕಿದುರ್ದಂ ತಾನುಂಡು ಮತ್ತಮುಜುತ್ತಿದಾಳಾ ಕಲಶಮಂ ಕಂಡು ಬೆಕ್ಕಸಂಬಣ್ಣ ಕಳಶಮಪ್ಪೊಡಾತನುಜಿ ಸಾಲೊಳ್ ತೋಡಿದುದಾತನ ಪುಣ್ಯದಿಂದಾದುದಾತಂಗಪ್ಪುದೆಂದೆಜ್ಜಿಂ ನಿಲಸಿ ಬೇಗಮಾತನ ಪಿಂದನೆ ಪರಿದೆಯ್ಲಿ ನಿಲಸಿದ."²⁰ ಇಲ್ಲಿ ರೈತನೋರ್ವನು ತನ್ನ ಉಳುಮೆ ಕಾಯಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಂದ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ, ಊಟೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬಂದಿರುವ 'ಬರ್ದಿ' (ಅತಿಥಿ)ಗೆ ಉಣಬಡಿಸಿದ ನಂತರ ಮಿಕ್ಕಿದುರ್ದಂ ಕಲಸುಗೂಟಂ ತಾನು ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದು ರೈತನಲ್ಲಿನ ಔದಾರ್ಯಗುಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯಗಳು²¹ ಒಕ್ಕಲಗನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗೆಯನ್ನು ಬಂಧುವರ್ಮ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಕೃಷಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯಗಳು ದಾಖಲಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ.

ಕೃಷಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ:

ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಡು-ಮೇಡು ಕಡಿದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪಂಪನು 'ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿದವೊಲ್'²² ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಅರಿಯಬಹುದು. ಕೃಷಿಕರು ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು-ಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ತಪ್ಪಲು, ಗಿಡ-ಗಂಟ, ಮುಳ್ಳುಕಂಟ, ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿ ಸುಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಯಲಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಬಯಲು ಸೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಪಡೆದ ನಂತರ ಒಣಗಿದ ದಂಟನ್ನು, ಕೋಲ, ಕಸವನ್ನು ಕಡಿದು ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಗಿಡಮರ ಪೊದೆಗಳನ್ನು ಬೀಳುವಂತೆ ಕಾಡು ಕಡುವುದನ್ನು 'ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿದುದು' ಎಂದೂ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಗದ್ದೆಯನ್ನು 'ಕುಮ್ಮರಿ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುವುದು ಕನ್ನಡ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಬದ್ಧಿರುವುದನ್ನು 'ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿದಂತಿದೆ' ಎನ್ನುವುದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ 'ಕುಮ್ಮರಿ'ಯು ನಾಣ್ಣಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಕುಮೇರಿ>ಕುಮ್ರಿ>ಕುಂಪ್ರಿ ಎಂಬ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾರದವರನ್ನು 'ಅವ ಕುಮೇರಿ ಕಡ್ಡ' ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸುವುದುಂಟು. ಕುನ್ (ಗುಡ್ಡ) + ಬರಿ (ಬಕ್ಕ) ಎಂದರೆ ಗುಡ್ಡದ ತಪ್ಪಲು ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಕುಮ್ಮರಿ ಪದವು ರೂಪಪಡೆದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮುಳಯ ತಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಂಗ್ಲರ ಆಗಮನದ ನಂತರ 'ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿ' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥವೆಂಬಂತೆ 'ರೂಟ್‌ಕಡಿ' ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಬಳಕೆ ಇದೆ. 'ರೂಟ್ ಕಡಿ' ಎಂದರೆ ಕಾಡಿನ ಗಡಿ ದಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಗ್ರಾಮೀಣರಲ್ಲಿ 'ರೂಟ್ ಕಡಿ'ಯು 'ರೋಟುಗಡಿ' ಎಂದಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿದು ಹೊಲ, ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗೆಗೆ ಈ ಪದ ಇಂದಿಗೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.²³ ಪಂಪ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವ 'ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿವುದು' ಎಂಬ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಇಂದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂಪತ್ತರಿತ ಕಾಡು ಕಡಿದು (ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿ) ರೆಸ್ಟೋರೇಂಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಟೆಲ್ ಉದ್ಯಮ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರ ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಪಂಪನು 'ಪರಶುರನಿಕರದಿಂ ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿದವೊಲೊಡನೆ ಕಡಿಯೆ' ಎಂದಿರುವುದು ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳೀಯರ ವ್ಯವಸಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಅಜ್ಞಗನ್ನಡದ ದೇಸಿ ಪದವಾಗಿದ್ದು 'ರೂಟ್‌ಕಡಿ' ಆಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡು ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ತುತಿಪಟಲದಿಂದ ವಿಸ್ತೃತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಕೃಷಿಪದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಪದಗಳು ಜನರ ಕೊರಳಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. 'ಕುಮ್ಮರಿಗಡಿ' ಎಂಬ ಪದದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುವುದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಧಾನ್ಯಗಳು :

ಧಾನ್ಯಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪಶು-ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಂಪನು 'ಮಹೌಷಧಿಗಳು', 'ದೀಪ್ರೌಷಧಿಗಳು', 'ಸರ್ವೌಷಧಿಗಳು' ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. "ಫಲ ಪಾಕ ವಿರಾಮಂಗಳಪ್ಪ ಗರ್ಭ ಷಷ್ಟಿವ್ರೀಹಿ ಯವ ಗೋಧೂ ಮಾದಿ ಮಹೌಷಧಿಗಳುಂ ತಿಳಾತಸೀ ಕುಸುಂಬಾದಿ ದೀಪ್ರೌಷಧಿಗಳುಂ ಯಾವನಾಳ ಕಂಗು ಕೋದ್ರವಾದಿ ಸರ್ವೌಷಧಿಗಳುಂ ಮುನ್ನಮ ಕೃಷ್ಣಪಚ್ಯಂಗಳಪ್ಪುವಂದು"²⁴ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಾಳಾಗಿ ಮಾಗಿ ಒಣಗಿರುವ ಅರವತ್ತು ದಿನದ ಭತ್ತ, ಜವೆಗೋಧಿ, ಗೋಧೂಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳು 'ಮಹೌಷಧಿ'ಗಳೆಂದು, ಎಳ್ಳು, ಅಗಸೆ, ಕುಸುಬೆ ಮೊದಲಾದ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು 'ದೀಪ್ರೌಷಧಿ'ಗಳೆಂದು, ಜೋಳ, ಅಡಕೆ, ನವಣೆ=ಬರಗು ಮೊದಲಾದವು 'ಸರ್ವೌಷಧಿ'ಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. 'ಕಂಗು' ಇದಕ್ಕೆ 'ನವಣೆ ಮತ್ತು 'ಅಡಕೆ' ಎಂಬ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಪಂಪಕವಿಯು ಬಳಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಕಂಗು' ಎಂಬುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 'ನವಣೆ' ಧಾನ್ಯವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ಪಂಪನಿಗೆ ಇರುವ ಧಾನ್ಯಗಳ ಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಜನರು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಧಾನ್ಯಗಳು ಬೇಸಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವೆಂದು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಭತ್ತ, ಗೋಧಿ, ಎಳ್ಳು, ಅಗಸೆ, ಕುಸುಬೆ, ಜೋಳ, ನವಣೆ, ಬರಗು, ನವಣೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಡಕೆಯು ಒಂದು ಧಾನ್ಯವೇ, ಫಲವೇ (ಹಣ್ಣಿನ ಜೀಜ) ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಂಪ ಇಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ 'ಕಂಗು' ಇದು 'ನವಣೆ' ಎಂಬ ಸಿರಿಧಾನ್ಯವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಂಪನು 'ಅಡಕೆ' ಪದವನ್ನು

‘ಪಂಪಭಾರತ’ದಲ್ಲ ನೇರವಾಗಿ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ. ಪೊನ್ನನು ‘ನೆಲವತ್ತಿ ಅಡಕೆ’ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪ-ಪೊನ್ನ ಕವಿಗಳು ‘ಅಡಕೆ’ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹೊರತು ‘ಕಂಗು’ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪಂಪನು ಹೇಳಿದ ‘ಕಂಗು’ ಎಂಬುದು ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ‘ನವನೆ’ ಧಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭತ್ತದಲ್ಲ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ‘ಅರವತ್ತು ದಿನದ ಭತ್ತ’ ವೆಂದು ಕರೆದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಭತ್ತದ ಜಾತಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು 3 ರಿಂದ 6 ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಲವು ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪಂಪನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ವಿವಿಧ ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ‘ಅರವತ್ತು ದಿನದ ಭತ್ತ’ವು ಒಂದು. ಭತ್ತವನ್ನು ‘ಮಹೌಷಧಿ’ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅನಾರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತನೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗೋಧಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೇವಿಸುವುದು ಪ್ರಾಚೀನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನು ಮಹೌಷಧಿ ಎಂದಿರಬೇಕು.

ಗೋಧಿ ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಜವೆಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಗೋಧೂಮ ಎಂಬ ಎರಡು ತಳಿಯ ಗೋಧಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾನೆ. ‘ಜವೆ’ ಎಂದರೆ ಕಿರಿದಾದ, ಸಣ್ಣದಾದ ಅಥವಾ ಜವಾರಿ ಗೋಧಿ ಎಂದು ಹಾಗೂ ‘ಗೋಧೂಮ’ವೆಂಬುದು ದೊಡ್ಡಕಾಸನ ಗೋಧಿ ಅಥವಾ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಗೋಧಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಂಪನ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು.

ಇಳಾ(ಎಕ್ಕು) ಅಸೀ (ಅಗಸೆ) ಕುಸುಂಬಾ (ಕುಸುಬೆ) ಎಂಬ ಧಾನ್ಯಗಳು ‘ದೀಪ್ರೌಷಧಿ’ಗಳೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇವುಗಳು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳಿಂದ ದೀಪಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವುಗಳನ್ನು ದೀಪ್ರೌಷಧಿ ಎಂದಿರಬೇಕು. ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ದೀಪ, ದೀವಟಿಗೆ, ಪಂಜುಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಎಕ್ಕು, ಅಗಸೆ, ಕುಸುಬೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿನಬಳಕೆಯ ಅಡುಗೆಗಿಂತ ದೀಪಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಇವು ದೀಪ್ರೌಷಧಿಗಳು ಎಂದಿರಬಹುದು ಪಂಪ. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಕಾಳುಗಳ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ದೀಪಕ್ಕಾಗಿ, ಅಡುಗೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ರೂಢಿ ಇದೆ.

ಜೋಳ, ನವಣಿ, ಬರಗು ‘ಸರ್ವೌಷಧಿ’ಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಜೋಳ, ನವಣಿ, ಬರಗು ಧಾನ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಳ್ತಲ, ಪುಲಗೇರಿ, ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆಡುತ್ತಾ, ಓದುತ್ತ ಬೆಳೆದ ಪಂಪನಿಗೆ ಇವುಗಳ ಸರ್ವೋಪಯೋಗ ತಿಳಿದಿರಲೇಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವುಗಳನ್ನು ‘ಸರ್ವೌಷಧಿ’ಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇವುಗಳು ‘ಸಿರಿಧಾನ್ಯ’ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ಔಷಧಿಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಸರ್ಕಾರವು ಸಜ್ಜಿದೆಯನ್ನು, ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಪಂಪನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾ, ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ 10ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಔಷಧಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಜೀರಗೆ ಒಕ್ಕಲು :

ಜೀರಗಿಯನ್ನು ಒಕ್ಕಲು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪಂಪನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ “ಕುರುಬಲಮೆಲ್ಲಮಂ ಜೀರಗಿಯೊಕ್ಕಲ್ಯಾಡಿ ತುಟಿದು ಕೊಲೆ”²⁵ ಮತ್ತು “ಕೌರವರೆಲ್ಲರಮಂ ಜೀರಗಿಯೊಕ್ಕಲ್ಯಾಡಿ ಕೆಡೆದ ಪೆಣಂಗಳನೆಡಗಲಿಸಿ”²⁶ ಎಂದು, ಹಾಗೆಯೇ ರನ್ನನು ‘ಗದಾಯುದ್ಧ’ದಲ್ಲಿ “ಕುರುನೃಪಾನೀಕಂ ಪಡಲ್ಪಟ್ಟು ಜೀರಗಿಯೊಕ್ಕಲ್ಗಣಿಯಾಗಿ ಜಿಜ್ಞ ಭಟರಿಂ”²⁷ ಎಂದು ಜೀರಗಿಯ ಒಕ್ಕಲು (ವ್ಯವಸಾಯ) ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಜೀರಗಿಯೊಕ್ಕಲ್ಗಣಿಯಾಗಿ’ ಎಂದರೆ ಜೀರಗಿಯನ್ನು ಜಿಜ್ಞದುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಜೀರಗಿಯು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯ. ಅಡಿಗೆಗೆ ರುಚಿ ಬರಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಜನಪದ ವೈದ್ಯಾಷಧಿಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೌರವ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಜೀರಗಿಯ ಒಕ್ಕಲು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಘೋರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತುಳಿದು ಹೆಣಗಳನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕಿದನು ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ 10ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜೀರಗಿಯನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹಾಗೂ ಕಣದಲ್ಲಿ ತುಳಿದು ರಾಶಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಹಗುರ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದು. ನೆಲಕ್ಕೆ ತುಳಿದು ಒಕ್ಕಲು ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಾರ್ಥವಿದೆ.

ಮೆಣಸು :

ಅರ್ಜುನ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಲೋತ್ತಮಿಯು ‘ಮುತ್ತುಂ ಮೆಣಸುಂ ಕೋದಂತುಟೆ’²⁸ ಎಂದು ಮೆಣಸು ಮುತ್ತುಗಳ ಜೋಡೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಮೆಣಸು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ದುಂಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಹೊಳಪು, ಅಂದ, ಆಕರ್ಷಣೆ, ಬೆಲೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮೆಣಸಿಗೆ ಇರುವ ಮಹತ್ವ ಮೆಣಸಿಗೆ, ಮುತ್ತಿಗಿರುವ ಬೆಲೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಎನ್ನುವಂತೆ, ಆಯಾ ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣಗಳು ಅವುಗಳಿಗೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಮೆಣಸು’ ಎಂಬ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಜಾನಪದದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಹಲವಾರಿವೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ಮೆಣಸಿನ ಬೆಳೆ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮೆಣಸನ್ನು ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ ‘ಮೆಣಸಿ’ನ ಉಪಯೋಗ 10ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಇದು ಸ್ವದೇಶೀಯ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ :

ಪಂಪನು ಬೆಳ್ಳಲದ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ತಿನ್ನುವುದು ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದು ತಿನ್ನುವುದು, ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗರಣೆಗೆ ಬಳಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯು ಔಷಧಿಗುಣ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ‘ಪಂಪಭಾರತ’ದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನು ರಣರಂಗದಿಂದ ‘ವೈಶಂಪಾಯನ’ ಸರೋವರದತ್ತ ಹೋಗುವಾಗ, ದಾರಿ ಮಧ್ಯೆ ಜದ್ಧ ಹೆಣಗಳ ವಾಸನೆಯು ‘ಕನಲ್ವ ಕೆಂಡದ ಮೇಲೆ ಪಟಿಯ ಬೇವಿನೆಣ್ಣೆಯೊಳ್ ತೊಯ್ದುಕ್ತಿದ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯ ಕಂಪಿನಂತೆ’²⁹ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ ಹಳೆಯ ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಿಟ್ಟ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಂಡದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಹೇಗೆ ಕಮಟು ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ, ಹೆಣಗಳು ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಬೆಂದು ನಾರುತ್ತಿದ್ದವೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಬಳಸುವ ಉಪಮಾನಗಳಾದ ‘ಪಟಿಯ ಬೇವಿನೆಣ್ಣೆ’ ಮತ್ತು ‘ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ’ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ‘ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ’ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಪಂಪನ ಈ

ಹೋಲಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ದುರ್ವಾಸನೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸಹೃದಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಪಂಪ ಬಳಸಿರುವ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ರಸ ಅಸ್ವಾದನಾ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆರಗು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

‘ಇಕ್ಷು’ = ಕಬ್ಬು :

ಹಾಗೆಯೇ ‘ಇಕ್ಷು ಪುಷ್ಪದವೋಲೆನ್ನಯ ನಿಷ್ಪಲ ಪುಷ್ಪದರ್ಶನಂ’³⁰ ಎಂದು ಕುಂತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಸುವ ಪಂಪನಲ್ಲಿ ‘ಇಕ್ಷು’=ಕಬ್ಬಿನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜ್ಞಾನವಿತ್ತೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂತಿಯು ತನಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳ ಮುಟ್ಟಿನ ಕುರಿತು ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಂದರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಹೂ ಹೇಗೆ ಕಾಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಕುಂತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ‘ಇಕ್ಷು ಪುಷ್ಪದ ವೋಲ್’ ಎಂಬ ಉಪಮೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದೆ. ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹೂವು ಬಿಡುವುದೇ ಹೊರತು ಕಾಯಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಉಪಮೆಯ ಬರುತ್ತದೆ.

‘ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಸೂಲಂಗಿ ಹೊರಬಂದ ಹಾಗೆ’, ‘ಕಬ್ಬಿಗೆ ಸೂಲಂಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲ’ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಚಲಿತ ಗಾದೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಇಕ್ಷು’ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದವಾದರೂ ಕನ್ನಡದ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವೆಡೆ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿದೆ. ಕಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ರಸತೆಗೆಯುವುದು³¹ ಆದಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೀಮನು ‘ವೇಣಿಸಂಹಾರ’ ಮುಗಿಸಿ, ಹಿಡಿಂಬೆಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಕ್ಷಸ ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿ ‘ಕರ್ಜನ ರಸಕಮಿನಿಸಿಂಹಗಾಣೆ’³² ಎಂದು ದುಶ್ಯಾಸನ ಬಸಿನೆತ್ತರವನ್ನು ಹಿರುತ್ತಾನೆ. ವೈರಿಯ ಬಸಿನೆತ್ತರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲುತ್ತ ಕಬ್ಬಿನ ರಸಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ಸವಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬೀಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಹಿಂಡಿ ರಸವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು, ಅಲ್ಲದೇ ಕಬ್ಬಿನ ರಸವು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸವಿಯಾದ ಪಾನೀಯವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಬರುವ ಕಬ್ಬಿನ ವ್ಯವಸಾಯ, ಉಪಯೋಗವು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇತ್ತು. ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆನ್ನಬಹುದು. ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು, ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳುವ ಪಂಪನಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪರಿಚಯವು ಇದ್ದಿರಬೇಕು.

ಅಡಕೆ :

ನೇಲವತ್ತಿ ಅಡಕೆಯ ಕುರಿತು ‘ಶಾಂತಿಪುರಾಣ’ದಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ‘ಅಡಸಿದ ಪಾರಿಜಾತಕದ ಕಪ್ಪುರವಳ್ಳಿಯ ನೇಲವತ್ತಿಯಾಯ್ದಡಕೆಯ...’³³ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ, ಕಪ್ಪುರವಳ್ಳಿ (ಸುವಾಸನೆಯ ವೀಳೆಯದೆಲೆ) ಹಾಗೂ ‘ನೇಲವತ್ತಿ ಅಡಿಕೆ’ ಬೆರಸಿದ ತಾಂಬೂಲ. ಇಲ್ಲಿ ‘ನೇಲವತ್ತಿ’ ಎಂಬುದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈಗಿನ ‘ನ್ಯಾಮತಿ’. ಅದು ನೇಲವತ್ತಿ > ನೆಲವತ್ತಿ > ನೇಲವತಿ > ನೇವತಿ > ನೇಮತಿ > ನ್ಯಾಮತಿ > ನ್ಯಾಮ್ತಿ.³⁴ ಈಗ ಈ ಸ್ಥಳ ಅಡಕೆಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಸರಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರ ಸುತ್ತ ಅಡಕೆ ತೋಟಗಳೂ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಅಡಿಕೆ ವೈಭವ ಮಾಯವಾಗಿದೆ, ಊರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ.³⁵ ಇದು ಜಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಡಕೆಯ ವ್ಯವಸಾಯದ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದ್ದು ‘ಶಾಂತಿಪುರಾಣ’ವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

‘ಪಂಪಭಾರತ’ದಲ್ಲಿ ಅಡಕೆಯ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ಪಂಪ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ದ್ರೋಣನು ಪರಶುರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ: ನನ್ನ ಪದಾರ್ಥಗಳೆನ್ನಲ್ಲ ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆನು. ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆನು. “ಗುರುಗಿತ್ತನೀಗಲೊಂದಡಕೆಯುಮಿಲ್ಲ ಕೈಯೊಳೆರೆದಂ”³⁶ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ‘ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದಡಕೆಯೂ

ಇಲ್ಲ' ಎಂಬ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ. ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ದಾನವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ಮರ್ಯಾದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ; ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಧೋಗತಿಗೆ ತಲುಪಿದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. 'ಅಡಿಕೆಗೆ ಹೋದ ಮಾನ ಆನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬಾರದು' ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಇದೇ ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ 'ಅಡಿಕೆ' ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆಸರಿಕೆ ಬೇಸರಿಕೆ ಕಳೆಯಲು ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ತಿನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬಾಯ್ತುಂಬ ಅಡಿಕೆ ಎಲೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದರು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಮಾಮಿಕವಾಗಿ 'ಒಂದಡಕೆಯು ಇಲ್ಲ' ಎಂಬ ಪದ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ, ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆದವರು ಶ್ರೀಮಂತರೆಂದು ಲೋಕರೂಢಿಯಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಾಳೆ ಹಣ್ಣು :

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಾಳೆ ಮರಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಗೋಗ್ರಹಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ "ಕುರುಬಲದೊಳ್ ಕರಂ ನೆಗಟ್ಟಿ ಬೀರರ ಚೆನ್ನರ ಸಂದ ಚೆನ್ನಪೊಂಗರ ತಲೆ ತಾಟಪಣ್ ಕೆದಕಿದಂತೆ ನಿರಂತರಮಾಜರಂಗದೊಳ್"³⁷ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಕೌರವರ ಕಡೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವೀರರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಜುನ ತರಿದಾಗ ಆ ಶೂರರ ತಲೆಗಳು ತಾಳೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಕೆದರಿರುವಂತೆ, ಯುದ್ಧರಂಗದ ರಕ್ತದ ಕಡಲನಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ. 'ತಾಳೆಮರ'ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಪಕವಿ ಹೇಳಿದ 'ತಾಳೆಹಣ್ಣು'ಗಳು ಗೊಂಚಲು ಗೊಂಚಲು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾಳೆಯ ಮರವು ಚೂಪಾದ ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಹಣ್ಣಿನ ತುಂಬಾ ಮುಳ್ಳುಗಳೇ ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಕೆದರಿದ ಕೂದಲುಳ್ಳ ತೆಲೆಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮುಳ್ಳುಗಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಗುರಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವಿಷಕಾರಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೀಳಲು ಹೋದರೆ ಅಪಾಯ ಹಚ್ಚು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದವಾದ ಕೋಲಿನಿಂದ ದೂರವೇ ನಿಂತು ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡೆವುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೆಡವಿದಾಗ ಅವು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹಡರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಪಂಪಕವಿಯ ಮೂಲಸ್ಥಳವಾದ 'ವೆಂಗಿಪಳು' ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ತಾಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿದೆ.

ತೆಂಗಿನ ಮರದಂತೆಯೇ ತಾಳೆಯ ಮರವೂ ಅಂದಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಹುಯುಪಕರವಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ತಾಳೆ ಬೆಳೆಯ ಪರಿಚಯ ಕವಿಗೆ ಇದ್ದು ಅರ್ಜುನನ ಸಮರಾಡಂಭರವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು 'ತಾಳೆ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತಾಳೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಅಂಟಿದ ಮುಳ್ಳಿನಂತೆ ತೆಲೆಯ ಕೂದಲು ಕೆದರಿದ್ದವೆಂಬ ಭಾವವಿದೆ. ತಾಳೆ ಹಣ್ಣು, ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ, ತಾಳೆ ಬೆಲ್ಲ, ತಾಳೆ ಹೆಂಡ ಮೊದಲಾದವು ಇಂದು ದೇಶೀಯ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿದ್ದು, ಹಾಗೆಯೇ ತಾಳೆಯ ಪತ್ರ, ತಾಳೆ ಮರದ ದಿಂಡು, ತಾಳೆ ಗರಿ ಮೊದಲಾದವು ಬಹುಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಮರವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ತಾಳೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನರು ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಳೆಯ ಗರಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ಆಭರಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ 'ಬಜ್ಜೋಲೆ'

ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಓಲೆ ಗರಿ' ಎಂದರೆ ಅದು ತಾಳೆಯ ಗರಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇಂದಿಗೂ ತಾಳೆವನಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗಿಂತ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡ ಆಂಧ್ರ-ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಹಸಿರು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು :

ಮಕ್ಕಳ ಹೊಕ್ಕಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾಭಿರಾಜನೆಂದು ಹೆಸರಾದ ವೃಷಭನಾಥನು ಜನರು ಹಸಿವಿನ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ದಿಕ್ಕುತೋಚದಂತೆ ಬಸವಳಿದಿರುವಾಗ; ಇದನ್ನು ಅರಿತು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಹಾರ ಭಾದೆಯನ್ನು, ಹಸಿವಿನ ಆಹಾಕಾರವನ್ನು ನೀಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದ.³⁸ ಆ ನೆಪದಲ್ಲ ಪಂಪನು ತನ್ನ ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಸಹಜ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ "ಕಲಮಷ್ಣಿಕಾ ಪ್ರೀಹಿ ಯವ ಯಾವನಾಳ ಗೋಧೂಮ ಕಂಗು ಶ್ಯಾಮಾಕ ಕೋದ್ರವ ನೀವಾರ ತಿಲಾತಸಿ ಮಸೂರಿಕಾ ಕುಲತ್ಥ ಮುದ್ದ ಮಾಷ ರಾಜಮಾಷಾಡ ಕೀನಿಷ್ಟಾ ವಚನಕ ಕುಸುಂಭ ಕಾರ್ಪಾಸ ಸರ್ಷಪ ಜೀರಕ ಧಾನ್ಯಕಾದಿ ವಿವಿಧ ಧಾನ್ಯಭೇದಗಳುಂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಪರಿಕ್ಷಯದೋಳ್ ಪ್ರಜಾಜೀವನೋಪಾಯ ಹೇತುಗಳ ಕೃಷ್ಣಪದ್ಯಂಗಳಾಗಿ"³⁹ ಇದ್ದವೆಂದು ಹಲವು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಧಾನ್ಯಗಳು ಅಂದಿನ ಕನ್ನಡ ನೆಲೆದ ನಿತ್ಯದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದ ನವ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಅಂದಿನ ನೂರಾರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ 'ನವ' ಧಾನ್ಯಗಳು 'ಸಿರಿಧಾನ್ಯ'ಗಳೆನಿಸಿವೆ. ಅಂದು ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ನೂರಾರು ಧಾನ್ಯಗಳು, ಇಂದು 'ನವಧಾನ್ಯ'ಗಳಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆದೇಶಗಳ ಮೇರೆ ಪೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ.

ಪಂಪ ಹೇಳಿದ ಬೆಳೆಗಳು ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ 'ಪ್ರೀಹಿ' (ಭತ್ತ), 'ಯವ' (ಗೋದಿ), 'ಯಾವನಾಳ' (ಜೋಳ), 'ಕಂಗು' (ನವಣಿ), 'ಶ್ಯಾ(ಸ್ಯಾ)ಮಾಕ' (ಸಾವೆ), 'ಕೋದ್ರವ' (ಹಾರಕ), 'ನೀವಾರ' (ಕಾಡುಭತ್ತ), 'ಮಸೂರಿಕಾ'(ಚೆನ್ನಂಗಿ), 'ಕುಲತ್ಥ' (ಹುರುಳಿ), 'ಮುದ್ದ' (ಹೆಸರು), 'ರಾಜಮಾಷಾಡ' (ಅಲಸಂದಿ), 'ಕುಸುಂಭ' (ಕುಸುಮೆ), 'ಕಾರ್ಪಾಸ' (ಹತ್ತಿಕಾಳು), 'ಸರ್ಷಪ' (ಸಾಸುವೆ), 'ಜೀರಕ' (ಜೀರಿಗೆ) ಮೊದಲಾದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. 'ಉದ್ದು', 'ತಡುಗುಣಿ', 'ತೊಗರಿ', 'ಅವರೆ', 'ಕಡಲೆ', 'ಕೊತ್ತಂಬರಿ', ಬೆಳ್ಳೋಳ್ಳಿ, ಮಾವು, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಹುಣಸೆ, ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವು ಬೆಳೆದು ನೆಲಕ್ಕೂರಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರು ಹುಟ್ಟಿಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಅತಿ ದೀನಮುಖರಾಗಿ 'ಜಠರಾಗ್ನಿಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಹಗಳು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಹೇಳಿರಿ?' ಎಂದು ನಾಭಿರಾಜನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಅವನು 'ಫಲಪಾಕಾಂತಗಳಾದ ಓಷಧಿಗಳನ್ನೂ ನೆಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹದನರಿತು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡುವುದನ್ನೂ, ಕಣಮಾಡಿ ಒಕ್ಕುವುದನ್ನೂ, ಅಡಕುವುದನ್ನೂ, ಮುಚ್ಚಿಡುವುದನ್ನೂ, ಅಕ್ಕಿಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲದೆ ತುಪ್ಪ, ಉಪ್ಪು, ಎಣ್ಣೆ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಂಜನವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು, ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಿನ್ನುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ರಸತೆಗೆಯುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು.⁴⁰ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಂಪನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಹತ್ತಿ, ಕಬ್ಬು, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಮಾವು, ಹುಣಸೆ ಮೊದಲಾದ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಂಪನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾವು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತು 'ಕಳತ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬಾಗಿದ ಮಾವೇ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು. ಇದರ ಹಣ್ಣುಗಳೇ

ಭೋಗ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದುದು' (ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಅ-6, ಪ-77) ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ; ಅವನಿಗೆ ಮಾವಿನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯು ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಎಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪಂಪನು ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಾವಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮಾವು ಬೆಳೆಗಳ ತೋಟವಾಗಿದೆ.

ಮಾವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ. ಬಾದಾಮಿ, ಮೊಗೋಬ, ತೋತಾಪುರಿ, ಆಫುಸ್, ಖಲ್ಮಿ ಮೊದಲಾದ ತಳಗಳು ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾವಿನ ತೋಪು ಬೆಳೆಸಿದವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾವಿನಮರದ ತೋಪುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪಂಪನ ಮಾತು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ರಸ್ತೆಗಳ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಸಾದ ಮಾವಿನ ಮರದ ಸಾಲುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ ಸಂಭ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ತಳರು-ತೋರಣಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮಾವಿನ ಬೇಸಾಯವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ :

ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಲಾಸಿ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಆದಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತು- "ಅತಿಮೃದುವಾದ ನಾಲಗೆಯ ಅದುಮುವಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಕರಗಿಹೋಗುವ ತುಪ್ಪದ ಪೂರಿಗಳು, ಹಲ್ಲುಗಳ ತಾಕುವಿಕೆಯ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪುಡಿಪುಡಿಗೊಳ್ಳುವ ಮಂಡಿಗೆಗಳು, ಮೃದುವಾದ ದವಡೆಗಳ ಸಂಘಟ್ಟಣಿಯ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನುರಿಯುವ ಕಡುಬುಗಳು, ಮೃದುವಾದ ತುಟಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡುದರಿಂದಲೇ ಪುಡಿಪುಡಿಗೊಳ್ಳುವ ಶಾಕವರ್ತಿಕಗಳು, ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಸಿರೆಳೆದುಕೊಂಡು ಅರಳಿದ ಮೂಗುಗಳೆಂಬ ಬೊಗಸೆಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯಲ್ಪಡುವ ಆಗತಾನೇ ಕಾಯಿಸಿದ ತುಪ್ಪ, ಹಿಮದ ತುಂಡಗಳಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ಮಾಗಿದ ಚೀಲದ ಹಣ್ಣುಗಳಂತೆ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವೂ ಮಧುರವೂ ಆದ ಮೊಸರು, ಸಮಸ್ತ ಲೋಕದ ತಂಪಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಲೆತು ಕರಗಿವೆಯೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಶಿಖರಣಿ ಇವುಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯವಾದ ಅಮೃತಪಿಂಡದಂತೆ ಹಾಲುಜಡ್ಡುಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮನೋಹರವಾದ ಆಹಾರಗಳು ಇದ್ದವೆಂದು"⁴¹ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರರ ಸಮೂಹ, ಗಣಿಕೆಯರ ಸಮೂಹ, ವಂದಿಮಾಗಧರ ಗುಂಪು, ಗಾಯಕರ ಗುಂಪು ಮೊದಲಾದವರ ಜೊತೆ ಕುಳಿತು ಭರತನು ಸೇವಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದನು ಎಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಕಾಚು, ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದನು ಎಂಬ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ, ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನಗಳಾಗಿವೆ. ಕಡಬು-ಬಿಸಿತ್ತುಪ್ಪ, ಮಂಡಿಗೆ=ಸಿಹಿಯಾದ ಉಂಡೆ (ಲಾಡು), ಶಾಕವರ್ತಿ (ಶಾವಿಗೆ ಇರಬಹುದು) ಅದರಲ್ಲೂ 'ಶಿಖರಣಿ' ಎಂಬ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥವು ಹಲವು ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಶಿಖರಣಿ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಂಪನು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಉಣ್ಣುವ ಆಹಾರಗಳು ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ತಿನ್ನುವ

ಆಹಾರಗಳು ಬೇರೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಣಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಗಳುತ್ತಾನೆ. ಉಂಡ ಮೇಲೆ ಎಲೆ-ಅಡಿಕೆ ತಿನ್ನುವ ರೂಢಿ ಇಂದಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ತಾಂಬೂಲದ ಸವಿಯನ್ನು ಭರತನೂ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಪಂಪನ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ 'ಬಾಯೊಳ್ ತಂಬುಲಂಗೊಟ್ಟಂ'⁴² ಎಂದಿದೆ. ಚಿತ್ರಾಂಗದನೆಂಬ ಗಂಧರ್ವನಿಂದ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಅರ್ಜುನ ವಿಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಧರ್ಮರಾಜ ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ತೊಡೆ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಇದು ತಮ್ಮನ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಪಾಣಿಯಂ ಮೆಹಿಯವೆ ಬಾಯ ತುಂಬುಲದೊಳಂ ಮಡುಗೂಱೊಳಮಂಗವಲ್ಲಭಾ'⁴³ ಎಂದು ಕರ್ಣನ ಕುರಿತು ಪಾಂಡವರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿದು.ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಕರ್ಣನು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಅಣ್ಣನೆಂಬುದು ತಿಳಿದು. 'ನೀನು ನಮಗಣ್ಣನೆಂದು ನಮಗೆ ಯಾರೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಪಟ್ಟವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೌರವಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಿಸಾಡಿ ನೀನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಬಾಯ ತಾಂಬೂಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟು ತಂಗಲು ಅನ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೆವಲ್ಲವೆ' ಎಂದು ಕರುಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಗಚಂದ್ರನು 'ಮಡಗೂಱ್ ಬೀಜುಡೆ ಬಾಯ ತಂಬುಲಮಿವಸ್ಥಶೃಂಗೇನಲ್ಲವೇ'⁴⁴ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬಾಯ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಜನಪದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಣಯಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದುಂಟು. ಪರಮಾವಧಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಈ ತಾಂಬೂಲ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಎಂಜಲೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದ ದೇಹ ಎರಡಾದರೂ ದೇಹದೊಳಗಿನ ರಕ್ತ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಸವಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಜಗಿದ ತಾಂಬೂಲದ ಕೆಂಪು ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅದ ಕೊಟ್ಟವರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯು ಹೆಚ್ಚೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನಪದರಲ್ಲಿದೆ. ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡಿರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾಂಬೂಲ ತಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯ ತುಟ ಕೆಂಪಾದರೆ ಅಥವಾ ಗಂಡನ ತುಟ ಕೆಂಪಾದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪಂಪಕವಿ ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ತಾಂಬೂಲ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಸಂಕೇತ ಕೆಂಪು. ತಾಂಬೂಲ ತಿಂದು ತುಟ ಕೆಂಪಾದರೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

'ಜವನೆ ಜಿವುಳಿದುಟಿವಂತೆ ತೋಪ್ಪುಟಿದುಟಿದು'⁴⁵ ಎಂಬ ಮಾತು ಪಂಪಭಾರತದ 'ಸುಪ್ರತೀಕ ಗಜದ ಆರ್ಭಟ'ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಮನು ಜಿವುಳಿ>ಚಿಗುಳಿ ಕುಟ್ಟುವಂತೆ ಆಯುವು ಸೊಂಡಿಲಿನಿಂದ, ಕಾಲುಗಳಿಂದ, ಕೋರೆದಾಡೆಗಳಿಂದ 14 ಸಾವಿರ ಮದಗಜಗಳನ್ನು, 1 ಲಕ್ಷ ರಥಗಳನ್ನು ತುಳಿದು ತುಳಿದು ಚಿಗಳಿಯುಂಡೆ ಮಾಡಿತೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 'ಹರಿವಂಶಾಭ್ಯುದಯ'ದಲ್ಲಿಯೂ "ಅವರಿವರೆನ್ನದೆ ಮುಳಿದೆಮ್ಮವರೆಲ್ಲರುಮನೊಡನೆ ಮಸಗಿ ಹರಿಮುಖದೊಳುಂ ಜಿವುಳಿದುಟಿದೆಯು ರುಧಿರ ಪ್ರವಾಹಮೋ ಕುಡಿಯದೆಂತು ಬಂದರೊ"⁴⁶ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜಿವುಳಿಯನ್ನು ತುಳಿ(ನಾದುವಂತೆ)ವಂತೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಜಿವುಳಿ ಅಥವಾ ಚಿಗುಳಿ>ಚಿಗುಳಿ ಒಂದು ದೇಶೀ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು, ಖಾರ, ಜೀರಿಗೆ, ಬೆಲ್ಲ, ಎಣ್ಣೆ ಮೊದಲಾದ ದಿನಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿನ ಹುಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ವಾದವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಳಿಮಿಶ್ರಿತ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಈ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. 'ಚಿಗುಳಿ' ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಎಳ್ಳಿನ ಚಿಗುಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದುಂಟು.

'ಮಸೂರಿಕ' ಎಂದರೆ ಕಾಡುಕಡಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಿಹಿತಿಂಡಿ. ಇದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. 'ಮಸೂರಿಕ'ವು⁴⁷ ಒಂಬೈನೂರು ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಒಂಬೈನೂರು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದು ಪತ್ತೇಹಚ್ಚಬೇಕಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರಯೋಗ ಈಗಿನ ಮೈಸೂರುಪಾಕು ಎಂಬ ತಿನಿಸು ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ 'ಮಸೂರಿಕ' ಪದಾರ್ಥವು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿಗೂ ಮೈಸೂರು ಪಾಕಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಜನಪ್ರಿಯ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯವಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರುಪಾಕಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಮೈಸೂರು' ಶಬ್ದ ಈ 'ಮಸೂರಿಕ' ದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟಿನ ಪಾಕದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವುದೋ ಅದು ಮಸೂರುಪಾಕು. ಇದೇ ಮುಂದೆ 'ಮೈಸೂರು ಪಾಕು' ಆಗಿರಬೇಕು.⁴⁸

ಪಂಪನು ಮಾಂಸಾಹಾರದ ಬಗೆಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯನ ಯುದ್ಧ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ 'ಸುಂಟಗೆಯಾಡಿದಂತೆ ರಥದೊಳ್ ಜೋಲ್ವನ್ನೆಗಂ ಕೋದು'⁴⁹ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಕಡೆಯ ಸೇನಾಪತಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದದ್ದು ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಸುಟ್ಟ ಮಾಂಸವನ್ನು ಆರಲು ಇಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ರಥದಲ್ಲಿ ಹೇಣಗಳು ಜೋತುಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಮಾಂಸವನ್ನು ಕುಯ್ದು ಉಪ್ಪು, ಖಾರ, ಮಸಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಒಣಗಲು ಹಾಕುವುದು ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನೇ ಪಂಪನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಅವನ ಸ್ಥಳೀಯರ ಆಹಾರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ.ಇದು ಸುಟ್ಟ ಮಾಂಸವನ್ನು ಆರಲು ಇಟ್ಟು ಆನಂತರ ಸೇವಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. 'ಕೊಂಬಾಡು', 'ಸುಟ್ಟಬಾಡು', 'ಒಣಗಿದಬಾಡು', 'ಕಬಾಬ್' ಮುಂತಾಗಿ ಮಾಂಸಾಹಾರಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದು ಅಥವಾ ಕೆಂಡದ ಮೇಲೆ ಸುಟ್ಟು ಊಟದ ನಡುವೆ ನೆಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಪಂಚತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು 'ಪುರೋಡಾಶಭೋಜನ'ವನ್ನು⁵⁰ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೋಮ ಮಾಡುವ ಸೌಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶೇಷ ಉಡುಪುಗಳಾದ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಗಳಲ್ಲೇ ಸದಾ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು 10ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡುಂಡಿದ್ದ ದುರ್ಗಸಿಂಹನು ತನ್ನ ಕಥಾಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ 'ಪುರೋಡಾಶ' ಎಂಬ ಆಹಾರವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಅದನ್ನೇ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

'ಪುರೋಡಾಶ' ಎಂದರೆ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ಹವಿಸ್ಸು. ಹೋಮ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಹವಿಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಹವಿಸ್ಸಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸುವ 'ಹುರಿದ ಹಿಟ್ಟು', 'ಹುತಶೇಷ' ಎಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ. ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯನು ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ "ಅಂತು ಪುರೋಡಾಶಪವಿತ್ರೋದರನುಂ ಸೋಮಪಾನಕಷಾಯತೋದರನುಂ ಆಗಿ ಮುವತ್ತೆರಡು ದಿವಸದೊಳ್ ಕ್ರತುವಂ ನಿರ್ವರ್ತಿಸಿ"ದನು⁵¹ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಮ-ಹವನ ಮಾಡುವಾಗ ಹವಿಸಿನ ಹುರಿದ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆಹಾರವನ್ನು, ನೋಮಪಾನ, ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

‘ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣ’ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಧ್ಯಂಕ ಮತ್ತು ವಾಗುರೆ ಎಂಬ ಬೇಡ ದಂಪತಿಗಳು ಜೈನ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಜೈನಧರ್ಮದ ಅನುಸಾರ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಂಸಾಹಾರದ ರುಚಿಯನ್ನು ಸವೆದಿದ್ದ ವಾಗುರೆಗೆ ಆಗಾಗ ಅದರ ಚಾಪಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಆಕೆಯ ವಾರಗಿತ್ತಿಯರು “ನೀನುಂ ನಿನ್ನ ಗಂಡನುಂ ಪುಲಯಂತಿರ್ದು ನರಿಯಂತೇಕಿದರ್ಪಿರ್”⁵² ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆಕೆಯು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮೃಗವನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜೇನು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಬಡಿದೆಣ್ಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ‘ಗಾಣ’ (ಗಾಳ=ಬಲೆ) ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜೈನ ಪಂಚ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಅವಳ ಗೆಳತಿಯರು ‘ನೀನೆಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳ್ ಬಾಯ್ಗೆ ಬಯಸಿದುದನುಂಡು ಮೆಯ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದಂತಿರು ಬಾ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪದೇ ‘ಎನ್ನನಲ್ಲನಪ್ಪದನಪ್ಪೆನ್’ ಎಂದು ಪತಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ವ್ರತವನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು.

ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡರ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳವರ್ಗದ ಬೇಡರು ಜನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಾಂಸಾಹಾರದ ರುಚಿಯಿಂದ ಅವರು ಮಿಡುಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಜನಧರ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಚಾರವೂ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ನೇಮಿಚಂದ್ರ 12ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಕಡಿಮೆಗೊಂಡು ಅವಸಾನದತ್ತ ವಾಲಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡರ ಆಹಾರದ ಸರಪಳಿಯು ಕಳಚಿ ಸಾತ್ವಿಕತೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಳುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

12ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ನಯಸೇನ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮಶಿವ, ಜನ್ನ ಮೊದಲಾದ ಜೈನಕವಿಗಳು ಕಾವ್ಯಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ನಯವಾಗಿಯೇ ಕೆಳವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅವರ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಆಹಾರ, ಉಡುಗೆ, ತೊಡುಗೆ, ನಡೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದಷ್ಟು ಅಹಿಂಸಾ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಪಂಪ ಆದಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳು ಹೇಳುವ ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದುಂಟು. ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಪದವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೊಸದೆನ್ನುವಂತೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ಧಾನ್ಯಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪದಾರ್ಥವನ್ನೇ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನರ ಈ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸರಪಳಿ, ಪರಂಪರೆ ಹಿಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮೃತಿಗೊಂಡು ಇಂದಿನ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ನಾಶಹೊಂದಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪುನರ್ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಮ್ಮೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ರಚನಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವ

ಸ್ಥಳೀಯರ ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಅಂದಿನ ದವಸ-ಧಾನ್ಯ, ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ, ಕೃಷಿ ಸಾಮಗ್ರಿ-ಸಲಕರಣೆಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಸರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಬಹುದಲ್ಲದೇ ಅಂದಿನ ಮಳೆ-ಬೆಳೆಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಇಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಆಕರ್ಷಣೆ-ಅಗಲಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತೀಕರಣದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯವಾದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ; ಕಾಲವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ; ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭೂತವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ವೈರುಧ್ಯಗಳನ್ನು ಮೀರುತ್ತಾ ಸಮಚಿತ್ತವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಚಿತ್ರಣ' ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕವಿಗಳು ತಿಳಿಸುವ ಆಹಾರ-ಕೃಷಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನತೆ ಇಲ್ಲ. ಪಂಪ-ರನ್ನ-ನಯಸೇನ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬರುವ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಹರಿಹರ, ರುದ್ರಭಟ್ಟ, ನಾಗಚಂದ್ರ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಂತಿನಾಥ, ಅಗ್ಗಕ, ಚಂದ್ರರಾಜ, ಆಚಣ್ಣ ಮೊದಲಾದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಶೋಧಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಆಗುವ ಸಮಾಜಮುಖ ಲಾಭಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು. ಅವು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಭೌದ್ಧಿಕ ಜ್ಞಾನ ಕ್ಷಿತಿಜವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಫಲಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅದರ ಲೇಖಕನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪದ, ಪದಗುಚ್ಛ, ಪದ್ಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ, ಸಂಗತಿ, ಪಾತ್ರ, ಸಾಧನ-ಸಲಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಅದು ಸಾರ್ಥಕ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ನಾಡಿನ ನೆಲದ ಸೊಗಡಿನಿಂದಲೇ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹೊಸತನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಭಾರತವಾಣಿ ನಿಫಂಟು, ಅಖಿಲ ಒಥಿಡುಮತ್ತು (ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ : ಬಸವರಾಜ ಲಕ್ಕಮ್ಮನವರ, ಗ್ರಾಮ : ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಿ)

ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-3, ಪದ್ಯ-79 (ವಚನ)

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-1, ಪದ್ಯ-117

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-10, ಪದ್ಯ-88

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-11, ಪದ್ಯ-72 (ವಚನ)

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-12, ಪದ್ಯ-124

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-12, ಪದ್ಯ-145 (ವಚನ)

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-12, ಪದ್ಯ-157

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-12, ಪದ್ಯ-9 (ವಚನ)

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-13, ಪದ್ಯ-71 (ವಚನ)

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-14, ಪದ್ಯ-10

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-2, ಪದ್ಯ-46

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-7, ಪದ್ಯ-38 (ವಚನ)

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-7, ಪದ್ಯ-92

ಪಂಪಭಾರತ, ಆಶ್ವಾಸ-8, ಪದ್ಯ-106

ಪಂಪಭಾರತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-6, ಪದ್ಯ-38 (ವಚನ)

ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರ. ಸಂ. ಶಾಂತಾ ಇಮ್ಮಾಪೂರ, (ಲೇಖನ : ಪಂಪಭಾರತ ಸ್ಥಳೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪಿ.ಕೆ. ರಾಠೋಡ), ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕ.ವಿ.ವಿ. ಧಾರವಾಡ, 2016, ಪುಟ- 224.

ಪ್ರೊ. ಶಿವರಾಮಯ್ಯ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂದರ್ಭಕೋಶ, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2000, ಪುಟ-29

ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ಸಂ.: ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಪೀಠಿಕೆ ಪುಟ- 72.

ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ಸಂ.: ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಪೀಠಿಕೆ ಪುಟ-82.

ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-10, ಪದ್ಯ-94 (ಗದ್ಯ)

ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-10, ಪದ್ಯ-95

ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-4, ಪದ್ಯ-66

ಶಾಂತಿಪುರಾಣಂ, ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಪೀಠಿಕೆ, ಪುಟ-83

ಅಕ್ಕಿಗೊಟ್ಟು ಮಡಗೊಟ್ಟುಂದಮಂ ಪೋಲದೇ- ಪಂಪ, ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-14, ಪದ್ಯ-32

ಅಡಿಪಞ್ಚಗಳು :

ಆದಿಪುರಾಣ, ಆಶ್ವಾಸ-11, ಪದ್ಯ-26 (ವಚನ) (ಸಂ.: ಕೆ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರಿ)

ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-6, ಪದ್ಯ-67-72

ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-6, ಪದ್ಯ-72 (ವಚನ)

ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-6, ಪದ್ಯ-77 (ವಚನ)

ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-6, ಪದ್ಯ-77 (ವಚನ)

ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-8, ಪದ್ಯ-61 (ವಚನ)

ಆದಿಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-8, ಪದ್ಯ-63 (ವಚನ)

ಜೀವಸಂಖ್ಯಾಧನಂ, ಅಧಿಕಾರಂ-11, ಪದ್ಯ-34 (ವಚನ)

ಜೀವಸಂಖ್ಯಾಧನಂ, ಅಧಿಕಾರಂ-11, ಪದ್ಯ-34 (ವಚನ) ದಿಂದ 39 (ವಚನ) ವರೆಗೆ

ಜೀವಸಂಖ್ಯಾಧನಂ, ಅಧಿಕಾರಂ-11, ಪದ್ಯ-35

ಜೀವಸಂಖ್ಯಾಧನಂ, ಅಧಿಕಾರಂ-11, ಪದ್ಯ-35 (ವಚನ)

ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತ ಪುರಾಣಂ, ಆಶ್ವಾಸ-9, ಪದ್ಯ-181

ಹರಿವಂಶಾಭ್ಯುದಯಂ, ಆಶ್ವಾಸ-9, ಪದ್ಯ-53

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ-2, ಸಿ.ವೀರಣ್ಣ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2017, ಪುಟ-228

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ, ಪರೀಕ್ಷಾ ವ್ಯಾವರ್ಣನ ಪ್ರಕರಣಂ, ಪದ್ಯ-249, ಪುಟ-234

ಡಿಎಲ್‌ಎನ್ ಮತ್ತು ಹಂಪಾ ಅವರು ಇದರ ಕುರಿತು ದೀರ್ಘ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗದಾಯುದ್ಧಂ, ಆಶ್ವಾಸ-3, ಪದ್ಯ-2 (ವಚನ)

ಧಾನ್ಯಗಳು, ಒಣ ಮೇವು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ನೆಲದಡಿಯ ರಚನೆ ಅಥವಾ ಕಣಜ. ನವಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪದಸಂಪದ, ಭಾರತವಾಣಿ, ಸಿಐಐಎಲ್, ಮೈಸೂರು. 'ಹಗೆವು' ಎಂದರೆ-ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಆಳ ಗುಂಡಿ ತೋಡಿ, ನೆಲಮನೆಯಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಪೂಟಿನಷ್ಟು ಕಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರ ಒಳಗೆ, ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯಂತೆ ಎರಡನೂರು ಚದರ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಬಯಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸೆಗಣೆ, ಸುಣ್ಣದ ನೀರಿನಿಂದ ಸಾರಿಸಿ ಸುಚಗೊಳಿಸಿದ ನೆಲದೊಳಗಿನ ಕಾಳು ಸಂಗ್ರಹದ ಉಗ್ರಾಣವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮತ್ತೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಇತೀರಾ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರೆಗೂ ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನೆಲದೊಳಗಿನ ಉಗ್ರಾಣವಾಗಿತ್ತು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ 'ಹಗೆವು'ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮ, ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದಾಗಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕುಗ್ಗಿದೆ.

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-1, ಪದ್ಯ-116

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-1, ಪದ್ಯ-116 (ವಚನ)

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-1, ಪದ್ಯ-116 (ವಚನ)

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-1, ಪದ್ಯ-124

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-1, ಪದ್ಯ-67

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-2, ಪದ್ಯ-53

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-3, ಪದ್ಯ-49 (ವಚನ)

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-7, ಪದ್ಯ-93

ಧರ್ಮಾಮೃತಂ, ಆಶ್ವಾಸ-8, ಪದ್ಯ-91

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ

ಡಾ.ಮಂಜಯ್ಯ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ ಜೆ.ಸಿ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-86

manjaiah218@gmail.com

ಹೀರಿಕೆ :

ಯತ್ರ: ನಾಯಂತು ಪೂಜ್ಯಂತೆ, ತತ್ರ: ರಮಂತೆ ದೇವತಾ..’ ಎನ್ನುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮದಾಗಿದ್ದರೂ, ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಪೌರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. 20 ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಆಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತದಾನದ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದು, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಅನೇಕ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ. 1975ನ್ನು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷವನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ 1976-85 ನ್ನು ಮಹಿಳಾ ದಶಕವನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 8ನೇ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು, ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ 1980 ರ ನಂತರ ಪ್ರಚಲಿತವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು : ಶಿಕ್ಷಣ ಅರ್ಥ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅರ್ಥ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಅರ್ಥ :

ಮಗು ಮತ್ತು ಮಾನವ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭೂತಕಾಲವನ್ನು ನೋಡಿ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಸಂಪದ್ದರಿತವಾದುದನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ. ಇದನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು “ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನಗಳ ಜಾಗೃತ ಪ್ರಜ್ಞೆ”ಯನ್ನು ಮಗು ಮತ್ತು ಮಾನವಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನರದುದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಿದು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು :

ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ : “ಶಿಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಯುತ ಆಯುಧವಾಗಿದ್ದು, ನೀವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ : “ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿಮಾಡಬೇಡಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ”.

ಬರ್ಟ್ ರಾಂಡ್ ರಸಲ್ : “ವೀರರೂ, ಧೀರರೂ, ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನರೂ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ.

ಹರ್ಬರ್ಟ್ ನ ಪ್ರಕಾರ: “ಮಗುವಿನ ಶಿರ, ಹೃದಯ, ಕರಗಳ ವಿಕಾಸ ಆಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸೆ, ಧ್ಯಾನ, ನ್ಯಾಯ, ವಿವೇಕ, ನಿಗ್ರಹ, ಧೈರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ”. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅರ್ಥ :

ಸಬಲೀಕರಣ ಪದ ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ 'Empowerment' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಪದವಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ನಿಷಂಟುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇದರರ್ಥ 'ಅಧಿಕಾರ ಒದಗಿಸು', 'ಶಕ್ತಿ ತಂದುಕೊಡು', 'ಹಕ್ಕು ನೀಡು', 'ಬಲಗೊಳಿಸು' ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಶಬ್ದಶಃ ಅರ್ಥದ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು.

ಮಹಿಳೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ ಇತರರ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲದೇ ಅವಳ ಜೀವನವನ್ನು ತಾನೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು.

“ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕುಟುಂಬದ ಆರೋಗ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಬದುಕುವ ಕ್ರಮವೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ”

“ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ.”

“ಧರ್ಮ, ಅನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಅಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾಸನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ.”

ಪಿಳ್ಳೆ: “ಮಹಿಳೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ”

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು :

ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾಸಬಲೀಕರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಥಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

1. **ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷರತೆ:** ಜಗತ್ತಿನ ಉಳಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. 2001 ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪುರುಷರ ಶೇ.75 ಸಾಕ್ಷರರಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ.54.16 ಸಾಕ್ಷರರಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅನಕ್ಷರತೆಯು ಮಹಿಳೆಯರ ದೊಡ್ಡ ದೌರ್ಬಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಅನಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದತ್ತ ತರಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

2. **ಮಹಿಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ:** ಮಹಿಳೆಯರ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯೂ ಒಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಕಡಿಮೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಒಲವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸದೃಢಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

3. ಮಹಿಳಾ ಅರ್ಥಿಕ ತುರ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ: ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಅರ್ಥಿಕತೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. 1) ಭಾರತದ ತಲಾ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. 2) ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಬಾರದೆಂಬ ಕಾನೂನು ಮುಂತಾದವುಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲಳಾಗಿರುವಳು. ಉತ್ತಮ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಬದುಕನ್ನು ಹೊಂದುಲು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತಳಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಣ ಹೊಂದುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

4. ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ : ಮಹಿಳೆ ದುರ್ಬಲ ಅಂಗದವಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾಚಾರ, ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣಿಕೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಬಲಪಶು ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿರುದ್ಧದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

5. ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದು : ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಳನ್ನ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿಸಲು ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

6. ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು: ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಪೌರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿ ಪಥಕ್ಕೆ ತರಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

7. ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಪ್ಪಡುವವಳಾಗಿಸಲು: ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಮಹಿಳೆ ಅವಲಂಬಿತಳಾಗಿರುವವರನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಪ್ಪಡುವವಳಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

8. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಫನತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು: ಮಹಿಳೆಯು ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಲು ಅವಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಫನತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

9. ಸ್ತ್ರೀ ಸುರುಷರ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು: ಸ್ತ್ರೀ ಸುರುಷರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಂತರ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

10. ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು: ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

11. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು: ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು:

ಜಾಗತಿಕ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ನಡುವಳಿಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು 2001 ನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ವರ್ಷವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು : ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಪಾಲಕರ ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸದೇ ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದುಡಿಯಲು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಉಂಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು, ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರವು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ಸರ್ವಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾಲಕಿಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ, ಪಾಲಕರ ಮನಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ 14, 15, 16, 39 ಹಾಗೂ 42 ರ ವಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಪದವಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಸಮವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬೈಸಿಕಲ್ ವಿತರಣೆ.

ಬಾಲಕಿಯರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಕಸ್ತೂರಬಾ ಗಾಂಧಿ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಿತ್ತೂರಾಣಿ ಮಹಿಳಾ ಸೈನಿಕ ಶಾಲೆ, ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಜಿಜ್ಞಾಸುರರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ನೀಡುವುದು.

ಬಾ ಬಾಲೆ ಶಾಲೆಗೆ, ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ, ಕೂಲಿಯಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ.

2. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು : ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.33 ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

3. ಆದಾಯ ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳು : ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಅವಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಿ ಸ್ಥ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.

ಮಹಿಳಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.

ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉಚಿತ ತರಬೇತಿ.

ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ.

ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿ ಉಳಿತಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಮೀಷನ್ ಲಭ್ಯ

4. ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು : ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಸಾಕ್ಷರತೆಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುವುದು.

5. ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳು : ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅರೆಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸರಕಾರ ವಿಶೇಷ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವರು.

ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.33 ರಿಂದ ಶೇ.50 ವರೆಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

6. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ : ಮಹಿಳೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು, ಕಲಾ ರಸಿಕಳು, ಕಲಾರಾಧಕಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು ಆಗಿರುವಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅವಳ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪೇರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಹಿಳೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು, ಯುವತಿ ಸಂಘಗಳು, ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಚತುರತೆ, ಧೈರ್ಯ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮನೋಬಲ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ವೈಚಾರಿಕತೆ ವೃದ್ಧಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಸಶಕ್ತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಸಂಗೀತ, ಭರತನಾಟ್ಯ, ಗಮಕ, ನಾಟಕ, ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ, ಸೌಕ್ಯ ಮತ್ತು ಗೈಡ್, ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ, ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ದಯಾ ಸಾಹಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

7. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹಾಗೂ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ : ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು, ಸಂವಿಧಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಧಾರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ಎಂಬ ನೀತಿ.

ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು.

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ.

ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಮತ್ತು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಗಳು.

ವಿಚ್ಛೇದನ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾಯ್ದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗ ರಚನೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳು :

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:-

1. ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ-1993.
2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರವು ಯೋಜನೆ-1995.
3. ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಸಹರಿ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ-1997.
4. ಜವಾಹರ್ ಗ್ರಾಮ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ-1999
5. ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಯೋಜನೆ-1999.
6. ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ ಯೋಜನೆ-1999.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗೆ :

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡಾ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.

1. ಉದ್ಯೋಗಿನಿ ಯೋಜನೆ.
2. ಮಹಿಳಾ ತರಬೇತಿ ಯೋಜನೆ
3. ದೇವದಾಸಿ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
4. ಸ್ಟೆಪ್ ಯೋಜನೆ. (ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ನೆರವು ಯೋಜನೆ).
5. ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ.
6. ಸಾಂತ್ವಾನಾ ಯೋಜನೆ.
7. ಅಮೃತ ಯೋಜನೆ.
8. ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಯೋಜನೆ.
9. ಮಾತೃ ಪೂರ್ಣ (ಗರ್ಭಿಣಿ ಮತ್ತು ಹಾಲುಡಿಸುವ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ವಾರದ ಆರು ದಿನಗಳು ಹಾಲು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆ ಸಹಿತ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ವಿತರಣೆ).

ಉಪಸಂಹಾರ:

“ವಿದ್ಯಾ ವಿಹೀನಃ ಪಶುಃ” ಎಂಬ ಆಯೋಕ್ತಿಯಂತೆ ಪುರುಷರಾಗಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದವರು ಪಶು ಸಮಾನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪಶುವಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಶ್ಯ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ವಾಸಿಸುವ ಜಗತ್ತಿನ ಜ್ಞಾನವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಾನವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಸುಖಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪುರುಷರಾಗಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

ಕೋಡಿರಂಗಪ್ಪ., ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಳಜಿಗಳು. ವಿವೇಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ -2005.

ಕೊಂಗವಾಡ ಎನ್.ಜಿ., ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಳಕಳಗಳು. ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶ ಗದಗ -2010.

Bhaskar Rao Digumarti., Education For All, The Global Consensus. APH Publishing Corporation, New Delhi 2014.

DSERT., Gender Issues –A Resource Book. DSERT Bangalore.

Haseen Taj H.T., Current challenges in Education. Neelkamal Publication Pvt., Ltd. Hyderabad-2005.

Haseen Taj H.T., Education and National Concerns. Neelkamal Publication Pvt., Ltd. Hyderabad-2008.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಶಿಲ್ಪಗಳು

ವೆಂಕಟೇಶ್ ಎಸ್

ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಚರಿತ್ರೆ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ

ssvenkatesh10@gmail.com

ಸಾರಾಂಶ: ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಾದ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರು, ಕಮ್ಮಾರರು, ಕಂಚುಗಾರರು, ಕುಂಬಾರರು, ಗಾಣಿಗರು, ಚರ್ಮಗಾರರು, ನೇಕಾರರು, ಬಡಿಗರು, ಭೋವಿಗಳು, ಮಾಲೆಗಾರರು, ಮೇದಾರರು, ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಮುತಾಂದವರು ಕಾಣಿಸಿರುವರು. ಇಂದಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಕಾಣಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊಳೆಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ನಾರಾಯಣಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಶಿಲ್ಪಗಳಾದ ಶಿಲ್ಪ ರು. ಕಾಳಚಾರ್ ಮತ್ತು ಮಗನಾದ ಶಿಲ್ಪ ಬಾಬುಚರಣ್ ಎನ್. ಕೆ. ರವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಶಿಲ್ಪಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಲೆ ಇವರದಾಗಿದೆ. ಕಾಳಚಾರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 2000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು (ಕೃಷ್ಣ ಶಿಲೆ, ಲೋಹಶಿಲೆ, ಮರ ಶಿಲೆ, ಚಿನ್ನ ಶಿಲೆ, ಕಂಚು ಶಿಲೆ) ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಅಮೇರಿಕಾ, ಲಂಡನ್ ಹೀಗೆ ಅನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಇವರ ಕಲಾ ಕೌಶಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 2003ರಲ್ಲಿ “ಜಕಣಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ” ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಏಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವೈಸುವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಿಲ್ಪಗಳು ವಾಸ್ತುವಿದ್ಯೆ, ಶಿಲ್ಪ, ಲೋಹವಿಗ್ರಹಗಳ ಕೆತ್ತನೆ, ಪತ್ರಚಿತ್ರದಾದಿ ಕುಶಲಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ನಿಪುಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮನ್ನು ‘ಸರಸ್ವತಿ ಗಣದಾಸಿ’ಗಳೆಂದು ಅಥವಾ ‘ಸರಸ್ವತಿ ಗಣ ಮಿತ್ರ’ ರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿರುವುದುಂಟು.¹

ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವರ ಜಾತ್ಯೀಯ ಆಧಾರ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳು ಸಹ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಗಳು ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

1. **ಕಲ್ಪುಟ:** ಇವರು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ‘ಕಲ್ಪುಟ’ ರೆಂದು ಕರೆದಿರುವುದುಂಟು. ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕಲುಕುಟಗ ಕ್ಷೇಮೋಜನ ಮಗ ಎವೋಜ ಕಣ್ಣರಿಸಿದ

ದೇಗುಲಮಂ ಮಾಡಿದ ಕಾಮೋಜ ಶ್ರೀ

ಯ ಕಲ್ಲು ಕಡೆದಾತ ಸಂತೋಜ

ಕಲುಕುಟಗ ನಜ್ಜುಮ ಅಕ್ಕರಮಂ ಕಣ್ಣರಿಸಿದಂ

ಕಲ್ಲುಕಡಿದವ ಕಲುಕುಟಗ ಸಿಂಗೋಜ ಮಗ ಭೀರೋಜ ಮಂಗಳ ಮಹಾ

ಯ ಕಲ್ಲು ಮಾಡಿದಾತ ಕಲ್ಲುಕುಟಗ ಸಿಂಗೋಜ ಮಗ ಭೀರೋಜ

ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಡಿಯುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇವರ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ 'ಕಲ್ಲುಕುಟ' ಅಥವಾ 'ಕಲ್ಲುಕುಟ' ಎಂದು ಬಂದಿರಬಹುದು. ²

2. ಜಿನ್ನಾಣಿ: ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧ ಎಂದರೆ ಜಿನ್ನಾಣಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಜಿನ್ನಾಣಿ ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ವಿಜ್ಞಾನಿ' ಪದದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ³

ಇವರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.

3. ಸೂತ್ರಧಾರಿ: ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಶಿಲ್ಪಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ⁴

ಹೀಗೆ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ವರ್ಗವಣಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಲೆಯಾಗಿದ್ದು ಮನುಷ್ಯ ಅಳಿದು ಶಿಲೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ಶಾಶ್ವತಕಲೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಅರಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ ಶಿಲ್ಪಗಳು ತಮ್ಮ ಕಸರತ್ತನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಕಲೆ ಅರಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಬೀಲಾರು, ಹಳಿಬೀಡು, ಐಹೊಳೆ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ಹಂಪಿ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಬನವಾಸಿ, ಬಾದಾಮಿ ತಲಕಾಡು, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮುಂತಾದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಭಾರತೀಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸೊಗಸಿನ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆದು ಉಳಿದು ಬಂದಿರುವಂತೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನೂ ಭಾರತೀಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೆ ನೀಡಿದೆ. ⁵

ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ನಿರಂತರವಾದ ಪರಿಶ್ರಮದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಶೀಲತೆ, ಕೌಶಲಯುತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ನಾರಾಯಣಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಶಿಲ್ಪಗಳಾದ ಶಿಲ್ಪ ರು. ಕಾಳಚಾರ್ ಮತ್ತು ಮಗನಾದ ಶಿಲ್ಪ ಬಾಬುಚರಣ್ ಎನ್. ಕೆ. ರವರು ಅಪುರೂಪದ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಲೆ ಇವರದಾಗಿದೆ.

ಕಾಳಚಾರಿಯವರಿಗೆ (15.06.1942 ಜನನ) 66 ವರ್ಷ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅನುಭವವಿದ್ದು 1957 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 2000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷ್ಣ ಶಿಲೆ, ಲೋಹಶಿಲೆ, ಮರ ಶಿಲೆ, ಚಿನ್ನ ಶಿಲೆ, ಕಂಚು ಶಿಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲಾಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಶಿಲ್ಪಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಾರಣಾಸಿ, ಮುಂಬೈ, ಪಂಜಾಬ್, ದೆಹಲಿ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಅಮೇರಿಕಾ, ಲಂಡನ್ ಹೀಗೆ ಅನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಇವರ ಕಲಾ ಕೌಶಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇವರ ಸೇವೆಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಮಗ್ರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 2003ರಲ್ಲಿ "ಜಿನ್ನಾಣಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಿಲ್ಪ ಕಾಳಚಾರಿಯವರಿಗೆ ಸಂದ ಇನ್ನಿತರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಿರುದುಗಳು

- 1981ರಲ್ಲಿ ಪೇಜಾವರ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಂದ 'ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾ ಪ್ರವೀಣ' ಬಿರುದು.
- 1995 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 'ರಾಜೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'
- 1997 ರಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

- 2004 ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಫ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚೆಟ್ಟೀಪಾದ್ಯಾಯ ಇವರ ವತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಚತುರ್ವೇದಿ ಇವರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ.
- 2004 ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಇವರಿಂದ 'ಪೂರ್ಣ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'
- 2005ರಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶ್ರೀಗಳಿಂದ 'ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'
- 16.02.2014ರಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶ್ರೀಗಳಿಂದ 'ಶಿಲ್ಪ ರತ್ನ' ಜರುದು.
- ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸಮಾಜದ ಜಗದ್ಗುರು ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಸುಜ್ಞಾನ ಮೂರ್ತಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳಿಂದ 'ಶಿಲ್ಪಕಲಾವಿಶಾರದ' ಜರುದು.

ಹೀಗೆ ನಾಡಿನ ನಾನಾ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸನ್ಮಾನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರು ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳು ಶಿಲ್ಪ ನಿಪುಣ ಶಿಲ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನಾಗೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯ (ತಾಯಿಯ ತಂದೆ) ಮತ್ತು ತಂದೆಯಾದ ರುದ್ರಚಾರ್ ಸಹ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ರಥ ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ಶಿಲ್ಪಿ ನಾಗೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅಮ್ಮನವರ ದೊಡ್ಡ ರಥ (1942) ಸೇರಿದಂತೆ 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ತಾತನ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. 1957ರಲ್ಲಿ ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. 1958ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ರಥೋತ್ಸವದ ದಿನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಂದ ರಥದ ಪ್ರಥಮ ಪೂಜಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್‌ಗೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಗಣಪತಿ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. 1959ರಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪೂಜಾ ದಿನ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬೆಗಾಲು ಕೃಷ್ಣನ್ನು ಪುನಃ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1960, 61 ಮತ್ತು 62ರಲ್ಲಿ ಸತತ ಮೂರು ವರ್ಷ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು.⁶

ಶಿಲ್ಪಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೂರ್ತಿಗಳು ಭಾವ ತುಂಬರಬೇಕು, ಹಸನ್ಮುಖಿಯಿಂದಿರಬೇಕು, ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾ ಕೌಶಲ ಅಗತ್ಯ. ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸದ ಜಾಕೈ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವವನಾಗಿರಬೇಕು, ಶಾಂತತೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮೈದಾಳಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗೃಕನಾಗಿ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಲ್ಲವನ್ನು ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ

ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಕಲ್ಲನ್ನು ಉಳಿಯಿಂದ ಕೆತ್ತುವುದಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರು. ಕಲ್ಲಿನ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತುಂಬಾ ಜಾಕೈಯಿಂದ ಅದರ ಅಧ್ಯಯನದ ಜೊತೆಗೆ ಅನುಭವವೂ ಬೇಕು. ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭದೋಷವಿದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಶಿಲೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗಲೂ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು 'ಸ್ತೀಶಿಲೆ'ಯನ್ನು, ಗಂಡು ದೇವರ ವಿಗ್ರಹಗಳಿಗೆ 'ಪುಂಶಿಲೆ'ಯನ್ನು, ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಲು, ಬಾಗಿಲು, ಕಂಬಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲು 'ನಪುಂಸಶಿಲೆ'ಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಈ ಶಿಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಲ್ಲಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು.⁷

ದೇವರ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವತಾ ಮೂರ್ತಿಗೂ ಧ್ಯಾನ ಶ್ಲೋಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇವತೆಯ ಅಂಗಾಂಗ ವರ್ಣನೆ ತಾಲ ಮಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು

ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಯೇ ಮೂರ್ತಿ ರಚಿಸಬೇಕು. ಉದಾ: ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ತಿಗೆ ದಶ ತಾಲ, ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ಷಟ್‌ತಾಲ, ಗಣಪತಿಗೆ ಪಂಚತಾಲದಲ್ಲೆಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶಿಲ್ಪ ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲ ಪೆಟ್ಟು ಆರಂಭದಿಂದ ಶಿಲೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೋತ್ತರವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿತ್ಯ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಶಿಲ್ಪ ಕಾಳಾಚಾರಿ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರೆ ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಎಂಬಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು.

ಶಿಲ್ಪ ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರಿಂದ ಕಗ್ಗಲ್ಲುಗಳು ಶಿಲಾಕೃತಿಗಳಾದವುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾಣಬಹುದು.

- 5 ಅಡಿಯ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಬೆಂಗಳೂರು.
- 4 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಪಂಚಮುಖ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಮಹಾಗಣಪತಿ.
- 5 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಕಾಳಕಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಹುಳಿಯಾರ್, ತುಮಕೂರು.
- 5 ಅಡಿ ಶ್ರೀಗಾಯತ್ರಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- 18.11.1991 ದೇವಾಂಗ ಪೀಠ, ಹೇಮಕೂಟ, ಹಂಪಿ.
- 3 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಬೆಂಗಳೂರು.
- 8 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಕನಕದಾಸರು ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಸೊಂಡೆಕೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.
- 6 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಅಂಜನಾದೇವಿ ಬಾಲಮಾರುತಿ ಸಹಿತ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ-ಹೊಸದುರ್ಗ.
- 7 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ತರೀಕೆರೆ.
- 5 ಅಡಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಮೀನಾಕ್ಷಿ ದೇವಾಲಯ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- 6 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಲಲಿತಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಗುತ್ತರಗಿ, ಜಿಜಾಪುರ.
- 9 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಸಹಸ್ರಕೂಟ ಜನಜಂಬ 1108 ಜನ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಜನಾಲಯ, ಅರಸೀಕೆರೆ, ಹಾಸನ.
- 3 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಬೆಂಗಳೂರು.
- 3 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಹಿರಿಯೂರು.
- 6 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಕಾಲಭೈರವ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.
- 6 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.
- 5 ಅಡಿ ದೇವಲಮಹರ್ಷಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜ, ಬೊಮ್ಮನಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- 5 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಸೊಕ್ಕೇ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.
- 6 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ದ್ವಾರಪಾಲಕಿಯರು ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವೀ ದೇವಾಲಯ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.
- 6 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಸಾಯಿನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜ ಬೊಮ್ಮನಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

- 5 ಅಡಿ ಅವಧಾತ ಶ್ರೀ ಪರಪ್ಪಜ್ಜನವರು ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜ ಬೊಮ್ಮಸಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- 4 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಮ್ಮದೇವಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.
- 5 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಗ್ರಾಮದೇವತೆ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
- 4 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಸೇವಾಲಾಲ್‌ಸ್ವಾಮಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.
- 7 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಅನಂತಶಯನ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜ ಬೊಮ್ಮಸಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- 5 ಅಡಿ ಅವಧಾತ ಶ್ರೀ ಪರಪ್ಪಜ್ಜನವರು ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ದೇವಾಂಗ ಸಮಾಜ ಯಗಟ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.
- 5 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಜಿನಾಲಯ, ಮುಂಬೈ.
- 5 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಕಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ತ್ಯಾವಣಿ, ಚನ್ನಗಿರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ.
- 2 1/2 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಪಂಚಲೋಹ ಮೂರ್ತಿ- ದಾವಣಗೆರೆ.
- 16 ಅಡಿ 'ಬಾಹುಬಲ'ಯ ಪೈಬರ್ ಮೂರ್ತಿ 2005ರಲ್ಲಿ ಗಣರಾಜೋತ್ಸವದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ದೆಹಲಿ ಪೆರೇಡ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 'ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ' ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಳಾಚಾರಿಯವರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ನೂರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ದೇವತಾ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಉತ್ಸಾಹ ಮೂರ್ತಿಗಳು 'ಜನಪದ ದೇವರುಗಳಾದ' ಸೋಮ, ಭೂತರಾಯ, ಕೆಂಚರಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲವದಿ ವಿಗ್ರಹದ ಎತ್ತರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ (3, 6, 8 ತಿಂಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು) ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಪುತ್ರ ಶಿಲ್ಪ ಬಾಬುಚರಣ್ ಇವರನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ)

ಶಿಲ್ಪ ಬಾಬುಚರಣ್ ಅವರು ಶಿಲೆ, ಲೋಹ ಮತ್ತು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ವತಃ ಶಿಲಾ, ಲೋಹ, ಮೂರ್ತಿಗಳ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ, ಮಠಗಳಿಗೂ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೇದಾರನಾಥನ ಶಿವಲಿಂಗಗಳು ಉತ್ತರಾಖಂಡ. ಶ್ರೀ ಬಸವ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಕಾಂಬ ಮತ್ತು ಮೂಡಬಸಪ್ಪ 3 ಅಡಿ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಗೊಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿ, ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲೂಕು. ಶಿವಲಿಂಗ ಚೋಳಗುಡ್ಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಪಂಚಲೋಹ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿ ದೇವಪುರ ಭೋವಿಹಟ್ಟಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾ. ಶ್ರೀ ಮನಿಯಮ್ಮ ದೇವಿ 5 ಅಡಿ ವಿಗ್ರಹ ಉಗಣೇಕಟೆ ವಡ್ಡರಹಟ್ಟಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾ. ಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮ ಮೂರ್ತಿ ಗಂಜಿಕೆರೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾ. ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಕಾಂಬ ವಿಗ್ರಹ, ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾ. ಶ್ರೀ ಬಸವ ಮೂರ್ತಿ ತಗ್ಗಿನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾ. ಶ್ರೀ ಯಲ್ಲಮ್ಮದೇವಿ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿ ಹೊಸದುರ್ಗ, ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ವಿಗ್ರಹ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. ಶಿವಲಿಂಗ, ಶ್ರೀ ಬಸವ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ. ಶಿವಲಿಂಗ ಕಣ್ಣುಕುಪ್ಪೆ ಗವಿಮಠ ಜಗಳೂರು ತಾ. ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿ ಹಿರೇಕಂದವಾಡಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾ. ಶ್ರೀ ಕುಕ್ಕವಾಡೇಶ್ವರಿ ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕಜಾಜೂರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾ. ಶ್ರೀ ಬಸವ ಮೂರ್ತಿ ಬುರುಡೇಕಟ್ಟೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾ. ಶ್ರೀ ಗವಿರಂಗನಾಥ ಬಸವ ಹೊಸದುರ್ಗ. ಶ್ರೀ ಆಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ ಮೂರ್ತಿ ಓಬವ್ವನಾಗತಿಹಳ್ಳಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿ. ನವಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿ ತಾವರಕೇರೆ, ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾ. ಶ್ರೀ ಬಸವ ಮೂರ್ತಿ,

ಕಣಕಟ್ಟಿ ಭದ್ರಾವತಿ. ಅರಿವಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಮೂರ್ತಿ ಇಡೇಹಳ್ಳಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾ. ಶ್ರೀದ್ವಗಿರಿ ಚೌಡಮ್ಮ ಮೂರ್ತಿ ಚನ್ನಗಿರಿ. ಶ್ರೀ ದ್ಯಾಮವ್ವ ಮೂರ್ತಿ ಗುಂಟನೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. ಮಾತಂಗಮ್ಮ ಮೂರ್ತಿ ಕಣಕಟ್ಟಿ ಭದ್ರಾವತಿ ತಾ. ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಮತ್ತು ನವಗ್ರಹಗಳು ತರೀಕೆರೆ. ಶ್ರೀ ಮಾರಿಕಾಂಬ ಮೂರ್ತಿ ಕಾಳಘಟ್ಟ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ. ಶ್ರೀ ಸೇವಾಲಾಲ್ ಮರಿಯಮ್ಮ, ಸಂಕಯ್ಯನಹಟ್ಟಿ ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾ. ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿರುವರು.^೧

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೈದಾಳದಲ್ಲಿ ಜಕನಾಚಾರಿಯ ಕೊನೆಯ ವಿಗ್ರಹ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ಅಪರೂಪದ ವಿಗ್ರಹ ಸ್ಥಳೀಯರ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಹಲ್ಲೆಗೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಭನ್ನವಾಗಿದ್ದನ್ನು ಶಿಲ್ಪ ಬಾಬುಚರಣ್ ಮತ್ತು 3 ಶಿಲ್ಪಗಳು ಸೇರಿ ಭನ್ನವಾಗಿದ್ದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿದ್ದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪುನಃ ರಚಿಸಿ ಜೋಡಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಾರ್ಹವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

ಇವರ ಸಮಗ್ರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ 2015-16 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. 2020ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಉಪಕರಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಧಾನಗಳು

ಶಿಲ್ಪಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವನ್ನು ಅವರೇ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಲಾರಿ, ಬಸ್ಸು, ಕಾರು ಇತ್ಯಾದಿ ವಾಹನಗಳ ಬ್ಲೀಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಗಲ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಟಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇವುಗಳೇ ಉಕ್ಕಿನ ಉಪಕರಣಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಇವುಗಳು ಶಿಲ್ಪಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಯಾರಿಸಲಾಗುವುದು. ಇವುಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸ್ಟೀಲ್ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು 1 ಎಂ.ಎಂ ನಿಂದ 5 ಎಂ.ಎಂ ವರೆಗೂ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ಅಡಿ ಉದ್ದವಿರುವಂತೆ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶಿಲ್ಪಗಳು ಬಳಸುವ ಮುಖ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಡ್ರೈಫ್ಟರ್ / ಕಂಪಾಸ್: ಇದನ್ನು ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಕೆತ್ತಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ವಿಗ್ರಹ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೂ ಅಳತೆಗೆ ಬಳಸುವರು.

ಮೂಲೆಮಟ್ಟ: ವಿಗ್ರಹ ಸಮಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಯಲು ಬಳಸುವರು.

ಉಳ: ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಬೇಕಾದ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಳಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು (ವಿಧಗಳು-ಚಿಕ್ಕ ನೂಲಿನ ಉಳ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಉಳ, ಪ್ಲಾಟ್ ಉಳ)

ಅರ / ಪೈಲ್: ರಫ್ ಪೈಲ್, ಸಾಫ್ಟ್ ಪೈಲ್, ರೌಂಡ್ ಪೈಲ್, ಆಫ್ ರೌಂಡ್ ಪೈಲ್, ಪ್ಲಾಟ್ ಪೈಲ್

ಎಂಜಿ ಪೇಪರ್: (ಸ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಜಿ, ಕ್ಲಾತ್ ಎಂಜಿ) ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವರು.

ಗೈಂಡಿಂಗ್ ಮಿಷನ್: ದೊಡ್ಡ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಗೈಂಡಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಸುತ್ತಿಗೆ: ಸುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಉಳಯನ್ನು ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿಗ್ರಹ ಕೆತ್ತಲು ಬಳಸುವರು.

ಅಳತೆಯ ಪಟ್ಟಿ: ವಿಗ್ರಹದ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಅಗಲಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ಸಾಧನ.

ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಧಾನಗಳು

ಈ ಮೇಲಿನ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶಿಲ್ಪಯು ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗರ್ಭದೊಳಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇಪ್‌ನಿಂದ ಅಥವಾ ಕಂಪಾಸ್‌ನಿಂದ ಅಳತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಆಯತ ಆಕಾರವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಗ್ರಹದ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಕೀರ್ತಿ ಮುಖ ಬರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ (ಅದನ್ನು ಕಂಪಾಸ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ವೃತ್ತಾಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ). ಮೂಲೆಮಟ್ಟದ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿಗ್ರಹದ ಹಿಂಭಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಖರವಾದ ಅಳತೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ತಳ ಭಾಗವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದು. ನಂತರ ಯಾವ ರೀತಿ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪೇನ್‌ಸಿಲ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ನಂತರದಲ್ಲಿ 'ರೆಡ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಪೌಡರ್'ಗೆ ನೀರು ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ಬ್ರೆಷ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲಾಗುವುದು. ಬೇಡವಾದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಉಳಿಯ ಸಹಾದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುವುದು. ಉಳಿದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಪಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ಲಾಟ್ ಉಳಿಯ ಸಹಾದಿಂದ ಮೂರ್ತಿ ಕೆತ್ತನೆ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು (90% ರಷ್ಟು ಈ ಉಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಲಾಗುವುದು). ನಂತರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು. ನಂತರದಲ್ಲಿ 'ಕ್ಲಾತ್ ಎಂಜಿ' ಬಳಕೆ, ನಂತರ 'ವಾಟರ್ ಎಂಜಿ' ಬಳಕೆ, ನಂತರ 'ವೆಜಿಟೆಬಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಪೌಡರ್' ಅಥವಾ 'ಕೊಬರಿ ಸುಟ್ಟಿದ್ದ ಕಪ್ಪಾದ ಪೌಡರ್' ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಬರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಹಚ್ಚಲಾಗುವುದು. ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಲ್ಲು 'ಕೃಷ್ಣ ಶಿಲೆ'ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಪನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುವುದು.⁹

ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತದ್ದಾಗಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಈ ಅಪರೂಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರೈತರ ವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಗಳ ಕುಟರಗಳಿಗೆ ಹೊರಸಂಚಾರ ಕೈಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವಂತಾಗುವುದು. ಈ ಅಪರೂಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ. ಕೆ.ವಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಧುನಿಕ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, 1994, ಪು. 5
ಸುಧಾ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ, ಡಿಸೆಂಬರ್, 1997, ಪು.14

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮ ಬಿ.ಜಿ., (2017), ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ: ಸನುಷ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಪು.44

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮ ಬಿ.ಜಿ., (2017), ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ: ಸನುಷ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಪು.44

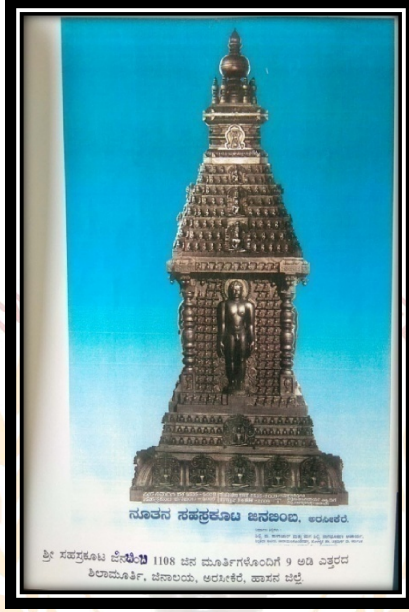
ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮ ಬಿ.ಜಿ., (2017), ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ: ಸನುಷ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಪು.44

ಸಿದ್ಧಲಂಗಮ್ಮ ಬಿ.ಜಿ., (2017), ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕುಶಲಕರ್ಮಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ: ಸನುಷ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಪು.44

ಶಿಲ್ಪ ಬಾಬುಚರಣ್, ನಾರಾಯಣಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶಿಲ್ಪ ರು. ಕಾಳಚಾರ್, ನಾರಾಯಣಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉದಯವಾಣಿ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ, ಫೆಬ್ರವರಿ, 19,2001, ಪು.ಏರಿ

(6 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಲಲಿತಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಗುತ್ತರಗಿ, ಬಜಾಪುರ.)

(ಶಿಲ್ಪಗಳಾದ ಶಿಲ್ಪ ರು. ಕಾಳಚಾರ್ ಮತ್ತು ಮಗ ಶಿಲ್ಪ ಬಾಬುಚರಣ್ ಎನ್. ಕೆ. ಅವರಿಂದ 9 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಸಹಸ್ರಕೂಟ ಜನಬಂಬ 1108 ಜನ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ- ಜನಾಲಯ, ಅರಸೀಕೆರೆ, ಹಾಸನ)

(5 ಅಡಿ ಶ್ರೀಗಾಯತ್ರಿ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಲ್ಪ ಕಾಳಚಾರ್ - 18.11.1991 ಹೇಮಕೂಟ, ಹಂಪಿ.)

(7 ಅಡಿ ಶ್ರೀ ಅನಂತಶಯನ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಲ್ಪ ಕಾಳಚಾರಿ)

ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ

ಧರ್ಮಾವತಿ

ಡಾ.ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿಕನ್ನಡಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾಕೇಂದ್ರ, ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಶಿವಗಂಗೋತ್ರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ-577007

ಮತ್ತು

ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್.ಜಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಡಾ.ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿಕನ್ನಡಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾಕೇಂದ್ರ
ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಗಂಗೋತ್ರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ-577007

ಪೀಠಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲ ಮದ್ರಾಸ್‌ಕರ್ನಾಟಕ, ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವೆನಿಸಿದರೂ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕನ್ನಡದ ಆಡುಮಾತಿಗೆ ಹಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳಿದ್ದು ಒಂದೊಂದುತನ್ನ ಪರಿಧಿಯ ಒಳಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭೂ ಭಾಗಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೊಗಸಿನಿಂದಾಗಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಈ ಸುಭದ್ರವಾದ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಹೈಬಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಜೀದರ್, ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹಾಗೂ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆ ಇರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. “ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೀಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಿದರೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಂಥ ವಿಂಗಡನೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ? ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು? ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಪ್ರಸ್ತುತವಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ನರಹಳ್ಳಿ ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಮಕಾಲೀನ ಚರ್ಚಿತ ಸಂಗತಿಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಗಳು, ಅಲಕ್ಷಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿ ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ಅನನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದು ಚಿಂತನದ್ಯೋತಕ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕತನ್ನದೇ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಏಳುಬೀಳಿನ ಒಳಗೆ ‘ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ಯ ವೈಶಾಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಭೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಕತೆಗಾರರಿಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಥಾ ಸರಕುಗಳಿವೆ. ತನ್ನದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆರಂಭದ ಆಂಧಾಲಜಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕಥಾಪರಂಪರೆಗೆ ಆಧಾರಗಳಾಗಿದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಹನುಮಂತರಾವ್‌ದೇಸಾಯಿ 1936 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ‘ಕಥಾಗೊಂಚಲು’, ‘ಮಧುರಮಿಲನ’ (1944), ಓರೆಗೆಲ್ಲ (1953), ಚಿತ್ರಶೇಖರಕಂಠಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ‘ಕಥಾ ಸೌಗಂಧ’, ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ‘ಬಿಸಿಲ ಹನಿಗಳು’ (1995) ಎಂಬ ಮಾದರಿ ಸಂಕಲನಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. “ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಥೆಗಳ

ಕೇಂದ್ರವೆಂದರೆ ಅದು ಅದಮ್ಯವಾಗಿ ಅನಾಥರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಈ ಭಾಗದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಮಷ್ಟಿಜೀವನ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾ; ನ್ಯಾಯದ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಕಿರಿಯ ಕತೆಗಾರರ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಇದು.” ಎನ್ನುವ ಆಲೋಚನೆ ಈ ಭೂ ಭಾಗದ ಕತೆಗಾರರ ಒಟ್ಟು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಲಬುರಗಿ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಭೂಭಾಗದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಿರಿಯ ಕತೆಗಾರರು ಬಂಡಾಯದ ಆತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಜಿಸಿದರು. ಅವರೆಂದರೆ ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ, ಸೂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ, ಚಿತ್ರಶೇಖರಕಂಠಿ, ರಾಜಶೇಖರ ಹತಗುಂದಿ, ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ, ಸರಿತಾಕುಸುಮಾರರದೇಸಾಯಿ ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರಮುಖರು.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ. ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಕತೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಹೊಸ ಸಂವೇದನಾತ್ಮಕ ರಚನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿವೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತರಸರಂತಹ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರಿದ್ದರೂ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು ಕೂಡ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಕತೆಗಾರರ ಕತೆಗಳು ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ (ಆಂಥಾಲಜಿ) ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಿರಿಯ ಕತೆಗಾರರಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಂತರಸ, ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿ, ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ, ಕಲಗಣನಾಥಗುಡದೂರು, ಹಿರಿಯ ಕತೆಗಾರ್ತಿ ಬಿ.ಟಿ.ಲಲಿತಾ ನಾಯದಲಾದವರು ಪ್ರಮುಖರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಯಚೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕತೆಗಾರರು ಮತ್ತು ಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಯಚೂರಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಕೊಪ್ಪಳವು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ 1997ರ ನಂತರ ಕೊಪ್ಪಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ನಂತರ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದು ಭಾಗವೆ ಆಗಿತ್ತು. ನಂತರ 97ರ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆಯಿತು. ಈ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕನಕಗಿರಿಯ ಜಾತ್ರೆ, ಕೊಪ್ಪಳದ ಗವಿಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಜಾತ್ರೆ ಸಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರಂತಹ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸತ್ವಯುತವಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕತೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಆತ- ಬಂಡಾಯದ ಕತೆಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಂದರೆ, ಕೊರಗಲ್ಲ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹಿರೇಮಠ, ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ಪ್ರಮುಖರು.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 'ಬಿಸಿಲ ಬಳ್ಳಾರಿ' ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಭೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ದೈತ್ಯಕತೆಗಾರ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮರ್ಥಕತೆಗಾರ, ಬಂಡಾಯ-ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಅಪರೂಪದ ಕತೆಗಾರರೆಂದರೆ ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ, ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಬಿಸಿಲ ತಾಪದ ನಡುವೆ ಅಪರೂಪದ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ, ಕೇಶವ ಮಳಗಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ ವಡ್ಡು, ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಣಿನೂರು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೆ ಒಂದು ಭಾಗ. ಆದರೆ ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕ, ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂದಿ ಎನ್ನುವಾಗ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಹೊರತಾಗಿಯೇಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದ ಒಳಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು (ಬೀದರ್, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ಯಾದಗಿರಿರಾಯಚೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೊಪ್ಪಳ) ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಗದಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಚರಿತ್ರೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ನವ್ಯ ಹಾಗೂ ಪರಿವರ್ತಿತ ನವ್ಯಗಳ ಕಾಣಿದೊಡ್ಡದೆಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕ ಡಿ.ಆರ್.ನಾಗರಾಜ್‌ಗುರುತಿಸುವ ಪರಿಶೀಲನೆಯು. ನವ್ಯದಲ್ಲಿನ “ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಶೋಧ” ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಶಯಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸಮಾಜಮುಖಧೋರಣೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿದವರ ಪೈಕಿ (ಪಿ.ಲಂಕೇಶ್, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ) ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿ ಸಹ ಒಬ್ಬರು. ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವರಂತೆ ನೀರಮಾನ್ವಿ ಕೆಲವೆ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕನ್ನಡದ ಅಪರೂಪದ ಕತೆಗಾರ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ. ‘ಹಂಗಿನರಮನೆಯ ಹೊರಗೆ’ ಕತೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಅನನ್ಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು ಬದುಕಿನ ದಾಖಲೆಯೆಂಬಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂತಿದೆ. “ಜೀವನದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ-ಅನಿಸಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸುವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೊಣೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವವ ನಾನು” ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕತೆಗಾರನಿಗಿರುವ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಕತೆಗಾರರಿಗಿದ್ದಾರಿದೀವು. ನೀರಮಾನ್ವಿಯವರ ಒಟ್ಟು ಕತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ ಹನ್ನೆರಡೆಯಾದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಸತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ‘ಕಾಲಾತೀತ ಸತ್ವ’ವನ್ನು ‘ವೃತ್ತ’ ‘ದುರಸ್ತಿ’ ‘ನೆಲೆ’ ಗಳೆಂಬ ಕತೆಗಳು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯದ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆಯ ಪಡಿನೆಳಲಂತಿವೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಹಾದಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ‘ವೃತ್ತತಾರ್ಕಿಕ’ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಶಂಕರಪ್ಪಗೌಡಗೌಡತಿಯಿಂದ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಸಮಾನ ಹಾಗೂ ಮನೆತನದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿಯೆ ಬದುಕಿನ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವೆಂಬುದನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುವ ಪರಿ ಬದುಕಿನ ‘ವೃತ್ತ’ವೇ ಆಗಿದೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಿಜಾಮನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಹಾಗೂ ರಜಾಕಾರರ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದೊಡ್ಡಿದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೇನು ಎಂಬುದೆಲ್ಲ ಬದಲಾದ ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವೃತ್ತ ಸಫಲವಾದಂತಿದೆ. ಈ ಜನ ಏಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆಕೊಡಬೇಕು? ನಾನೇನು ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರದ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಇವರ ಮೇಲೆ? ಹಿಂದೆ ನಿಜಾಮನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು, ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವ ರಜಾಕಾರರಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಸಲಾಮು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನನಗೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಮರ್ಯಾದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ಸಲಾಮು ಹಾಕಲು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕು, ಅಷ್ಟೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಳ್ಳೆಯವನಿರಲಿ, ಕೆಟ್ಟವನಿರಲಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರ ರಾಜ್ಯವಿತ್ತೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಲೂಗೆ ದೊಡ್ಡವನೆನಿಸಿಕೊಂಡ ನನಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಮನೆತನದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುವ ತೆರೆಮರೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪದರ ಪದರಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದಂತಿದೆ. ತನ್ನ ಮಗನಾದ ರಾಮಲಿಂಗತಂದೊಡ್ಡಿದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಆತನ ಸಾವಿನ ಶೋಧದ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ತನ್ನ ನಾಯಿಯ ಸಾವಿನಿಂದ

ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಶಂಕರಪ್ಪಗೌಡ ಸಾವಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ನಿಜವಾದ ವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಮಗನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣ ಹುಡುಕುತ್ತಲಿರತನ್ನಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾದಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಂಕರಪ್ಪಗೌಡನ ಸಾವಿಗೆ ಮಗನೇ ಕಾರಣವಾದಂತಿದೆ. ರಾಯಚೂರಿನ ಮಾನ್ವಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿದ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನೆಯ ಹೋರಾಟ ಹೇಗಿತ್ತೆಂಬುದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಚಿತ್ರವಿದೆ. ಅಂದರೆ ರಜಾಕಾರನಾಗಿ ಹುಸೇನಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ ಪರ್ವಾಳದಿಂದ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲುಗೌಡನ ಆಶ್ರಯ ಬೇಡಿ ಬಂದಾಗಗೌಡ ಪಾರ್ವತಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಗತಿಗೌಡನಲ್ಲಿ ಭೂತದ ನೆನಪುಗಳಾಗಿವೆ. “ಈಗಲೇ ಅರಜಿವ ಆಗ್ಯತಿ ಅವರು ಪಾಪ ” ನೀ ಈ ಕಡೆ ಬಾ ಮಾಬಮ್ಮ ಹಜೀಬನ್ನ ಕರಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡಿ ಇಲ್ಲೇ ಅಂಕಣದಾಗ-ಮಲಕ್ಕೊಳ್ಳಿ- ಅಂದರೆ-ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರೂರಿಯಾದ ಹುಸೇನಂತವರಿಗೆ ಮಾನವೀಯತೆ ನೀಡಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಘಟಿಸಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿದರ್ಶನ ‘ವೃತ್ತ’ದಲ್ಲಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದಲೆಗಂಡು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಚಿತ್ರಣ ‘ದುರಸ್ತಿ’ಯಲ್ಲಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಪರಿಮಿತತ್ಯಾಗಪೂರ್ಣ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ನೆಲಸಮವಾಗುವ ದುರಂತಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಚಿತ್ರರಿಕ್ಷಾವಾಲಾತಿಮ್ಮನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ದುರಸ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸೈಕಲ್ ಪ್ರಿವಿಲ್ಯುಕ್ಸ್ ಮೇಣ ಸರಿಪಡಿಸಿದಾಗಲೂ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಗಮನಹರಿಸಿ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡುವಂತದ್ದುತಿಮ್ಮನ ಬದುಕಿನ ನೈಜವಾದ ‘ದುರಸ್ತಿ’ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಫಲದಾಯಕವಾದಂತಿದೆ. “ಇಡೀ ಕಥಾನಕದ ಚಲನೆಯಿರುವುದು ಅವನ ಮುಗ್ಧತೆ ಹಾಗೂ (ಮಿಗಿಲಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಆದರ್ಶವಾದಿ, ರೋಮಾಂಚಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಜೀವನದ ವಾಸ್ತವಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿದೆ”... ಗೌಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವಳ ಮಗನಾದತಿಮ್ಮನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವಳ ಮಗಳಾದ ಯಮುನಮ್ಮ ಮೈಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಿನ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಗೌಡನ ಮಗನಾದತಿಮ್ಮನ ಗೌಡನ ತನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಬದುಕಿನ ಅಧಃಪತನವಾಗುವಿಕೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ತಿಮ್ಮನಲ್ಲಿನ ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲಿನ ಹೃದಯದಾರಿದ್ರದಲ್ಲಿನ ವೈದೃಶ್ಯತೆ ಹೇಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪದರವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುವಲ್ಲಿ ಕತೆ ಸಾರ್ಥಕತೆ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ತಾನು ನಂಬದಂತಹ ಜನರನ್ನು (ತಂಗಿ ನಾಗಮ್ಮ, ಪ್ರಿಯತಮೆ ಗಂಗಿ, ಅಯ್ಯಗೌಡ) ಶೋಷಣೆಯ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಗಂಗಿಗೆ ಬಾಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ತವಕಗಳು ಬದುಕಿನ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯಿಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆನಿಸಿದ ಕುಟುಂಬ, ಮದುವೆಗಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧದೊಳಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಮರೆತಾಗತನ್ನ ತನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದಾರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ‘ನೆಲೆ’ಯಲ್ಲಿದೆ. ರಂಗಮ್ಮ ಎಲೆಮಾರಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವವಳು. ಮಾರಮ್ಮನ ಜೊತೆ ರಂಗಮ್ಮ ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಭೀಕರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಪರಿಕುಶಲೋಪರಿ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹೆತ್ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಂದೆಯ ತಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅನಾಥಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾಬವ್ವ ಬೆಳೆಸಿ ದೊಡ್ಡವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಮಾಬವ್ವ’ನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾಬವ್ವನ ಗಂಡನಾದ ಹುಸೇನಿ ರಜಾಕಾರರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿದ್ದು, ಈತ ಊರುಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆದು

ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋದಾಗ ಹುಸೇನಿ ರಜಾಕಾರರಿಂದ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು ರಜಾಕಾರರ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಲೂಟಿಯಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ರಾಯಚೂರಿನ ಆಸುಪಾಸಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನೆಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಬವ್ವನ ಮನೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮಾಬವ್ವನ ಊರಗೌಡನ ಪಾಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಮಾಬವ್ವನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಳ ಬದುಕಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಬೇಕಿದ್ದ ತಂದೆಯಾದ ಮಾನಿಶಯ್ಯ ಬಸವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹುಕಾರನಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾಗಿ ನೋಡಿ ಮಾರುವ ಹಕ್ಕು ತನಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಕೈಹಿಡಿದ ಗಂಡನೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ ಸೀನಪ್ಪನೆಂಬವನಿಗೆ ಮಾರಿದಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಘಟನೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ವಾಸ್ತವತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಗ್ಗಿಹೋಗಿರುವ ಕಥಾವಿವರಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃಗೌಡನೆ ನಿಂತು ಸಾಯಬಣ್ಣನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಂತರಗಂಡನಾದ ಸಾಯಬಣ್ಣನೆರಂಗಮ್ಮನನ್ನು ಮಾರಿ ಬದುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಪರಿಣಾಮಾನವೀಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯರಂಗಮ್ಮ ಸಮಾಜ (ಸೀನಪ್ಪ) ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ (ಗಂಡ, ತಂದೆ)ಗಳ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಿಕ್ಕರೂ ಗಟ್ಟಿಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಿದ್ದು ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಪರಿ ನಿಜವಾದ ಬಂಡಾಯದ ಮನೋಭಾವದಂತಿದೆ. “ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೌಢಕಾಲದ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರದವರೆಗಿನ ಆಕೆಯ ಬವಣಿ ಮತ್ತು ಸೇನಾಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಸತ್ವದ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸತ್ವದಿಂದ ಒಡಮೂಡುವ ರಂಗಮ್ಮನ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಜೀವಂತವಾಗುತ್ತವೆ. ಎಂಬ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹಿರೇಮಠರ ನಿಲುವು ಸರಿಯೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಯಂಕಯ್ಯನನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಶೋಷಣೆ ಎನಿಸಿದರೂ, ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ರಂಗಮ್ಮ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಗಟ್ಟಿವಾಣಿಗಿತ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿಯವರ ಮೇಲಿನ ಕತೆಗಳು ಸಮಾಜಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಕೇಂದ್ರಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಮಾದರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ, ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜೀವನಾನುಭವಗಳನ್ನು ವೈಚಾರಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಲಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಜೀವನಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಗಾಗಲ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಬರವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಊರ ದೇವತೆಗಳ ಹಬ್ಬ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಡಗರದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಊರದೇವತೆಯ ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಗುಡಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು, ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಇಡೀ ಊರು ಒಂದಾಗಿ ಸಡಗರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಹರಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ನುಗಡೋಣಿಯವರ 'ಮಣ್ಣು ಸೇರಿತು ಬೀಜ' 'ಊರಮ್ಮ' 'ದೈವಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಶರಣೆಂಬಿವು' ರಾಜಶೇಖರ ಹತಗುಂದಿಯವರ 'ಕಾಳ ಬೆಳುಂದಿಗಳ ಸಿರಿ' 'ಮಾರಿಕೊಂಡವರು' ಚಂದ್ರಕಾಂತ ವಡ್ಡೂರ 'ನಾರಿಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ' ಮುಂತಾದ ಕತೆಗಳೆ ನಿದರ್ಶಿತ.

ಹೀಗೆ ಈ ನೆಲ್ಲದಲಿನ ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಕತೆಗಳು ಜೀವನಕ್ರಮದ ಪ್ರತಿಫಲನಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕನ್ನೆತ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದು ಹೆಗ್ಗಣಿಕೆಯಂತಿದೆ. “ಇಲ್ಲಿಯ ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಒಳ ಹೊರನೋಟಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆರನಾದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಇಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶೋಷಣೆಗೆ

ಶೋಷಕರಕ್ರಿಯೆ-ಅಮಾನವೀಯತೆ, ಮೌಢ್ಯತೆ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಂತಹ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.” ಕಲ್ಯಾಣಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಳೀಯ ಮೌಢ್ಯತೆ, ಮುಗ್ಧತೆ, ಅಜ್ಞಾನ ಅನಕ್ಷರತೆಗಳು ಶೋಷಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕ ಅಂಶಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರತಿಫಲನವಾದಂತಿದೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಳ್ಳಾರಿ ನೆಲದಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ಅನನ್ಯತೆಯಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನೆಲದೊಡಲಿನಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನೆಲದಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ದೇಶಿ ಆಡುನುಡಿ ಮತ್ತುಉಪಭಾಷೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿರುವುದನ್ನಿಲ್ಲನಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿತೆಂಬುದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮಾದರಿಯಂತಿದೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಜೀವನಕ್ರಮವನ್ನುಗ್ರಹಿಸುವ ರೀತಿ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ (ನವೋದಯ, ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ) ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆಯಾದರೂಕತೆಗಾರನ ಒಳಗಿನ ಅಂತರಕರಣ ಮತ್ತುಜೀವನಪ್ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳೀಯತೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕಲ್ಯಾಣಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಕತೆಗಾರರಕಥಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೊಗಡು ಸುಪ್ತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಜೀವಾಳದಂತಿದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

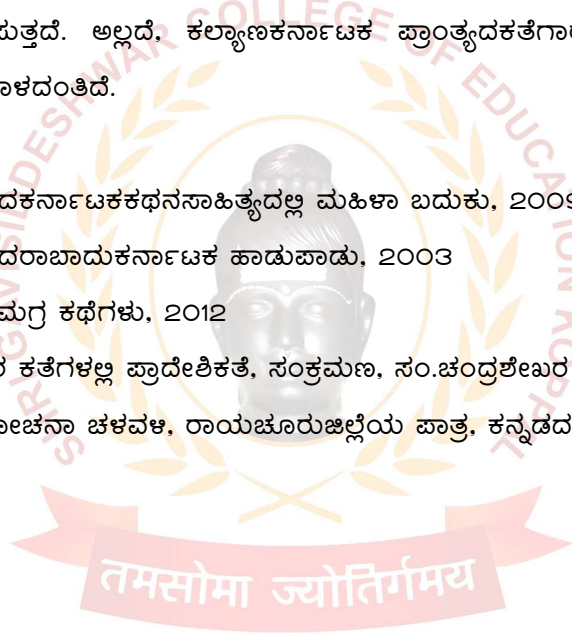
ಬದರಿಚಂದ್ರಕಲಾ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕಕಥನಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಬದುಕು, 2009

ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಡುಪಾಡು, 2003

ರಾಜಶೇಖರ ನೀರಮಾನ್ವಿ, ಸಮಗ್ರ ಕಥೆಗಳು, 2012

ಎಸ್.ಜಿ. ವೈದ್ಯ, ಶಾಂತರಸರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ, ಸಂಕ್ರಮಣ, ಸಂ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ, 1998

ಕಣಜ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳವಳಿ, ರಾಯಚೂರುಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಾತ್ರ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಜಗತ್ತು, 15-04-2014

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ

UMESH MANGOND

Shi Khasgateshwar College of Education Talikoti

umeshmangond@gmail.com

ಹೀರಿಕೆ :

‘ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಕಲಿತರೆ ಶಾಲೆಯೊಂದು ತೆರೆದಂತೆ’, ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಜನರನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ಮಹಿಳೆ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಈಡೀ ಕುಟುಂಬ, ಹಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಯತ್ರ ನಾರ್ಯಂತು ಪೂಜ್ಯಂತೆ, ತತ್ರ ರಮಂತೆ ದೇವತಾ’ ಎನ್ನುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮದಾಗಿದ್ದರೂ, ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯ ಪೌರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರ ಅನೇಕ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಣದೆ ಅಸಮರ್ಥತೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಗ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಅಂಗ ಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿವಾರಿಸಲು ಕರೆ ನೀಡಿತ್ತು.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಸಬಲೀಕರಣ ಪದ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಎಂಪಾನ್ವೆಮೆಂಟ್ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಪದವಾಗಿದೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಅಧಿಕಾರ ಒದಗಿಸು, ಶಕ್ತಿ ತಂದುಕೊಡು, ಹಕ್ಕು ನೀಡು, ಬಲಗೊಳಿಸು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದಶಃ ಅರ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು.

“ಮಹಿಳೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ ಇತರರ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಜೀವನವನ್ನು ತಾನೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು”

“ಮಹಿಳೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ” ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ

“ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ”

“ದಮನ, ಅನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಅಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾಸನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ”

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಇತಿಹಾಸ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಇತಿಹಾಸವು ನಿರಂತರವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಚಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು, ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೇಳಿದರು.ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಎತ್ತಿದರು.ಮಹಿಳೆಯರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಮತದಾರರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇದ್ದವು.

ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗದಿದ್ದರೆ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರು ಬಯಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಅಥವಾ ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗುವ ದಿನಗಳು ಹೋಗಿವೆ. 20 ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು.ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಯಿತು.ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ, ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.ಸಮಾಜದ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 21 ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ನಂತರ, ತಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾದ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಪರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.ಇಂದು ಅನೇಕ ಮಹಿಳಾ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಬಸ್ ಚಾಲಕರು, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಪಂಪ್ ಅಟೆಂಡರ್‌ಗಳು, ರೈತರು ಇತ್ಯಾದಿ.ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಗತ್ಯತೆ

ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು

ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷರತೆ :ಜಗತ್ತಿನ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದೆ 2001 ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪುರುಷ ಶೇ75 ಸಾಕ್ಷರರಿದ್ದರೆ ಮಹಿಳೆ ಶೇ54.16 ಸಾಕ್ಷರರಿದ್ದಾರೆ.ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಈ ಅನಕ್ಷರತೆಯು

ಮಹಿಳೆಯರ ದೊಡ್ಡ ದೌರ್ಬಲ್ಯವಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಅನಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದತ್ತ ತರಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ:ಮಹಿಳೆಯರ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯೂ ಒಂದು.ಮಹಿಳೆಯರು ಕಡಿಮೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವದರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ : ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಾಗಿದ್ದು ಭಾರತದ ತಲಾ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಕುಟುಂಬಗಳ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ.ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಬಾರದೆಂಬ ಕಾನೂನುಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಮಹಿಳಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ : ಮಹಿಳೆ ದುರ್ಬಲ ಅಂಗದವಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಬಲಪಶುಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದು :ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸದೃಢರನ್ನಾಗಿಸಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಪ್ರಾಪ್ತರನ್ನಾಗಿಸಲು:ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಮಹಿಳೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಪ್ರಾಪ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿ ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಘನತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು:ಮಹಿಳೆಯು ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಆಗಲು ಅವಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಘನತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು : ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಪೌರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.ಈ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿ ಪಥಕ್ಕೆ ತರಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು : ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಂತರ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು

ಜಾಗತಿಕ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ನಡುವಳಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದೆ.ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು 2001 ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ವರ್ಷವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು : ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ ಪಾಲಕರ ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಮನೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದುಡಿಯಲು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.ಈಗಾಗಲೇ ಸರಕಾರವು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ಸರ್ವಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾಲಕಿಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಪಾಲಕರ ಮನಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನ 14, 15, 16, 39, ಹಾಗೂ 42ರ ವಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ ಪದವಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬೈಸಿಕಲ್ ವಿತರಣೆ ಬಾಲಕಿಯರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಉದಾರಣೆಗೆ: ಕಸ್ತೂರಿಬಾ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಿತ್ತೂರಾಣಿ ಮಹಿಳಾ ಸೈನಿಕ ಶಾಲೆ, ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಶಿಷ್ಟವೇತನ ನೀಡುವುದು.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು: ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ33 ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಧಾನಸಭೆ ಲೋಕಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

ಆದಾಯ ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳು:ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಅವಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಿ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.ಮಹಿಳಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉಚಿತ ತರಬೇತಿ.ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ.ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಉಳಿತಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಮಿಷನ್ ಲಭ್ಯ.

ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು : ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.ಸಾಕ್ಷರತೆಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುವುದು.

ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳು : ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅರೆಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸರಕಾರ ವಿಶೇಷ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಿ ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ50 ರವರೆಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಣೆ : ಮಹಿಳೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು, ಕಲಾ ರಸಿಕಳು, ಕಲಾರಾಧಕಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು ಆಗಿರುವಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುವುದು ಅವಳ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಹಿಳೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು, ಯುವತಿ ಸಂಘಗಳು, ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಘಟಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಚತುರತೆ, ಧೈರ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮನೋಬಲ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅವಳು ಸಶಕ್ತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ : ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಧಾರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ ಅವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ಎಂಬ ನೀತಿ.ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ. ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ. ವಿಚ್ಛೇದನ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾಯ್ದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕ್ರಮಗಳು:

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಮಹಿಳೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾಳೆ.ಅದಾಗ್ಯೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾನತೆ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಮರೀಚಿಕೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸೆ, ತಾರತಮ್ಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಭಿಯಾನ, ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿ.ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಸಚಿವಾಲಯ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ, ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಕಾಶದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಸುಕನ್ಯಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ :ಸುಕನ್ಯಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ಬೇಟೆ ಬಚಾವೋ ಬೇಟೆ ಪಡಾವೋ ಅಭಿಯಾನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಠೇವಣಿ ಇಡುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಜನಿಸಿದ ನಂತರ 10 ವರ್ಷದ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಅಥವಾ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ತೆರೆಯಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಹಣ ಡೆಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಬಹುದು.ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಶೇ.8.6ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ.ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಆದಾಯವು ತೆರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ 10 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಬಳಿಕ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಖರ್ಚಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಖಾತೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ 21 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಖಾತೆ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.ಖಾತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾರಿ ಶಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ :1999ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ, ದುಡಿಯುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನೀಡುವ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಗೌರವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ 8 ರಂದು ಅರ್ಹ ಸಾಧಕಿಯರಿಗೆ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ರೂ.1,00,000 ನಗದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಉಜ್ವಲಾ ಯೋಜನೆ :ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೊಗೆಯುಕ್ತ ಅಡುಗೆಮನೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ನೀಡಿ, ಶುದ್ಧ ಇಂಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮಹತ್ತರ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 2016ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಇಂಧನಗಳನ್ನು ಅಡುಗೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು.ಅಡುಗೆಗೆ ಬಳಸುವ ಅಶುದ್ಧ ಇಂಧನಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾವುನೋವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ :ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸಮುದಾಯದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರರಂತಹ ಸಮುದಾಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಯೋಜನೆ :ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 24 ಗಂಟೆಗಳ ತುರ್ತು ಸಹಾಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೌರ್ಜನ್ಯ

ಅಥವಾ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೂರು ನೀಡಬಹುದು.(1091 ಮಹಿಳಾ & ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯವಾಣಿ. 181 ಮಹಿಳಾ ಸಾಂತ್ವನ ಸಹಾಯವಾಣಿ)

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈದಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವಿತ್ತು.ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣದತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಲೇಇಲ್ಲ. 'ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ' ಎಂಬ ಪದವು ವೇದಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಿಳಿದಿತ್ತು.ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಎಂದರೆ – ಸಮಾನ ಪಾಲುದಾರ.ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಗೌರವ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿತ್ತು.ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಕ್ರಮೇಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು.ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇದ್ದಾರೆ.ದೇಶವು ತನ್ನ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕಂಡಿತು, ದೇಶವು ಸೈನಾ ನೆಹ್ರೂಲ್ ಅಥವಾ ಪಿ.ಟಿ ಉಷಾ ಅವರಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ದೇಶವು ಎ. ಚಟರ್ಜಿ ಅಥವಾ ಬಿ. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಹಿಳಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವುದೇ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯುಧ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.ಆದಾಗ್ಯೂ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಿತೃಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ.ಈ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಲು, ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಸಶಕ್ತ ಮಹಿಳೆಯರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈದಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವಿತ್ತು.ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿತು.ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಕ್ರಮೇಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು.ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.ಅವರು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು ಆದಾಗ್ಯೂ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕು.ಎಲ್ಲಾ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ, ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವೇತನದ ಅಂತರವಿದೆ.ಮಹಿಳೆಯರು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಗಳಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು: ಪ್ರಜಾವಾಣಿ. ಉದಯವಾಣಿ. ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ.

ಅಂಗತ್ವ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ:ಪ್ರೊ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ರಾವ. ವಿಸ್ಮಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ಅಂಗತ್ವ, ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ: ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಎಂ ಎಚ್.ಜ್ಞಾನಧಾರೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ.

ಅಂಗತ್ವ, ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ:ಡಾ. ಹುಸೇನಮಿಯ್ಯ ಡಿ. ಎಚ್. ಸಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಜಮಖಂಡಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ: ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ. ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಅಂತರ್ಜಾಲದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ.

ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರ ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಕುಮಾರಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ದಾವಣಗೆರೆ.

ಅಮೂರ್ತ :

ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಘಲಾಯಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕಿ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ನಾಡೋಜ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರು ತಮಗಿದ್ದ ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುವ ಬಡತನ, ಅಸಹಕಾರ ಪರಿಸರ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಮನೋಭಾವಗಳಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಎಡೆಬಿಡದ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಡ್., ಎಂ.ಎ. ಪದವಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಬಹುಕಾಲ ಅಧ್ಯಾಪನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕಿ ವೃತ್ತಿ, ಬರಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ನಡೆಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾದರು. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರು 1968 ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ. 'ತಾವರೆಯ ಹೂವು' ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು 'ಬದುಕು' ಕಾದಂಬರಿಯವರೆಗೆ 27 ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ 'ಬದುಕು' ಕಾದಂಬರಿಗೆ 2004 ರ ವರ್ಷದ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇವರ 'ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು' ಎನ್ನುವ ಕಾದಂಬರಿಯು 'ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೂಗು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಗೀತಾರವರು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಸು, ಅಂದಚೆಂದ, ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿಗಳ ಗಟ್ಟಿತನ ಪರಿಚಯಿಸುವದು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವೆಂದು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶ :

- 1) ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.
- 2) ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಸು, ಅಂದಚೆಂದವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.

ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ :

ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುದ್ದ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥೆ, ಅಮಾಯಕ, ಕೆಳ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಗಳು ಹೇಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶೋಷಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಬದುಕನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನರಕಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮನ ಕಲಕುವ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಕರುಣಾಜನಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಹಜ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಓದುಗರ ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಲೇಖಕಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ನೋವು, ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಮನೋಧರ್ಮ, ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಟ್ಟುವಂತಹ ಕಾದಂಬರಿ ಇದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಭಾಷೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಬಹಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಕಾದಂಬರಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ

ಹಲವಾರು ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ, ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಓದುಗರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಟ್ಟದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು, ಗಾದೆಗಳು, ಒಗಟುಗಳು, ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ, ಜೋಡುನುಡಿ, ಮರಾರಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಶಬ್ದಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿವೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆಡುನುಡಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

"ಎಲಾ ಇವನವನಾ ಒಯ್ಯು, ಈಟ ಜಲ್ದಿ ಕತ್ತಲಾಯ್ತಲ್ಲೋ ಮೈಲಾರಿ. ಭಡಾ ಭಡಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕು. ಜಲ್ದಿ ಹಳ್ಳಿ ನೇರಾಮಿ".

"ಹಳ್ಳ್ಯಾಗ ಹರೇದ ಮಗಳಿಗೆ ಬಕ್ಕಳ ದಿನ ಮನ್ಯಾಗಿಟ್ಟೊಂಡು ಕೂಡ್ರಾದು ಅಂದ್ರ ಹದ್ದಗೊಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಂದ ಕೋಳ ಮರೀಗಿ ಕಾಯ್ದಾಂಗ".

"ಗಂಟಲಂಬಾದು ಒಣಗಿ ನಾಲಗಿ ನೇದಲಕತ್ತಾದೋ ಕಾಸಿ, ಬಂದ ಬಗಸಿ ನೀರ ಕುಡ್ಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ."

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಗುಲಬರ್ಗಾದ ಹಳ್ಳಿ ಜನರ ಆಡುನುಡಿಯನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕಾದಂಬರಿಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾದ ಕ್ರಿಯಾರೂಪ, ಅವ್ಯಯರೂಪ, ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ, ನಾಮವಿಶೇಷಣಗಳ ಪದವನ್ನೋ ವಾಕ್ಯಭಾಗವನ್ನೋ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳ, ತ್ವರೆ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಆತಂಕ, ತಿರಸ್ಕಾರ, ಅತಿಶಯ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದುವೇ ದ್ವಿರುಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಗೀತಾನಾಗಭೂಷಣರವರು ಕಾದಂಬರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶೇಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

"ಭಡಾ ಭಡಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕು".

"ಇದೇ ಚಿಂತಾಗೇ ಸುಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಸುಣ್ಣ ಆಗಿತ್ತು".

"ಕುಲಕರ್ಣಿಯ ಬಾಳೆಯ ತೋಟ ಹೊಕ್ಕವನು ನಾಲ್ಕೆಂಟು ಬಾಳೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಕಿತ್ತಿ ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟ".

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಭಡಾ ಭಡಾ, ಸುಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು, ಕಿತ್ತಿ ಕಿತ್ತಿ ಎಂಬ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

"ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೆಯೇ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ ಮಿಶ್ರದನಿಯ ಗುಸುಗುಸು ಮಾತು ಪಿಸಿಪಿಸಿ ನಗುಗಳು ತೂರಿಬಂದವು".

"ಬಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಯಾಂಟು ಷರ್ಟನ ಕೆಲವರು ಮುಸಿ ಮುಸಿ ನಕ್ಕರು".

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಸುಗುಸು, ಪಿಸಿಪಿಸಿ, ಮತ್ತು ಮುಸಿ ಮುಸಿ ಶಬ್ದಗಳು ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಸೂಚಕ ಶಬ್ದಗಳಾಗಿವೆ. ವಿಶೇಷ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಯ ಮೆರಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಜೋಡುನುಡಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಇವು ಜೋಡಿಯಾಗಿಯೇ ಬಳಕೆಯಾಗಿ ಮಾತಿಗೆ ಮೆರಗನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡುನುಡಿಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಬಹುದು.

"ಎಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ ಅಕ್ಕಪಿಕ್ಕ".

"ಲಗಸಿಮಿ ಗುಡಿ ಅಂತರ ಆಜೂ ಬಾಜೂ ಟೊಂಕ ಮಟ್ಟ ಗೋಡೆ ಏರಿಸಿ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೊದಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸಣ್ಣ ಗುಡಿ".

"ಬದಿಯಲ್ಲಿಯ ಲಜ್ಜೆಯ ಕುರಿಮರಿ ಕಲ್ಲುಗಳ ಸಂದಿಗೊಂದಿಲುಗಳಲ್ಲಿಯ ಹೆಸರಿಗೆ ನಾಲಗೆಯಾಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು".

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಪಿಕ್ಕ, ಆಜೂಬಾಜೂ, ಕುರಿಮರಿ ಈ ರೀತಿಯ ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸೊಗಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡು ಕಂಡು ಬರುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಸುಗೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅವರ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಾಗಿ, ಶಬ್ದದ ಒಂದು ಭಾಗ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮೊದಲ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿದ್ದು, ಎರಡನೆಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುವೇ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಶಬ್ದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಜನರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಇಂತಹ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಜನರ ಸಹಜ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಭಾಷೆಯ ಮೆರಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

"ಪಿರೀತಿ ಗಿರೀತಿ ಅಂತ ಏನೇನೋ ಅನಕೊಂಡು ಮನಕೋತೀವಿ".

ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಿರೀತಿ ಗಿರೀತಿ ಶಬ್ದವು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶಬ್ದವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಮಿಶ್ರಿತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾದಂಬರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಹಲವಾರು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮರಾಠಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಯಿ, ಖರೇ, ರೊಕ್ಕ, ಪೋರ, ಧೋತ್ರ, ಪಟಕಾ, ರುಮಾಲು ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವು ಮರಾಠಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಉರ್ದು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ದವಾಖಾನಾ, ನಾಜೂಕ, ಜಲ್ಲಿ, ಆವಾಜ ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವಾರು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಓದುಗ, ವಿಮರ್ಶಕ ವಲಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕಂಡ ಅಪರೂಪದ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆಡುಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿದವರಲ್ಲಿ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರನ್ನು ಜಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೇ ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರವರು ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಅರಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಗೊಬ್ಬರಗುಂಪಿ ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಣಿ ವೀರಪ್ಪ, 2009.

ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು ಡಾ.ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಗದಗ.

ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ, ಡಾ. ಪ್ರಮೀಳಾ ಮಾಧವ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.

168

ಮತ್ತು ಅನ್ವಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.ಕಲೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಕಲಾ ಸಮ್ಮಿಶಿತವು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳ ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿ, ದೃಶ್ಯೀಕರಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯು ಗಮನಿಸುವುದು, ಯೋಚಿಸುವುದು, ತರ್ಕಿಸುವುದು, ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಮನೋಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ವಲಯಗಳು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಲಾ ಸಮ್ಮಿಶಿತ ಕಲಿಕೆಯು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ-ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಸಂವಹನ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ನಾಯಕತ್ವ ಮುಂತಾದ 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ❖ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮನೋಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೂಡಿಸುವುದು.
- ❖ ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ❖ ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು.
- ❖ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ❖ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆ, ತಾರ್ಕಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು
- ❖ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸೌಂದರ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ❖ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮ್ಮಿಶಿಸಿ ಸಂತೋಷದಾಯಕ ಕಲಿಕಾ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

ವಿಧಗಳು :

❖ ಸಾಹಿತ್ಯ :

ಮೌಖಿಕ ಅಥವಾ ಲಿಖಿತ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಕರಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕ, ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಭಾವಗೀತೆ, ಕವನ, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

❖ ಸಂಗೀತ :

ದೃಷ್ಟಿ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಧ್ವನಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗಾಯನ, ವಾದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.

❖ ನೃತ್ಯ :

ಶ್ರವಣ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು.

❖ ಚಿತ್ರಕಲೆ :

ಬಣ್ಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು. ಆಕರ್ಷಕ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಭಾವಚಿತ್ರ, ಭೂ ದೃಶ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ವಿಷಯವನ್ನು ಮೂರ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

❖ **ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ :**

ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಉದ್ಯಾನವನ, ಕಟ್ಟಡ, ಸ್ಮಾರಕ ಮುಂತಾದವುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ದೈಹಿಕ, ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

❖ **ಶಿಲ್ಪಕಲೆ :**

ಇದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಮರಳು, ಹಣ್ಣು, ಬೀಜ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಾಗಿದೆ.

❖ **ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ :**

ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ, ಕುಂಬಾರಿಕೆ, ಆಭರಣ ತಯಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

❖ **ರಂಗಭೂಮಿ :**

ವಿಷಯವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆಯು ಅಸ್ಮರಣೀಯವಾಗುವುದು.

ಮಹತ್ವ:

- ❖ ಕಲೆ ಸಮ್ಮಿಶಿತ ಕಲಿಕೆಯು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ❖ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತಾರ್ಕಿಕ ಚಿಂತನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಅಪಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ❖ ಕಲೆ ಸಮ್ಮಿಶಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ನಾಯಕತ್ವ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ❖ ಇದು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಕಲಾ ಸಮ್ಮಿಶಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ❖ ಮಕ್ಕಳು ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನೃತ್ಯ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಗೀತ ಮುಂತಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ❖ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಕಲಾ ಸಮ್ಮಿಶಿತ ಕಲಿಕೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ :

ಕಲಾ ಸಮ್ಮಿಳಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ, ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಬೋಧನೆಯು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಸಂತಸದಿಂದ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಜರಾತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಲಕ್ಷ್ಮೀ. ಎನ್, “ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ” ಮೈಸೂರು; ವಿಸ್ಮಯ ಪ್ರಕಾಶನ, 2020.
- ಎಮ್. ಎಚ್. ಬಸವರಾಜ, “ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ” ಗದಗ; ಜ್ಞಾನಧಾರೆ ಪ್ರಕಾಶನ, 2016.
- ಆರ್. ಈ. ಪ್ರಭು, “ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ” ಗದಗ; ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, 2010.
- ಎಸ್. ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ, “ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಶಿಕ್ಷಣ” ಮೈಸೂರು; ವಿಸ್ಮಯ ಪ್ರಕಾಶನ, 2016.
- ಎಸ್. ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ, “ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ” ಮೈಸೂರು; ವಿಸ್ಮಯ ಪ್ರಕಾಶನ, 2017.
- ವಾಮದೇವಪ್ಪ.ಎಚ್. ವಿ, “ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ” ದಾವಣಗೆರೆ; ಶ್ರೇಯಸ್ ಪ್ರಕಾಶನ, 2015.
- ಗುರು ಚೇತನ-ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020-ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- Children With Disabilities-NCERT.
- Inclusive Education - MOOC, UGC.
- Integration Education - NCERT.
- Special Education -NCERT.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ

ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪ.ಆರ್.

ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ, ಶಿವಗಂಗೋತ್ರಿ
ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಡಾ.ರಂಗಸ್ವಾಮಿ.ಸಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ,
ಶಿವಗಂಗೋತ್ರಿದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಹೀರಿಕೆ :

ಪ್ರಪಂಚಾದ್ಯಂತದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಸಲು ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂಗಮ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಲು ಶಕ್ತಿಯುತ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಗಳು ರಚನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಶತಮಾನದ ಉಳಿದಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಬೋಧನೆ ಒಂದು ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಸಮಾಜ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಸಾಧನಗಳ ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರದ ಪಠ್ಯ, ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕಲಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಈ ಜ್ಞಾನ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಮೀಡಿಯಾವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನ ಅವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯತ್ತ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಕಲಿಕೆ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಸೇವಾ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಗೊಳಿಸಲು ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮೊರೆ ಹೋದರೆ ಸಾಲದು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಚಿತ್ರಪಟಗಳು, ಮಾದರಿಗಳು, ಭೂಪಟಗಳು, ಗ್ಲೋಬ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆದು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಂತರ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೆರಡು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಗೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾನಿರತ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೂಲಭೂತ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಉಪಕರಣಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಚಿತ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ-ಸಮೃದ್ಧ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಎಂಬ ಪದವು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ Multimedia ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. 'ಒಟ್ಟು' ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ. 'Media' ಎಂದರೆ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸುವುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ನೀಡುವುದು.

ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬಳಸುವುದೇ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಟಿ.ವಿ., ಮೊಬೈಲ್, ಸಾಕ್ಷಚಿತ್ರ, ಪಠ್ಯ, ಚಿತ್ರ, ಅಂಕಿ-ಅಂಶ ಶ್ರವ್ಯ ದೃಶ್ಯ, ಅನಿಮೇಷನ್, ಗ್ರಾಫಿಕ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಚಿತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

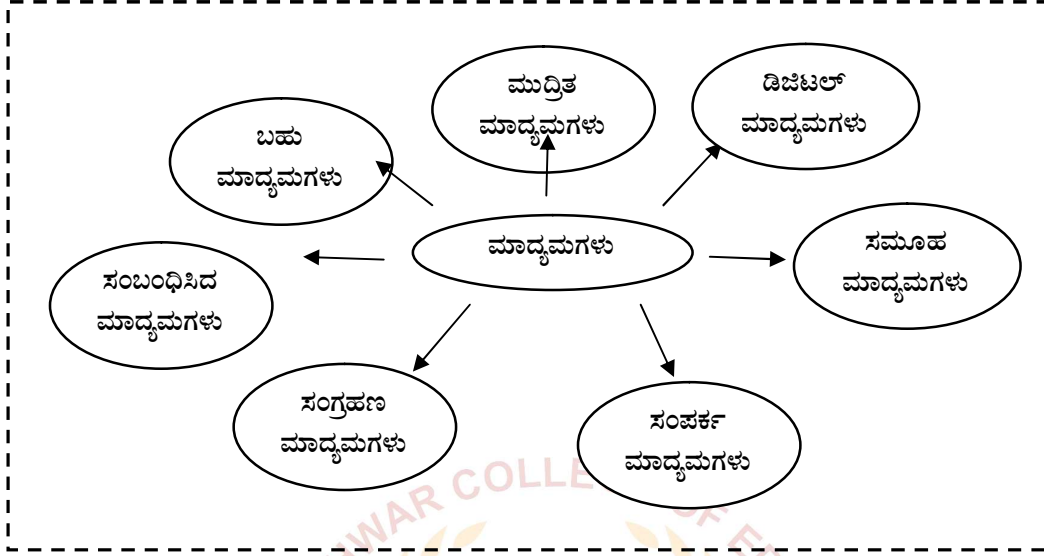
ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ ವಿವರಿಸುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಅಂಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಅಥವಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಹಲವಾರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ UNESCO ವಿಶ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ವರದಿ (1998) ಹೇಳುವಂತೆ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಟೀಕ್ ರಿಂಗ್ ಎರಡರ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರು ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರುಸಂರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಬಲವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು :

- ಆರ್ಟ್ ಫಾರ್ ನಿಫಂಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪಠ್ಯ, ಗ್ರಾಫಿಕ್, ಅನಿಮೇಷನ್ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ಒಳಗೊಂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಿಲನ ಅಥವಾ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
- "ಫೀಲಿಪ್ಸ್"ರವರ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮವು ಪಠ್ಯ, ಚಿತ್ರ ಧ್ವನಿ, ಅನಿಮೇಷನ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ವೀಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಸಂಬಂಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಎನ್ನುವರು.
- ಪ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್ ಕುವೊ ರವರ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮವು ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಪಠ್ಯ, ಅಂಕಿ-ಅಂಶ ಚಿತ್ರ, ಶ್ರವ್ಯ, ದೃಶ್ಯ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು

ಶಿಕ್ಷಕನು ಬೋಧನಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೋಧಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ವರ್ಗಾಹಿಸಲು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಉದಾ: ಪಠ್ಯ, ಶ್ರವ್ಯ, ದೃಶ್ಯ, ಸುಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ, ಅನುಕರಣಾಕೃತಿಗಳು, ದೂರದರ್ಶನ, ಗಣಕಯಂತ್ರ ಬಹು ಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

1) ಮುದ್ರಿತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆ

2) ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆ

1) ಮುದ್ರಿತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

ಪುಸ್ತಕಗಳು, ವಾರ್ತಾ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಸುದ್ದಿಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕೈಪಿಡಿಗಳು, ಭೂಪಟ, ಕಾಲರೇಖೆ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಆಧಾರಿತ ದಾಖಲೆಗಳು, ನಕಾಶೆಗಳು, ಅಲೇಖಗಳು, ತಪ್ಪಿಗಳು, ವಂಶವಳಿ, ತಪ್ಪಿ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿ ಚಿತ್ರಗಳು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

2) ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆ :

ಸಾಕ್ಷಿ ಚಿತ್ರಗಳು, ಸ್ಥಬ್ಧ ಚಿತ್ರಗಳು, ಜಾಲ ಪುಟಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಲ ತಾಣಗಳು, ಬಾನುಲಿ, ದೂರದರ್ಶನ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು, ಇ-ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಇ-ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ದೃಶ್ಯ ಪ್ರವಾಸ, ಧ್ವನಿಮುದ್ರಕ, ಶಿರೋನ್ಮತಿ ಪುರೋದರ್ಶಕ, ಪಾರಚಿತ್ರದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಡಯಾಸ್ಕೋಪ್, ಸ್ಲೈಡ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಕ ಚಿತ್ರಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಕ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ (Classification of Multimedia) :

- ಪಠ್ಯ (Text) : ಪಿ.ಡಿ.ಎಫ್., ಎಚ್.ಟಿ.ಎಂ.ಎಲ್. ಯುನಿಕೋಡ್
- ಶ್ರವ್ಯ (Audio) : ಅರ್ಥಬದ್ಧ ಶಬ್ದ, ಸಂಗೀತ, ಭಾಷಣ ಗೀತೆಗಳು, ಸಂಭಾಷಣೆ
- ದೃಶ್ಯ (Video) : ಚಲನಚಿತ್ರ, ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರ
- ಸ್ಥಬ್ಧ ಚಿತ್ರ (Still Image) : ಮುಖಚಿತ್ರ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರ
- ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ (Graphics) : ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಚಿತ್ರಗಳು
- ಅನಿಮೇಷನ್ (Animation) : ಸಂದರ್ಭ ಆಧಾರಿತ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು
- ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆ (Interactivity) : ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾನವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿನ್ಯಾಸ ಸೇರಿದಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಕಿವಿ, ನಾಲಗೆ ಹಾಗೂ ಚರ್ಮ ಎಂದು ಐದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು. ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಈ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಹತ್ವ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಬಾರದು ಶಿಕ್ಷಕರು.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು :

- 1) ಹೈ ಪಿಡೆಆಟ ಅಲೆಸಿ ಮತ್ತು ಬ್ರೋಲಪ್ (2000) ಸಿಮ್ಯುಲೇಶನ್ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಕರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಷ್ಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತರಗತಿಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾಧ್ಯಮವು ಪದಗಳಾಗಿರಬಾರದು. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಲ್‌ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ತರಗತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ವಿಡಿಯೋ ಅಡಿ ವಯಸ್ಸು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- 2) ಕೌಶಲ್ಯ ಕಲಿಕೆ :
ಬಹುಮಾಧ್ಯಮವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತಲುಪುವುದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು, ಎಲ್.ಸಿ.ಡಿ.ಗಳು ವಿಡಿಯೋಕಂಠಕ ವಿವಿಧ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರು ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- 3) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :
ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ನಿಜವಾದ ಹೊಸ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದದ್ದನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಒಂದು ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಬೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು.

4) ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :

ಗುಟ್ಟರೆಜ್ (2009) ಪ್ರಕಾರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೈವಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬರವಣಿಗೆ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಅಂಗವೈಕಲ್ಯವು ನಿರ್ಜನೆಯಾಗಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸವು ಅವರ ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಬೋಧನೆಯ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅರ್ಹತೆಯೆಂದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (Scope of Multimedia) :

ಬಹುಮಾಧ್ಯಮವು ತುಂಬಾ ವಿಶಾಲವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ

- ಶಿಕ್ಷಣ
- ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ
- ಕಲೆ
- ಜಾಹಿರಾತುಗಳು
- ಮನೋರಂಜನೆ
- ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್
- ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ
- ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ
- ಉದ್ಯಮ
- ಔಷಧ
- ಪ್ರವಾಸ
- ಅಂತರ್ಜಾಲ
- ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ
- ಸಂಪರ್ಕ
- ಆರೋಗ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ

ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದ ಕಲಿಕಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ :

- 1) **ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುವುದು :** ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಆಧುನಿಕ ಯುಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುತ್ತವೆ.
- 2) **ಬೋಧನಾ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು:**
ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾಧನ ಅಥವಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರ ಹಲವಾರು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬೋಧನೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸುತ್ತ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- 3) **ದೃಕ್-ಶ್ರವಣ ಸೂಕ್ತ ಉಪಕರಣಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ:**
ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಆದರಿಂದಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 4) **ಶಿಕ್ಷಣವು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು:**
ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಗುಣಾತ್ಮಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
- 5) **ಇ-ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು:**
ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಗತ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇ-ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇ-ಗ್ರಂಥಾಲಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು.
- 6) **ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ:**
ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಲ್ಲ ಇದು ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲೆ, ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆ ಇರಬಹುದು. ಶ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- 7) **ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ:**
ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುವುದು.
- 8) **ಬೇರೊಂದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು:**
ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವುದು.
- 9) **ವೃತ್ತಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ:**

ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತ ಬೋಧಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಇದೇ ಮುಂದೆ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಆಧಾರಿತ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಮಾಡುವುದು.

10) ಬೋಧನಾ ಸಲಕರಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:

ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಇದು ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

11) ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:

ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವೆಂಬಂತೆ. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು, ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಚಿಂತನೆಗಳು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಹಲವಾರು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವ ಕೌಶಲ ಬೆಳೆಸುವುದು.

12) ಮಾಧ್ಯಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:

ಇದು ನವೀನ ರೀತಿಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆ ಕಲಿಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು. ಉದಾ: ಚಿತ್ರ, ಧ್ವನಿ, ಚಿತ್ರ ಸುರುಳಿ, ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲ್‌ಸಿಡಿ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು.

ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ (Importance of Multimedia) :

- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಉಳಿಯುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುವುದು.
- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೂರ್ತ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೈಜ ಅನುಭವ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ಇದು ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವಧಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಬೋಧಿಸುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು.
- ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಅನಿಮೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೋಧಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು.
- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲೂ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.
- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವನು ಇದರಿಂದ ಕಲಿಕೆಯ ಶಾಶ್ವತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ನಾಳಿನ ಶಿಕ್ಷಕ ತಯಾರಿಯು ಕೇವಲ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದು. ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಕೋರ್ಸ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬದಲಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಇದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಕಲಿಕೆಯ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಲೇಖನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಿ ಆದಾಗ್ಯೂ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸೃಜನಶೀಲರಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು.

ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಬೋಧನಾಶಾಸ್ತ್ರದ ತಂತ್ರಗಳು ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳು – ಡಾ.ಮಾಲಿನಿ.ಎಲ್, ಡಾ.ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಶಿಕ್ಷಣ 2022 – ಶಿವಕುಮಾರ.ಎಸ್.ಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಲವುಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಾದಾಂಶಗಳು – 2013, ಡಾ.ಎಸ್.ವಿ.ಯಾದವಾಡ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ 2020 – ವೆಂಕಟೇಶ್.ಎಸ್

ಶಿಕ್ಷಣ /ಓಇಐ/ಐಐಐ 2014-15 ಡಾ.ಎನ್.ಬಿ.ಕೊಂಗವಾಡ

www.iiste.org.

ಭಾರತದಲ್ಲ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮ

ಡಾ. ಆನಂದರಾವ್ ಎಸ್. ದೇಸಾಯಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಗವಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕೊಪ್ಪಳ

ಇಂದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಜನರು ಬಳಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಇದು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಪಂಚವು ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜ್ಞಾನ-ಚಾಲಿತ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರಲು ತಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳು 21 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಬಲ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ . ಇದು ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಮ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಬಲವಂತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಳವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣವು ಏಕೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಗಳಾದ್ಯಂತ ಜನರು, ಕಲ್ಪನೆಗಳು, ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ವಿನಿಮಯ. ಭಾರತದಲ್ಲ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲವೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲನ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಇಂದಿನ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು . ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣದ ವೇಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೇಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗೊಳಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿವೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಗಳು

ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆ: ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಥಿಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಲನಶೀಲತೆ : ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗಡಿಯ ಹೊರಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಲನಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು, ಸಂಬಂಧಿತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಹೊಸ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು.

ಬೌದ್ಧಿಕ ಬಂಡವಾಳದ ಅಕ್ಷಯಪಾತ್ರೆಯ ಉತ್ತಮ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರವು ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ಬೌದ್ಧಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಗಾಧ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿ ಅನುಪಾತವನ್ನು (ಜಿಇಆರ್) ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಯಂತ್ರಕ ಉನ್ನತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿವೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. - ನಿಧಿಯ ಕೊರತೆಯು ಸವಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ (ICT) ಅಳವಡಿಕೆಯು ಹೇಳಲಾದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಬಲವಾದ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವವು ನೀತಿಗಳು, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ, ನಾಯಕತ್ವ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಮತ್ತು, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಕಸ್ಟಮೈಸ್ ಮಾಡಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ದುಂಡಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕ್ರಮಗಳು. ಹೊಸ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವ-ತಾಂತ್ರಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು 21 ನೇ ಶತಮಾನದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆಯು ಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯ ಜನರು ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು; ಡೇಟಾ ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿ . ಸುಲಭ ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ- ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪಾತ್ರವು ಈಗ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ . ಬೋಧಕರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಘಟಿತರಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೋಧಕರು ಸಂವಹನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿರಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಅವರು ಖಾಸಗಿ ಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು

ಶಿಕ್ಷಣದ ಜಾಗತೀಕರಣ: ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕ

ಪರ :

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್-ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಚಯವು ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಜ್ಞಾನದ ಸ್ಫೋಟವು ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ವೇಗವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಲಿಯಬಹುದು.

ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ, ಅವರ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ.

ಇದು ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ನಿರ್ದೇಶಿತ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್-ಮಧ್ಯಸ್ಥ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ಸಂಯೋಜಿತ ಕಲಿಕೆ, ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೋಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ . ಬೋಧಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ವೈಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವ್ಯಯವು ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಬಲ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆಯು ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಯುವ ಮಿಲೇನಿಯಲ್‌ಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ . ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ಹಲವಾರು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸ್ಫೋಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಯ ಆಗಮನದೊಂದಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಯುವವರು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಲಿಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಈಗಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತರಗತಿ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಉಳಿಯದೇ ಇರಬಹುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅನುಕೂಲವೆಂದರೆ ಯುವ ಕಲಯುವವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಯ ಕೊರತೆ . ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಲಿಕೆಯ ಆಗಮನವು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಹೊಸ-ಯುಗದ ತರಗತಿಯು ವೀಡಿಯೋ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಷನ್ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಅಆ ಖಜೆಒ ಗಳು ಮತ್ತು ವೇದಿಕೆಗಳು ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ವೀಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಿಕೆಯು ದೂರದ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದಿದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶದಿಂದಾಗಿ ದೂರದಿಂದಲೂ ಈಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಇರದೆ ಕಲಿಯಬಹುದು.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂವಹನದ ಸಮ್ಮಿಲನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಲಯುವವರು ಎಲ್ಲೆಂದೆಲ್ಲಾದರೂ, ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಯುವವರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಬ್ಬರೂ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷರರಾಗಬೇಕು.

ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈಗ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್-ಮಧ್ಯಸ್ಥ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಳಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ

ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನವೀನತೆಯ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವವು ಶಿಕ್ಷಣದ ದಡವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ, ವಿಶ್ವ ದರ್ಜೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕು.

ಜಾಗತೀಕರಣವು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ನಂತರ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ - ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಯೇ?

“ನಳಂದ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಶಿಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಮಹಾನ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಾಯಕ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವಿವಿಧ ಭೌಗೋಳಿಕತೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಇಂದಿನ ಸುಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ (ICT) ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಮಾಹಿತಿ, ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ನುರಿತ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಸುಗಮ ಹರಿವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಹೆಸರಾಂತ ತಜ್ಞರು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ - 'ಜ್ಞಾನವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒಳ್ಳೆಯದು.' ಜಾಗತೀಕರಣವು ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರವು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಉದಾರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೆರೆಯಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರಾಜಕೀಯ ನಿಲುವಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಐಟಿ) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ವಿಕಾಸದಿಂದ ವೇಗವರ್ಧಿತವಾಗಿದೆ, ಇದು ಗಡಿಯಾರದ ಸುತ್ತ ಸಂವಹನದ ಸುಗಮ ಹರಿವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ

ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ರೂಪ ನೀಡಲು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. 1995 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಂದ (ಉಂಐಐ) ಶಿಕ್ಷಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಂತಹ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದೇಶದಿಂದ ಹೂಡಿಕೆಯ ಒಳಹರಿವಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಸೇವೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಏ-12 ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂವಹನಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ; ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರಿತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಜಾಗತೀಕರಣದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ಅದು ವಿದೇಶಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಘಾತೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣವು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಖಾಸಗೀಕರಣ, ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ, ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೇವೆಗಳು/ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗಡಿಯಾಚೆಯ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ, ಅದು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಆಟದ ಮೈದಾನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಹೆಜ್ಜಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಪ್ರೊ. ಎರಿಸ್ಟಾಸಿ.ಎಂ.ಸಿ

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ

ಶ್ರೀಶೈಲ ಪುಂಡಪ್ಪ ಗೌಳ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ

1.1 ಪೀಠಿಕೆ

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಪ್ರಮಿತ ನಿರ್ಧಾರಕ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅದಾಗ್ಯೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಅವನ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಜೀವನದ ಯಶಸ್ಸು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುವರು ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಸ್ವಯಂಗೌರವ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಮರೆವು ಮುಂತಾದ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿ ಕೆಳಜಿಜ್ಞಾಸುಳ್ಳವರಾಗಿ ವಿಫಲರಾಗುವರು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ವರ್ತಿಸುವರು ಉತ್ತಮ ನಡತೆಯುಳ್ಳವರೂ ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಇತರರಿಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದವರು ಆಧುನಿಕ ಮನೋ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಅವನ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ

1.2 ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಮೂಲಕ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ ಥಾನ್ಸ್ಟೆಕ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ 1ವಿಧವಾಗಿದ್ದು ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಹೊಂದಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಾಗಿದೆ.

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರೂಪಿಸಿದರೂ ಪೀಟರ್ ಸಾಲು ವೈರಿ ಮತ್ತು ನ್ಯೂ ಹ್ಯಾಂಪ್ ಶೈರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜಾನ್ ಮೇಯರ್ ರವರು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಮಾನದಂಡವಾಗಿದೆ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು

ಅಮೇರಿಕಾದ ಡೇನಿಯಲ್ ಗೊಲೆಮ್ಯಾನ್ ರವರು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ನೂರ ತೊಂಬತ್ತ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಮೋಶನಲ್ ಇಂಟಲಿಜೆನ್ಸ್ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿದರು

1.3 ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು

ಜಾನ್ ಮೇಯರ್ ಮತ್ತು ಪೀಟರ್ ಸಾಲೋ ವೈ

ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು
ಯೆಟ್ಟಿ ಲಾರೆನ್ಸ್ ಲಾಗರ್

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು 4ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾದ ಜಾಗೃತಿ ಗೊಳಿಸುವುದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಮನೋಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ
ಗೋಲ್ಡ್ಮನ್

ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತರಾಗುವುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

1.4 ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಘಟಕಾಂಶಗಳು

ಗೋಲ್ ಮನ್ ಡೇನಿಯಲ್ ರವರು ಕೈಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನವು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ ಘಟಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವನ್ನು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು

1. ಸ್ವಯಂ ಅರಿವು
2. ಸ್ವಯಂನಿಯಂತ್ರಣ
3. ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆ
- 4 .ಅನುಭೂತಿಶಕ್ತಿ
5. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲಗಳು

1.5 ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರೆಂದರೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ ಡ್ಯಾನಿಯಲ್ ಗೋಲ್ ಮನ್ ರವರು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ

- ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ

- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯಕರ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ ಮಕ್ಕಳ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಅವರ ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಉತ್ತಮ ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುವರು

- ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ತಾನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ
- ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂವೇದಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಇತರರ ಮನೋವೇಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂವೇದಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ

ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಲಾರರು ಹಾಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು ಆದರೆ ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣುವ ರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ರು

1.6 ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಂವರ್ಧನೆಯ ಕ್ರಮಗಳು

ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಹತ್ತು ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂವರ್ಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ

1. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆ
2. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಇಲ್ಲವೇ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆ
3. ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ
4. ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆ
5. ಇತರರೊಡನೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
6. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ
7. ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
8. ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
9. ಆತ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ
10. ಅನುಭೂತಿ

1.7 ಸಂವೇದಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳು

- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರಬೇಕು
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆಗಳ ಅಂತರ್ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೋಪ ಭಯ ಉದ್ವೇಗ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳು ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಹಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೆರವಾಗುವಂತಹ ತರಬೇತಿ ಅಗತ್ಯ

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು
- ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಹಪಾಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳ ವೃತ್ತಿಯ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಾಗಬೇಕು
- ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಒತ್ತು ಕೊಡದೆ ಜೀವನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು

1.8 ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿ ಲಬ್ಧಿ

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಲಬ್ಧಿ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯುವಂತೆ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಮೂಲಕ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮಾನವೇ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವಾಗಿದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ನೈಜ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ತನ್ನದೇ ಆದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಬೆಳೆದಂತೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭವ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಬೆಳೆದು ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತವೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ನೈಜ ಅನುಭವಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ನಾಶವಾಗಬಹುದು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಪಾಲಕರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾದರಿಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಗುವಿನ ಸಹಜ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಇಲ್ಲವೇ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದು

1.9 .ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ನಿರ್ದೇಶಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ(2014-15). ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ.ಬೆಂಗಳೂರು, ವಿನಾಯಕ ಪ್ರೀಟರ್
- ಪ್ರಭು ಆರ್.ಜಿ (2012), ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ, ಗದಗ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ
- ಪ್ರೊ. ಮೂರ್ತಿ.(2005) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ, ಗದಗ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಬಸಾಪೂರ (2012), ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ, ಹೂವಿನಹಡಗಲ, ಅಭಿಷೇಕ, ಪ್ರಕಾಶನ
- ಲಕ್ಷ್ಮೀಎನ್(2006,2011), ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ , ಗದಗ , ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶ
- ವಾಮದೇವಪ್ಪ (2005), ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಶ್ರೇಯಸ್ ಪ್ರಕಾಶನ.

Bartlett, F.C. 1932 Remembering: A Study in Experimental and Social Psychology. Cambridge, England: Cambridge University Press.

Benton, S.L., and K.A. Kiewra 1987 The assessment of cognitive factors in academic abilities. Pp. 145–189 In R.R. Ronning, J.A. Glover, J.C. Conoley, and J.C. Witt, eds., The Influence of Cognitive Psychology on Testing. Hillsdale, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

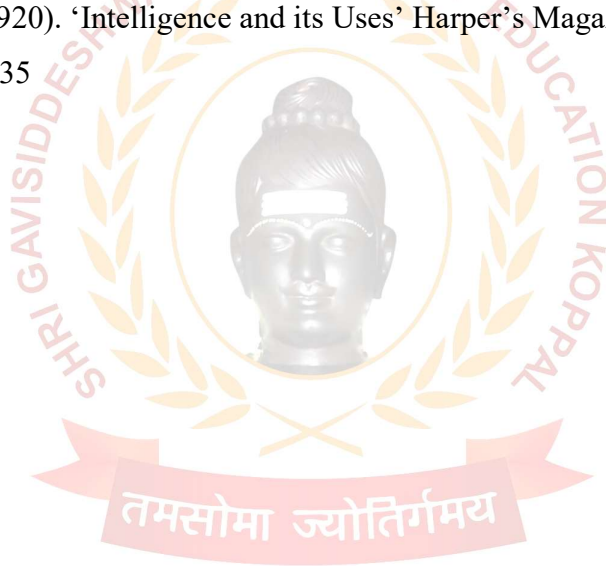
Bhatnagar(2003). Educational Psychology.Meerut .R.Lall Book Depot.

Brown, A.L., and S.M. Martin 1987 Peer interaction in reading comprehension instruction. Educational Psychologist 22(3&4): 231–253.

ಕೊಂಗವಾಡಎನ್.ಬಿ.(2001) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ , ಗದಗ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಪ್ರೇಶ್.

ಕೊಂಗವಾಡಎನ್.ಬಿ.(2001) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ, ಗದಗ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ

Thorndike, E.L.(1920). 'Intelligence and its Uses' Harper's Magazine, Vol 140,pp227-235

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಗಿತತೆಯ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು

ಡಾ.ಸಿದ್ದಣ್ಣ ವೈ .ವಾಲಶೆಟ್ಟಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಮಹಾಂತೇಶನಗರ ರಹವಾಸಿಗಳ ಸಂಘದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಸಾರಲೇಖನ: ದೇಶದ ಬೇಳವಣಿಗೆಯು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಉನ್ನತಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಹಾಯಕ ಹಾಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮೋಟಕುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಬಡತನ, ಅಜ್ಞಾನ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಕೆಟ್ಟಹವ್ಯಾಸಗಳು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಕೊರತೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕಕಾರಣಗಳು, ಆಡಳಿತದ ದೋಷಗಳು. ಸ್ಥಗಿತತೆ ಎಂದರೆ ಮಗು ಒಂದೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷ ಕಳೆಯುವುದು. ಸ್ಥಗಿತತೆ ಕಾರಣಗಳು ಬೋಧನೆಯ ಕೊರತೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕಸ್ಥಿತಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾಳಜಿಯ ಕೊರತೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದವು ಪರಿಹಾರಗಳು ಉಚಿತ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಮುಂತಾದವು

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು: ಅಪವ್ಯಯ, ಸ್ಥಗಿತತೆ ಬಡತನ, ಅಜ್ಞಾನ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಬೋಧನೆ

ಅಪವ್ಯಯ: ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವುದನ್ನು ಅಪವ್ಯಯ ಎನ್ನುವರು. ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಗೊಳಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರು ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಣ, ಕಾಲ, ವಯಸ್ಸು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೆಲ್ಲವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದನ್ನು ಅಪವ್ಯಯ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರದ ಕೊಳಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವಾಗಲು ನೇರವಾಗುತ್ತಾರೆ ಇದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದರೂ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮಾರಕವಾದದು. ಸರಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ತಗ್ಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಉನ್ನತ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಯು.ಡಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಇ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ 2020-21 ಮತ್ತು 2021-22 ರಲ್ಲಿಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 14.7 ಪ್ರತಿಶತ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ 12.6 ಪ್ರತಿಶತ ಮಕ್ಕಳು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಅಪವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು :

□ ಬಡತನ: ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ 2005 ರಲ್ಲಿ 55.1 ಪ್ರತಿಶತ ಬಡತನವಿತ್ತು 2022ರಲ್ಲಿ 16.4 ಪ್ರತಿಶತ ಬಡತನವಿದೆ. ಆದರೂ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಕಾರಣಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಡತನರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇವೆ. ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅಥವಾತಮ್ಮ ಕುಲಕಸಬುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

□ ಅಜ್ಞಾನ : ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಡುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಓದಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವುದು

□ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು :ಮಕ್ಕಳಮೋಷಕರು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧಶರಣರು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಓದಿದರೆ ನಮಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಅವಳು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬೇರೆಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವಳು ನಮ್ಮಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವವಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಜಡಿಸಿ ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

□ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ದಾಸರಾಗುವುದು :ಶಾಲೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳು ಸಿನಿಮಾ, ಸುತ್ತಾಡುವುದು ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುಗುಂಡಾಗಿರಿ ಮಾಡುವುದು,ದೂವ್ರಪಾನ , ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತುಗುಟಕಾ ಮುಂತಾದ ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದು.

□ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ: ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಲೇತ್ತಲುಅವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ,ವಾತ್ಸಲ್ಯ,ಪ್ರೇರಣೆ, ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬೇಕು-ಬೇಡುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದೆಇದ್ದಲ್ಲವರು ಶಾಲೆ ಇಂದ ಹೋರಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

□ ವೈಯಕ್ತಿಕಕಾರಣಗಳು: ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ದೈಹಿಕ ನೂನ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾವಸಿಕ ನೂನ್ಯತೆಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೋರಗೊಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಹಪಾಠಿಗಳು ನೂನ್ಯತೆಗಳನ್ನೆ ಅಸ್ತವನ್ನಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹಿಂಯ್ಯಾಳಿಸುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೋಟಕುಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

□ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆ :ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ನೀರಸ ಬೋಧನೆ,ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅರಿಯದಿರುವುದುಇತರಹದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದದೂರ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣಿನ ರಾಶಿಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಕೋಳಿತ ಹಣ್ಣುಇಡಿ ರಾಶಿಯನ್ನೆ ಹಾಳು ಮಾಡುವಂತೆಬೇರಳೆಣಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾಡುವತಪ್ಪುಇಡಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನೆತಪ್ಪಿಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಸ್ಥಗಿತತೆ :ಸ್ಥಗಿತತೆಅಥವಾಅನುಶ್ರೀಣತೆಯು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲೊಂದು ಸ್ಥಗಿತತೆಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತರಗತಿಯಲ್ಲಿಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಯಮಾಡುವುದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಕಾಲಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾನಸಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮಟ್ಟ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬರುವವರಿಗೆಒಂದೇತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಷದಂಡಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಗಿತತೆಯನ್ನುವರು.

ಸ್ಥಗಿತತೆಗೆಕಾರಣಗಳು :

□ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನೆಯಕೊರತೆ:ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಕೋಮಲ ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೋಧನೆಯುಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬಹು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ, ಕಲಕೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದಕಠಿಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಳ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೋಧಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಷ್ಟದಕಡಲೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಗಿತತೆಗೆಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

□ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಜಾಳಿ ಮನೆ ಮಂದಿಗಿಲ್ಲವನ್ನುವಂತೆಮನೆಯ ಪರಿಸರವು ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸುವ ರೀತಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶಿಸ್ತು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕರೀತಿಯಲ್ಲಿಒದಗಿಸದೇಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಗು ಅನುಶ್ರೀಣವಾಗುತ್ತದೆ.

□ ಅಸಮರ್ಪಕ ವರ್ಗಗಳ ಹಂಚಿಕೆ:ಜನಸಂಖ್ಯಾತೀವ್ರಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಾಲೆಗಳು ಒಂದುತರಗತಿಯಲ್ಲಿ 70, 80 ಮತ್ತು 100 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಥಗಿತತೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

□ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಕೊರತೆ:ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳು ಏನನ್ನು?, ಎಷ್ಟು?, ಹೇಗೆ?, ಕಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೇಇರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಉತ್ತರಿಸದೆಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

□ ಸಮರ್ಥ ಬೋಧಕರಅಭಾವ: ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಡದೆ ಸಾಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿರುಚಿ, ಆಸಕ್ತಿ ವಯೋಮಾನಕ್ಕೆಅನುಗುಣವಾಗಿಉತ್ತಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತುಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೋಹ ಪಾಲಕರಿಗೆಇರುವುದರಿಂದಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಾವವಿದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರೇನು ಕಡಿಮೆಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆಯದೇ ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಮರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು: ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಅಪವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಗಿತತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

- ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತುತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು.
- ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವಂತೆ ಇರಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಉತ್ತಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತುತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು.
- ಪೋಷಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಔಚಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣ ವರ್ಗಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ನವೀನ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು.
- ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯಂಪ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಚರಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು.
- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು.

□ ನೈದಾಣಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನುಅರಿವುದು.

□ ಕಠಿಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ: ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕು ಸರ್ವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಆಧ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಾದ ನಾವು ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನುಅರಿತು ಬೋಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ನಗುವಿನ ಅಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮೃಷ್ಟಾಹ್ನ ಬೋಜನವನ್ನು ಬಡಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುರುತರವಾದಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರಗ್ರಂಥಗಳು :

ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ,ಗದಗ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 195-205

Dr. Haseen Taj (2010) Current Challenges In Education Neelkamal Publication New Delhi-11002 Page no 95-126

Jerry Aldridge And Renitta Goldman (2006) Current Issues and Trends In Education Pearson publication 2 nd edition

ಡಾ.ಆರ್.ಓಬಳೇಶಪ್ಪ (2003-04) ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಚಲಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ,ಗದಗ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 591-597

ಡಾ.ಎನ್.ಬಿ.ಕೊಂಗವಾಡ (1995) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಲಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಇತಿಹಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವರ್ತಕಿಯಾಗಿ- ಸಾವಿತ್ರಿಬಾ ಫುಲೆ

ಶಿವಮ್ಮ ಹೆಂಡೇಗಾರ್

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ

ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ ಕ.ರಾ.ಮ.ವಿ.ವಿ. ವಿಜಯಪುರ

ಅಮೂರ್ತ

ಮಹಾನ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಿಂತಕ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾ ಫುಲೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿ ಬಾ ಫುಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಜಿಲ್ಲೆ ಸತಾರಾದಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ ಹಲವು ಜನ ಬೇಡವಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಲವು ಜನರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅಪವಿತ್ರರು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವದುಂಟು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಾನವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಎಲ್ಲೋ ದಾರಿ ತಪ್ಪುತ್ತಾ ಇದೆ, ಶಿಕ್ಷಿತರೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಮುಖಿಯರಾಗದೇ ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ? ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಹಲವು ತ್ಯಾಗಮಯಿಗಳನ್ನು ನೆನೆದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾ ಅವರು ಒಬ್ಬರು, ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುವೆ.

ಪರಿಚಯ

ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಅವರ ದ್ವಿಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗದಿದ್ದರೂ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಶ್ರೇಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮುಂದಾಗದಿದ್ದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹದಗೆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹರಿಕಾರರಾಗಿ, ಕವಿಯಾಗಿ, ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚಕರಾಗಿ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕಿಯಾಗಿ, ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾದಿಯಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆಯವರ ಕೊಡುಗೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಎರಡನೇ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾಗಿದೆ.

ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರು, ಪಿತೃಪ್ರಭುತ್ವದ ಪಡೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ನಾಯಕಿ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ಆಧುನಿಕ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನವು ಜನವರಿ 3 ರಂದು ಬರುತ್ತದೆ, ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಎಂಬ ಗುರುತನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಂಪಿಯನ್, ಫುಲೆ ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಸತಿಯಂತಹ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಜಾತಿ ವಿರೋಧಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಬಲ ವಕೀಲೆ, ಅವರು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮತ್ತು ದಲಿತರ ಅಧೀನತೆಯ ವಿರುದ್ಧವೂ ಹೋರಾಡಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಾವಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅನೇಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 1992 ರಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಡುವುದನ್ನು ನಿರುತ್ತಾಹಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಕರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಹಾಜರಾತಿ ಭತ್ಯೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಪುಲೆಯವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಬಡತನ ಮತ್ತು ಕಲಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತಿ.

ಸಾವಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಪುಲೆಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

ಸಾವಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಪುಲೆಯವರು 1831 ರ ಜನವರಿ 3 ರಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸತಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೈಗಾಂವ್ಹಲ್ಲಿ ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಒಂಬತ್ತನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಜ್ಯೋತಿಭಾ ಪುಲೆ ಅವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು. ಓದಲು ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಅವಳಿಗೆ ಸ್ಥೂರ್ತಿ ಅವಳ ಪತಿ. ಅವರು ಆಕೆಗೆ ಕಲಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಪುಣೆಯ ಮಿಚೆಲ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು 9 ಹುಡುಗಿಯರೊಂದಿಗೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದರು. ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮಹಿಳೆ ಅವಳಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಮೋಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹರಿಕಾರ: ಇಂದು ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಸಾವಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಪುಲೆ: ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ

ಶಿಕ್ಷಣ, ರಾಜಕೀಯ, ಕ್ರೀಡೆ, ವಿಜ್ಞಾನದಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯಗಳು, ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನರ ಹೃದಯವನ್ನು ಆಳಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾವಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಪುಲೆ ಅವರ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಯೋಚಿಸದ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ; ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಮರುಮದುವೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಬೋಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಅವರು ತಪಸ್ವಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾವಿತ್ರಿ ಅವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಶೋಚನೀಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು 1848 ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪತಿ ಜ್ಯೋತಿಭಾ ಪುಲೆ ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮೊದಲ

ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 9 ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದರು ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳಿಂದ ಬಂದವರು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಾಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಅವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜನರಿಂದ ಆಕೆಗೆ(ಸಾವಿತ್ರಿ-ಬಾ-ಫುಲೆ) ಅವಮಾನ, ನಿಂದನೆ, ಬೆದರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಜನರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೆಸರು, ಸಗಣೆ ಎರಚುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಅವರು ಅವನ್ನೇಲ್ಲಾ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಾದ ನಂತರ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ದಲಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ ಮತ್ತು ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿತು. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಅವರನ್ನು 1852 ರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಫೆಬ್ರವರಿ 12, 1853 ರಂದು ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಅವರು ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದ ಶಾಲೆಗೆ ಕಂದಾಯ ಆಯುಕ್ತರು ತಪಾಸಣೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅವರು ಸಾವಿತ್ರಿ ಅವರನ್ನು ತುಂಬಾ ಹೊಗಳಿದರು ಮತ್ತು ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಕೂಡ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸರಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಕವಿತೆಯಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ

ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾ ಫುಲೆ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉತ್ತಮ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆ. ಆಕೆಯ ಮೊದಲ ಕವನ ರಚನೆಯ ಹೆಸರು 'ಕಾವ್ಯ ಫುಲೆ' ಇದು 1854 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. 'ಬವನ್ ಕಾಶಿ ಸುಬೋಧ ರತ್ನಾಕರ್' 1982 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ವಿಷಯವು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಆಕೆಯನ್ನು ಮರಾಠಿ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರವರ್ತಕಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಮಂಗಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆಯವರ ಭಾಷಣಗಳು, ಅವರ ಭಾಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಭಾರತ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅವರು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 1868 ರಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಫುಲೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಫುಲೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಜನರಿಗೆ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರು. ಮೇಲ್ವಾತಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಧೈರ್ಯದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರು. ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ವೃದ್ಧ ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಗಂಡನ ಮರಣದ ನಂತರ ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಧವೆಯರ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮನವೊಲಿಸಲು ಕ್ಷೌರಿಕರ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುರುಷರಿಂದ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಫುಲೆಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆಯಿರಲಾಗಿ ಬಲಾತ್ಯ ಪ್ರತಿಭಾಧಿಕ ಗೃಹ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಮನೆಯನ್ನು

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ಅವರು ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರದಾದ್ಯಂತ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ನಂತರ, ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಬ್ಬ ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಇದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹದಗೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು . ಆ ಕಾರಣಗಳು ಏನೆಂದರೇ ಅಧಿಕಾರವು ಕುಟುಂಬದ ಪುರುಷರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಅದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವಂತಿತ್ತು. 1852 ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲವು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಗಲರುಳು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಪಿತೃಪ್ರಭುತ್ವದ ರಚನೆಗಳಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಫುಲೆ ದಂಪತಿ ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರು. 2008 ರಲ್ಲಿ ಲೈಫ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟಗಲ್ ಎ ಪೀಕ್ ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ “ಫುಲೆ” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ “ಫುಲೆ” ಅವರು ಜಾತಿಯ ನಿರಂಕುಶವಾದದ ವಿರುದ್ಧ ಹೆಚ್ಚು ಗುರುತಿಸಲಾದ ಹಾಗೂ ಮರೆತುಹೋದ ವಿಮೋಚಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಅವರು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾತಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಶಾಂತ ಸಮರವನ್ನೇ ಘೋಷಿಸಿದರು ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಅವಿದ್ಯಾವಂತಳಾಗಿದ್ದಳು ಆದರೆ ಫುಲೆ ಅವಳನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಳು. ನಂತರ ಅವರು ಭಾರತದ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾದರು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜನರು ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಸಾವತ್ರಿ ಸ್ವತಃ ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಧೃತಿಗಡದೇ ಅದನ್ನು ಸವಾಲೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಗುವಾಗಿ ದತ್ತು ಪಡೆದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು

ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಗುಣದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣವು ಆಹಾರ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಯಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊರತಾಗಿ ಜನರ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಅವಳು ಅರಿತುಕೊಂಡಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಸಾವಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಆ ಕಾಲದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಬಲ ವಿಮರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದರು. ಜನರು ಮದುವೆ, ಹಬ್ಬಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರನ್ನು ನಿರುತ್ತಾಹಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ‘ಕರ್ಜ್’ ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆದಳು

ಉಪಸಂಹಾರ

ಸಾವಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಫುಲೆ ಪುರುಷ ಭದ್ರಕೋಟಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಪತ್ನಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ . ಆದರೆ ಅವರು ಬ್ರಿಡ್ ವಿಜೇತರು, ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ನಾಯಕಿ, ಕೆಜ್ಜೆದೆಯ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಿಂತಕ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಕ ಬರಹಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳು

ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾಯಿಗೆ ಯಶಸ್ವಂತ ಅವರು ತಮ್ಮ ದತ್ತುಪುತ್ರನ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದ ಕಾರಣ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2015 ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು "ಪುಣೆಯ ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾಯಿ ಪುಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ" ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ನಾವು ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾಯಿ ಪುಲೆಯವರ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೇವಲ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಕಲಕೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಜನರು ಗುರುತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದು ಅವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರೇರಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಭಾರತದ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯವು ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಪುಲೆ ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ. "ಕತ್ತಲೆ ಯುಗದಲ್ಲಿ" ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕೇವಲ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಸಾವಿತ್ರಿ ಬಾ ಪುಲೆ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದ ಧೀರ ಮಹಿಳೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ, ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗಿತ್ತು.ಹೀಗೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಅವರು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅವರು ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದರು ಎಂದು ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸಬಹುದು.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

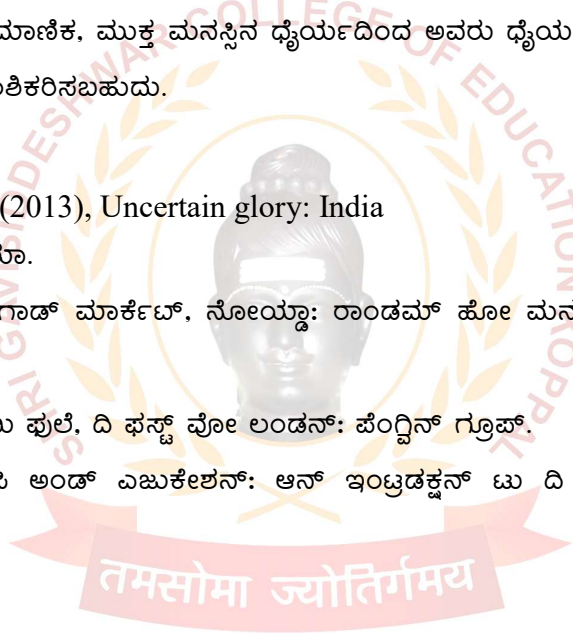
. Drez, S & Sen, Amartya (2013), Uncertain glory: India

ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಪುಲೆ-ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾ.

ನಂದಾ, ಮೀರಾ (2009), ದಿ ಗಾಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ನೋಯ್ಡಾ: ರಾಂಡಮ್ ಹೋಮನಸ್, ಟೀಚರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, ನವದೆಹಲಿ: ಸ್ವರಾಜ್ ಪ್ರಕಾಶನ.

ಮುಖೇಶ್ (2011), ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಪುಲೆ, ದಿ ಫಸ್ಟ್ ವೋಲಂಡನ್: ಪೆಂಥ್‌ನ್ ಗ್ರೂಪ್.

ಡೀವಿ ಜೆ. (2004), ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಅಂಡ್ ಎಜುಕೇಶನ್: ಆನ್ ಇಂಟ್ರಡಕ್ಷನ್ ಟು ದಿ ಫಿಲಾಸಫಿ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಶನ್, ನವದೆಹಲಿ: ಆಕಾರ್.

USE OF ICT IN INCLUSIVE EDUCATION FOR DIFFERENTLY ABLED CHILDREN**SMT.REKHA**

Research scholar

Dept of Education KSAW University vijayapur-586108

Email- rekhayeligar@gmail.com**Prof .B.L.LAKKANVAR**

Research Guide

Dept of Education KSAW University vijayapur-586108

This paper focus on issues of inclusion in the field of school education. It aims at shedding light on the potential that Information and Communication Technologies (ICT) offers to avoid any kind of discrimination between students. The basic idea underpinning the paper is that the process of school inclusion can be fostered by means of new technological tools only if, in parallel, educational approaches, methods and strategies are conveniently revised and improved. Inclusive Education purpose all students are provided with equitable access to education within the context of mainstream educational system and not in a segregated setting. Technology can be used to transform delivery of education in a manner that that learning becomes an enjoyable experience. The inclusive education idea are parental education and expansion of national teacher pools with NGO and voluntary bodies playing a major role in creating awareness that mainstreaming challenged children is an investment in people. To promote these school education and teacher education we need sophisticated education of Internet call e-training. Innovative techniques can minimize the learner's drawbacks and teachers drawbacks. Inclusive education specifically focuses on inclusion in education and teacher education. One of the main obstacles is the perception that accessible ICTs for inclusive education are prohibitively expensive

Keywords. Inclusive education, Differently abled children, ICT.

Inclusion Education :

Inclusive school teachers are providing appropriate individualised supports and services to all students without the stigmatisation that comes with separation. Teachers in inclusive classrooms vary their styles to enhance learning for all students. Hence every students

get equity, respect for diversity, equal participation, sustainability, love, beauty, honesty, trust, non-violence, courage, community living (togetherness) etc in the school. This may be integration of students with severe disabilities in the school. Inclusive schools can “accommodate all children regardless of their physical, intellectual, emotional, social, linguistic or other conditions”.

The Department of Education and Early childhood Development defines inclusive education as a philosophy that promotes.

- The right of all students to attend school with their peers, and to receive appropriate and quality programming.
- A range of supports and services in the most appropriate setting (large group, small group, individualised) respecting the dignity of the child.
- A welcoming school culture where all members of the school community feel they belong, achieve their potential and contribute to the life of the school.
- An atmosphere which respects and values the participation of all members of the school community.
- A school community which celebrates diversity.
- A safe & caring school environment.

The disabled childrens suffering from a lot of physical and mental disabilities such as blindness, low vision, leprosy cured, hearing impairment, locomotor disability, mental retardation, mental illness, autism, cerebral palsy, multiple disabilities etc. Universal design for learning fosters equity, access, safety, respect, creativity, collaboration and learning.

Objectives of Inclusive Education:

The main objectives of inclusive education are

- To ensure that no child is denied admission in mainstream education.
- To ensure that every child should have the right to access an Anganwadi and school and no child would be turned back on the ground of disability.
- To ensure that mainstream and specialist training institutions serving persons with disabilities, in the government or in the non-government sector, facilitate the growth of a cadre of teachers trained to work with the principles of inclusion.
- To facilitate access of girls with disabilities and disabled students from rural and remote areas to government hostels.

- To promote home based learning for persons with severe, multiple and intellectual disability.
- To promote distance education for those who require an individualised pace of learning.
- To emphasise job training and oriented vocational training.
- To promote an understanding of the paradigm shift from charity to development through a massive awareness, motivation and satisfaction campaign.

Problems faced by Differently Abled Children :

- Inferiority complex
- Lack of understanding
- Adjustment problem
- Lag behind
- Feeling of Extra burden
- Insecurity
- Lack of expression
- Introvert nature
- Negative approach
- Shyness

Scope of ICT in bringing inclusion in classrooms:

A teacher must thrive to bring inclusion inside the classroom as he is the one who directly deals with the diversities inside classrooms. In attempt to attain this goal, ICT should be adopted in the teacher education programs. This can be done to meet the following purposes:

- For imparting basic skills of computers.
- For enhancing communication in learning.
- For fostering self-learning.
- For helping the working teachers to update their knowledge base with respect to trending and new technologies from time to time.
- For removing communication, cultural and geographical barriers.
- For assisting and enhancing the evaluation, assessment and feedback mechanism.

- To foster cooperative learning and team teaching by collaborating teachers together.
- For making interactive phase of teaching more interesting .
- For aiding teachers in their pre-active phase of teaching.
- For providing accessibility in distance learning.

ICT benifits forDifferently Abled Children:

- Blind students –appropriate hard,software to be created and braille .
- Student with low vision- large format text and effective color contrast.
- Student who have cognitive impairment- simpler language or alternative text formats.
- Computer can improve independent access for students to education
- Students with special educational needs are able to accomplish taks working at their own pace.
- Visual impairment students using the internet can access information alongside their sighted peers.
- Students with profound and multiple learning difficulties can communicate more easily.
- Students using voice communication aids gain confidence and social credibility at school in their communities.
- Increased ICT confidence amongst students motivate them to interests .

Conclusion:

Inclusive education is a planned and systematic effort and it involves giving need asked support-counseling, evaluation, modifications, in curriculum and remedial teaching. A small beginning has already been mad but the goal will be achieved only when the wordis spread across the country and the there is pressure on the authorities concerned, to take notice and action. The critical prerequisites of realizing the inclusive education ideal are parental education and expansion of national teacher pools. NGOs and voluntary organizations can play a major role in creating awareness that mainstreaming challenged children is an investment in people and that educating disabled children can transform them into contributors to the economy. It is true that

inclusive education requires manageable classrooms so that challenged children receive teacher attention.

References:

Anderson, P., The Future of Human-Computer Interaction in Emerging Technologies for Learning, BECTA, (2006) Accessed May 2009 at: http://partners.becta.org.uk/upload-dir/downloads/page_documents/research/emerging_technologies.pdf

Becta Inclusive learning: an essential guide (2007) Accessed May 2009 at: <http://publications.becta.org.uk/>

Bishop, M (1995), Inclusion: Balancing the ups and Down, Momentum.

Biswas P.C (2002), Building ICT Skills for Quality Teacher Education, University News, Vol.40, No.50, Dec.16-22, 2002.

Bocconi S., Dini S., Ferlino L., Ott M., Accessibility of educational multimedia: in search of specific standards, International Journal of Emerging Technologies in Learning iJET, (2006) 3

Klironomos, M. Antona, I. Basdekis, C. Stephanidis and EDeAN Secretariat for 2005, White Paper: Promoting Design for All and e-Accessibility in Europe, Universal Access in the Information Society, 5 (2006) p 105-119.

Krishna, S. (2005) ICT's and Teacher Training, Author press Global Network, Delhi.

Lee H, Templeton R Ensuring equal access to technology: Providing assistive technology for students with disabilities Theory into practice (2008) 47 pp: 212-220 .

Macaulay, C.; Sloan, D.; Xinyi Jiang; Forbes, P.; Loynton, S.; Swedlow, J.R.; Gregor, P Usability and User-Centered Design in Scientific Software Development Software IEEE (2009) 26 p. 96 - 102

Meyer, I., Müller, S. / Kubitschke, L., Inclusion – Towards a Coherent European Policy Response to Social Inequalities in the Information Society. Paper presented at eChallenges Conference (2006).

NCERT (2000), Assessment of needs for Inclusive Education, Asia Pacific Region.

Northway, R., Integration and Inclusion: Illusion or Progress in Services for Disabled People? Social Policy & Administration 3, (1997), 157–172 .

Ofsted (2004), Report 'ICT Special educational needs and disability: towards inclusive schools' Accessed May 2009 at: <http://www.ofsted.gov.uk/Ofsted-home/Publications-and->

[research/Browse-all-by/Education/Inclusion/Special-educational-needs/Special-educational-needs-and-disability-towards-inclusive-schools](#)

Ofsted Report. Evaluating Educational Inclusion - Guidance for Inspectors and Schools.(2001). Accessed May 2009 at: <http://www.ofsted.gov.uk/assets/459.pdf>

Savidis, A., Grammenos, D., Stephanidis, Developing inclusive e-learning systems Universal Access in the Information Society, 5 (2006) p 51-72.

UNESCO,Inclusive education. Accessed May 2009 at: http://portal.unesco.org/education/en/ev.phpURL_ID=12078&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

A STUDY OF LEVEL OF OPINION ABOUT TWO – YEAR B.ED PROGRAMME OF TEACHER EDUCATION OF KARNATAKA

Jyoti S. Itagi

Research Scholar Dept.of Education
K.S.A.W.U.Vijayapura

Dr.U.K.Kulkarni

Associate Professor and Research Guide Dept.of Education
K.S.A.W.U.Vijayapura
e-mail:ukkulkarni1970@gmail.com

Introduction:

An educational institution performs a significant function of providing learning experiences to lead their students from the darkness of ignorance to the light of knowledge. The key personnel in the institutions who play an important role to bring about this transformation are teachers. The status of the teacher reflects the socio-cultural ethos of the society; it is said that “no people can rise above the level of its teachers”. Teacher education programme starts moulding from the ancient education system and till the present system of education taking shape according to the global and local needs of the Indian society.

Teacher education is a programme that is related to the development of teacher proficiency and competence that would enable and empower the teacher to meet the requirements of the profession and face the challenges therein. According to Goods Dictionary of Education, Teacher education means, —all the formal and non-formal activities and experiences that help to qualify a person to assume responsibilities of a member of the educational profession or to discharge his responsibilities more effectively.

In 1973 the government of India setup NCTE. Its first meeting was held on 21st December 1973 and has been given all authority to take steps that are appropriate for teacher education’s planning and coordinating development and improve the standard of teacher education with regard to secondary, senior secondary stage of school education. The formulation of norms and standards for teacher education institutions preparing teachers and teacher educators for different levels of school education is essential for a variety of reasons. So for these purposes, NCTE extended one year B.Ed course in to two-year since 2014 from this year 2year B.Ed course is functioning for preparing would be teachers.

Objectives of the Study:

Following are the Objectives formulated for the present study.

1. To study the association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and gender (male and female) of teacher educators of colleges
2. To study the association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of aided and unaided colleges.
3. To study the association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and educational qualifications (postgraduate and graduate) of teacher educators of colleges.
4. To study the association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and Pedagogy of teaching (Arts and Science) of teacher educators of colleges.
5. To study the association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of urban and rural colleges.

Hypothesis of the Study:

Keeping the Objectives in the mind, the research investigator formulated Hypothesis in null form to test statistically. Following are the Null hypothesis of the study.

Null Hypothesis 1: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and gender (male and female) of teacher educators of colleges

Null Hypothesis 2: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of aided and unaided colleges

Null Hypothesis 3: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and educational qualifications (postgraduate and graduate) of teacher educators of colleges.

Null Hypothesis 4: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and Pedagogy of teaching (Arts and Science) of teacher educators of colleges.

Null Hypothesis 5: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of urban and rural colleges

Variables of the Study:

Following are the Variables considered in the present study

Independent Variable: Teacher education Programme

Dependent Variable: Level of Opinions of Teacher Educator

Moderate Variable:

1. Gender: Male and Female (Teacher Educators)

2. Management: (Aided and Un-Aided B.Ed Colleges)

3). Qualification: (Post-Graduate and Graduate

4). Faculty: (Arts and Science)

5). Locality: (Rural and Urban.

Methodology of the Study:

- Investigator employed **Descriptive Survey method**. This method is suitable to study the Level of Opinion of Teacher Educator about 2year B.Ed. Programme.
- **Population:** B.Ed College Teacher educators of Gadag district were considered as population.
- **Sample:** 150 teacher educators and Student-Teachers in Aided and private B.Ed Colleges in Gadag district were selected by **Stratified random sampling** technique.

Table-1: Showing Structure of sampling distribution of Colleges of education of Gadag district

Type of Teachers	Male	Female	Total
Teacher-Educators	07	13	20
Total	07	13	20

Tools used in the study:

An Opinionnaire for teacher Educators was prepared by researcher by keeping the various components of Two-year B.Ed programme in the mind.

Statistical Technique employed:

The statistical techniques such as Chi-Square test were used for analysis and Interpretation of present data.

Results and Discussion:

Null Hypothesis 01: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and gender (male and female) of teacher educators of colleges

To test the above hypothesis, the Pearson's Yates chi-square test for association was performed and the results are presented in the following table.

Table 2: Association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and gender (male and female) of teacher educators of colleges

Gender	Negative opinion	%	Positive opinion	%	Total	%
Male	5	25.00	2	10.00	7	35.00
Female	2	10.00	11	55.00	13	65.00
Total	7	35.00	13	65.00	20	100.00
Yates corrected chi-square=0.0137, p=0.9067, NS						

The above table represents the association between levels of opinion towards two year B. Ed. programme and gender (male and female) of teacher educators of colleges. Out of a total of 20 teacher educators of colleges, in which, 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion and 13 (65.00%) of teacher educators have positive opinion towards two year B. Ed. Programme. However, in 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion towards two year B. Ed. Programme, 5 (25.00%) are males and 2 (10.00%) are females teacher educators of colleges. But, in 13 (65.00%) of teacher educators have positive opinion towards two year B. Ed. Programme, only 2 (10.00%) are males and 11 (55.00%) are females teacher educators of colleges. The association is found to be not statistically significant (Yates corrected chi-square=0.0137, p=0.9067) at 5% level of significance. It means that, the male and female teachers have similar levels of opinion towards two years B. Ed. Programme.

Null Hypothesis 2: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of aided and unaided colleges

To test the above hypothesis, the Pearson's Yates chi-square test for association was performed and the results are presented in the following table.

Table 3: Association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of aided and unaided colleges

Profiles	Negative opinion	%	Positive opinion	%	Total	%
Aided	1	5.00	3	15.00	4	20.00
Unaided	6	30.00	10	50.00	16	80.00

Total	7	35.00	13	65.00	20	100.00
Yates corrected chi-square=6.3597, p=0.0117, S						

The above table represents the association between levels of opinion towards two year B. Ed. programme and teacher educators of aided and unaided colleges. Out of a total of 20 teacher educators of colleges, in which, 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion and 13 (65.00%) of teacher educators are positive opinion towards two year B. Ed. Programme. However, in 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion towards two year B. Ed. Programme, only 1 (5.00%) teacher educator belongs to aided college and 6 (30.00%) teacher educators belongs to unaided colleges. But, in 13 (65.00%) of teacher educators have positive opinion towards two year B. Ed. Programme, only 3 (15.00%) teacher educator belongs to aided college and 10 (50.00%) teacher educators belongs to unaided colleges. The association is found to be statistically significant (Yates corrected chi-square=6.3597, p=0.0117) at 5% level of significance. It means that, the teacher educators of unaided colleges have higher levels of positive opinion towards two years B. Ed. Programme.

Null Hypothesis 3: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and educational qualifications (postgraduate and graduate) of teacher educators of colleges

To test the above hypothesis, the Pearson's Yates chi-square test for association was performed and the results are presented in the following table.

Table 4: Association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and educational qualifications (postgraduate and graduate) of teacher educators of colleges

Educational qualifications	Negative opinion	%	Positive opinion	%	Total	%
Postgraduate	3	15.00	7	35.00	10	50.00
Graduates	4	20.00	6	30.00	10	50.00
Total	7	35.00	13	65.00	20	100.00
Yates corrected chi-square=0.2203, p=0.6388, NS						

The above table represents the association between levels of opinion towards two year B. Ed. programme and postgraduate and graduated of teacher educators of colleges. Out of a total of 20 teacher educators of colleges, in which, 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion and 13 (65.00%) of teacher educators are positive opinion towards two year B. Ed. Programme. However, in 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion towards two year B. Ed. Programme, only 3 (15.00%) are postgraduates and 4 (20.00%) are graduated teacher educators of colleges. But, in 13 (65.00%) of teacher educators have positive opinion towards two year B. Ed. Programme, 7 (35.00%) are postgraduates and 6 (30.00%) are graduated teacher educators of colleges. The association is found to be not statistically significant (Yates corrected chi-square=0.2203, $p=0.6388$) at 5% level of significance. It means that, the postgraduate and graduated teachers have similar levels of opinion towards two years B. Ed. Programme.

Null Hypothesis 4: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and Pedagogy of teaching (Arts and Science) of teacher educators of colleges.

To test the above hypothesis, the Pearson's Yates chi-square test for association was performed and the results are presented in the following table.

Table 05: Association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and Pedagogy of teaching (Arts and Science) of teacher educators of colleges

Pedagogy of teaching	Negative opinion	%	Positive opinion	%	Total	%
Arts	4	20.00	11	55.00	15	75.00
Science	3	15.00	2	10.00	5	25.00
Total	7	35.00	13	65.00	20	100.00
Yates corrected chi-square=1.7703, $p=0.1834$, NS						

The above table represents the association between levels of opinion towards two year B. Ed. programme and Pedagogy of teaching (Arts and Science) of teacher educators of colleges. Out of a total of 20 teacher educators of colleges, in which, 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion and 13 (65.00%) of teacher educators are positive opinion towards two year B. Ed. Programme. However, in 7 (35.00%) teacher educators teaching Arts subjects have negative opinion towards two year B. Ed. Programme, 3 (20.00%) teacher educators teaching Arts

subjects and 4 (20.00%) teacher educators of colleges teaching Science subjects. But, in 13 (65.00%) of teacher educators have positive opinion towards two year B. Ed. Programme, 11 (55.00%) teacher educators teaching Arts subjects and 2 (30.00%) teacher educators of colleges teaching Science subjects. The association is found to be not statistically significant (Yates corrected chi-square=1.7703, $p=0.1834$) at 5% level of significance. It means that, the Arts and Science subject teacher educators have similar levels of opinion towards two years B. Ed. Programme.

Null Hypothesis 5: No association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of urban and rural colleges

To test the above hypothesis, the Pearson's Yates chi-square test for association was performed and the results are presented in the following table.

Table 6: Association between levels of opinion (negative and positive) towards two year B. Ed. programme and teacher educators of urban and rural colleges

Location	Negative opinion	%	Positive opinion	%	Total	%
Urban	5	25.00	5	25.00	10	50.00
Rural	2	10.00	8	40.00	10	50.00
Total	7	35.00	13	65.00	20	100.00
Yates corrected chi-square=2.0269, $p=0.1546$, NS						

The above table represents the association between levels of opinion towards two year B. Ed. programme and teacher educators of urban and rural colleges. Out of a total of 20 teacher educators of colleges, in which, 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion and 13 (65.00%) of teacher educators are positive opinion towards two year B. Ed. Programme. However, in 7 (35.00%) of teacher educators have negative opinion towards two year B. Ed. Programme, 5 (5.00%) teacher educator belongs to urban college and 2 (10.00%) teacher educators belongs to rural colleges. But, in 13 (65.00%) of teacher educators have positive opinion towards two year B. Ed. Programme, 5 (25.00%) teacher educator belongs to urban college and 8 (40.00%) teacher educators belongs to rural colleges. The association is found to be not statistically significant (Yates corrected chi-square=2.0269, $p=0.1546$) at 5% level of

significance. It means that, the teacher educators of urban and rural colleges have similar levels of towards two years B. Ed. Programme.

Major Findings of the Study:

Following are the major findings of the present study

- The male and female teachers have similar levels of opinion towards two years B. Ed. Programme.
- The teacher educators of unaided colleges have higher levels of positive opinion towards two years B. Ed. Programme.
- The postgraduate and graduated teachers have similar levels of opinion towards two years B. Ed. Programme.
- The Arts and Science subject teacher educators have similar levels of opinion towards two years B. Ed. Programme.
- The teacher educators of urban and rural colleges have similar levels of towards two years B. Ed. Programme.

Educational Implications:

Following are the some of the Educational Implications of this study.

- The present study clearly indicated that, the establishment of two year B.Ed programme is highly justified and timely for the Qualitative improvement in teacher education.
- The new syllabus recommended for B.Ed course is most dynamic and development oriented, hence the teaching staff should follow each and every aspect with proper activities and care should be taken for proper execution.
- The practice-teaching aspect should be made more objective so as to develop desirable teaching aptitude amongst the students.
- Students should be encouraged to make use ICT in teaching-learning process.
- A well qualified teacher educators should be appointed so that the Quality of teacher education can be enhanced.
- Provision of infrastructural facilities for colleges, so that healthy learning environment can be created especially in un-aided colleges.
- Co curricular activity must be made mandatory, so that all round development of student teacher can be achieved

Conclusion:

Regarding admission for the two year B.Ed course majority of the Principal's & Teacher educators were of the opinion that it is difficult to get admission because of the increase in duration. Women students drop out in the middle of the course without completing the course requirements. Teacher educators in aided colleges expressed very difficult to admit students under management quota. Most of the teacher educators and student teachers were expressed that, the academic activities carried out in different Universities are differ and the curriculum is not uniform. The greatest difficulty expressed by most of the Teacher educators is reference materials not available in any book, the reference books suggested by the designers of curriculum are not at all available. Less number of teacher educators welcome the move of the NCTE for increasing the duration, this may help in developing specific professional skills, knowledge and attitude, but majority of them are against two year B.Ed programme. However the proper planning of course and curriculum can develop necessary skills among teacher educators.

Reference:

- Anne Anastasi, Susana Urbino (2004). Psychological Testing. Seventh Edition, Pearson Education., 48-195.
- Best.W.John and James.V.Khan (1983). Research in Education, 4th Edition, Pearl offsets Pvt Ltd., New Delhi, Gazetteer of India-Extraordinary
- Koul Lokesh. Methodology of Education Research, Third Revised Edition, Delhi, Vikas Publishing Pvt, Ltd., (2003). तमसोमा ज्योतिर्गमय
- Kulkarni.U.K (2012), Teaching competence and Teacher education, Prasaranga, KSAWU, Vijayapura.
- NCTE regulation 2014.
- Vamadevappa. H.V. Shikshanadalli Maulyamapana mattu Sankhyashastra. Shreyas Publication, Davanagere (2010).
- Yashodhara. K. Shikshanadalli Sankhyashastra, Vidyanidhi Prakashana, Gadag.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಞ್ಚಕ ಶಾಲೆಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ

ವೀರಣ್ಣ ಧ. ಹೂಲಗೇರಿ,

ಸಂಶೋಧನಾಧೀ,

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಡಾ.ಶಹತಾಜ್ ಬೇಗಂ

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಸಾರಾಂಶ:

ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಲೇಖನವು ಕರ್ನಾಟಕ ಪಞ್ಚಕ ಶಾಲೆಗಳ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ೦೪ ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ೧೦ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ೬ರಿಂದ ೭ ಅಥವಾ ೮ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ೮, ೯, ೧೦ನೇ ತರಗತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ೧೧ ಮತ್ತು ೧೨ನೇ ತರಗತಿ ಹೀಗೆ ೪ ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ೪ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮೂರು ವಿವಿಧ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂರಚನೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ೪ ಹಂತದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ಮೂರು ವಿವಿಧ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂರಚನೆಯಿಂದಾಗಿ ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜ್ಞಾನ ಆಯೋಗವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಅಲ್ಲದೇ ೧೧ ಮತ್ತು ೧೨ನೇ ತರಗತಿಯು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ೧೭೬ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ೧೦ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಕೂಡಾ ಇರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಪದಪುಂಜ: ಪಞ್ಚಕ ಶಾಲೆ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಹೀರಿಕೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೧೮ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರಾದುವೇ ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಅದುವೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಞ್ಚಕ ಶಾಲೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಭಾಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ೧೭೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೧ ರಿಂದ ೧೨ನೇ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಞ್ಚಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಞ್ಚಕ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವು ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. ೭೫ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶೇ. ೭೫ರಷ್ಟು ನಿಗದಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. ೫೦ರಷ್ಟು

ಗಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡಲು ವಿಶ್ವಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕಾ ಬೋಧನಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮೀಕರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳು, ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಆಯವ್ಯಯದ ಲಭ್ಯತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತುಉಲ್ಲೇಖಿತ ಸರ್ಕಾರದಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಲಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯೊಳಗೆಯೇ ತಯಾರಿಕೆಯು ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಅತ್ಯಗತ್ಯ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ಆಯಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು, ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯಾನುಸಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್) ಹಾಗೂ ಫಲಿತಗಳಲ್ಲಿ (ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್) ವಿಭಿನ್ನತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಕಲಿಕಾಫಲಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಲ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವೆಯು ಕಲಿಕಾ ಬೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಯೋಜನೆಯಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಂಕೀರ್ಣ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಬೋಧಕವರ್ಗ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಪಾಲಕರು, ಸಮುದಾಯ, ಶಾಲಾ ಸಮಿತಿ, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಯವರ ನಡತೆ ಮನೋಭಾವ, 4 ಬದ್ಧತೆ ಶಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಜನ ಕೇಂದ್ರಿತ(ಪಾರಿವರ್ತಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಗೊಳಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಜೊತೆಗೆ ಶಾಲಾ ಪ್ರಗತಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯು ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರೇರಣಾ ಮಟ್ಟ, ಆಸಕ್ತಿ, ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯೊಂದಿಗೂ, ಮಾನವ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗುವುದರಜೊತೆಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದಲಾವಣೆತರುವಕಾರ್ಯವುಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ತನ್ನದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಬಲವರ್ಧಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. 75ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶೇ.75 ರಷ್ಟು ನಿಗದಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಗಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
- ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡಲು ವಿಶ್ವಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
- ಬೋಧನಾಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಮೌಲ್ಯಮಾಪನದೃಷ್ಟಿಕೋನ ತಿಳಿಯುವುದು.
- ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನುಉತ್ತಮೀಕರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು ತಿಳಿಯುವುದು.
- ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳುಅರಿಯುವುದು.

4.ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವಿಕೆ:

ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ದಿನೇಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪೂರಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಗಮನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದು, ಶಾಲಾ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಇಂಥ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುರಿ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

5.ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಯುಕ್ತ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು (ಐ.ಎ.ಎಲ್.ಪಿ) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

6.ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫಲತಾಂಶ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು:

10ನೇ ಮತ್ತು 2ನೇ ಪಿ.ಯು ಫಲತಾಂಶ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಫಲತಾಂಶವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು.

7.ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:

ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ, ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿಕೆ, ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಬೋಧನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದ ಅರಿವು, ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಕೊರತೆ ಪರಿಹರಿಸುವ ಕೌಶಲ ಹೊಂದಿರುವಿಕೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿತಿರುವ ಹಾಗೂ ಕಲಿಯುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ, ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ, ಕಲಿಕಾ ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಳಕೆ 8 ಇತ್ಯಾದಿ ಕೌಶಲ ಹೊಂದಿರುವ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಹೊಂದಿ ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಕವಾರು ,ಶಿಕ್ಷಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಶಾಲಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

8. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಟ್ಟಡ, ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಗಳ ಅಳತೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಸಹಿತ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಲ್ಯಾಬ್, ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಶೌಚಾಲಯ, ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಆಟದ ಮೈದಾನ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಚೆಕ್ ಲಿಸ್ಟ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಲ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.ಅಲ್ಲದೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ.

❖ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ :

ಸರ್ಕಾರದ ಮಹತ್ತರವಾದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಶಾಲೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸಂಶನೀಯವಾದದ್ದು ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ಕಂಡು ಬಂದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳೆಂದರೆ ಈ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಂಡು ಬಂದದ್ದು ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾರಿ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯಯರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ಕೊಠಡಿಗಳ ಕೊರತೆ, ಡೆಸ್ಕ್‌ಗಳ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿವೆ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕರಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಸಜ್ಜಿತ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಹಿತ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಯು ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೈಮಾಟ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ:

<https://karnatakapublicschool.in>

<https://www.schooleducation.kar.nic.com>

Wikipedia.org/wiki/Karnataka_Public_School

IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON EDUCATION WITH POSITIVE AND NEGATIVE ASPECTS

Tejashwini .p

Lecturer, Dept of commerce

SVK.college Koppal 583231, Karnataka.

Email: neha.mudgal66@gmail.com

Abstract

Use of Social media is being swiftly growing in the course of previous few years. It isn't handiest being used by the working humans however additionally there is heavy upward thrust within the use of social media by using the students or we will say in training society. Technology is growing the social media has grow to be the routine for every person, peoples are visible addicted with those technology daily. With special fields its effect is one of a kind on people. Social media has accelerated the great and rate of collaboration for college students. Use of social media has been created a fantastic effect on the society. With the assist of Internet all the social web site and diverse packages are available which can be get right of entry to without difficulty, also permit users to speak and engage with every different, to create, edit and share new styles of textual, visible and audio content material. It has a crucial have an effect on our stay because it enables a lot in every field of existence such as political field, monetary discipline and educational discipline. As the time passing via social media has began growing a terrible effect with the aid of permeating nowadays society with millions of us engrossed, bad dependency, inside the brand new happenings via apps which include Facebook and Twitter and so forth. They create longer term friendships through being in contact online even if friends are now not physically meeting.

Keywords: Social media, technology, students, Facebook and twitter.

1. Introduction

Social media is the collective of on-line communications channels dedicated to network-primarily based enter, interaction, content-sharing and collaboration. Knowledge is talent. We all apprehend this saying however few understand the empowering role social media has played. Through social media, anybody on-line is empowered by using an unrestricted glide of information to add to their knowledge bank. In today's world, it's far undeniable that

social media plays an essential function in impacting our culture, our financial system and overall view of the world. Social media is a new discussion board that brings people to exchange idea, hook up with, relate to, and mobilize for a cause, are searching for advice, and offering guidance. Social media has eliminated conversation barriers and created decentralized communication channel and open the door for all to have a voice and participate in a democratic fashion which includes human beings in repressive countries. This media outlet accommodates an extensive range spontaneous, formal, informal, scholarly and unscholarly writings to flourish. It enables common interest based groups such as students to work in a collaborative group projects outside of their class. It fosters creativity and collaboration with a wide variety of commentators on a number of problems inclusive of schooling, the economy, politics, race, health, relationship, etc. Although it has delivered about many blessings, permitting us to without difficulty connect to buddies and circle of relatives around the globe, allowing us to interrupt down worldwide borders and cultural boundaries, social media has come at a price. Social media has a poor effect on our lives because the combination of isolation and worldwide attain has eroded our lifestyle. Social media is robbing us of accept as true with and luxury we as soon as placed in each other, changing the human fellowship, physical and emotional assist we as soon as drew from every different with virtual connection. It robs us from strength of mind and from the capability to think independently and instead makes us gullible to join any group that posts perverse messages that tickle our ear and amuse our senses without evaluating the outcomes. Ironically, social media is in impact turning us into one of the most delinquent generations, yet. We choose texting to phone conversations, on line chat to a face-to-face assembly, and plenty of have replaced human interaction with convenient systems together with Facebook, Twitter, and Instagram. Jonathan Safran Foer in his article, “How Not to Be Alone”, said “Each step forward in social media has made it less complicated, only a little, to avoid the emotional work of being gift, to deliver information instead of humanity.” With every passing day, these phrases ring truer and truer. It is the objective of this article to offer evidence from several researches that have been accomplished with the aid of many pupils in one-of-a-kind environment that noticeably demonstrates the negative effect of social media in three predominant categories. First, social media fosters a false experience of on line “connections” and superficial friendships main to

emotional and psychological problems. The Second harm of social media is that it can come to be without problems addictive doing away with own family and personal time as well as decrease interpersonal competencies, leading to delinquent behaviour. Lastly, social media has end up a tool for criminals, predators and terrorists enabling them to devote unlawful acts. And the third evaluation will include showing the hyperlink among the psychological problems because of social media and crook sports committed.

Social media has exploded as a class of on-line discourse in which human beings create content material, share it, bookmark it and network at a prodigious rate. Because of its ease of use, velocity and attain, social media is speedy changing the public discourse in society and placing traits and schedule in topics that variety from the surroundings and politics to technology and the entertainment enterprise[1]. Lusk[2] shared the same concept of social media. For him social media is the use of Facebook, Blogs, Twitter, My Space and LinkedIn for the purpose of communication, sharing photos as well as videos. However for the purpose of this study social media is captured within the use of internet through Facebook, Whatsapp, Twitter, Skype, MySpace as well as Yahoo Messenger for communication sharing of ideas, sharing of photos and videos by users. The increased use of Social Networking Websites has become an international phenomenon in the past several years. What started out as a hobby for some computer literate people has become a social norm and way of life for people from all over the world [3]. Teenagers and young adults have mainly embraced these websites as a manner to connect to their peers, percentage facts, reinvent their personalities, and showcase their social lives [3]. In the past years, social media web sites have grow to be commonplace; giving young humans a new manner to interact with every other and communicate with the sector. Social networking has become famous among 2004 and 2006, after Facebook and MySpace had been created. Facebook, as an instance has over 500 million members and it's far nevertheless developing and approximately 85% of undergraduate students are Facebook users [4]

2.OBJECTIVES

- 1.To understand the positive and negative impact of social media on education
2. To offer evidence from several Researches that have been accomplished that noticeably demonstrates the effect of social media

3.Research Methodology

The methodology of the study includes only the secondary data which is collected from

different sources like annual reports, articles published in newspaper, online journals, textbooks, internet sources, and other relevant websites.

4.Impact of Social Media on Education

According to the survey of previous research, 90% of university college students use social networks. Technology has shown a fast development by way of introducing small communication gadgets and we can use those small communication gadgets for gaining access to social networks any time everywhere, as these devices consist of pocket computers, laptops, iPads or even simple mobile telephones (which support internet) and many others [5]. For the purpose of schooling social media has been used as an innovative manner. Students must be trained to apply this device in a better way, within the instructional lessons' media simply getting used for messaging or texting instead of they must learn to figure out how to use these media for right [6]. Social media has expanded the satisfactory and rate of collaboration for college students. With the help of social media students can easily talk or percentage data quick with each through diverse social sites like Facebook, Orkut, and Instagram and many others. [7]. It is likewise critical for college students to do a little practical work as opposed to doing paper paintings. They can also write blogs for Teachers in addition to for themselves to decorate their knowledge abilities . Social networking sites also behaviour online exam which play an vital role to enhance the students information.

Fig. A “usage of social media on education” [08]

Purpose of Internet Usage	
User	Percentage
Mail	33
Surfing	26.8
Chatting	18.7
Social Networking	17
Other	4.5
Total	100

In the above table A it is clear that, net usage for the respondents become for mailing and surfing the net with 33% and 26% respectively. Mainly two traditional motives for the usage of Internet

i.e. Mailing and Surfing. In India, social networking websites are developing speedy to benefit recognition however it haven't reached the expectancy of global situation. Just 17% reported social networking web sites as their precept motive for Internet utilization. Alternating reactions had been downloading internet content, purchasing on-line goods, studying and reading e-books [8]

Fig. Membership in social networking sites for education [08]

Membership in social networking sites	
Member of SNS	Percentage
Yes	95.7
No	4.3
Total	100

Among the Indian youth 95.7% of the members are connected with the social media. These figures are increasing day by day. Whereas only 4.3% of members are not connected with the social media [8].

5.Positive Effect of Social Media on Education

- Social media offers a way to the students to efficaciously reach every different in regards to magnificence ventures, bunch assignments or for help on homework assignments.
- Google and education, Google has helped over 20 million student in their education using their tools.
- By spending so much time working with new technologies, students develop more familiarity with computers and other electronic devices.
- With the increased focus on technology in education and business, this will help students build skills that will aid them throughout their lives. .
- A lot of the students were able to inform public about their issues – using social media which brought awareness and helped solve a lot of problems.
- The ease with which a student can customize their profile makes them more aware of

basic aspects of design and layout that are not often taught in schools.

g. Many of the students who do not take an interest constantly in elegance may feel that they can specific their thoughts easily on social media.

h. Talents got discovered faster, students who were good at programming got their name out their easily, student who were good in music, got their videos out and shared leading them to their dreams.

i. Teachers may also publish on social media approximately elegance activities, faculty activities, homework assignments with a view to be very beneficial to them.

j. It is visible that social media advertising and marketing has been emerging in career alternative. Social media advertising prepares younger employees to grow to be successful entrepreneurs.

The get entry to of social media provides the opportunity for educators to teach exact digital citizenship and the use of Internet for productiveness.

6.Negative effect of Social Media on Education

a. The first challenge about the terrible impact comes to thoughts is the sort of distraction to the scholars present inside the class. As teachers were no longer able to understand who is paying interest in the classroom.

b. The popularity of social media, and the speed at which information is published, has created a lax attitude towards proper spelling and grammar. The reduces a student's ability to effectively write without relying on a computer's spell check feature.

c. Many students rely on the accessibility of information on social media and the web to provide answers. That means a reduced focus on learning and retaining information.

d. The diploma to which non-public information is available online and the anonymity the internet seems to offer has made college students forget the need to filter the facts they submit. Many schools and capability employers inspect an applicant's social networking profiles earlier than granting recognition or interviews. Most college students don't continuously compare the content material they're publishing online, that may bring about terrible effects months or years down the street.

e. One of the most important breakdowns of social media in schooling is the privateness issues like posting non-public records on on-line sites.

f. In some of the scenario there had been many in suitable records posted which may

also lead the students to the incorrect side.

g. Because of social media students lose their ability to engage themselves for face to face communication.

h. Our capacity to keep records has decreased, and the willingness to spend more time studying and looking up accurate information has reduced, due the truth that we got used to the ease of accessibility to data on social media.

i. Students, who attempt to multi-mission, checking social media sites at the same time as analyzing, display decreased instructional overall performance. Their ability to concentrate at the challenge handy is significantly decreased by the distractions which are delivered about through YouTube, Facebook or Twitter.

j. Many of the bloggers and writers posts incorrect records on social sites which leads the education device to failure.

k. The greater time students spend on social websites, the much less time they spend socializing in individual. Because of the lack of frame signals and different nonverbal cues, like tone and inflection, social networking sites are not an adequate substitute for face-to-face communication. Students who spend a wonderful deal of time on social networking are much less capable of efficiently talk in individual

7. Conclusion

According to the above look at we got here to understand the various superb and terrible impacts of social media on schooling or students. It could be very critical to overcome this hassle. How can mother and father alleviate the terrible factors of social media whilst improving upon the high-quality results? Moderating their get admission to social media is one wonderful approach. Most of the poor components can be overcome with the aid of lowering the quantity of time spent on social community sites. Paying interest to their educational development and addressing any troubles will pass a protracted manner in the direction of keeping the negative factors of social media from influencing their studies. Provide ample time for face-to-face social interplay, like having a few own family amusement time in that you speak their studies in a relaxed atmosphere or inviting friends and own family over for get-together, imparting fun, face-to-face social interplay with loved ones. All this we assist us to reduce the Negative impact of social media on the students as a way to in turn gain our young technology.

References

Asur, S. & Huberman, B.A. (2010) Predicting the Future with Social Media. Social Computing Lab: HP Labs, Palo Alto, California. pp 1- 8.

Lusk, B. (2010) Digital Natives and Social Media Behaviors: An Overview. The Prevention Research, Vol. 17. pp 3–6.

Boyd, D.(2010) Taken Out of Context: American Teen Sociality in Networked Publics Berkeley, CA: University of California; 2008. Available at: www.danah.org/papers/TakenOutOfContext.pdf. Accessed July 16, 2010.

Schneider N. (2010) Facebook, Other Social Network Sites Could Lead to Lower Grades for Students.

IMPORTANCE AND CHALLENGES OF SKILL EDUCATION IN INDIA

Dr. Jyotilaxmi. M. Irasur

Guest Faculty

Department of Education

Karnataka State Akkamahadevi Women's University

Vijayapur, India

Abstract

It is possible to fly without motors, but not without knowledge and skill' —Wilbur Wright

Skill development is the basic necessity and a need of hour for self-employment in the 21st century of India. The urgent need of the hour is investing in skill training to create sustainable, inclusive development for all Indians. Skilling refers to the training, practical, theoretical and soft skill knowledge of current industry standards. For the financial growth and community development of any country skills and knowledge development are the essential forces. We can see peoples who have knowledge but are not skilled enough to do that particular job. Therefore skill is more important than knowledge. Practice is the way we can acquire skills which are more important in our lives. Skills are practicing while knowledge is theoretical. If we all unite and spread this message that it will change the society which thinks that knowledge is more important than skill. This paper tries to highlight the importance and challenges of skill Education in India

Keywords: Skill Education, Skill Knowledge, Skill Development

Introduction

“Education, vocational training and lifelong learning are central pillars of employability, employment of workers and sustainable enterprise development”

- International Labour Organisation

Education is undergoing a revolutionized change regarding science & technology, globalization, privatization, urbanization, industrialization, etc. Today's youth are facing many emerging issues such as global warming, famines, poverty, suicide, population explosion as well as social, emotional, physical and psychological issues. It is true that current generation needs to be skilled in order to get employment. It is very much important to get skills and only then a country can think about its bright future. Nowadays many countries especially India is facing

these problems that a person is knowledgeable but not skilled enough to do a particular job. India has a demographic advantage of the largest youth population in the world. According to the India Skills Report 2015, it was established that India lacks in the development of skills. Of all the students applying for roles in the labour market, a mere 1/3rd of the number had the appropriate skills to match the requirement of the employers. Though we have sufficient manpower but they are not skilled enough to get a job. A skill gap is a considerable gap between the skills required by the workforce and their current attributes and capabilities

Importance of Skill Development

According to the National Skill Development Corporation (NSDC), Skills can be classified into four levels :

- 1) **Semi skill** -which refers to skills that can be acquired through short-term courses which focused interventions and on the job training
- 2) **Skilled**- which refers to skills that are specific to the occupation that can be acquired through technical or vocational training
- 3) **High skilled** -which refers to skills involved in highly technical or commercial level operations and can be acquired through degrees, diplomas and post graduate education.
- 4) **High skilled with specialization** -which refers to the skills with high specialization involving research and design that can be acquired through doctorate or many years of work experience in a specific sector or area

(WHO) defines Life skills as the abilities for adaptive and positive behavior that enable individuals to deal effectively with the demands and challenges of everyday life. Life skill has been classified into three broad categories:

- **Thinking skills:** Thinking skills are the skill that enhances the logical faculty of the brain using an analytical ability, thinking creatively and critically, and developing problem-solving skills and improving decision-making abilities.
- **Social skills:** Social skills include interpersonal skills, communication skills, leadership skills, management skills, advocacy skills, co-operation and team building skills, etc.
- **Emotional skills:** Emotional skills, involves, knowing and being comfortable with oneself. Thus, self– management, including managing/coping with feelings, emotions, stress and resisting peer and family pressure

LIFE SKILL EDUCATION

According to UNICEF, Life Skills are a behavior change or behavior development approach designed to address balance of three areas:

- Knowledge
- Attitude
- Skills.

The world bodies such as UNICEF, UNESCO, and WHO list the ten core Life Skills as:

- 1) Self-awareness
- 2) Critical thinking
- 3) Creative thinking
- 4) Decision making
- 5) Problem Solving
- 6) Effective communication
- 7) Interpersonal relationship
- 8) Empathy
- 9) Coping with stress
- 10) Coping with Emotions

Challenges and opportunities of Skill Development

Skilled workforce is necessary for economic development. Some sectors, such as agriculture, food processing, heavy industries, textiles, tourism, construction sector, healthcare, transportation and infrastructure etc. are vital for economy and engagement of skilled workforce in such sector is a major concern for any country. India is facing lot of challenges in skill development in view with the current infrastructure and the policy frame work. Some of the challenges are as follows:

Mobilization: The enrolment of the students for the vocational education and training has become extremely challenging task, because the outlook of people associated with skill development is still very traditional.

Insufficient capacity: In the educational institutions throughout the country there is an inadequate infrastructure facilities, because of this there is a huge demand for skilled labor. There are not many trained and skilled trainers available.

Brainstorming: It helps the students to generate ideas quickly and spontaneously as students use their imagination to think out of the box

Classroom Discussions: This activity provides opportunities for students to develop the skills in listening, assertiveness and empathy.

Skills Mismatch: There is a lack of industry and faculty interaction as the skill sets provided by the educational and training institutes do not end up suiting the employer's requirements. As a result though the people may be skilled but they do not get employment.

Conclusion

Skill development is the most important aspect for the development of our country. According to the India Skills Report 2015, it was established that India lacks in the development of skills. Of all the students applying for roles in the labor market, a mere 1/3rd of the number had the appropriate skills to match the requirement of the employers. Though we have sufficient manpower but they are not skilled enough to get a job. A skill gap is a considerable gap between the skills required by the workforce and their current attributes and capabilities. A relevant and proper implementation of life skill education is a need of an hour, for today's society. Imparting life skills education to the students can be helpful as it specifically addresses the needs of children, helps in motivating, providing practical, cognitive, emotional, social and self-management skills for life adjustments.

REFERENCES

http://cae.org/images/uploads/pdf/Skill_Development_in_Higher_Education.pdf

<https://www.mygov.in/group-issue/integrating-skill-development-higher-education/>

<http://www.debate.org/opinions/should-debate-on-education-be-skillbased-rather-than-knowledge-based>

Ministry of Skill Development and Entrepreneurship. (n.d.). Available from: <http://www.skilldevelopment.gov.in/nationalskilldevelopmentcorporation.html> Date accessed: 10/10/16

National Skill Development Corporation. Available from: <http://www.nsdcindia.org/> Date accessed: 10/10/16

Planning Commission, XII Five Year Plan, Employment and Skill Development http://planningcommission.gov.in/plans/mta/11th_mta/chapterwise/chap9_employ.pdf

MEDIA IN EDUCATION**Dr. Jayashree K Badiger**

Assistant professor

J.S.P's B.F.Yaligar College of Education Munavalli

Tq.Savadatti Dist. Belagavi. 591117

bkjayashree301@gmail.com**ABSTRACT**

Education is the process of learning and knowing, which is not restricted to our school textbooks. It is a holistic process and continues through our life. Even the regular happenings and events around us educate us, in one or the other way. It would not be an exaggeration to say that the existence of human beings is fruitless without education. An educated person has the ability to change the world, as he/she is brimming with confidence and assured of making the right moves.

Media itself means a method of communication. Educational media refers to channels of communication that carry messages with an instructional purpose. They are usually utilized for the sole purpose of learning and teaching

Mass media is one way of taking the quality education, more so the specialised education to anywhere in the country. The mass media helps delivery of education to any far away places in real time and it is most cost effective. Several experiments have been carried out and now there is operational system, which tries to take the tele-education programmes on 24 hour channels. There is need to integrate this media into education system. Even today only, a small number of schools and colleges are equipped to receive and use the programmes for their students

Keywords: Education media mass media

Media in Education**Introduction**

Education is the process of learning and knowing, which is not restricted to our school textbooks. It is a holistic process and continues through our life. Even the regular happenings and events around us educate us, in one or the other way. It would not be an exaggeration to say that the existence of human beings is fruitless without education. An educated person has the ability to change the world, as he/she is brimming with confidence and assured of making the right moves. It Makes Better Citizens, Ensures A Productive Future, Opens New Vistas, Spreads

Awareness, Helps In Decision-Making, Bolsters Confidence. Use of Educational Media is essential for teaching & learning process. Media can be utilized in almost every discipline to enhance learning in class and out of class.

These media is helpful to all types of learners having different Learning Styles- visual, auditory and kinesthetic. It keeps the learner focused and actively engaged in teaching learning process in classroom

Meaning of media

Media itself means a method of communication. Educational media refers to channels of communication that carry messages with an instructional purpose. They are usually utilized for the sole purpose of learning and teaching

II Review of related literature

Social media is the platforms that enable the interactive web by engaging users to participate in, comment on and create content as means of communicating with their social graph, other users and the public which have content formats including text, video, photographs, audio, PDF and PowerPoint. (Cohen, 2011). It can be said that social media is the tools, services, and communication facilitating connection between peers with common interests.

Singh Ritakumari : This study focused on the use of different educational media and multimedia in teaching learning processes. It also highlighted the various classifications of these media.

Preeti This paper is showing the relationship between the media and education. It contains the role and importance of media in providing education, rural education and for environmental awareness. It also talks about the use of media in classroom and in the teaching learning process.

III Research design and methodology

Objectives

- To study the effect of media on education
- To study the effect of media on male and female students performance.

Hypothesis

- There is a significance relation media and education
- There is a significance difference between male and female students performance

Design of the study

The research design includes the process of sample selection, methods of procedure to be followed, measurements, and comparison and other analyses to be made. The present study is a experimental research study.

Sample of the research

The investigator has selected 30 students of each group studying in Xth class of SPJG High school at Munavalli, savadatti taluka of Belagavi district of Karnataka state

Method

. The investigator has selected two group of 30 students for this research. One of the experimental group and another one is controlled group. The investigator teach the Science subject selected lesson for experimental group, for five days using LCD And other innovative tools and conduct a test. And same way controlled group learns in traditional way, And at the end investigator conduct a test for both groups And scores are mentioned in below table.

Sl no	Experimental group			Controlled group			Total
	Male	Female	Total	Male	Female	Total	
1	15	15	30	15	15	30	60

Analysis and Result

To analyze the data the investigator calculate the mean and standard deviation.

Sl.no	Experimental group			Controlled group			Total
	Male	Female	Total	Male	Female	Total	
	15	15	30	15	15	30	60
Mean	26.27	26.33	26.3	20.6	20.4	20.5	
SD	2.5955	2.0889	2.3422	2.1956	1.7066	1.9511	

The above table shows that the scores of Experimental group and controlled group, The mean score of this group is 26.3 and SD is . And controlled group mean score is 20.5 and SD is . This shows that the experimental group score is higher than the controlled group.

The uses of ICT tools ,LCD power point presentation in teaching and learning process the teaching is very effective than the traditional teaching. Use of Educational Media is essential for

teaching & learning process. Media can be utilized in almost every discipline to enhance learning in class and out of class.

The use of media in teaching- learning process has also several advantages. Media could raise the students' interest of the lesson and media is important to lead students' attention. Media increase students' responsibility to control their own learning. In brief, we can say that the use of media in teaching- learning activity is good

Conclusion

The relevance of these media in classroom is immeasurable in teaching and learning process. The teachers should develop skills and abilities to use this media for instructional purposes. Governments and school administrators should make efforts to ensure that educational media and multimedia is included in school curriculum at the elementary and higher levels to increase awareness of this media.

Mass media is one way of taking the quality education, more so the specialised education to anywhere in the country. The mass media helps delivery of education to any far away places in real time and it is most cost effective. Several experiments have been carried out and now there is operational system, which tries to take the tele-education programmes on 24 hour channels. There is need to integrate this media into education system. Even today only, a small number of schools and colleges are equipped to receive and use the programmes for their students

References

- International Journal of Scientific Engineering and Research (IJSER) www.ijser.in ISSN (Online): 2347-3878 Volume 2 Issue 3, March 2014
- Volume 8, Issue III, June 2019, ISSN: 2277-1255 BHARTIYAM INTERNATIONAL JOURNAL OF EDUCATION & RESEARCH A quarterly peer reviewed International Journal of Research & Education.
- Harisa Mardian Printed Journal: Sains Terapan dan Teknologi FST Buddhi Dharma ISSN: 2541-1268 Vol. 1 No. 1, Desember 2016

EDUCATIONAL CHALLENGES DUE TO COVID '19'**Dr. Y. VANISREE**

Assistant Professor,

N.M.K.R.V.College for Women, Bangalore.

Email: vaninagendrap@gmail.com**ABSTRACT**

The Covid-19 pandemic created a lot of challenges in the Indian education system. At such a time, understanding these challenges is key to solving them for better crisis management in education. The novel corona virus COVID-19 presents a real challenge and a real responsibility. The COVID-19 pandemic has affected every aspect of human endeavour and none more so than education. At the height of the crisis, over 1.725 billion learners were not receiving any education worldwide. Post covid-19, the world will be a different place. Understandably, the impact of the pandemic has already been felt on education sector. It is reasonable to assume that this impact will be here to stay for a fairly long time. This pandemic is clearly a sign of changing times and human behaviour. It is also an event that has given rise to push to digitalization of businesses, especially in the education sector. This paper focus on the Educational challenges in Teaching and Learning due to covid-19 and to prepare educators to bring the best of online education into the classrooms, offering the students a powerful learning experience, which lacked good education or quality resource access due this pandemic. Most of the suggested approaches to providing education in this time of crisis have cantered around the use of technology New data-based technologies are opening up ways to transform practices, structures and even cultures in schools.

KEY WORDS: EDUCATIONALCHALLENGES, COVID-19, TECHNOLOGY.**INTRODUCTION**

The Covid-19 pandemic created a lot of challenges in the Indian education system. At such a time, understanding these challenges is key to solving them for better crisis management in education.

As the novel corona virus COVID-19 spreads across the world with more cases and deaths globally health and government officials are scrambling to get a handle on what the World Health Organization (WHO) has officially declared a pandemic. But one method health experts and Centres for Disease Control and Prevention (CDC) officials are suggesting to limit a person's risk of exposure or of spreading the virus, which the CDC says is transmitted through

droplets from coughs and sneezes between people who are up to six feet apart from one another is “**social distancing.**”

Social distancing means keeping people apart to minimize the chances of catching COVID-19 and to reduce the chances of spreading the disease. Implementing social distancing can be done at the individual level which is focused on a person not catching COVID-19 or at a population level to slow the spread of the pandemic across large groups of people. The public health powers governments have to close schools and businesses, restrict travel, and impose stay-at-home orders. These powers are now being summed up under the term “social distancing,” but they are being implemented differently around the world. **Social distancing is a powerful disease control tool, but only if we all participate.**

The corona virus outbreak has caused major disruptions to daily life and children are feeling these changes deeply. While the return to school will be not only welcome but exciting for many students, others will be feeling anxious or frightened. Children may navigate some of the complicated emotions they may be facing with going back to school. Schools and parents have bigger roles to play with kids being home-bound due to the COVID-19 pandemic. Schools, colleges, and universities around the world were closed when COVID-19 struck. But lessons didn't stop when innovative educators turned to remote learning technologies. Some may question whether a return is necessary. After all, e-learning has been on the rise during the pandemic and is being heralded as the future of education. This disparity is further complicated by the digital divide between urban and rural India, leading to issues with consistency and quality of learning. Through the crisis, millions of students across Asia and the Pacific have been learning and studying using new collaborative digital tools and resources on a massive scale. They have been physically apart, but virtually together.

Challenges in and prospective solutions for a return to physical classrooms

However, going back to school will not be plain sailing. Stakeholders from government, educational institutions, and regulatory bodies will need to ensure that the return to physical learning does not jeopardise the health and safety of the students.

A phase-wise repopulation of the classrooms, with staggered and rotational rosters, could be a prospective solution; only a given number of students, in keeping with social distancing norms, would be present in the classroom on any given day, with the remaining students attending via live chat rooms.

However, stakeholders must prioritise the creation of a blueprint for the students' eventual return to school. For a majority of young schoolchildren across the country, it is not a luxury but a non-negotiable necessity.

TEACHING AND LEARNING

The field of education faces a tough crisis. Nearly 40 crore students, their parents and millions of teachers are wondering what the future holds for them? Will schools, colleges open anytime soon? Will there be online classes? Will there be exams? The Covid-19 pandemic is expected to last nearly a year. Given an uncertain situation will they lose a full academic year? Meanwhile, teachers are worried whether they would get salaries if the students don't pay fees.

Most of the suggested approaches to providing education in this time of crisis have centered around the use of technology. The Internet is the overwhelming choice for the transport of content while the actual delivery has been achieved using all flavours of learning management systems, custom developed platforms and standalone applications. A close second has been the use of cellular networks coupled with smart phones that allow for a rich multimedia experience. The real challenge has been the development of quality materials that could prove a viable substitute for the face-to-face experience. Traditional teachers have never been trained in the development of materials required for non-face-to-face delivery, and the vast majority is not even aware of the huge collection of Open Educational Resources available in the digital world.

CHANGING THE WAY WE LEARN

During Covid-19 pandemic the way we work has changed completely as many are forced to work from home. So, the way learning needs to change as well. The gig economy is all about working remotely. So learning can be remotely too. Remote learning will also help institutions double the intake of students and offer students education at half the cost. This would benefit poor students. If states of Tamil Nadu, Uttar Pradesh and Karnataka can give free laptops to college students the Government should come forward and give free smart phones to all students from below poverty line families.

RETHINKING- LEARNING

As lockdown ease and schools start to reopen across our region, it's as good a time as to take stock and look at the likely future of education. Children who start school from now on will grow up to be workers and leaders in a digital-first world that will demand new skills and new ways of thinking. In short, education's age-old three R'S- Reading, Writing, and Arithmetic- are

being joined by a fourth: Rethink. New data-based technologies are opening up ways to transform practices, structures and even cultures in schools. Technology has changed many aspects of our society so students have largely stayed the same, now we have solutions that have the potential to transform and improve the system so students can achieve more and develop valuable skills with better outcomes. The question for us now is: How can we use technology to rethink education? Many want a systemic shift in which education will move away from “a **teaching culture to a learning culture.**”

Real-time data, innovations like artificial intelligence (AI), and a range of new devices and tools, will help transform the roles and relationships of students, teachers, and parents. **Students** will be empowered to learn for themselves in flexible, often collaborative ways, both inside and outside classrooms at their own pace. They will be able to follow their own interests and be challenged where appropriate. “The real learning is that learning can be hard”.

Teachers will have access to individualized real-time data on how well each of their students is progressing, scholastically and emotionally so they can devise new challenges and offer appropriate support for each child to move ahead.

Parents will be better connected to, and involved with, their child’s education with certainty, detail, and confidence.

“Over the past few decades, the focus has been heavily weighted on the classroom experience. I think we will see a shift where schools will create a foundation of inclusive, flexible, data-driven buildings and spaces that will enable students to learn beyond those walls.”

SOME IMPORTANT WAYS IN WHICH EDUCATION WILL CHANGE IN THE COVID-19 TIME:

Blended learning: The classroom will be supplemented by online coursework. This way, students may be required to physically attend classes on fewer days and will be free to study at their own pace. This will also give them adequate time to assimilate information.

Training of teachers: All the teachers will have to be trained for online teaching as well. This will go a long way to ensure that they are comfortable with technology and will be able to seamlessly switch between online and offline modes of teaching the curriculum. And above all, teachers will feel empowered to deliver a more impactful lecture than before.

Use of Artificial Intelligence (AI) will help personalize the learning experience for every child: Soon, educators will use technology to offer a learning experience that is uniquely

suited to a child's learning needs. The blended approach to learning, in turn will help all types of students, since they will have the opportunity to engage with different types of content such as video, audio, presentations, thereby increasing the ability to personalize learning.

Technology may help in compensating some of the downsides of social distancing: Texting, email, and apps like Skype and Face Time can definitely help people stay in touch. “We are fortunate to live in an era where technology will allow us to see and hear our friends and family, even from a distance”. Even so, those modes of communication don’t entirely replace face-to-face interactions, “When we interact with other people, a lot of the meaning conveyed between two people is actually not conveyed in the actual words, but in nonverbal behaviour”. A lot of those subtleties of body language, facial expressions, and gestures can get lost with electronic media. “They’re not as good as face to face interactions, but they’re infinitely better than no interaction,” say experts.

Role of teachers will need to be redefined: With information readily available just a click away, the role of a teacher from that of a 'knowledge-giver' will gradually move to one of a 'facilitator' in the development of learners and helping them to become life-long learners. Technology will be used effectively by teachers on tasks such as paper-setting, evaluating and grading: This will help the teachers focus more effectively on teaching and course improvement.

Interactivity and engagement in a physical classroom will have to be built into the online learning programs to keep students engaged: Physical classrooms offer a high degree of interactivity with the teacher and also among students. Educators will have to bring in a lot of innovations to bring in the element of interactivity and collaboration in their **e-learning** modules.

Social Distancing principles will have to be incorporated: As and when schools, coaching centres and other educational institutions open up for Covid-19, the new social distancing rules will necessarily change the existing ways of imparting education. Schools might consider working in shifts, classrooms will follow strict sanitization processes and social distancing will become a norm for all activities. It must also be pointed out that amidst the social distancing, self-isolation and online studies in the current quarantine times; it is but natural that children are facing unprecedented levels of anxiety. Unable to hang out with their friends, peers and classmates like they used to, and not being able to expand their energy on sports, must not be easy on them. It is important that as educators, we take the responsibility to equip them with

suitable coping mechanisms and help them to build and strengthen their connections with supportive adults, including their teachers.

“It is important for schools to hold both structured and unstructured conversations around the pandemic and lockdown to allow the students the opportunity to express their concerns and use this time as a learning opportunity. Ensuring regular interactions with peers and teachers plays a significant role in helping children adjust with the transition as is being expected at these unprecedented times”.

CONCLUSION

As the multitude of solutions is implemented, a different world of education will slowly unfold. Some experiments will undoubtedly fail, while others will be immensely successful. When the dust settles, we are bound to see a brand-new educational landscape, impacted and reshaped at all levels. Schools with a high level of attention being paid to hygiene and the introduction of innovative approaches to keeping naturally social children at safe distances and will undoubtedly see a huge move towards the induction of technology in every aspect of the teaching-learning experience. We can expect to see an immense improvement in the quality of materials available at all class levels as the move away from face-to-face classes’ gains momentum around the globe and finally usher in the era of world class “open” content easily accessible to all learners worldwide.

REFERENCES

1. Geoff Spencer,(2020) Microsoft Asia Writer,Schools after covid-19: From a teaching culture to a learning culture.June 17 2020. <https://news.microsoft.com>
2. C.P Gopinath et al.,(2020) Higher Education post covid-19, April 14 2020. <https://www.thehindu.com>
3. Gostin LO, Wiley LF. Governmental public health powers during the COVID-19 pandemic: stay-at-home orders, business closures, and travel restrictions. *JAMA*. Published online April 2, 2020. doi:10.1001/jama.2020.5460 [ArticlePubMedGoogle Scholar](#)
4. Leung K, Wu JT, Liu D, Leung GM. First-wave COVID-19 transmissibility and severity in China outside Hubei after control measures, and second-wave scenario planning: a modelling impact assessment. *Lancet*. Published online April 8, 2020. doi:10.1016/S0140-6736(20)30746-7 [PubMedGoogle Scholar](#)
5. www.bolton.ac.in
6. <https://www.indiatoday.in>
7. <https://www.timesofindia.indiatimes.com/blogs>.

BENEFITS AND CHALLENGES OF GOODS AND SERVICES TAX (GST) IN INDIA

Dr. Bharati M. Averl

ABSTRACT

Goods and Services Tax popularly known as GST, a single tax on the supply of goods and services, right from the manufacturer to the consumer. Credits of input taxes paid at each stage will be available in the subsequent stage of value addition, which makes GST essentially a tax only on value addition at each stage. The introduction of GST in India is a big step in the direction of improving the country's ranking in the ease of doing business. Among other benefits, GST is expected to improve the ease of doing business, in tax compliance, reduce the tax burden by eliminating tax on tax, improve tax administration, mitigate tax evasion, broaden the organised segment of the economy and boost tax revenues for the exchequer. Being the single best tax reform undertaken by the Government in 70 years of Independence coining the concept of 'One - Nation, One - Market, One - Tax', GST has put forth a number of challenges and myriad problems for the overall growth and development of Indian economy. It is in the above perspective; this paper highlights the background, objectives, benefits and the challenges of GST in the present tax scenario in India.

Keywords: GST, Tax Evasion, GDP, Tax system in India, One Nation - One Tax.

I. INTRODUCTION:

Goods and Services Tax (GST), a historical tax reform since independence, which is expected to transform the indirect taxation landscape in the country, came into effect from July 1, 2017. Heralded as a „destination tax“, the GST is a tax on goods and services which will be paid at the point of receiving. GST will be levied on all transactions such as sale, transfer, purchase, barter, lease or import of goods and/or services. Involving both the Central and State levies, GST will be administered together by the Centre and the States.

The biggest tax reform since independence, GST will pave the way for realisation of the goal of One Nation - One Tax – One Market. Thus, GST is expected to make movement of goods freer across the country making life easier for manufacturers, producers and investors. Under GST, each good or services will be taxed at one of the following four rates: 5%, 12%,

18% and 28% or it could be exempted from tax. There is a special rate of 0.25% on rough precious and semi-precious stones and 3% on gold. Under GST regime, exports and supplies to SEZs are zero rated and all the taxes paid while purchasing and manufacturing the goods including the taxes paid on raw material and services are returned to the exporter to make the exports competitive. The sellers or service providers collect the tax from their customer, who may or may not be the ultimate customer, and before depositing the same to the exchequer, they deduct the tax they have already paid. This tax seeks to align the Indian taxation system with the global standards and norms particularly with Europe and USA, the main trading partners.

II. OBJECTIVE OF STUDY :

The study has following objectives:

1. To cognize the concept of GST
2. To study the features of GST
3. To evaluate the advantages and challenges of GST
4. To furnish information for further research work on GST

III. GST: A NEW BEGINNING FOR INDIA

The Good and services tax (GST) is the biggest and substantial indirect tax reform since 1947. GST is a destination based single tax on the supply of goods and services from the manufacturer to the consumer, which has replaced multiple indirect taxes levied by the Central and the state governments, thereby converting the country in to a unified market. The main idea of GST is to replace existing taxes like VAT, excise duty, service tax and sales tax. It will be levied on manufacture sale and consumption of goods and services. GST is expected to address the cascading effect of the existing tax structure and result in uniting the country economically. It is not an additional tax but it is a system to examine the interstate transactions of goods and services and to further assure that the tax should be received by the importer state as GST is a destination based tax.

The introduction of GST at the Central level will not only include comprehensively more indirect Central taxes and integrate goods and service taxes for the purpose of set-off relief, but may also lead to revenue gain for the Centre through widening of the dealer base by capturing

value addition in the distributive trade and increased compliance. It is a comprehensive tax regime levied on manufacture, sales and consumption of goods and services.

There is no separate Service Tax Act and Service Tax Department in India and taxes on services in our country are governed by some of the provisions of Finance Act, 1994 and Service Tax Rules, 1994 and the department concerned is Central Excise department. In our country the whole service sector is not taken under the service tax net and instead a selective approach is adopted. In 1994 only three services were brought under service tax net and the number has been increasing every year since then. Today, the number of services under the service tax net is near about 100.

IV. CENTRE - STATE ADMINISTRATION OF GST

A significant feature of constitutional 101st amendment Act, 2016 which paved the way for introduction of Goods and Services Tax in India has the provision relating to constitution of the GST Council. The structure of the Council is unique and comprises of the Union Finance Minister Chairman of the Council, the Union Minister of State Revenue and the State Finance Ministers of 29 states and two union territories with legislature Delhi and Pondicherry. The guiding principle of the GST Council is to ensure harmonisation of different aspects of GST between the Centre and the States as well as among States with a view to develop a harmonised national market for goods and services within India.

The GST network is entrusted with the following major functions:

- Facilitating registration
- Filing of returns
- Providing MIS reports to the Centre/State Governments
- Accounting of fund transfers between central and state governments
- Matching of tax payment details with authorised banks
- Running the matching engine for matching, reversal and reclaim of ITC

One of the main objectives of GST would be to eliminate the cascading impact of taxes on production and distribution cost of goods and services. GST is proposed to fulfil the following objectives:

GST would eliminate the multiplicity of indirect taxation and streamline all the indirect taxes which would be beneficial for manufacture and ultimate consumer.

- GST would be able to cover all the shortcomings of existing VAT system and hopefully serve the economy health.
- Incidence of tax falls on domestic consumption
- The efficiency and equity of system is optimized
- There should be no export of taxes across taxing jurisdiction
- The Indian market should be integrated into single common market
- It enhances the cause of co-operative federalism.

V. MAJOR BENEFITS OF GST

Kelkar (2009) has concisely summarized the expected benefits of GST in the following words: “It will bring about a phase change on the tax firmament by redistributing the burden of taxation equitably between manufacturing and services. It will lower the tax rate by broadening the tax base and minimizing expectations. It will reduce distortions and foster a common market across the country and reduce compliance costs. It will promote exports...perhaps more importantly, it will spur growth.”

In general, GST is expected to benefit and empower citizens in the following ways:

1. Reduction in overall tax burden
2. No hidden taxes
3. Development of a harmonised national market for goods and services
4. Higher disposable income in hand for health, education and essential needs
5. Consumer to have wider choices
6. Increased economic activity
7. More employment opportunities
8. GST provide comprehensive and wider coverage of input credit setoff, you can use service tax credit for the payment of tax on sale of goods etc.
9. CST will be removed and need not to pay. At present there is no input tax credit available for CST.

10. Many indirect taxes in state and central level have been included under GST. As such we need to pay a single GST instead multiple taxes.
11. Uniformity of tax rates across the states
12. Ensure better compliance due to aggregate tax rate reduction
13. By reducing the tax burden the competitiveness of Indian products in international market is expected to increase and thereby development of the nation
14. Prices of goods are expected to reduce in the long run as the benefits of less tax burden would be passed on to the consumer.

VI. MAJOR ISSUES AND CHALLENGES FOR IMPLEMENTATION OF GST IN INDIA

GST as the new system of taxation has been acknowledged as beneficial in a number of ways, there remains concerns“ regarding its implementation. The need of the hour is that the Centre government as well as the State governments need to be pro-active in order to resolve the following issues:

1. Transitional Issues: There are many areas which have to be addressed as s apart of transition to GST. There are concerns about registration, carry forward of credits and taking ne credits, pending refund/rebate claims, review of contracts, Etc. The need for smooth transition is imperative for success of GST.

2. Revenue Sharing Mechanism: The dual GST model will off-set certain industry from Centre to States thereby reducing revenue generation for the Centre. The challenge is multi-fold – proper revenue accounting and collection, technological up-gradation, revamping baking channel for State-wise revenue allocation, political support, etc.

3. Dealing with Transitional Issues: The transition to GST will affect such schemes and a great amount of uncertainty will hover over all these areas for businesses leading to confusion and administrative issues. The challenge for the Government is to make the transition a smooth exercise.

4. Centralised Administration for Large Units: The respective State GST may not exempt such units. The challenge would be to provide ease of compliance to such units. For large tax paying units, the concept of centralized registrations, credit/set off and payment should be introduced to avoid multiplicity of compliances under different taxing jurisdictions and it should be under the Central GST.

5. Managing Explosion of Assesses: The dual GST model will widen the tax net by taxing every economic supply in the distribution network. This will lead to an explosion of assesses. It will not only add a new flavour to GST but will also align India with global tax system. Though it will generate revenue in a neutral and transparent way, the Government will have to ensure that the ultimate consumer is not burdened with tax beyond his capacity.

6. Impact on Small Business Enterprises: the impact of GST on small enterprises is often cited as a concern.

a. Those below the threshold of Rs. 20 lakh (Rs. 20 lakh in case of specified) who need not to register under the GST. Practically they can only be in business to consumer traders/manufacturers/food service providers.

b. Those between the threshold and composition turnover of Rs. 75 lakhs have the option to pay 2.5% in case of manufacturers and 1% in the case of traders. Practically they can only be in business to consumer traders/manufacturers/food service providers.

7. Nature of taxes: The taxes that are included in GST would be excise duty, countervailing duty, cess, service tax, and state level VATs among others. Interestingly, there are numerous other states and union taxes that would be still out of GST.

8. Number of Enactments of Statutes: There will two types of GST laws, one at a centre level called CGST and the other one at the state level called SGST. There are different tax rates for goods and services at the Central Level and at the State Level, and further division based on necessary and other property based on the need, location, geography and resources of each state.

9. Rates of Taxation: It is true that a tax rate should be devised in accordance with the state's necessity of funds. Whenever states feel that they need to raise greater revenues to fund the increased expenditure, then, ideally, they should have power to decide how to increase the revenue.

10. IT Infrastructure: IT infrastructure will play a vital role in full implementation of IGST as union will electronically distribute IGST to states. To grapple the data base a strong network is required which is managed by GSTN (Goods and Service Tax Network). GSTN has major responsibility to tackle biggest challenge of IT infrastructure in a time bound manner.

11. Other Issues: Union government need to coordinate with 30 states for „input credit, due to transfer of credit in SGST.

- State tax officials need training and development from time to time for implementation of GST. Further, GST law heavily banks on IT and hence proper training has to be given to departmental officers for effective usage and implementation.
- Assessing the manner and quantum of input credit as available under GST
- Analysing the impact of other laws and integration with customs and Foreign Trade Policy
- Evaluation of the competitiveness and the demand for the products in the backdrop of the new GST rate structure to ensure that products are neither overpriced nor under priced.
- Analysts say that real estate market will be cramped by GST and it may result in 12% down turn in demanded of new houses because of increased cost up to 8%.

VII. CONCLUSION AND SUGGESTIONS

Financial experts say that the lower GST rate may lead to a decline in inflation. With a successful implementation of the GST, powered by the GSTN, India is looking forward to make major gains in the ease of doing business criteria. The implementation is expected to boost businesses and propel the economy's growth trajectory. It can be concluded from the above discussion that GST will provide relief to producers and consumers by providing wide and comprehensive coverage of input tax credit set-off, service tax set off and subsuming the several taxes. Efficient formulation of GST will lead to resource and revenue gain for both Centre and States majorly through widening of tax base and improvement in tax compliance. It can be further concluded that GST will have a positive impact on various sectors and industry.

Although implementation of GST requires concentrated efforts of all stakeholders viz. Central and State Government, trade and industry. Thus, necessary steps should be taken. Last but not the least, it can be said that in spite of number of challenges and problems, GST ushers a transparency to measure taxes levied on a product, bringing an end to the host of hidden and embedded taxes that were been paid so far. GST is anticipated to facilitate free flow of goods and services across the country and therefore, has the potential to add up to 2%

to India's GDP. Further reduction in multiplicity of taxes will lead to confidence building of foreign investors thus giving a boost to Foreign Direct Investment in the country.

REFERENCES :

1. S. Madhavan, Roadmap to the Goods and Services Tax, Price Waterhouse Coopers, India, 2007.
2. Akanksha Khurana & Aastha Sharm Goods And Services Tax In India - A Positive Reform for Indirect Tax System, International Journal of Advanced Research, Volume 4, Issue 3, 2016,500-50.
3. Sanghvi Samyak, GST: Impact on Indian Economy, Accessed at <http://taxguru.in/goods-and-service-tax/gst-impact-indianeconomy.html> dated 17.07.2017.
4. Chandra Prasad, Gireesh, Profiteering: A GST Implementation Challenge, Yojana, VO. 61, August, 2017.
5. Danish, A. Hashim and Kumari Varsha, GST Means Ease of Doing Business, Yojana, VO. 61, August, 2017.
6. Ehtisham Ahamad and Satya Poddar, Goods and Service Tax Reforms and Intergovernmental Consideration in India, Asia Research Centre, LSE, 2009.
7. Gupta Upendra, GST - Dawn of a New Era, Yojana, VO. 61, August, 2017.
8. Jain, Pratik, GST: Anti-profiteering Measures Necessary?, Live Mint, January, 2017.
19. Kelkar, Vijay, Special Address at ASSOCHAM 3rd National Conference on „GST for Accelerated Economic Growth and Competitiveness“, New Delhi, 2009.
10. Kumar Parakash, Creating a Strong IT Backbone, Yojana, VO. 61, August, 2017.
11. Nitin Kumar, Goods and Service Tax in India-A Way Forward, Global Journal of Multidisciplinary Studies, Vol.3, Issue6, May, 2014.
12. R. Kavita Rao, Goods and Services Tax for India, National Institute of Public Finance and Policy, Working Paper 2008-57, November, 2017, New Delhi.

A STUDY OF PROBLEMS FACED BY TEACHERS AND STUDENTS ON ONLINE TEACHING AND ONLINE LEARNING DURING PANDEMIC

Mrs. SARASWATHI B

Research Scholar.

ABSTRACT

The spread of pandemic has lead to suffer common man in a ruthless manner,. The basic amenities like food, health, clothing become expensive than ever. The disruption to education and learning was mammoth and it leads to the concept of “ONLINE LEARNING”. The Cambridge Dictionary defines it as ‘learning done by studying at home using computers and courses provided on the internet’.

KEYWORDS: Online learning, education.

Online learning –

E-learning or online learning is an on-line education defined as **the self-paced or real-time delivery of training and education over the internet to an end-user device**” (Lee & Lee, 2006)

Education-

John Dewey (1978) in the broadest sense, education is the device by which a social group continues to exist, renew itself, and defend its ideas.

Statement of the Problem

The purpose of the present study was to know the problems faced by the teachers and students on online teaching and learning during pedamic-19 from Dharwad District. Hence, the present study is stated as: **“A Study of Problems faced by Teachers and Students on Online Teaching and Online Learning during Pandemic in Dharwad District”.**

Need and Importance of the study

Teaching online benefits both students and faculty. Online teaching provides instructors with greater flexibility to address varying learning styles and use different technologies. The Internet

has significantly changed how we communicate with one another as well as how we access, share and facilitate information. The issue is no longer one of how to use technology to teach, but one where teachers acknowledge the way the world is already developing, and understand the significance of online literacy and the role that collaboration and online engagement plays in student learning and their future workplace environment. Software and technology changes very rapidly, can be difficult to keep up with these developments. It is important therefore to focus on understanding effective pedagogical strategies for online teaching rather than the technology itself.

The role of teachers at all level is very important for the progress of the nation. Teachers are builders of the future Of nation in a dynamic, developed and enriched manner so the teachers should have favorable attitude towards teaching. Due to the effect of covid-19, schools and colleges had come to stay away from education; the academic progress of students and teaching had been hampered throughout the year. Deprivation, physical and mental problems and separation from classmates were deliberately studied here in the present study.

Objectives of the Study

The following objectives were framed for the present study

1. To study the problems faced by married and unmarried teachers with respect to online teaching
2. To study the problems faced by teachers from nuclear family and joint family with respect to online teaching.
3. To study the problems faced by rural and urban schools students with respect to online learning.

4. . To study the problems faced by students who have 0-2 siblings, 3-5 siblings and above 6 siblings students with respect to online learning.

Hypotheses of the Study

1. There is no significant difference between the problems faced by married and unmarried teachers with respect to online teaching
2. There is no significant difference between the problems faced by teachers from nuclear family and joint family with respect to online teaching.
3. There is no significant difference between the problems faced by rural and urban schools students with respect to online learning.
4. There is no significant difference between the problems faced by students who have 0-2 siblings, 3-5 siblings and above 6 siblings students with respect to online learning with respect to online learning

Variables Considered in the Study

The following variables are considered in the study.

Independent Variables

- I. Problem faced by teachers on online teaching
 - a. Marital status : (Married and Unmarried)
 - b. Family type : (Nuclear and joint Family)
- II. Problem faced by students on online learning
 - a. Location : (Rural and Urban)
 - b. Siblings : (0-2, 3-5, and above 6 siblings)

Limitations of the Study

1. The sample was restricted to Dharwad district only.
2. The present study is confined to the teachers and students of secondary schools only.
3. The present study is limited to 130 teachers and 1120 students from secondary schools.
4. The present study is online teaching and online learning of teachers and students during pandemic-19 only.

Definitions of technical terms:

1. Online Teaching: Online teaching is the process of educating others via the internet. Various methods can be used, such as one-on-one video calls, group video calls, and webinars. You can start teaching from any location (home, coffee shop, co-working space) and enroll students from various backgrounds and geographical areas.

2. Online learning: Online learning can be done by combining several types of learning resources such as documents, pictures, video, and audio in learning. This learning can be used by students by viewing or reading. The source of learning like this is the main capital in developing online learning. Because, if the teacher's package is interesting for possible learning and based on the students' characteristics, the learning objectives can be attainable even in online activities.

3. Problems faced: Teachers and students have faced many problems during pandemic of covid-19 with lots of technical, environmental, family, personal, health issues while their teaching and learning with respect to online programmed.

Design of the Study

- *Method Used*

Descriptive method was a Research that blends quantitative and qualitative data to provide with relevant and accurate information. A time-efficient research method, The descriptive research method primarily. the present study is taken by using descriptive survey method of research to know the problems faced by the teachers and students with respect to their online teaching and online learning during pandemic covid-19.

Sample

For the present study a total number of **130** out of which **54** male teachers and **76** female teachers and there were total **1120** out of which **431** boys and **689** girls students were selected by using random sampling technique.

Tools used

1. **Teachers Questionnaire:** Teachers online questionnaire for problems faced on online teaching developed by the investigator and research guide. (2020)
2. **Students Questionnaire:** students online questionnaire for problems faced on online learning developed by the investigator and research guide. (2020)
3. **Personal information:** Personal information of both teachers and students were collected for the dependent variables.

Statistical Techniques Used

To know the problems faced by the teachers and the students with respect to their online teaching and online learning during pandemic covid-19. To know the results of the study for data analysis the following statistical techniques were used.

- Differential analysis
- One way ANOVA

- Simple correlation and regression analysis

Major Findings

1. Married and Unmarried background teachers working in secondary school do not differ on problems faced in Online Teaching during Pandemic
2. Teachers from Joint Family background faced more problem in Online Teaching during Pandemic than the teachers from Nuclear Family background teachers of secondary school.
3. There is huge gap of resources among poor and rich students, urban and rural students.
4. Technical issues like abrupt disconnect, network issues, slow data, power cut etc has hampered the smooth learning by students.
5. One of the major problems of covid-19 faced by students in online classes is lack of discipline
6. During online learning the students were didn't focus on studies effectively.
7. 3-5 siblings' background students faced more problems in Online Teaching during Pandemic of covid-19 than the 0-2 siblings background students studying in secondary schools.
8. Above 6 siblings background students faced more problems in Online Teaching during Pandemic of covid-19 than the 0-2 siblings background students studying in secondary schools.
9. Above 6 siblings background students faced more problems in Online Teaching during Pandemic of covid-19 than the 3-5 siblings background students studying in secondary schools.

10. Overall mean comparison indicates that, above 6 siblings background students faced more problems with respect to Online Teaching during Pandemic of covid-19 and followed by 3-5 siblings 0-2 siblings background students studying in secondary schools respectively indicated less problems

Conclusions

From the findings of the present study the following conclusions are drawn.

1. Higher the scores indicate lower the problems and lower the score indicate higher the problems in Online Teaching during Pandemic of covid-19 than the Female teachers working in secondary school.

2.Higher the scores indicate lower the problems and lower the score indicate higher the problems in Online Learning during Pandemic of covid-19 of Rural Students, Girls students, Kannada and Urdu Medium Students and Government schools students studying in secondary schools.

REFERENCE :

- Agarwal,S.(2018) Legal Education and Research Methodology vol 19 issue 01 ISSN 22779809.sessions for the 21st Century, scholar Yuval Noah Harari.
- Garg A (2020) Online Education: A Learner's Perspective During COVID-19.Asia-pacific Journal of Management. Research and Innovation.16 (4)279-286.2020.
- J.W. and M.L. Hilton (eds.) (2012), Education for Life and Work: Developing Transferable Knowledge and Skills in the Twenty-First Century, National Academies Press, Washington, DC.
- Ministry of Education, COVID-19 SOP/Guidelines for Healthand Safety

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುಸಂದಾನ

ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ದಂಡೋತಿ

ಸಹಾಯಕ ಪಾಠ್ಯಾಪಕ

ಶ್ರೀ ಗವಿಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕೊಪ್ಪಳ.

ಕನ್ನಡ ನಡು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆ ಹೊದ್ದಿ ನಿಂತಿರುವ ನಾಡು. ನಾಡು ಬೆಳಗಿದ ಅನೇಕ ಧೀಮಂತ ಜೀತನಗಳನ್ನು ಜನ್ಮನೀಡಿದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಸ್ಥಾನ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಚಂಪು ಪರಂಪರೆ ಜೊತೆಗೆ ಜನಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ವಚನ, ಕೀರ್ತನ, ತತ್ವಪದ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ನಾಡು. ಅದರಲ್ಲಿ ದಸ ಸಾಹಿತ್ಯ-ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿವೆ. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ-ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಎರಡು ಒಂದೆ ನಾಣ್ಯದ ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಇವುಗಳ ರಚನೆಯ ಶೈಲಿ, ಆಕಾರ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾದರೂ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೆ. ಅದು ಸುಂದರ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸುವದು.

ಮಾನವ ಜೀವನವೊಂದು ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟ ಆತ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಿಹಿ -ಕಹಿ, ನೋವು ನಲವು, ಸೋಲು ಗೆಲವು, ಸುಖ ದುಃಖ ಆತ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಬುತ್ತಿ. ಈ ಬಾಳ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಸಿಹಿಗೊಳಿಸಿ ಸವಿಯುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಆತನ ಜಾಣ್ಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗೆ ಸಿಹಿಯಾದರು, ಮಂದಮತಿಯರಿಗೆ ಕಹಿಯಾಗಿಯೂ ಮಾರ್ಪಡುವದು ಸಹಜ. ಈ ನೋವು ನಲವಿನ ಕ್ಷಣಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಗುನಗುತ್ತ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವದೇ ಪರಮ ಗುರಿ. ಇಂತಹ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಆತ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭಾವ ಮಾರ್ಗವು ಒಂದು."ಅನುಭಾವ " ಎಂದರೆ ಮೂಕನು ಸಿಹಿಯು ತಿಂದಂತೆ. ಸಿಹಿಯ ಅನುಭವ ಆತನಿಗಾದರು ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಲಾರ. ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಜೀವಾತ್ಮ - ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದಿಗೆ ಸಮರಸಗೊಂಡು ಅಮೃತತ್ವವನ್ನು, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಹಂಬಲವನ್ನು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸಾಧನವೇ ಅನುಭಾವ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಾಧು ಸಂತರೂ, ಶರಣರು, ಅನುಭಾವಿ ಕವಿಗಳು ಈ ಅನುಭವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹರಿದಾಸರು, ಶಿವಶರಣರು, ತತ್ವಪದಕಾರರು ಅತ್ಯಂತ ಗಮನಾರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ವಚನ, ಕೀರ್ತನ ಹಾಗೂ ತತ್ವಪದಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ನೀತಿ, ಸದಾಚಾರ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ.

ತತ್ವಪದದ ಅರ್ಥ

ತತ್ವ ಎಂದರೆ ನಿಯಮ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ. ಜೀವಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಲು ಚಿಂತಿಸುವ ಚಿಂತನಾಕ್ರಮ ಒಳಗೊಂಡ ಹಾಡುಗಳೇ ತತ್ವಪದಗಳು. ಇವುಗಳ ಒಳ ಹೊರಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವೇ ಆಗಿದೆ. ಭಕ್ತನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಗೆಗೆ ತಾಳಿದ ಧ್ಯಾನ, ಚಿಂತನೆ, ಭಕ್ತಿ ಶೃದ್ಧಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭಾವ ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುವದುಂಟು. ಶರಣರ ವಚನಗಳಂತೆ, ಹರಿದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಂತೆ ಈ ತತ್ವಪದಗಳು ಅಬುಭಾವಿಗಳಿಂದ

ರಚನೆಗೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಪದಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಹಾಗೆ ಅವರ ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಲಯುವ ನಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೆಯೇ ರಚನೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಜನಪರವಾದ ನಿಲುವು, ಜನಸಮ್ಮುಖ ಧೋರಣೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ತತ್ವಪದಗಳನ್ನು ಜನಭಜನೆಯ ಹಾಡು, ಕೈವಲ್ಯಪದಗಳೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಭಜನಾ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಕದಾರಿಯಂಥ ವಾಙ್ಮಯೋದಿಗೆ ಧ್ವನಿವತ್ತಿ ಹಾಡುವುದುಂಟು. ಇತ್ತಿಚೀನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ವಪದಗಳಿಗೆ 'ಸ್ವರ -ವಚನ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡುಗಳ ಸ್ವರೂಪ 'ಇದಮಿತ್ಥ'ನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವೇ ಸರಿ.

ತತ್ವಪದಗಳು ರಾಗ ತಾಳ ಲಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಪದಗಳು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂಥವು ಎನ್ನಿಸಿದರು ಅವುಗಳ ಅಂತರಾಳ ಅರಿತಾಗ ಅವು ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳೆಂದೇ ತೋರುವುದು.

ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ:

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಛಂದೋಭದ್ರವಾದ (ಚರಣ-ನುಡಿ-ವಚನ)ವುಗಳು ಬೆಸ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವ (ಪಲ್ಲವಿ) ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆವರ್ತಕದ ಗೇಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯ ದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡುವರು. ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿದಾಗಲೇ ಇವುಗಳ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಇವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಏಳಿ, ತ್ರಿಪದಿ, ಚೌಪದಿ, ಷಟ್ಪದಿ ಮುಂತಾದ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಈ ಪದಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಕರ್ತೃವಿನ ಹೆಸರೋ, ಇಷ್ಟ ದೇವರ ಅಂಕಿತವೋ ಇರುವುದು ಇವುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಆದಿ ಪ್ರಾಸ ಪ್ರತಿ ಚರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವೆಡೆ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ ಬರುವುದು. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಹಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಗುಂಪುಗೂಡಿ ಮೇಳಮಾಡಿ ಹಾಡಿದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

ಮಾನಸಿಕ ಸುಸ್ಥಿತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ವೈಚಾರಿಕವಾದ ಸಮಾಧಾನವಷ್ಟೇ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಅವಲಂಬನೆಯ ಬೆಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.ಈ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಬಂಧಗಳು ದೈವಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾನವಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪರಿಸರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳಲ್ಲೂ ಧರ್ಮವೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವುದರ ಹಿಂದೆಯೂ ಇದೇ ಮನೋಧರ್ಮವು ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ. ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಆಯಾ ಧರ್ಮ ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತಿಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೂ ದಾಖಲಿಸಿದೆ, ವರ್ತಮಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದರ ನಿರ್ವಚನದ ಹಲವಾರು ಅಯಾಮಗಳು, ಪದರಗಳೂ ನಮಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತವೆ. "ನಾಯ ಮಾತಾಪ್ರವಚೇನ ಲಭ್ಯಃ ನಮಧಯಾನ ಬಹುನಶ್ರುತೇನ" ಎನಿಸಿರುವ ಭಾಗವತ ಸೂತ್ರವೂ "ಭಗವಂತನಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಕಟವಾದ ಪ್ರೇಮ" ವೆಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಇದನ್ನೇ 'ಭಾಗವತವು' "ಭಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮರೆಯುವ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವದ ಕಾಮನೆಗಳ ತ್ಯಾಗ" ವೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈ ನಿರ್ವಚನಗಳು ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮುಖಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ವಚನಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. "ಭಗವಂತ"ನೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು

ಮೂರ್ತರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದವು ಇಂಥ ಭಕ್ತಿ ಬಹುಪಾಲಾಗಿರುವ ಸಾರ್ಥಕ್ಯವನ್ನು 'ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಈ ದಾಸ ಹಹಿತ್ಯವು ಮಧುಕರ ವೃತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾದರೂ ಅದರ ಅನಿಷ್ಠಾನವನ್ನು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ 'ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯ'ವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದಿಗ್ಧವೂ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದ ವೇದಾಂತ ತತ್ವದ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ಜನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಈ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣದ ದಾಸರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಸಮಗ್ರವಾದ ದಾಸ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಒಂದು ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿಷ್ಠೆಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿರುವದು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ.

ತತ್ವಪದಗಳ ಒಟ್ಟು ತಾತ್ವಿಕತೆ ಅದ್ವಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಾಧನೆ:

ಅರಿವು ಮತ್ತು ಅನುಭಾವ. ಬೆಂಕಿ ಸುಡುತ್ತದೆಂಬುದು ಅರಿವು. ಸುಟ್ಟಮೇಲೆಯೇ ಅದು ಅನುಭವ ಆಗಬಲ್ಲದು. ಹಾಗೇನೆ ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಹಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದು ಅರಿವು. ತಿಂದಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಅದು ಅನುಭವ ಆಗಬಲ್ಲದು. ಅನುಭಾವ ಪರಂಪರೆಯ ಗಮ್ಯ, ಗುರಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಲುಪಲು ನಡೆದು ಬರುವ ಪಥ, ಪಂಥಗಳು ಹತ್ತು ಹಲವು. ಅದು ಶಾಕ್ತ, ಸಿದ್ಧ, ನಾಥ, ಅಘೋರಿ, ಅಚಲ, ಅವಧೂತ, ಆರೂಢ ಮುಂತಾದ ಈ ಎಲ್ಲ ಧಾರೆಗಳು ತತ್ವಪದಗಳ ರಾಚನಿಕ ಅಂತಃಸತ್ವಗಳು. ಸೇರಬೇಕಾದ ಊರಿಗೆ ದಾರಿಗಳು ಹತ್ತಾರು. ಹಾಗೆ ಇವು ಬೇರೆ, ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಿದ್ದಂತೆ.

ಅದುವರೆಗೆ ವೇದಾಂತ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಮೇಲ್ವರ್ಗ, ಮೇಲ್ವಾತಿಯ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಶುಷ್ಕ ವೇದಾಂತವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನದೇ, ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಮತ, ಧರ್ಮ ತಾರತಮ್ಯದ ಗೊಡವೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತತ್ವಪದಕಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ತತ್ವಪದಕಾರರು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯಬದುಕನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಅನುಭವದ ಗಾಢತೆಯು ಅವರ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಸತಾಯಿಸಿದಾಗ ರೂಪಗೊಂಡ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರತೆಗಳು ಈ ಪದಗಳು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಸಂಧಾನ, ಧ್ವಂಧಗಳ ಮುಖಾಮುಖಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಿಕತೆಯ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಧಾಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಾಲಗೆ ಮೇಲೆ ನಲಿದಾಡಿದ ತತ್ವಪದಗಳು ಪಂಡಿತರ ಮಿದುಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತತ್ವಪದಗಳನ್ನು ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಜರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವಂತಾಯಿತು.

ಅಧೀನವಲ್ಲ, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ:

ತತ್ವಪದಗಳ ಪರಂಪರಾಗತ ಗಾಯನದ ಗುಂಗು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹಾಡುವವರು ಇವತ್ತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸುಗಮ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ, ಸಿನೆಮಾ, ಪಾಪ್ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಏಕತಾರಿಯ ಏಕನಾದದ ನಾದಲೇಲಿಯೇ

ಅನನ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಎಂತಹ ಕಟುಕ ಹೃದಯದವರನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಅಂತಃಕರಣ ಭರಿತ ಅಪರಿಚಿತ ಲೋಕದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅನುಭಾವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅಂಥದೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅದು ಕಾಲಾತೀತ, ಜೀವಾತೀತ ಸಂವೇದನೆ. ಅಂತೆಯೇ ತತ್ವಪದಗಳು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಜೀವಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸರೋವರಗಳು.

//ಇವರು

ಹಂತ ತಿಳಿಯದೇ ಸುಳ್ಳೇ ಸತ್ತು ಹೋಗುವರೋ/

ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರೋ/ ಭಾಳ

ಬಲ್ಲದರನು ಕಂಡು ದೂರ ಹಾಯುವರೋ//

ಕಲ್ಲು-ಮಣ್ಣುಗಳ ಗುಡಿಯೊಳಗಣ ಇಲ್ಲದ ದೇವರ ಕುರಿತು ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕವಿಯೊಬ್ಬರ ಕವಿತೆ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಅದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಇಂಥದೇ ಕಾವ್ಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಮಡಿವಂತಿಕೆ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಹದಿನೇಳನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲ ಹಸಿಗೋಡೆಗೆ ಹರಳು ಹೊಡೆದಂತೆ ಮೇಲರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ ತತ್ವಪದಕಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಮೂರು ಶತಮಾನ ಕಾಲ ಅಜ್ಞಾತದಲ್ಲರಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ತತ್ವಪದಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಪದಕಾರರು ಅನೇಕ ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯಗಳನ್ನು ಬದುಕಿ ಬಂದವರು. ಈಗ ನಾಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕನಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವು ತತ್ವಪದಗಳ ಸಮಗ್ರ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಐವತ್ತು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಂಪುಟಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಅಂತೆಯೇ ಇದು ಆರಂಭಕಾಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆಯೇ ತತ್ವಪದಗಳ ಕುರಿತು ಖರೀ ಖರೀ ಕೆಲಸ ಶುರುವಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಅಕ್ಷರಶಃ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾಗಿರುವ ತತ್ವಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಧಾರೆಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಬಹುಪಾಲು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣರೇ ಹಾಡುವ ಭಜನೆ ಪದಗಳನ್ನು ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೋ, ಇಲ್ಲವೇ ಅಸ್ಥಶೃಂಗಾರಿರಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ನೋಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಂದು ತತ್ವಪದಗಳ ಅಸ್ಥಿತೆ ಪ್ರತಿಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹುಡುಕಾಟವಲ್ಲ. ಅದು ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಅದು ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮನಸುಗಳ ಅಪ್ಪಟ ಜನಮುಖ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇದು ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸಕರಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಲೋಕ ಮೀಮಾಂಸೆಗೆ ಅದು ತಿಳಿನೀರು ಕುಡಿದಷ್ಟು ಸರಳ. ಹೀಗಾಗಿ ತತ್ವಪದಗಳು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರದೇ ಜನಮಾನಸದ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ತತ್ವಪದಗಳು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಜೀವನ ಕ್ರಮದ ಪರಿಶೋಧಗಳು. ಅದು ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯದ ಬಯಲು ಜಿತ್ತನೆ. ಇಂತಹ ಬಯಲು ಜಿತ್ತನೆಯ ಅನುಭಾವದ ಹರಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಕಡಕೋಳ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ. ಅವರು ತತ್ವಪದಲೋಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕ.

ಹಿಂದೆ ಬಸವ ಬಂದು ತೋರಿದ

ಅಂಗಮಹತಿಗೆ/ ಅಂದೇ ಆಯಿತು ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಮಥರಿಗೆ ತಾನೆ//

ಅಂದಾದ ವಿಷ್ಣುಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಥರು ತಾವೆಲ್ಲಾ

ಮುಂದಾಗುವುದು ಸೂಚಿಸಿದರು ತಾನೆ//

ಇದು ತತ್ವಪದಕಾರರ ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾನ ವಚನ. ವರ್ತಮಾನದ ವೀರಶೈವ – ಅಂಗಾಯತ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದು ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದಂತಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಅನೇಕ ಜಕ್ಕಟ್ಟು, ತಲ್ಲಣಗಳಿಗೆ ತತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗಬಲ್ಲವು. ಇವತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಭಾಷಣದ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅವು ಚಿಮ್ಮುಹಲಗೆಗಳಾಗಿ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ:

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರವೇ ಅಗಿತ್ತೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವೇ ಇದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಹರಿದಾಸರಾದ ಕನಕದಾಸ, ಪುರಂದರದಾಸ, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸ, ವಿಜಯ ವಿಠಲದಾಸ, ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಹರಿಯ ಸರ್ವೋತ್ತಮನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಅವರೆಲ್ಲ ಶಿವ, ಗಣಪತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ . ಬದಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಲಕ್ಷವಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಹರಿ ಸಮಕೀರ್ತನೆ, ಹರಿಕಥೆ, ಪುಣ್ಯಕಥಾ ಕಲಕ್ಷೇಪ ಮುಂತಾದವುಗಳು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವೈದಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದವು. ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗಿ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಜಾತಿ-ಮತ-ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲೆಗಳಿಂದಾಚೆ , ಶುದ್ಧ ಮಾನವತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದು ಮಾಡಿತು. ಅಂದರೆ ಮಧ್ಯ ಮತ ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮಗಳ ಆರಾಧನೆಯ ಭತ್ತದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ, ಸಮಾನತೆ, ಮಾನವೀಯತೆಗಳಂಥ ಜಾಗತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳೂ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದವು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚೌಕಟ್ಟು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಏಚಿಟಿಟಿಟಿಟಿಟಿ) ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣು ಅಥವಾ ಅವನ ಅವತಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತರು ರಚಿಸಿದ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದಾಸ ಅಕ್ಷರಶಃ ಸೇವಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಹರಿದಾಸರು ("ದೇವರ ಸೇವಕರು") ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣು ಅಥವಾ ಅವನ ಅವತಾರಗಳ ಭಕ್ತಿಯ ಬೋಧಕರು. ಈ ಹರಿದಾಸರ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 'ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ದಾಸರು ದ್ವೈತ ಪಂಡಿತರು ಮತ್ತು ಕವಿಗಳು.

ಹರಿದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಭಾಷೆ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಸಂಗೀತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀತಿಬೋಧಕ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹರಡಿದರು. ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಇತರ ನಾದೋಪಾಸನ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ; ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ಭಕ್ತಿ ಅವನನ್ನು 'ತಲುಪಲು' ಅತ್ಯಂತ ಆದ್ಯತೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಹರಿದಾಸರ ರಚನೆಗಳು 'ದೇವರನಾಮ'ಗಳೆಂದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ನಿಲಯ, ಜಗದೋದ್ಧಾರನ, ತಂಬೂರಿ ಮೀಟದವ, ಕೃಷ್ಣಾ ನೀ ಬೇಗನೇ ಬಾರೋ ಮುಂತಾದ ರಚನೆಗಳು ಅವರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಗಳ ಹಲವಾರು

ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ದಾಸರ ಸಂಬಂಧವು ವಿಷ್ಣುವಿನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದರೂ, ಅವರು ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪ(ರು) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಹಿಂದೂ ದೇವರುಗಳ ಇತರ ರೂಪಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪುರಂದರದಾಸರು ಗಣಪತಿ (ಗಜವದನ ಬೇಡುವೆ), ಶಿವ (ಚಂದ್ರ ಚೂಡ ಶಿವಶಂಕರ), ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ (ಕೊಡುಬೇಗ ದಿವ್ಯಮತಿ ಸರಸ್ವತಿ) ಸ್ತುತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಉದ್ದೇಶ: ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಂತೆ, ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಹಿಂದೂ ಮತ-ತತ್ವಗಳ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮದ್ವಮತದ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಾಗ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನೆ, ಮತ ಪ್ರಚಾರಗಳು ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಬಹುದೂರವಿದ್ದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ರೂಪ: ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ 'ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ, ಸಂಗೀತ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಹಡುಗಬ್ಬವನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿತು. "ಈ ಪರಿಯ ಸೊಬಗಾವ ದೇವರಲ ನ ಕಾಣೆ" ಎಂದು ಹಾಡಿದ ಪುರಂದರದಾಸರಾಗಲ, "ದೀನ ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಕೆ ದಾನಿ ನೀನು...ಮಹಾಮಹಿಮ ಕೈವಲ್ಯಪತಿ ನೀನು " ಎಂದು ಹರಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಕನಕದಾಸರಾಗಲ ಈ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ತತ್ವ: ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಹಂದರವನ್ನು ಪಾರಮ್ಯ, ಮದ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲಿನ ನಿಷ್ಠೆ, ಭಕ್ತಿ-ಜ್ಞಾನ-ಕರ್ಮಗಳ ಸಂತುಲನ, ಭಕ್ತಿಯ ಅಯಾಮಗಳು, ಅನುಭಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ಸಾಕಾರ-ಸಗುಣ ಭವಂತನ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮಿಗುಳಿಸುವದು.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥ:

<http://bayalu.co.in/%E0%B2%A4%E0%B2%A4%E0%B3%8D%E0%B2%B5%E0%B2%A A%E0%B2%A6%E0%B2%97%E0%B2%B3-%E0%B2%9C%E0%B2%BE%E0%B2%A1%E0%B3%81-%E0%B2%B9%E0%B2%BF%E0%B2%A1%E0%B2%BF%E0%B2%A6%E0%B3%81/>

ಕನ್ನಡ ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ-2: ಡಾ.ಸಿ. ವೀರಣ್ಣ

ಕನ್ನಡ ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ-2: ಡಾ.ಸಿ. ವೀರಣ್ಣ.

ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತತ್ವಪದಕಾರರು: ಡಾ. ವಿ.ಜಿ. ಪೂಜಾರಿ : ಪ್ರಸಾರಂಗ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ

ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತತ್ವಪದಕಾರರು: ಡಾ. ವಿ.ಜಿ. ಪೂಜಾರಿ : ಪ್ರಸಾರಂಗ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ: ಡಾ. ತಾಳಜೆ ವಸಂತಕುಮಾರ: ಪ್ರಸಾರಂಗ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ: ಡಾ.ತಾಳಜೆ ವಸಂತಕುಮಾರ: ಪ್ರಸಾರಂಗ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

Media and Education**Smt. Supritha. M. B**

Lecturer

KLE Society's College of Education, Vidyanagar, Hubballi-31

Email: mbsupritha@gmail.com**Abstract**

Media is a tool used to store and deliver information or data from one to another. The role of media in education is a quite obvious in today's educational settings in the way to deliver the teaching content as well as the learning in educational field. Media has potential to shape personalities, change the way we perceive and understand the world and our immediate reality. Media comes in many different forms; Print Media like NEWSPAPERS, Magazines, and Books and other printed materials and Electronic Media like Radio, Television, Internet, and Cinema etc., are playing dominant role in the education field. Around the world students are being globally connected with one another via internet communication. This paper is showing the relationship between the media and education. It contains the role and importance of media in providing education to all. It also talks about the use of media in classroom. This paper is representing the extensive and extreme use of media in education content and its social impact upon society because of its inherent ability to reach large number of public.

Key words: Media, education, Communication, electronic media.

Introduction

Education is the process of learning and knowing, which is not restricted to our school textbooks. It is a holistic process and continues through our life. Even the regular happenings and events around us educate us, in one or the other way. Media plays an effective and essential role for running the show of any formal or informal teaching-learning process in educational field. Communicating is sharing information or providing entertainment by speaking, writing, or other methods. The term media is derived from Medium, which means carrier or mode. Media denotes an item specifically designed to reach a large audience or viewers. The term was first used with the advent of newspapers and magazines. However, with the passage of time, the term broadened by the inventions of radio, TV, cinemas and Internet. In the world of today, media has become almost as necessary as food and clothing. Mass media is important type of communication to send

message to large audience. Books are the one of the oldest methods of mass communication. The development of modern technologies there were many [media](#) that have been developed and used for educational development. Present day functioning of schools has been very much influenced by the media, especially by electronic media after globalization of economy and culture. The role of media in education is evident today by the number of computer labs, television sets and libraries that have become part of curriculum in most schools today. Media plays a very important role in the field of education. Media is field which works on a broad scale and played different roles. Because the power of media is so extensive and huge it can be used to educate people at very little cost, through online teaching 1000 of persons can be taught at the same time .It also allow students and teachers to connect and share ideas, beyond the classroom walls.

Definition

A media is for learning and teaching or learning software. Media itself means a method of communication.

“Educational media refers to channels of communication that carry messages with an instructional purpose.” They are usually utilized for the sole purpose of learning and teaching (WebCrawler, 2013).

Classification of Educational Media

There are different ways to classify media - Print media, non-print media, and electronic media.

(1) Print media: These include: books, journals, magazines, newspapers, workbooks, and textbooks. These are easy to use, portable and inexpensive.

(2) Non-print media: These include: projected and non-projected media.

(3) Electronic media: These include audio media, visual media and audio-visual media, projected media and non-projected media.

(i) Audio media: These are the teaching-learning devices that appeal to the auditory sense. In other way these media can be heard alone, it carries sounds. Example - audio tapes, record player, radio.

(ii) Visual media: These are the media that appeals to the sense of seeing (eyes) or the media which can be seen. Example - television, computer, white board.

(ii) Audio-Visual: It refers to those instructional materials which provide learners with audio and visual experiences by appealing to the hearing and seeing senses at the same time. Example - television, video tapes, and closed circuit television (CCTV).

(iv) Projected media: Projected media belong to a group of instructional resources which can only be accessed by means of projecting their content on the screen or wall using a projector machine specially designed for the purpose. Projected media are usually a combination of software and hardware. These require light source for projection. Example - film projector slides etc.

(v) Non-projected media: These aids do not require any projection on screen. These do not require light source. They include 3 dimensional objects, 2 dimensional objects, prints, charts, models etc.

Role of Mass Media in Education -

The technological innovation in mass media of educational communication means that education can now be transmitted to far off places. This saves a lot of time, effort, and money. With ever-growing innovations in technology, education can now be transmitted in real time over the computer screen from far off places. The major roles mass media plays in the education field are:

- **Universal reach**

Mass media has made the world smaller; it has connected people like never before. Education is something which must be universal. Mass media has helped tremendously bridge that gap. In other words, it is now within everyone's reach and making the world a better place.

- **Storage of information**

Mass media allows storing information which can be accessed from anywhere at any time. It is available at our fingertips literally, which saves a lot of time and energy. Therefore, it serves as a rather useful resource in the field of education.

- **No Physical Constraints**

One of the major drawbacks before mass media was a physical constraint but not anymore. Mass media has reduced the distance and made the world smaller for good. For instance, it is not necessary to be present at the place physically to gain knowledge now.

- **Organized Influence**

Previously, the medium of information was rather unorganized. Now, the mass media of information offers much more organization and sophistication in delivering information. In

addition, the authenticity of the information being imparted can be readily checked and reviewed. It is possible with the availability of mass media. This results in the reduction and elimination of false information.

- **Fruitful Results**

Another huge advantage of current technological innovation in mass media is the increased memorization capability of students. Many scientific pieces of research have proven that transmitting lectures via an audio-visual format is quite effective. It has a far more positive impact on memorization capacity of the brain than merely an audio lecture. Above all, this is only possible because of the mass media.

The Significance of Mass Media

The significance of mass media has been depicted in numerous areas and these would in turn contribute in enhancing educational opportunities amongst the individuals.

- **Entertainment** - The original awareness behind the creation of various kinds of media was to make provision of entertainment to the masses. Radio, television, cinemas and magazines spend most of their resources directing on entertaining sources and programs. The individuals listen to radio programs, watch television shows, movies and other programs to entertain themselves as well as to acquire knowledge. Due to the increase in the population and development of lifestyle, the demand for more entertainment is increasing. Magazines, newspapers and articles also make provision of knowledge as well as entertainment for the individuals, who mostly take pleasure in reading. Every year billions of dollars are traded in the entertainment industry.
- **News and Current Affairs** – One of the major duties of media is to make people aware and incur knowledge within their mind-sets about news and current affairs. In higher educational programs, it is very important for individuals to possess information about news and current affairs. News and current affairs include all important areas such as, weather, politics, war, health, finance, science, fashion, technology, diet and nutrition, crime and violence, education, industry, business, management, employment opportunities and so forth. There are individuals who are interested in acquiring knowledge about more than one field, hence, they mainly obtain access to three major sources of media, which are radio, television and various kinds of magazines and articles.

- **Political Awareness** – Media is considered to be the chief of the political system. Honesty is an important aspect that should be present, if media plays its part in an honest manner and then it will certainly render a proper contribution in the building of the nation. It plays a great role in building a relationship between common man and the leaders. All kinds of information and details regarding major political situations, decisions, developments and scenarios are communicated to the individuals through the media. In this manner, the individuals are able to understand their rights and duties in a better way and make improved decisions.
- **Education** - The power of media is regarded to be widespread and massive, it can be utilized in an efficient manner to educate people with less cost. In leading to improvement in the field of education, it is important that the number of students within the classroom should be adequate, which can be manageable by the teacher, there should be provision of teaching-learning materials and one of the fundamental areas is usage of technology, as technology arouses interest and enthusiasm in the mind-sets of the students to learn. Therefore, the role of media is significant in the development of education.
- **Public Announcements** - Various authorities, organizations and agencies utilize the power of media to spread informative messages to the public. This may include warning against a storm or an epidemic, delay in arrival or departure of flights and trains, and so forth. In some cases, it is legally binding to publish notices in newspapers like tenders, change of property ownership, and so forth. Therefore, media plays a fundamental role in making public aware about various messages and notices.

Impact of media in education -

Positive impact -

1. It educates people. Through television and radio programs, people get to learn about health matters, environmental conservation, and much more.
2. People get the latest news in a very short time. Distance is not a barrier. People get news daily through the media and this keeps them updated on the happenings around the world.

3. People get to bring out their hidden talents. Through media showcase their talents such as comedy, acting and singing.
4. Children's knowledge increases. Children can learn from quiz programs, animal programs and so on.
5. Radio is convenient as people do get short news and with a mobile phone one can access it.
6. Great in promoting mass consumer products. This can in turn increase sales of the product.
7. Serves as a good source of entertainment. People get entertained through music and television programs.
8. Television allows electronic duplication of information. This reduces the production cost making mass education possible.
9. Media leads to diffusion of different cultures. Media showcases different cultural practices.
10. It helps people around the world to understand each other and embrace their differences.

Negative Impact -

1. It leads to individualism. People spend too much time on the internet and watching television. As a result, socialization with friends, family and neighbors is affected.
2. Some media contents are not suitable for children. Limiting children's access to such content can be difficult.
3. Newspaper is geographically selective.
4. Increase in advertisements in television and radio is making them less attractive.
5. Internet as a form of media opens up possibilities of imposters, fraud and hacking.
6. Media can be addictive, e.g. some television programs and internet. This can lead to decrease in people's productivity.
7. Health problems. Prolonged watching of television can lead to eyesight problems and radio listening using earphones exposes one to possible hearing defects.
8. It can lead to personal injury. Some people decide to follow the stunts that are showcased in the media. This can lead to injuries.

The role of some important mass media in education -

Mass media in education are newspaper, radio, television, etc. So mass media are many and these all technically useful in education. They persuade the attitude and behavior of the people indirectly. With help of mass media get entertainment, historical record, information, education and development of moral judgment.

1. Radio:

- Radio performs as the medium of mass-communication. It is used for broadcast events to far and large places of the world. Beside radio is also important for entertainment.
- Benefits of radio are that, every day, we listen different talks, discussions and debates, know about history from radio. These are very important and helpful for the students. Especially for the teaching idea, many programs are broadcast over the radio. So radio acts as a huge recreational and education strength. It broadcasts scientific and cultural facts. It enlightens public opinion. It stimulates curiosity and interests. With help of radio

pupils and teachers get knowledge on, social field, arts, politics, music, languages, current affairs and other areas.

- Many educational programs are broadcasting by the expert teachers with useful and easy methods. Which express new ideas and approaches to classroom actions and expert teachers also arranged different programs for age group wise.

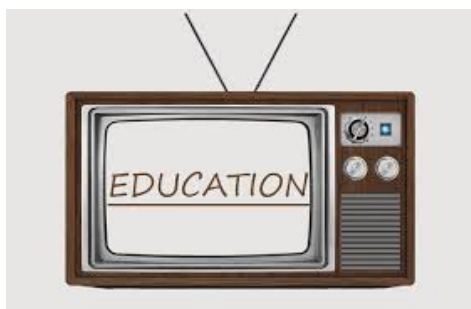
Advantages of using radio as mass media in education:

- The radio also gives chance for student participation in different programs such as quiz competitions, storytelling, historical story, travel talks, plays, development of lessons, projects and work programs in the form of team teaching demonstrations. These all programs arranged by specialists and experts they know about efforts of the best result.
- Radio is a main source of entertainment. Various talks, debates & discussions held over the radio are tremendously useful and helpful. For the students many programs which related with educational subjects and in source of radio it presents very easy and many simple way. Educational radio has brilliance through dramatization, dialogue, musical features and other innovative programs which are not possible in day-to-day classroom teaching. Besides some programs which relates with education concerts, folk and classical music, drama and discussion programs, local and from other states are sometimes broadcast for listening in by other students in India.
- Well-planned radio broadcasts are presented in such a way as to connect the active participation of teachers and students. Before broadcast time there should be preliminary study and discussion on the topic. The class may be encouraged through broadcast proposals to carry on follow-up conversation, creative activities. Before presenting program teacher and students both should be ready thoroughly materials. They should develop all resources likely to make the program of a very high excellence and worth-listening into from the point of view of content, style, speech , audibility and present aptitude.
- Radio is, at present, not only one of the popular mass media, but also a prospective instructional tool in the formal, informal and non-formal education. It is nowadays giving more highlighting on the planning and production of educational programs in both the formal and no-formal spheres of educational broadcasts.

- There are also extraordinary programs for teacher-education and students in most of the stations. These are planned to familiarize methods of teaching and learning. Now days these methods are very important of large change in education curriculum and methodology particularly in subject of maths, science and English.
- The radio with its vast resources can organize a series of programs related to primary education and promote adult literacy. The programs are being related to their education, historical, health, knowledgebase, hygiene, nutrition etc. With a thrust on bringing the audience into the conventional of national life.
- So, radio is a valuable medium. It has occupied a major place in communication. It is also playing an essential role in education. It is not only tell, but also motivate. It not only inculcates ideals and virtues, but also generates attitudes, comforts and appreciation.
- Radio has been playing an central role for promoting significant and interesting education. Radio educational programs can give good speakers to students and provide them a very clear and interesting explanation of pronouncing and grammatical concepts. Beside radio can help to develop speaking skill. Here, material can be recorded from it, preserved and played in a while to learners. Apart from prepared lessons that are learners improve vocabulary, they can pickup expressions, pronunciations and other elements of language from the radio. It is also really useful for teaching listening comprehension, and mostly valuable in bringing native speakers closer to the learner.
-

So, radio is a successful medium. It has occupied a important place in communication. It is also playing a central role in education. It not only informs, but also inspires for students. With help of radio students are developing their creativity and imagination.

2. Television:

Television is an inevitable part of recent culture. We depend on TV for entertainment, news, for knowing history, education, culture, general knowledge, weather, sports—and even music, since the advent of music videos. Today, television has become really popular source of entertainment among youngsters. Hence, it has become the most important and powerful agency of mass communication. Now most of the TV has broadcasting education program for making talented or intellectual general people or student such as debate program, computer education, such awareness programs, reality talented shows, these shows presents which kind of reality in person. Awareness program is the most important and common program for all TV like, crime programs, save the children, family planning, monthly problem for girl, health and nutrition program for children, AIDS, awareness about their social life, mother's care during the period of pregnancy. By that TV serial, advertisements, drama, people can learn primary problem how to solve. TV also broadcasts many self sufficient and training program. This type of program to help unemployed people to build carrier or start small business by themselves own try or afford. There is also benefit with help of television like, cultural experience with others, many information about wild life, historical person, history of monuments it teach kids' important values, improvement, extra information and life lessons. Educational programming can develop young children's socialization and learning skills. News, current events can help make young people more conscious of other cultures and people. With help of audio, visual and entertainment program children are learning in easy way and with interest.

Advantages of using television as mass media in education:

- Educational television is able of making available many needed and so far inaccessible learning experiences. Because many time with help of television students solve problems and understand in easy way.
- Good and valuable educational television broadcasts result from the outgrowth of curriculum planning, of content analysis and of the selection of this most suitable instructional media.
- It can use a variety of audio-visual aids, motion pictures, drawing, maps, film-strips, slides, recordings and other projected and non-projected aids can be demonstrated through Television. Video-tapes and recordings on television bring us the launching of space rockets, of political and social events.

- It plays an important role to play in educating the children on the history and culture of our country. It gives a very good idea of the history of the country by telecasting various programs through dances, short films on historical places, drama, museums etc. On television with live performances students understand and these thoughts they not forget anytime.
- It can motivate both children and adults, because not only it is educative but also entertaining. Sometime many education relative programs give entertainment to both students and also their parents. So this is very interesting for students as well as parents.
- It can acquaint the children with past culture, history and social life. Many time most of the students not like to read history portion, but if history comes in movie and serial at that time students learn and understand and recollect it without any trouble.
- On TV screen many time telecast special lectures' show on talented personality. With help of it the listener's not only verbal information and instruction of the speaker but also the whole personality engaged in task. By this lecture listener also get new thought.

Thus television plays a very important roll, as means of mass media in educating the masses. It is a dynamic and powerful medium which power education. Its valuable use based upon the fundamental psychological principles of learning which apply to all successful processes of learning. These programs are aimed at educating the students and give good moral values.

3. Newspaper:

The newspaper, today play a very important role in human affairs. Newspaper to give perfect information on world developments, and it is the newspaper that links us with the outside world. Human beings are not travel without search out information. The newspaper has develop the

main source of information. The basic think has become that the newspaper provide information about local and foreign affairs. Beside the radio and television also convey important news and messages quicker than the newspaper, on the other hand, give not only more details about a particular incident but it also give contains more new items. This is greatly important because sometime social media give fake news at that time newspaper provide fact news. Beside, the newspaper is easier to hold and it could be read at any time during the day.

Newspapers have been the most central tool in shaping the growth and improvement of any society in the modern world. The industry of newspaper in any country for that matter spreads knowledge and awareness amongst the people by circulate itself as a medium for a wide area of topics such as politics, advertising, sports, marketing, social issues, medicine, entertainment, and more recently in education. Education has been recognized as the major moving force in economic and social progress. Adisehiah (1970 P.31) has rightly said, "No education means no development, little education means little development, more education means more development."

Advantages of using newspaper:

- News-paper describes and analysis current events of national, international and local importance. It presents economic and news of political field with details to develop an insight into the matter among the readers. All news presents after study and its analysis.
- Newspapers bring out information about the job opportunity, discussion about production and consumption of wealth notices, information about local latest news, advertisement of public and private sectors, advertisement of government skim for poor people, rate of commodities and other valuable information.
- The educative role of newspaper is to bring about proper knowledge and the socio-political awareness among the people. Newspaper also publish short story, articles related to health, fashion design, sports, beauty, food, historical story, kids zone, filmy.
- Newspaper is a powerful means to bring socio-political change and make sure better understanding of people about their rights and duties as citizens and act as the public platform to convey views even against the Government. Sometimes people are also against government at that time newspaper supported them.

- The newspaper serves many kinds in different ways. Newspapers are printed in many different languages. Almost all houses are provided with newspaper services. It is very cheap. The readers can know many important incidents happening throughout the world. With help of it students know new information and reader also improve his/her communication skill. And now days it will important in competitive exam. Newspapers promote many interesting facts about the State, country and the world.

Newspapers play an important role in human life and specially in young generation. The role of newspaper is very important in life of students. Because one and another way news papers are perform very vital role in field of education. It gives news, it brings awareness of issues, it generates employment and provides fact and latest news. Newspapers continue to be one of the best informative mediums today.

Conclusion:

Mass media tools such as newspapers, radio, and television may serve educational purposes. In cases mentioned above they turn out to be even improved than traditional course books. Mass media perfectly fulfill different types of learners' needs in education. They encourage students to learn and form of entertainment. Those tools make learning more interesting because students may find something of their interesting learning material from mass media. Mass media targets very large market like whole population of a country. With help of television students learn many thing with full of enjoy and remember in easy way. Newspaper printed in many languages, so in field of education use for project, students get general knowledge, develop communication skill. Radio perform very vital role it is not just give information but also enlarge creativity. The aim of the television is that provide different kinds of programs for the students and give moral lesson and values. One and another way mass media is very important in field of education. Because mass media is very supportive for students to get more knowledge in educational field. Mass media have proved to help in classifying concepts, stimulating group and individual activities, developing a collective critical awareness, changing attitudes, imposing a new structure or organization on certain subjects and encouraging originality and creativeness.

There are number of individuals belonging to underprivileged, disadvantaged, marginalized and Socio-economic backward sections of the society, whose literacy skills are not very well developed. These individuals do have access to various forms of media such as television, radio,

they are able to read newspapers and magazines also in most cases and acquire information to develop their status and wellbeing. Therefore, it can be stated that media has a major role to play in the enhancement of knowledge and awareness amongst the individuals belonging to all categories and backgrounds.

References

Andresen, B. B., & Van Den Brink, K. (2013). *"Multimedia in Education Curriculum"* Moscow: UNESCO Institute for Information Technologies in Education. Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002241/224187e.pdf>.

Contemporary Research in Business, 5(2), 407-415. Retrieved June 16, 2017 from Dr. Hema Tejas Shah. "Role of Media in Education" Proceeding of International Conference : Media, Culture and Development: Issues and Perspective Volume-2 (Theme: Media) 23 ISBN: 978-81-944799-1-8 , JG College of Education for Women (PG), Ahmedabad, Gujarat, India.

Dr. Parmar Shubhda, (2020 February) "The Important Role of Mass Media in Education" © 2020 Volume 7, Issue 2. (ISSN-2349-5162)

<http://gyansampada.baou.edu.in:8080/jspui/bitstream/123456789/724/1/Role%20of%20Media%20in%20Education.pdf>

<http://journal-archieves33.webs.com/407-415.pdf>

<http://www.gangainstituteofeducation.com/documents/Singh-Ritakumari.pdf>

Nasir, M. (2013). Role of Media in a Developed Society. *Interdisciplinary Journal of*

Preeti. (2014 March) "Education and Role of Media in Education System" International Journal of Scientific Engineering and Research (IJSER) ISSN (Online): 2347-3878 Volume 2 Issue 3.

Singh Ritakumari (2019 June). "Educational Media In Teaching Learning Process" ISSN: 2277-1255 vol 8 Issue 3

www.ijser.in

www.jetir.org

CHALLENGES AND OPPORTUNITIES OF MANAGEMENT EDUCATION IN INDIA**Dr. T.D. Gunjal**

Principal Shrimati Sitabail Ranguji Shinde Arts, Science & Commerce College

Bory Bk, Tal. Junnar, Dist

Dr. Kishor Lipare

HOD, Commerce Waghire College, Saswad, Tal. Purandar, Dist. Pune

Abstract:

Significance of Management education has increased in numerous crowds; hence it's a need of Business directors to modernize their chops due to unforeseen changes in the external terrain. The management education has played an important part in the social uplift and overall development of the society. It's the responsibility of Management Institutes and business schools to give qualitative, applicable, current, and streamlined knowledge to the scholars in the competitive world. Unfortunately the business schools face several challenges in terms of conducting quality education. Moment, in the age of globalization external environmental forces and stakeholders continuously put pressure on the business seminaries to acclimatize the changes passing in the business world. In order to meet the challenges in advanced education, the business schools need to maintain their standard of excellence by paying attention to performance dimension. In order to maintain the quality education, business schools to remain in close contact with the assiduity. It's also important that the Education Institutions need to strive to achieve balance between the education cost and the quality. Management education in India is going through changes. The changing script offers scholars more openings, lesser tone-confidence and out of the box ways to more hone their chops. The current trends include increased focus on transnational hookups, externships, pupil exchange programs, common degrees etc. Also, the use of new technologies in operation tutoring is a trend that's catching up presto. The role of management Education in national development is well established. The objectives of management Education can be achieved only through qualitative change in the system. This paper focuses light on Challenges, Opportunities and Threats of management education in Indian scenario.

Key words: Management Education, Challenge, Opportunities.

Indroduction

Management education, nearly unknown in the nineteenth century, has come a dynamic force for change in numerous universities, in the workplace, and in the societies of both industrialized and developing countries. Its part in the professionalization of enterprise operation is extensively honored, though it has been blamed by some for placing emphasis upon short-term profit criteria. Management education is considered as snoots as it attracts youthful men and women who are generally motivated by the positive consequences associated with operation education. In India advanced education especially management education is witnessing an exponential growth in terms of number of institutes conducting operation education which are generally nominated as business academy. Management Education is each about learning different chops and to apply them for collective and multi faceted growth and value creation.

Management education includes undergraduate, post graduate and PhD courses in operation. The courses may be full- time, part time, superintendent, distance literacy or specialized. The subject of focus of this study is post graduate courses in operation. These courses come with a variety of names- Master of Business Administration (MBA), Master of Management Studies (MMS), Master in Finance Control (MFC), Master of Public Administration (MPA), PG Diploma in Operation (PGDIM), PG Diploma in Human Resource Management (PGDHRM), PG Diploma in Financial Management (PGDFM), PG Diploma in Operations Management (PGDOM), PG. Parchment in Marketing Management (PGDMM) etc. Education is developing essential capacities and power of scholars. It's the process by which society designedly transmits its accumulated knowledge, skill and values from one generation to another. Education in the largest sense is any act or experience that has a constructive effect on the mind, character or physical capability of an existent. The current trend in the education is, it offers the actors more openings and lesser tone- confidence to enthrall high managerial positions. Eventually, it enables them to profit from the colorful School networks which can also be a precious support throughout professional life.

Objectives of Study:

- 1) To study the concept and importance of Management Education in India.
- 2) To study the recent trends in Management Education in India.

- 3) To point out Challenge, Weaknesses and Opportunities of Management Education in India.
- 4) To suggest necessary measures for growth of Management Education in India.

Research Methodology:

The methodology adopted for present study is descriptive. For the purpose of study, secondary sources of data collection viz. various Magazines, journals and internet websites have been accessed.

Importance and Strengths of Management Education in India:

Management education helps students to encourage them to think differently and add value to the existing qualification. It enhances managerial and leadership skills by sharing of ideas, through healthy, meaningful and case study discussions. Management education provides requisite skills and abilities to get the going smoothly at the corporate world; an opportunity is provided to network with others and promote cross-cultural diversities. The management education helps in equipping the executives with competencies and capabilities further empower to accept the corporate challenges with confidence. We are in the era knowledge which is expanding at an unprecedented rate. Our management schools could not meet this challenge even today. Therefore there it is a need to change our management education. To take the advantage of this demand, lots of people have opened educational institutions to educate students in the field of Commerce and Management. Management education has grown tremendously over the period of time. Even though there are certain challenges in management education, which need to be addressed through appropriate policy formulation and its effective implementation. Strengths of Management Education can be explained with following points

- 1) Declaration of several institutions of excellence as Deemed University and Autonomous Institution is a significant milestone.
- 2) Establishment of apex bodies like UGC, AICTE etc.
- 3) Significant steps taken by UGC, ALCTE, NAAC & NEA to achieve quality of management education.
- 4) Establish of laboratories with global standards in IITs, IIMs, RECs, CEIR and some Central universities is significant strength of Indian education system

- 5) Establishment of Regional Engineering Colleges (RECs) to the status of IITs is added advantage to the education system.
- 6) Setting up of offshore campuses abroad by Indian universities is clear evidence of the strength of Indian education.
- 7) India is considered as one of the richest countries and many skilled workers from India work abroad with the help of our higher education/management and human resource skills.
- 8) Indian business/management education when compared with foreign countries is highly subsidized; thus it is accessible to the poorest of the poor of the India.
- 9) Indian business/management/higher education system has been integrated globally by virtue of English as a medium of instruction.
- 10) Our business /management education is internationally competitive.

Weaknesses and Challenges of Management Education in India:

Some of the important weaknesses, drawbacks and challenges of Management Education in India are as follows;

- 1) More than 85% of the students who complete their MBA/PGDM degree are not ready for industry.
- 2) Inadequate availability of specialized, talented experts and qualified faculty
- 3) The syllabi of management education lack industry based specializations
- 4) Heavy burden with irrelevant and traditional subjects
- 5) No proper guidance to the students due to insufficient qualified faculty
- 6) Lack of Inter-disciplinary approach in overall management education System
- 7) For quality research in management studies absence of specified authorities
- 8) Most of the management schools are on non-grant basis hence no sufficient grant is available for research
- 9) Industry would like to know and be assured of the product specification quality of the Graduates as like customers to know about the specifications and quality before buying the product
- 10) Indian Management Education appears to be a wide gap between what is needed on the jobs & what is taught in the management schools.

- 11) The other weakness pertains to teaching techniques that are concentrating on lecture method only
- 12) There is no provision of academic audit in educational institutions including universities/management schools/ B-schools
- 13) The course contents are too theoretical and do not equip students with the right Attitudes, Skills and Knowledge to make them employable immediately after completion of the course.
- 14) In the present system of examination students are not properly educated to fit them as per industry requirements or to be businessman to start and grow up small and medium business enterprise
- 15) Students only get a degree without industry-required qualifications.
- 16) No institutions or students are clear as to what type of “product specification” is achieved at the end of the completion of the course.
- 17) Quality of business/management education provided by majority of Indian universities/management schools is questionable
- 18) Student’s assessment and feedback are not made and used by management schools.
- 19) The current syllabi of management education do not teach students how the problems are braved in changing business environment.
- 20) In management subject, most of the concepts are thought with case studies which are too old and not suitable for references in current scenario
- 21) Management education does not focus on the challenges arising out of rapid growing new technology and the challenges involved in day to day running of an enterprise.
- 22) The best talented management graduates have joined industries where salaries are attractive
- 23) For most of the Indian companies it is not possible to give better salary package to employees with comparison to other Multinational companies
- 24) Academic heads for management schools/universities/B-school are not selected based on global merit. Indian Universities/management schools/B-schools are considered as islands of excellence as academic have no interactions with society and their global counter-parts.

- 25) Indian universities/management institutions/B-school follows absolute methods of administration
- 26) Over lapping functions of Multiple Apex Agencies-UGC, AICTE, NAAC, NCTE, NIEPA, NBA, HMRD etc. Lack of equality of education opportunities among different segments of learners
- 27) The ratios of employment of management graduates with creation of management graduates is too high therefore every management graduate could not be absorbed in the industry or those who come to this profession by chance are not capable to accept the challenges in business sector.
- 28) Indian universities/management schools/B-schools are highly centralized.
- 29) In the decision-making process, the concept of participatory management is not adopted.
- 30) Complicated office procedures are adopted in Indian business /management institutions.
- 31) Administrative staffs working in management schools/universities are not professionally trained.

Opportunities of Management Education in India:

The following are some of the opportunities of Indian management /Business education system.

- 1) Business/Management schools/universities have to work with a view to satisfying the students who are their clients
- 2) More Endowments are to be created and Alumni/Teacher Association/Industry can be tapped in this respect
- 3) Business/management education should be made a key element of national development activity by necessary tie ups with other sectors like health care, poverty alleviation, infrastructure development etc.
- 4) Autonomy to Indian school of Business/management education should be given only after higher rating for it besides NAACs accreditation
- 5) Assessment expert committees of UGC/AICTE and accreditation peer teams of NAAC/NBAs should be clubbed in areas of similarity
- 6) Acts, Statutes and Regulations of UGC/AICTE/Universities are to be in conformity with one another and follow a broadly similar pattern
- 7) The results percentage of NET/SET of universities may be taken as one of the key parameters of performance of universities/management institutions.

- 8) Curriculum design and development, examinations pattern should be done in consonance with the pattern of UPSC/PSC/NET/SET examinations
- 9) Indian students are to be encouraged for further studies like PG/Ph.D at other universities to avoid inbreeding and to encourage cross fertilization of academics and knowledge
- 10) Information Technology (I.T) is to be used largely in management education. Latest technologies like web education, Internet, videoconferences are to be fully utilized to bring access
- 11) As in the case of trade and industry, provisions are to be created/or bottlenecks are to be removed to open educational institutions
- 12) The management education is to be internationalized and while doing so the relevance and quality should be the prime consideration
- 13) Private Universities/Institutions are to be encouraged to impart commerce/management education while Govt./its agencies facilitates and monitor their function
- 14) Business/management schools/universities are required to react at pace with the global changes in other sector

Remedies to improve quality of Management Education in India:

- 1) To improve the Infrastructure as per the standards of global level
- 2) Government should take initiatives to advertise opportunities in different field to attract Foreign Direct Investment and Foreign Portfolio Investment
- 3) Making direct link of educational institutes with business organizations to provide direct industry interference in large scale with practical approach to students and get easy employment.
- 4) Organization should be formed of specific industries to discuss, analyze advantages, disadvantages and opportunities with different dimensions of that particular sector standing on a common platform and find out concrete requirement from management Institutes.
- 5) Proper collaboration and cooperation among domestic and foreign companies is required to explore new opportunities in several fields of operations

Conclusion:

In this paper an attempt is discuss the Strength, Weaknesses and Opportunities of management education. A student creativity is mostly depends upon his experience and subject

knowledge which is relating to his effective learning. If the management schools/universities are always alert, it can easily overcome its weakness and threats by its strengths and opportunities. The future needs for business/management education will be significantly different from the past, but that today's business schools are too rigid & traditional to respond with innovative solutions. There are so many forces blocking change that movement on any singly front will prove inadequate for overcoming the other source of resistance. Moreover many of these blocks are beyond the control of most business schools, which are embedded in a wider university and professional culture. It is also true that practical implementation of some of the above issue are debatable. However, they alert us with the need to thwart the obstacles and thereby help the development of intelligent strategies for clear perspectives towards achieving prominence for Indian business/management education in global scenario.

References:

- Beena John, Dr. N. Panchanatham, "Management Education In India-Trends, Issues And Challenges", *Amet Journal Of Management*, July- Dec, 2011
- Dr. J Balamurugan and L Priya Dharsini, "Issues and challenges of management education in India: A global review", *International Journal of Applied Research* 2017; 3(3): 162-165
- M. M. Goel, "Challenges & Opportunities in Management Education in India", *Viewpoint* volume 3 No-1 Jan-June 2012
- N.S. Shetty, "Management Education in India, Trends, Relevance and Challenges ahead", *Nitte Management Review*
- Prof. Jaladi Ravi and B. Subbaiah, "Challenges and opportunities in management education in India", *International Journal of Academic Research*, ISSN: 2348-7666 Vol.2, Issue-2(8), April-June, 2015
- R. Balaji, "Trends, Issues and Challenges in Management Education", *International Journal of Innovative Research in Science, Engineering and Technology* Vol. 2, Issue 4, April 2013
- Sanchita and

Web References:

- <http://en.wikipedia.org/wiki/Management>
- <https://www.springer.com/in/book/9789811016950>
- www.financialexpress.com
- www.informaticsjournals.com/index.php/nmr/article/viewFile/18407/15367

MULTIDISCIPLINARY APPROACH IN TEACHER EDUCATION PROGRAMME

Dr. Lingaraj C. Mullalli

Principal,

KLE Society's College of Education,

Vidyanagar, Hubballi-31

Email: lingarajmullalli@gmail.com

Abstract:

Multi-disciplinary approach is a unique method in teaching- learning programme. It is a unique way of curriculum integration to illustrate a theme, subject or issue with the help of divergent subjects. In a multi- disciplinary curriculum, multiple disciplines are used to study the same topic or content. It is a powerful method of teaching that crosses the boundaries of a discipline or curriculum in order to enrich and enhance the subject area. This approach is very useful and relevant to integrate teacher education programme and enhance its quality and acceptability. Hence, the National Education Policy-2020 has given impetus on multi-disciplinary approach in teacher education in the country. Multi-disciplinary approaches in teacher education programme will surely developed well rounded individuals that possesses critical 21st century capacities in various filed of studies such as arts, science, humanities, commerce, social sciences, professional and vocational and other filed of education. Teachers must possess almost all skills and knowledge related to enhance and enrich the classroom instruction with the help of this approach. Hence, this paper highlights different pros and cons of multi-disciplinary teacher education programme with special reference to NEP-2020 and make relevant suggestions.

Key Words: Multi-disciplinary approach, curriculum integration, teacher education, special education.

Introduction:

Multi-disciplinary approach in teacher education is the need of an hour. This approach is not a new one in Indian perspective. Ancient gurukul system of education in the country in different periods set the best example of multi-disciplinary education. The students who studied in these institutions have gathered wide knowledge from the divergent subjects such as science, medicine, health, yoga, meditation, history and even almost all types of knowledge. The guru (teacher) imparts his or her knowledge and experience to the disciples for their fullest development and hence they were well equipped with multidisciplinary approach of instruction

and learning.

The National Education Policy -2020 urges to all the higher education institutions of the country to introduce multidisciplinary approaches in their arena. Different report on this issue reveals that this method or approach of education easily compete with the present days criteria and competencies and helps to enhance and enrich teaching-learning process. Thus, multidisciplinary approach in teacher education program opens the various scopes and opportunities to the stakeholders particularly the teachers and the students. Here, we will discuss different aspect of this approach in education and particularly in teacher education with its possible limitations and prospects.

NEP 2020 envisages for a holistic and multidisciplinary education that aims to develop all round capacities of human beings that are intellectual, social, cultural, physical, emotional and moral in an integrated manner. NEP also envisioned a large multidisciplinary higher education institution in every district by the end of 2030. According to UGC such education will help to develop well –rounded individuals that possess critical 21st century capacities in various fields, including arts, science, humanities, and languages, social sciences, professional, technical and vocational. Social engagement, communication, discussion, debate and rigorous specialization will also fall under holistic education. In the long run, this will be the approach of all undergraduate programmes.

Objectives:

- This paper is based on the following objectives. Such as
- To give a clear cut concept of the multi-disciplinary education or multi-disciplinary approach in education;
- To study the different aspects of multi-disciplinary approach in education;
- To highlight different aspects of multi-disciplinary approach in teacher education as proposes in NEP- 2020;
- To find out the relevance and importance of this method in teacher education programme and finally
- To recommend the necessary suggestions in association with it.

Methodology:

The main objective of this paper is to highlight different aspects of multi-disciplinary approach in teacher education. This study is solely based on secondary data collected from the available resources such books, journals, articles, magazines, web resources etc. The methods are followed here descriptive and analytical.

Discussion:

International Bureau of Education specifies three major types of contemporary approach to curriculum integration such as - multidisciplinary, interdisciplinary and trans-disciplinary approach in education. Multidisciplinary approach is a whole or comprehensive method that covers an idea, topic or content by integrating divergent knowledge domains. It is a very strong and relevant way of teaching that crosses the boundaries of a discipline or curriculum in order to enhance or develop the area and depth of learning experience. It is an approach of curriculum integration which focuses primarily on the different disciplines and the diverse perspectives while illustrate a topic, theme or issue.

Here the same topic is studied from the scope of more than one discipline and integrate these divergent knowledge to enrich the learners community. It is a unique in nature that allows students to enrich their personal and academic experiences by citing examples and experiences from divergent area of study. For example we can say that a student of humanities can take a subject from the engineering courses and a student of management can easily take the subject from social science subjects. Multidisciplinary curriculum is studying a topic from the viewpoint of more than one discipline and solving a problem using a different disciplinary approach (Klaassen, 2018). It is very easy for a student to gain variety of skills such as problem solving, critical thinking, time management, self management, communication, analysis and data interpretation, research methodologies, team work etc.

To know the basics of multidisciplinary approach in education, it is necessary to know other approaches in education such as interdisciplinary and trans-disciplinary. Interdisciplinary approach is the method of bringing together the knowledge of two different disciplines and implementing in to a child's learning. Here, integration of two different subjects is happened and makes a hybrid content or topic or subject in order to enrich the students learning experiences. On the other hand, trans-disciplinary curriculum is the method of removing the boundaries of

different subjects and integrating them to create or construct complete and new sets of knowledge to fulfill the aspiration of the new societal phenomenon.

Multidisciplinary approach in teacher education is relatively a new concept when we speak about the field of teacher education. Here educators or trainee teachers are well matured to impart knowledge and skills with the help of this new way of teaching and learning. Trainee teachers have enough opportunity to develop this new method of teaching and they can easily impress the learners and enrich their multidimensional skills and experiences. Educator or trainee teachers will illustrate a lesson with the experiences gathered from the multiple disciplines. This method is very important and relevant for the present era of development and hence the NEP-2020 strongly recommended introducing it with our national framework. The aim of education will not only be cognitive development, but also building character and creating holistic and well round individuals with the key 21st century skills. (4.4 of NEP 2020). Recognizing the need for more holistic education, the NEP -2020 urges to render teacher education to multidisciplinary colleges and universities by 2030. All multidisciplinary higher educational institutions will provide B.Ed, M.Ed. and even Ph.D degrees by establishing dynamic and well equipped education departments.

As per NEP-2020, bachelor degree of education will include most recent and relevant teaching techniques such as pedagogy with related to basic arithmetic and mathematics, multi level teaching as well as evaluation techniques, teaching children with disabilities and special needs, uses of educational technology and learner- centered or collaborative learning.

Ancient gurukul system of education is an example of this method of education. This ancient system was enriched with multidisciplinary courses and subjects. Students from various levels and categories were resided in these institutions and gathered experimental and holistic learning experiences. They learnt divergent and relevant subjects like astronomy, medicine, philosophy, politics, economics, yoga, physical education, defense studies etc. In the introductory part, NEP-2020 also emphasized on this issue and urges different higher institutions to start multidisciplinary approach including teacher education institutions. Similarly various data revealed that multidisciplinary teaching -learning methods were flourished in ancient Indian universities like Nalanda, Takshashila and such other reputed higher educational institutions.

Advantages of multidisciplinary approach in teacher education programme:

- This method is student friendly. Here each and every student will get ample opportunity to choose his or her subject from the divergent areas. It also provides scope to choose or leave any subject during the entire course period;
- This method is teacher friendly. It provides a platform for pragmatic and flexible teaching-learning experiences. It allows students to understand the power of new concepts and ideas. By choosing from their own requirements they actually trigger pragmatic way of life. This opens the door of pragmatism and realistic ideas and thoughts in the mind of the students.
- This approach helps students to utilize their mind powers and make correct decisions. It helps to grow integration and adaptation of divergent thoughts among them and enrich them through critical thinking.
- The multidisciplinary approach in education provides more holistic understanding of the world and enhances the student's personality and character building process. The rare and necessary social values and ethics will be adopted by the students through this method of teaching.
- This method emphasizes the importance of collaboration and integration of knowledge and information. It helps to create twenty-first century individual by incorporating and integrating new ideas and concepts.
- This approach is very much relevant in present day global system and enhances the scope of employability and jobs for students within the country and in abroad. This method helps student to work as managerial way and enhances the managerial and corporate skills and techniques. They can easily synthesize different ideas and thoughts collected from different sources;
- Students learn different skills of evaluation and assessment through this approach. By studying different logical methods and approaches, students can easily choose their desired subjects. This, it enhances logical thinking and analyzing power in them.
- It motivates the students as it linked with practical knowledge, given authentic purposes of the learning. It helps students to draw conclusion from the divergent field of knowledge and subjects

Disadvantages of multidisciplinary approach in teacher education programme:

- Students get distracted from the ultimate learning goal in multi disciplinary mode of education as there is a chance of lost of hope and desire having presence of various subjects and disciplines.
- Teacher needs to enrich with various skills and instructional experiences to deliver in front of the students and hence expertise knowledge and experience is very much needed to acquaint with this approach of teaching. It is very difficult to get expert and skilled teachers at all level of education.
- This approach is followed in foreign universities and academic institutions where there is abundant scope for faculty improvement and orientation. These institutions have well equipped with infrastructural facilities to adjust with the teaching-learning process. The same environment is not visible in most of the regions of India and particularly in the state of Tripura;
- There is a necessity to mass aware and to grow consensus about this approach among the stakeholders of teacher education programme.

Suggestions:

It is suggested to start multidisciplinary institutions and academic institutions throughout the country as envisioned by the NEP-2020. This policy also suggested introducing four years integrated teacher education programme in multidisciplinary colleges and universities. By incorporating this program, students from divergent fields such as arts, humanities, commerce, science etc. get benefited. This will save their time and enhance the opportunity to join with teaching-learning process in a well befitted manner.

There is a necessary to popularize the ancient gurukul system in accordance with the present system of education. The gurukuls were the academic places where most of the Indian boys and girls enriched and equipped with all necessary skills and knowledge. In that system, students were acquainted divergent filled of knowledge in a given time. Hence there is a necessity to recall this ancient system of education. As suggested by the NEP-2020, this approach is relatively modern, well equipped with latest skills and techniques and hence students joined with this method will easily coop up with the latest advancement of the global system of education and set competitive mind as a global citizen.

It is mandatory to introduce different subjects in a same platform and hence the success

of this method depends upon the latest infrastructural and skilled developments and huge funding from the various levels. In absence of any one component from this arena will responsible for the loophole of the entire education system.

There is a necessity to establish more and more integrated teacher education centre throughout the country to provide multidisciplinary method of teaching at every level of education in the country. Hence it is very urgent to follow the suggestions of NEP-2020 in this regard.

A well versed and well maintained curriculum is necessary to input in teacher education programme to enrich and enhance with this new and innovative method of teaching. Thus, more and more orientation and refresher courses are needed to be introduced more the exiting faculties of the teacher education institutions throughout the country.

Conclusions:

It can be concluded that the all round development of the individual is impossible in existing system of education. For citing examples of ancient gurukul system of education, we can say that multidisciplinary education and teacher education in particular is the need of an hour. It is impossible for the central or state governments to take all necessary measures for the interlocution and success of this method but the active involvement of all stake holders are needed very much. As suggested by the NEP-2020, there is an urgent necessity to start integrated teacher education programme throughout the country and to convert all academic institutions and places into the multidisciplinary centers for education.

References:

- Alexopoulou, E., & Driver, R. (1996). Small group discussion in physics: Peer interaction modes in pairs and fours. *Journal of Research in Science Teaching*, 33(10), 1099-1114.
- Atanda R. (1999). Do gatekeeper courses expand education options? Washington, DC: U.S. Department of Education, National Center for Education Statistics.
- Basham P. (2001). Home schooling: From the extreme to the mainstream. *Public Policy Sources*, The Fraser Institute, (51).
- Bloom B. S., et.al (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. New York, NY: David McKay.
- Bottoms G. (1998). *Things that matter most in improving student learning*. Atlanta, GA:

Southern Regional Education Board.

Brown A.L. (1994). The advancement of learning. *Educational Researcher*, 23(8), 4-12.

Darling H. L. (1999). Educating teachers for the next century: Rethinking practice and policy. In G.A. Griffin (Ed.), *The education of teachers: 98th yearbook of the National Society for the Study of Education* (pp. 221-256). Chicago: University of Chicago Press.

Mandal, K. C. (2021). *New Education Policy 2020: The Key to Development in India*. India: Notion Press.

Mehrotra D. (2021). *NEP 2020: At a Glance for Educators: Towards Excellence*. India: Notion Press.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ (ಪದವಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ) ಕನ್ನಡದ ಮಹತ್ವ

ಡಾ.ಪ್ರಕಾಶ ಬಳ್ಳಾರಿ

ಕನ್ನಡ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ಸ.ಪ್ರ.ದ.ಕಾಲೇಜು ಕೊಪ್ಪಳ-583231

ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಷ್ಟೇ ಗಮನವನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹುತೇಕ ಕನ್ನಡಪರವಾದಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಒತ್ತಾಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿದೆ.

ಪದವಿ ಹಂತವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಘಟ್ಟ. ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಸನವಾಗುವ ಹಂತ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮತನದ ಅರಿವು ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೀಗ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತವೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಓದುವಿಕೆಯು ಬಂಡವಾಳವಾಗುವ ಭೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಭಾಗವಾದಂತೆಯೂ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಆಚೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದುವಿಕೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಅರಿವು, ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಏಕೈಕ ವಸ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ಒಂದು. ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಆಂಧ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಗೋವಾ, ದಿಯೋ, ದಮನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶರಣರು, ದಾಸರು, ಸೂಫಿಗಳು, ಕವಿಗಳು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಾಳ ಬೆಳಗಿದ ನೆಲವಿದು. ಹಳಗನ್ನಡಗನ್ನಡ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದವರೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯಭಂಡಾರ ವಿಫಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಅರಿವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಲ್ಲದು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆತಿದ್ದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಜೀವಸೆಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಫಲತಾಂಶವನ್ನು ಬೇರೆಯೊಬ್ಬರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹೃದಯದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕಲಿಯುವುದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ನಡುವಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ

ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನ, ಶಿಷ್ಟ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅರಿವು, ನೆಲ-ಜಲ, ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಭವ್ಯತೆಯ ಅರಿವುಂಟಾಗುವುದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಅಂತರ್ ಶಿಸ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಆಳವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಇದರ ಪಾತ್ರ ಬಹಳಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕಲಿತ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಅಧ್ಯಯನ ಗೈಯುವಂತಹ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಓದುಗರಿಗೆ ಬರಬಲ್ಲದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನು ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ತನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ತನ್ನದಲ್ಲದ, ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅದೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ಹೀಗಾಗಿ ಬಹುಮುಖ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಲಿಕೆಯ ಅರ್ಥ, ವ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪದವಿ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- 1) ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ – ರಂ.ಶ್ರೀ ಮುಗಳ
- 2) ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ- ಎಲ್.ಎಸ್.ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್
- 3) ಕಾಲೇಜು ತರಂಗ- ಸ.ಪ್ರ.ದ.ಕಾಲೇಜು ಕೊಪ್ಪಳದ ಕಾಲೇಜಿನ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು
- 4) ನಾಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅವಲೋಕನ

**AN EFFECT OF COGNITIVE ABILITY, EMOTIONAL MATURITY AND
CREATIVITY ON ACADEMIC ACHIEVEMENT AMONG SECONDARY SCHOOL
STUDENTS**

KURETUL NAFEESA B SANGLIKAR

RESEARCH SCHOLAR

DEPARTMENT OF EDUCATION IN STUDIES

KARNATAKA STATE AKKAMAHADEVI WOMEN'S UNIVERSITY

VIJAYAPURA-586108

Dr. DR PRAKASH SANNAKKANAVAR

ASSISTANT PROFESSOR AND RESEARCH GUIDE

DEPARTMENT OF EDUCATION

KARNATAKA STATE AKKAMAHADEVI WOMEN'S UNIVERSITY

VIJAYAPURA-586108

ABSTRACT

The research study was carried to explore the Emotional Maturity and Academic Achievement among adolescents. Descriptive survey method was used in the current study and the respondents were selected through stratified random sampling technique. To meet the required goal secondary school students were selected as adolescents.. The tools for data collection will be Emotional Maturity scale and Academic Achievement means the aggregate marks obtained by the sample group of students from there previous year examination. To analyze and interpret the data percentage, mean, S.D, t-test and pearsons product movement correlation method will be suitable as statistical techniques. A significant difference may found between male and female adolescents on emotional maturity. A significant difference may found between government and private school students on academic achievement. A significant positive correlation was found between emotional maturity and academic achievement among secondary school students.

Keywords: Emotional Maturity, Academic Achievement, cognitive ability, Emotional Maturity

Introduction

Adolescents developmental transition from childhood to adulthood a landmark period of life called the adolescence. The common period of life is generally considered to begin with puberty-the process of the ability to reproduce. Adolescence usually begins from 11 or 12 years until the late teens or early twenties. The years of adolescence are generally healthy but still the notion of stress and strain dominates the growing lads. Despite being in their overall good health, many younger adolescents especially girls report frequent health problems and symptoms, such as headache, stomachache, backache, feeling lonely or low. Boys and girls who enter puberty early or whose cognitive maturation comes late are especially prone to risky behavior. (Adolescents who do not receive needed care and attention at proper time are at increased risk of physical and mental health problems, including frequent smoking and drinking, Adolescents thinking sometimes seems strangely immature they may be rude to adults or have trouble making up their minds what to wear. Such immaturity of thinking manifests itself in at least six characteristics ways like idealism and criticalness, Argumentativeness, Indecisiveness, Apparent hypocrisy, self-consciousness and personal fable. Emotional maturity is a process in which the person is continuously striving for greater sense of emotional health, both intra-psychically and intra-personally. Emotional maturity is the process of readjustment the infant looms under parental direction what situations after legal opportunities for emotional reactions and to what extent, so that primitive elemental psychological response that we call emotion becomes patterned in line with approved from the deceleration favored by culture.

Emotional maturity is defined as the degree to which a person has realized his potential for richness of living and has developed his capacity to enjoy things, to relate himself to others, to love and to smile; his capacity for whole hearted sorrow, when such an occasion arises and his capacity to show fear when there is time to be frightened, without feeling a need to use a false mask of courage, such as must be assumed by persons afraid to admit when they are afraid. An emotion is defined as a complex psychological state that involves three clearly distinct components: a subjective experience, a physiological response and a behavioral or expressive response. Human being possesses both positive and negative emotions. Positive emotions act as the motivating drive throughout the span of human life; affecting thoughts and actions of an individual. On the contrary negative emotions direct to destructive aspirations which further

may lead to different mental health problems. The classroom is an emotional place for the students where they express their emotions. Quality emotions help students to perform and give their best potential in the classroom. These all emotions can have important effects on students' learning and achievement. Emotions control the attention, influence their motivation to learn, modify the choice of learning strategies, and affect their self-regulation of learning among students. Emotions affect personality development, psychological health and physical health of students. The development of emotion will lay a strong and lasting foundation to enrich child's personality. Adolescents with high and better emotional maturity have good ability to manage, express and control themselves in every part of action of life. An adequate theory of emotional maturity must be taken into account of full scope of the individual power and his ability to enjoy the use of his powers in life. Academic achievement can be defined as what a student does or achieves at the end of any academic programme in school, college or university, in a laboratory, library or project work. Academic achievements are commonly measured by examinations or continuous assessment which can be formative or summative but there is no general agreement on how it is best tested or which aspects are most important: procedural knowledge such as skills or declarative knowledge such as facts. Individual differences in academic performance for any academic programme have been linked to differences in intelligence and personality. For better academic performance and higher grades apart from IQ, other competencies like emotional self-awareness, optimism, achievement motivation, self-control and communication skills are also required. Academic achievement as the knowledge attained or skills developed in the school subjects, usually designated by test scores or marks assigned by the instructor of school.

Emotional maturity.

Emotional maturity is the characteristic of emotional behavior that is generally attained by an adult after the expiry of his adolescence period. After attaining emotional maturity, he is able to demonstrate a well-balanced emotional behavior in his day-to-day life. A person may be said to be emotionally mature, if he has in his possession almost all types of emotions, positive or negative and is able to express them at the appropriate time in an appropriate degree.

According to Jersild (1963), emotional maturity means the degree to which the person has realized his potential for richness of living and has developed his capacity to enjoy things, to relate himself to others. Emotional maturity is a state of balanced feeling and self-control.

Emotion is an emotion or effect. which occurs when a person engages in a conversation that is important to him, especially for his well-being. Emotions are the motivating factors that influence our actions, behavior and thoughts of a person. They affect us both negatively and positively in mental and physical health. Maturity is important for healthy emotional development; It is a kind of process that makes people more measured in emotional state. Emotional maturity is not only the effective determination of personality patterns but also helps in controlling the development of adulthood.

Cognitive ability, sometimes referred to as general intelligence (g), is essential for human adaptation and survival. It includes the capacity to "reason, plan, solve problems, think abstractly, comprehend complex ideas, learn quickly, and learn from experience" (Plomin, 1999).

The ability to "reason, plan, solve problems, think abstractly, absorb complicated concepts, learn rapidly, and learn from experience" are all included in this skill (Plomin, 1999)

Academic achievement is the level of skill attained in academic work or as formally acquired knowledge in the school subjects which often by percentage of marks obtained by students in examination. Academic Achievement is a thing that somebody has done successfully; especially using his own effort and skill. From the definitions given above, it may be said in conclusion that academic achievement is the core of wider term Educational growth and perhaps none would deny the importance of academic achievement in student's life. It is the sum total of what a student has acquired during a particular academic year or overall, in life. Achievement in the school may be taken to mean any advisable learning that is observed in the students. Since the word advisable implies a value judgment. So, it is obvious that a particular piece of learning may be referred to as achievement or not depends upon whether it is considered advisable or not. Achievement is concerned to a greater extent with the development of knowledge, understanding and acquisition of skills by a student at a particular point of time or sum total of all academic pursuits. It has been found that students who are higher in conscientiousness and curiosity tend to achieve highly in academic settings. Many researches were conducted to explore the relationship between stress and academic achievement of undergraduate students and it is found that stress affects students academic achievement thus makes them to suffer.

Students complaints of feeling stressed academically when it comes to face exams and grade competition among fellow students and having too much information to study yet insufficient time to master the knowledge a similar finding that stress is significantly correlated with poor academic performance in his study of business undergraduates, so this very academic achievement requires a very strong emotional back up to face the adversities related to their academics.. In general, it has been found that children who display sociable and prosocial behavior are likely to achieve highly in academic areas, in simple terms it means those who posses good social skills have better academic performance. In contrast, children who are disruptive and aggressive, fare poorly on academic achievement. Emotional Maturity and Academic Achievement Being emotionally matured has direct consequences on the academic achievement of students. When students are emotionally matured they can handle various anxieties and stressors through their skillful abilities consequently led to higher academic achievement.

Various co relational analyses reveal that a positive and significant relationship exists between emotional maturity and academic achievement . The research findings from a study between emotional maturity and academic achievement showed that there was a significant relationship between emotional maturity and academic achievement of the urban students and for the total sample (Das, 2014). Research findings from another study entitled relationship between emotional maturity and self concept of academic achievement of college students at the secondary stage and the sample size for the study was 200 students. Findings show that there is a significant difference in the emotional maturity of students of government and private schools. There is a significant difference in the emotional maturity of students who are in hostels and day scholars. It was also found that there is a significant negative correlation between self-concept and emotional maturity among the college students. Negative emotional reactions tend to persist for unusually extended periods of time. These problems in emotional regulation contract the ability of a person to think with clarity make decisions and cope with stress. These disturbances in psychological homeostasis affect the academic performance of student. The various stresses of a student include like living away from home, making the transition to a more independent living with less supported condition, and coping with daily demands. Further, exposure to serious illnesses and deaths may provoke a stressful reaction in some students .

The abundant interventions have been shown to reduce the effects of stress on student's health and academic performance. Holding on to strong emotions needs a high degree of awareness because intense emotions can take over the power of reasoning which led to lower grades. Maintaining awareness during the emotional processing will allow the students to "ride the waves". The research results conclude with suggestions that developing awareness of emotional intelligence and emotional maturity that impact the student's academic achievement. The study results support the hypothetical view that there is an association between emotional intelligence and student's academic achievement. Emotional immaturity impacts the academic score of students.

The findings from a study demonstrate that male adolescents differ on emotional maturity as compared to female adolescents. Female adolescents are higher on self confidence in comparison to male adolescents and academic achievement. The urban adolescents stand better than the rural adolescents. The investigator found that the high school boys and private high school students are emotionally matured. A considerable number of studies show that intelligence is one of the most important predictors of academic performance. In general, correlations between intelligence and academic performance range from .30 to .70.

Personality also plays an important role in the prediction of academic achievement because it affects student motivation and behavior in work situations. It has been found emotional maturity has a direct bearing with academic self efficacy. Less the emotional immaturity higher the academic self efficacy and better the academic grades. Emotional maturity has been positively and significantly related to achievement in mathematics, achievement in general science and achievement in social studies. Besides the study other things proves that emotional maturity has a role in academic achievement.

Objectives of the study

- To explore the levels of emotional maturity among adolescents.
- To compare male and female adolescents of Kashmir on emotional maturity.
- To compare government and private secondary school students on academic achievement.
- To find the relation between emotional maturity and academic achievement among adolescents.

CONCLUSION:

The result findings have shown that of low, moderate and high levels of emotional maturity have been found among adolescents respectively. A significant difference was found between male and female adolescents on emotional maturity, males were found to be more emotionally mature than females. A significant difference was found between government and private secondary school students on academic achievement. Private school students have more academic achievement than government school students. Moreover, a positive correlation was found between emotional maturity and academic achievement among secondary school students.

REFERENCES:

- Academic Achievement of high school students in relation to their anxiety, emotional maturity and social maturity. i-manager's Journal on Educational Psychology, Vol.7(2).
- Baron, R.(2004). The cognitive perspective: a valuable tool for answering entrepreneurship's basic "why" questions. Journal of Business Venturing, Vol.19.221-239.
- Bindu,T.S.(2014). Relationship between emotional maturity and academic achievement of secondary school students. Journal of Teacher Education and Research, Vol.9(1).
- Christie. (2007). Emotional Maturity of Post Graduate students in Pondicherry Region. Experiments in Education, Vol.35, 23-26.
- Devi,S.& Sugumar, V.R. (2017). Emotional maturity among secondary school boys of Sitapur district in Uttar Pradesh. International Journal of Home Science, Vol. 3(2),712-714.
- Duhan,K.et.al. (2017). Emotional Maturity of adolescents in relation to their gender. International Journal of Educational Science and Research, Vol.7(1), 61-68
- J. Myanmar Acad. Arts Sci. Vol. XVI(9B). Sabapathy,T (2017). Manual for Emotional Maturity Scale. National psychological corporation Agra India. Singhpuar,S. (2013).
- Mar, M.M.& Aung. T.T.(2018). The study of emotional maturity and academic achievement among upper secondary students.